GMINA OTMUCHÓW

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OTMUCHÓW

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXIX/376/2022

Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 31 sierpnia 2022 r.

Otmuchów, sierpień 2022

GŁÓWNY PROJEKTANT:

Mgr inż. Justyna Maśko - Osiadacz	Główny projektant urbanista

ZESPÓŁ GŁÓWNEGO PROJEKTANTA:

Mgr inż. Małgorzata Maśko - Horyza	Projektant urbanista
Dr inż. Jarosław Osiadacz	Analizy ekonomiczne i przyrodnicze
Dr Magdalena Pokrzyńska	Analizy społeczne

INNOVA PROJEKT Sp z o.o.	INNOVA PROJEKT Sp. z o. o. Ul. Henryka Brodatego 7/5 50-250 Wrocław tel./fax. (071) 789 36 66 e-mail jaroslaw.osiadacz@innovaconsulting.pl

Spis treści:

I. WSTĘP 17
1. PODSTAWA PRAWNA 18
2. ZAKRES I FORMA OPRACOWANIA 19
3. SŁOWNICZEK POJĘĆ 20
4. ŹRÓDŁA I MATERIAŁY 22
4.1. Studia, analizy i programy 22
4.2. Plany zagospodarowania przestrzennego 25
4.3. Opracowania statystyczne 26
4.4. Strony www i serwisy on-line 27
4.5. Wnioski i uwagi do projektu Studium 27

II. UWARUNKOWANIA 29
1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU 30
1.1. Informacje podstawowe 30
1.2. Dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie terenu 31
1.3. Dotychczasowe przeznaczenie terenu w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów 35
1.4. Ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego 42
1.5. Wydane warunki zabudowy i warunki inwestycji celu publicznego 47
2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY 49
2.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy 49
2.2. Kompozycja i estetyka w zagospodarowaniu gminy 53
2.3. Przestrzenie publiczne 54
3. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ WYMOGI JEGO OCHRONY 55
3.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna, gleby 55
3.2. Klimat..... 58
3.3. Wielkość i jakość zasobów wodnych 61
3.4. Szata roślinna i świat zwierzęcy 64
3.5. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej 65
3.6. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej 66
3.7. Stan i zagrożenia dla środowiska 69
3.8. Ochrona przyrody 85

3.9. Korytarze ekologiczne i powiązania przyrodnicze 90
3.10. Krajobraz, w tym krajobraz kulturowy 92
4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 100
4.1. Zabytki i obszary objęte ochroną konserwatorską w gminie 100
4.2. Dobra kultury współczesnej 130
5. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNE, WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW 131
5.1. Potencjał i rozwój demograficzny 131
5.2. Rynek pracy i bezrobocie 137
5.3. Warunki mieszkaniowe 138
5.4. Ochrona zdrowia i opieka społeczna 140
5.5. Oświata i wychowanie 143
5.6. Kultura i sztuka 145
5.7. Sport, turystyka i rekreacja 148
5.8. Przedsiębiorstwa i przedsiębiorczość 151
5.9. Trzeci sektor.. 153
5.10. Finanse gminy i możliwości finansowania wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych 155
6. ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 159
6.1. Zagrożenie bezpieczeństwa publicznego 159
6.2. Zagrożenie powodziowe i podtopienia 165
6.3. Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych 167
7. STAN PRAWNY GRUNTÓW I BILANS TERENÓW 169
7.1. Stan obecny… 169
7.2. Zapotrzebowanie na nowe tereny pod zabudowę do roku 2040 170
8. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 180
9. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 180
10. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA 181
10.1. Udokumentowane złoża kopalin 181
10.2. Głównie Zbiorniki Wód Podziemnych 186
10.3. Udokumentowane Kompleksy Podziemnego Składowania Dwutlenku Węgla 187

11. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 188
12. STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 190
12.1. Sieć i powiązania komunikacyjne 190
12.2.Uzbrojenie terenu i powiązania infrastrukturalne 199
13. CELE WYNIKAJĄCE Z PONADLOKALNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH 203
13.1. Dokumenty szczebla centralnego 203
13.2. Cele zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego 203
13.3. Cele przyjęte w Strategii Rozwoju Transportu Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 213
13.4. Cele przyjęte w Strategii Rozwoju Społecznego Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 216
14. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH 217
15. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ 218
16. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY 219
16.1. Potrzeby i cele rozwojowe przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Otmuchów na lata 2004-2020 219
16.2. Potrzeby i cele rozwojowe przyjęte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Otmuchów 220
16.3. Potrzeby i cele rozwojowe przyjęte w Lokalnym Planie Rewitalizacji na lata 2016-2022 224
16.4. Potrzeby i cele rozwojowe przyjęte w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Otmuchów na lata 2016 - 2019 227

III. SYNTEZA I UZASADNIENIE 229
1. PODSUMOWANIE POTRZEB I CELÓW ROZWOJOWYCH GMINY OTMUCHÓW 230
2. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 233
3. OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ 235

IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 237
1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENU 238

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW 240
2.1. Strefa 1 - zurbanizowana 240
2.2. Strefa 2 - rolna 260
2.3. Strefa 3 – terenów otwartych, lasów i wód powierzchniowych 264
2.4. Strefy i tereny specjalne 268
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK 278
3.1. Ochrona przyrody i krajobrazu 278
3.2. Cenne zasoby środowiska objęte ochroną prawną 281
3.3. Zasoby środowiska postulowane do objęcia ochroną prawną 282
4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 285
4.1. Cele i zadania ochrony 285
4.2. Obiekty objęte ochroną konserwatorską 286
4.3. Pozostałe obiekty i obszary 286
4.4. Dobra kultury współczesnej 288
5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 289
5.1. Komunikacja drogowa 289
5.2.Komunikacja kolejowa 291
5.3. Zaopatrzenie w wodę 291
5.4. Gospodarka ściekowa i zagospodarowanie wód opadowych 292
5.5. Systemy energetyczne - energia elektryczna, ciepłownictwo, gaz 293
5.6. Obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW 296
5.7. Gospodarka odpadami 297
5.8. Telekomunikacja 297
6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM 298
6.1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa 298
6.2. Pozostałe inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym 298
6.3. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym 299
7. OBSZARY WSKAZANE DO SPORZĄDZENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 300

7.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej 300
7.2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne 301
8. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 303
8.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna 303
8.2. Leśna przestrzeń produkcyjna 305
9. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH 306
9.1. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi 306
9.2. Obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych 308
10. OBIEKTY LUB OSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY 309
11. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ 309
12. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI 310
13. OBSZARY ZDEGRADOWANE 312
14. TERNY ZAMNKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE 312
15. POZOSTAŁE OBSZARY 313

Spis tabel:

Tabela 1. Podział terytorialny gminy. 32
Tabela 2. Sposób zagospodarowania terenów. Stan na 2014..... 33
Tabela 3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – dane podstawowe 36
Tabela 4. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego..... 45
Tabela 5. Miejscowe piany zagospodarowania przestrzennego uchwalone a nieobowiązujące 46
Tabela 6. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w trakcie sporządzania na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym..... 46
Tabela 7. Liczba decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu I zagospodarowaniu przestrzennym..... 48
Tabela 8. ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących, sporządzone na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących 48
Tabela 9. Struktura funkcjonalna wsi. Źródło: opracowanie własne. 49
Tabela 10. Mezoregiony zlokalizowane na terenie gminy Otmuchów. 55
Tabela 11. Podstawowa charakterystyka JCWPd. 61
Tabela 12. Gospodarstwa wg rodzaju i grup obszarowych użytków rolnych. Źródło: GUS 65
Tabela 13. Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewów. Źródło: GUS 65
Tabela 14. Pogłowie zwierząt gospodarskich wg rodzaju gospodarstwa. Źródło: GUS 65
Tabela 15. Obiekty stanowiące bazę produkcyjną rolnictwa. Źródło: GUS..... 65
Tabela 16. Użytkowanie gruntów w ha w gminie Otmuchów. Źródło: GUS 2014 66
Tabela 17. Powierzchnia gruntów leśnych 66
Tabela 18.Powierzchnia lasów 68
Tabela 19. Ramowy skład odnowień i zalesień dla poszczególnych typów siedliskowych lasów 68
Tabela 20. Pozyskanie drewna (grubizny) z zadrzewień oraz sadzenie drzew i krzewów. 69
Tabela 21. Charakterystyka punktowych źródeł zrzutów ścieków komunalnych i przemysłowych w województwie opolskim w 2017 roku..... 71
Tabela 22. Stan jednolitych części wód podziemnych w województwie opolskim w 2016 r.,..... 76
Tabela 23. *Gospodarka odpadami komunalnymi i selektywna zbiórka odpadów w województwie opolskim w 2017 r.* 77
Tabela 24. Wyniki inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest w gminach województwa opolskiego 77
Tabela 25. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C). 79
Tabela 26. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO2 , NO2 ,CO, C6H6, PM10, PM2,5, Pb, As, Cd, Ni, BaP, O3..... 80
Tabela 27. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki ochrony przed hałasem..... 81
Tabela 28. Skala subiektywnej uciążliwości hałasu komunikacyjnego..... 82
Tabela 29. Zestawienie wyników pomiarów prowadzonych w ramach monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie opolskim w 2017 roku 83

Tabela 30. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. ... 83
Tabela 31. Zdarzenia pożarowe wg rodzajów – powiat nyski. ... 84
Tabela 32. Zestawienie zdarzeń według rodzaju i wielkości w rozbiciu na jednostkę podziału administracyjnego wraz z przedstawieniem ilości zdarzeń gdzie jednostki OSP samodzielnie realizowały zadania. ... 85
Tabela 33. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych. ... 85
Tabela 34. Tereny zieleni. ... 96
Tabela 35. Podstawowe przeznaczenie obiektów objętych opieką konserwatorską. ... 100
Tabela 36. Zabytki nieruchome ujęte wpisem do rejestru zabytków województwa opolskiego. ... 101
Tabela 37. Zabytki ruchome z obszaru miasta i gminy Otmuchów, ujętych wpisem do księgi rejestru zabytków województwa opolskiego. ... 103
Tabela 38. Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków. ... 104
Tabela 39. Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków ... 111
Tabela 40. Stanowiska archeologiczne ... 113
Tabela 41. Liczba ludności gminy Otmuchów w latach 2015-2019 r. według miejsca zamieszkania 131
Tabela 42. Liczba ludności gminy Otmuchów w latach 2015-2019 r. według płci ... 131
Tabela 43. Liczba ludności gminy Otmuchów w latach 2015-2019 r. w układzie kohortowym ... 131
Tabela 44. Struktura ludności gminy Otmuchów, w % ogółem ludność w wieku ... 132
Tabela 45. Ruch naturalny ludności gminy Otmuchów w latach 2015-2019. ... 132
Tabela 46. Migracje ludności gminy Otmuchów w latach 2015-2019. ... 132
Tabela 47. Prognoza GUS liczby ludności gminy Otmuchów wg kategorii ekonomicznych, do roku 2030. ... 135
Tabela 48. Prognoza GUS liczby ludności gminy Otmuchów wg płci, do roku 2030. ... 135
Tabela 49. Prognoza ludności gminy Otmuchów wg kategorii ekonomicznych, do roku 2040. Obliczenia własne. ... 136
Tabela 50. Prognoza ludności gminy Otmuchów wg płci, do roku 2040. Obliczenia własne. ... 136
Tabela 51. Wyniki prognozy demograficznej opartej o prognozę GUS w porównaniu z wynikami wyznaczonymi w Studium (2014/2018) w oparciu o analizy własne. ... 136
Tabela 52. Pracujący ... 137
Tabela 53. Bezrobotni zarejestrowani ... 137
Tabela 54. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym ... 137
Tabela 55 Budynki mieszalne i mieszkania. Podstawowe dane ... 138
Tabela 56. Mieszkania. Wskaźniki ... 139
Tabela 57. Komunalne zasoby mieszkaniowe ... 139
Tabela 58. Mieszkania wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań ... 139
Tabela 59. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne ... 139
Tabela 60. Ambulatoryjna opieka zdrowotna ... 140
Tabela 61. Apteki i punkty apteczne ... 140
Tabela 62. Dzieci objęte opieką w żłobkach i w wieku żłobkowym ... 141
Tabela 63. Żłobki i kluby dziecięce ... 141
Tabela 64. Opieka nad dziećmi i młodzieżą. Placówki socjalizacyjne ... 141
Tabela 65. Placówki stacjonarnej pomocy społecznej ... 141

Tabela 66. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej 142
Tabela 67. Przedszkola bez specjalnych 143
Tabela 68. odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym 143
Tabela 69. Współczynniki skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne) 144
Tabela 70. Uczniowie przypadający na 1 oddział, w różnych typach szkół 144
Tabela 71. Szkoły ponadgimnazjalne i ponadpodstawowe dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (bez szkół specjalnych). 144
Tabela 72. Zdawalność egzaminów maturalnych 144
Tabela 73. Biblioteki i czytelnictwo 146
Tabela 74. Infrastruktura centrów, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic 146
Tabela 75. Koła, kluby, sekcje oraz grupy artystyczne 147
Tabela 76. Imprezy 147
Tabela 77. Uczestnicy imprez 148
Tabela 78. Kluby sportowe łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS 149
Tabela 79. Obiekty sportowe 149
Tabela 80. Turystyczne obiekty noclegowe wg rodzajów 150
Tabela 81. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych 150
Tabela 82. Noclegi udzielone turystom zagranicznym (nierezydentom) w turystycznych obiektach noclegowych według wybranych krajów 150
Tabela 83. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON (stan w dniu 31 XII) 151
Tabela 84. Jednostki wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 151
Tabela 85. Podmioty wg klas wielkości 152
Tabela 86. Wykaz stowarzyszeń. 153
Tabela 87. Wartość majątku gminy Otmuchów w roku 2019. 156
Tabela 88. Dochody ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej 157
Tabela 89. Wydatki ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej 157
Tabela 90. Wyniki przeglądu jednostek OSP w roku 2019. 160
Tabela 91. Przestępstwa stwierdzone w powiecie nyskim 161
Tabela 92. Wykrywalność przestępstw w powiecie nyskim 161
Tabela 93 Zadanie priorytetowe w zakresie bezpieczeństwa w poszczególnych referatach dzielnicowych. 162
Tabela 94. Zagospodarowanie terenu 169
Tabela 95. Kalkulacja zapotrzebowania na powierzchnię mieszkaniową do roku 2040. Źródło: obliczenia własne 171
Tabela 96. Kalkulacja bieżącego (modelowego) zapotrzebowania na powierzchnię mieszkaniową. Źródło: obliczenia własne 172
Tabela 97. Kalkulacja przyszłego zapotrzebowania na powierzchnię mieszkaniową w roku 2040. Źródło: obliczenia własne 172
Tabela 98. Struktura użytkowania terenu w dzielnicy mieszkaniowej / małego miasta dla powierzchni 100 ha według wskaźników urbanistycznych 173
Tabela 99. Zapotrzebowanie na tereny o funkcjach towarzyszących mieszkalnictwu. Zaspokojenie zapotrzebowania bieżącego przez podaż bieżącą. Źródło: obliczenia własne. 173
Tabela 100. Zapotrzebowanie na tereny o funkcjach towarzyszących mieszkalnictwu. Zaspokojenie zapotrzebowania przyszłego (2040) przez podaż bieżącą (2019). Źródło: obliczenia własne. 174

Tabela 101. Zestawienie powierzchni terenów inwestycyjnych i ich rezerw w granicach obszarów wyznaczonych w Studium. 175
Tabela 102. Wielkość powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych. Źródło: obliczenia własne. 176
Tabela 103. Zestawienie zapotrzebowania na tereny inwestycyjne z uwzględnieniem chłonności istniejących terenów inwestycyjnych wskazanych w Studium. 178
Tabela 104. Lista złóż. 181
Tabela 105. Ujęcia wód powierzchniowych (na niebiesko) i podziemnych w gminie Otmuchów działających na podstawie pozwoleń wodno-prawnych 184
Tabela 106. Sieć dróg powiatowych zamiejskich na terenie Powiatu Nyskiego (gmina Otmuchów) . 191
Tabela 107. Sieć dróg powiatowych miejskich na terenie Powiatu Nyskiego – Otmuchów 191
Tabela 108. Drogi w podziale na rodzaje nawierzchni 191
Tabela 109. Drogi rowerowe 192
Tabela 110. Chodniki, pobocza i place na terenie i w zarządzie gminy Otmuchów. 194
Tabela 111. Lista podmiotów gospodarczych świadczonych usługi przewozu pasażerów na terenie gminy Otmuchów w roku 2015. 197
Tabela 112. Inwentaryzacja przewozów szkolnych za rok 2015. 198
Tabela 113. Przystanki autobusowe na terenie Gminy. 199
Tabela 114. Urządzenia sieciowe - Wodociągi 199
Tabela 115. Sieć kanalizacyjna. 200
Tabela 116. Urządzenia sieciowe – gaz. 201
Tabela 117. Katalog projektów do realizacji w gminie Otmuchów. 213
Tabela 118. Kierunki rozwoju infrastruktury rowerowej w powiecie nyskim (wybrane) 214
Tabela 119. Harmonogram rzeczowo-finansowy przewidzianych do realizacji zadań krótkoterminowych i średnioterminowych. 223
Tabela 120. Projekty i przedsięwzięcia (wybrane dla obszaru infrastrukturalno – przestrzennego) wskazane do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji. 226
Tabela 121. Kierunki i zadania w ramach Priorytetu nr I (wybrane). 227
Tabela 122. Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowych obszarów inwestycyjnych – Strefa 1 – zurbanizowana, substrefa 1A – miejska. 243
Tabela 123. Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowych obszarów inwestycyjnych – Strefa 1 – zurbanizowana, substrefa 1B – wiejska. 253
Tabela 124. Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowych obszarów inwestycyjnych – Strefa 2 - rolna 262
Tabela 125. Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowych obszarów inwestycyjnych – Strefa 3- terenów otwartych, lasów i wód powierzchniowych. 266
Tabela 126. Strefa „B" – ochrony konserwatorskiej, opis, granice, kierunki zagospodarowania i ustalenia dla substref. 271
Tabela 127. Strefa „K" – ochrony krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym, opis, granice, kierunki zagospodarowania i ustalenia dla substref. 274
Tabela 128. Zabytkowe cmentarze 287
Tabela 129. Dopuszczalne klasy dróg na terenie gminy. 290

Spis rysunków:

Rysunek 1. Województwo opolskie i powiat nyski. Źródło: Geoportal. 30
Rysunek 2. Gmina Otmuchów. Źródło: Geoportal. 31
Rysunek 3. Pokrycie terenu / użytkowanie ziemi na terenie Gminy w oparciu o dane satelitarne. 34
Rysunek 4. Lokalizacja obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego..... 44
Rysunek 5. Pozwolenia na budowę. SIP Otmuchów warstwa Główny Urząd Nadzoru Budowlanego. 47
Rysunek 6. Lokalizacja gminy Otmuchów na tle mapy mezoregionów Polski wg Kondrackiego..... 55
Rysunek 7. Klimatogram dla Otmuchowa. 59
Rysunek 8. Regiony klimatyczne Polski wg Romera 59
Rysunek 9. Regiony klimatyczne Polski wg Wosia. 60
Rysunek 10. Przestrzenny rozkład wartości wybranych parametrów meteorologicznych w Polsce w 2019 roku. 61
Rysunek 11. Mapa Jednolitych Części Wód Podziemnych. Podział obowiązujący od roku 2015. 62
Rysunek 12. Mapa Jednolitych Części Wód Powierzchniowych. Źródło: Geoportal. 63
Rysunek 13. Lasy. Granice Nadleśnictwa i leśnictw. 67
Rysunek 14. Lokalizacja oczyszczalni ścieków południowej Opolszczyzny i ich rzeczywiste obciążenie. 70
Rysunek 15. Klasyfikacja stanu i potencjału jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych w województwie opolskim za rok 2017. 74
Rysunek 16. Klasyfikacja stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych w województwie opolskim za rok 2017 75
Rysunek 17. Udziały źródeł emisji w poszczególnych zanieczyszczeniach powietrza w województwie opolskim. 79
Rysunek 18. Pomniki przyrody ożywionej na terenie gminy Otmuchów. 86
Rysunek 19. Obszary Natura 2000 87
Rysunek 20. Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych. 91
Rysunek 21. Otmuchowsko – Nyski Obszar Chronionego Krajobrazu 93
Rysunek 22. Prognoza liczby ludności Gminy wg grup ekonomicznych. Analiza regresyjna (regresja liniowa). Opracowanie własne 133
Rysunek 23. Prognoza liczby ludności Gminy wg płci. Analiza regresyjna (regresja liniowa). Opracowanie własne 134
Rysunek 24. Wykonanie budżetu jst. 155
Rysunek 25. Mapa wypadków drogowych w gminie Otmuchów w roku 2019. 163
Rysunek 26. Mapa Zagrożenia Powodziowego (z prędkością przepływu wody) 1%..... 165
Rysunek 27. Mapa Zagrożenia Powodziowego (z prędkością przepływu wody) 10%..... 166
Rysunek 28. Obszary zagrożone podtopieniami. 167
Rysunek 29. Tereny zagrożone ruchami masowymi. 168
Rysunek 30. Mapa lokalizacji złóż surowców mineralnych. 182
Rysunek 31. Obszary górnicze. 183
Rysunek 32. Obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 338. 186
Rysunek 33. Lokalizacja i granice zbiornika GZWP nr 338 oraz obszaru modelu wielowarstwowego zbiornika wodonośnego. 187
Rysunek 34. Tereny górnicze. 189

Rysunek 35. Przebieg DK 46. 190
Rysunek 36. Szlaki rowerowe. 193
Rysunek 37. Przebieg znakowanych pieszych tras turystycznych na terenie gminy Otmuchów. 194
Rysunek 38. Koncepcja przeznaczenia linii kolejowych w roku 2030. 195
Rysunek 39. Docelowe prędkości sieci w roku 2030. 195
Rysunek 40. Linie użyteczności publicznej w Powiecie Nyskim 197
Rysunek 41. Linie wysokiego napięcia – przebieg linii 220 kV (fioletowa) oraz linii 100 kV (zielona). 201
Rysunek 42. Obszary funkcjonalne województwa opolskiego. 208
Rysunek 43. Planowane inwestycje liniowe w gminie Otmuchów 214
Rysunek 44. Drzewo celów rozwoju społecznego dla gminy Otmuchów 216
Rysunek 45. Poglądowa mapa przedstawiająca zakres obszaru wsparcia do rewitalizacji w gminie i mieście Otmuchów. 225

I. WSTĘP

1. PODSTAWA PRAWNA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów zatwierdzone zostało uchwałą nr XXXII/274/2006 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 21 kwietnia 2006 r.

Druga zmiana Studium została przeprowadzona w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej w Otmuchowie nr XXVI/184/2009 z dnia 19 lutego 2009 r.

Trzecia zmiana Studium została przeprowadzona w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej w Otmuchowie nr XXI/206/2016 z dnia 30 grudnia 2016 r.

Podstawą przystąpienia do czwartej, przedmiotowej zmiany jest uchwała Rady Miejskiej w Otmuchowie nr XIV/145/2020 z dnia 5 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów.

Podstawę prawną sporządzenia przedmiotowej zmiany Studium stanowi Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741),

2. ZAKRES I FORMA OPRACOWANIA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów opracowano w aktualnych granicach administracyjnych.

Podstawowymi celami Studium są:

- rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
- sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego,
- stworzenie podstawy do koordynacji planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawanych bez planów.

Równie ważnym celem studium jest również - promocja rozwoju gminy.

Cele powyższe wynikają bezpośrednio z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741), a pośrednio z innych ustaw oraz regulacji prawnych dotyczących kompetencji samorządów. W studium uwzględniono uwarunkowania wynikające między innymi z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu, stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, własności gruntów, jakości życia mieszkańców, zadań ponadlokalnych.

Studium uwzględnia wymogi wynikające z obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741).

Formę i zakres oraz procedurę sporządzenia zmiany Studium dostosowano do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. 2004 nr 118 poz. 1233).

Formę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów stanowią:

1) tekst;
2) rysunek Studium w skali 1:10 000;
3) dokumentacja formalno – prawna.

3. SŁOWNICZEK POJĘĆ

Dla potrzeby niniejszego Studium przyjęto następujące definicje pojęć i sformułowań oraz skróty:

- Studium - należy przez to rozumieć niniejsze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów* (opracowanie - rok 2018),
- rysunek Studium –należy przez to rozumieć Rysunek 2 - Kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego,
- strefy Studium – należy przez to rozumieć 3 podstawowe strefy funkcjonalno - przestrzenne, położone w granicach administracyjnych gminy Otmuchów, wyznaczone na bazie indywidualnych, przestrzennych i funkcjonalnych cech gminy,
- obszary Studium - należy przez to rozumieć jednostki, na które zostały podzielone niektóre strefy studium, na bazie układu komunikacyjnego oraz indywidualnych przestrzennych i funkcjonalnych cech gminy,
- nowo wydzielane działki - należy przez to rozumieć działki wydzielane po uchwaleniu planów miejscowych opartych na niniejszym Studium, w celu wprowadzenia na nie zainwestowania określonego w planie miejscowym; podane wielkości nie dotyczą działek wydzielanych w celu regulacji wielkości działek sąsiednich, poprawienia warunków zagospodarowania działek sąsiednich itp.,
- funkcja dominująca - należy przez to rozumieć funkcję, która będzie przeważać - zajmować więcej niż 50% powierzchni obszaru Studium lub strefy Studium,
- funkcja uzupełniająca - należy przez to rozumieć funkcje niekolidujące z funkcją dominującą, nie zmieniające charakteru zagospodarowania, warunków korzystania ze środowiska przyrodniczego i kulturowego; mogą one występować samodzielnie na terenach (bez funkcji dominującej), jednak muszą stanowić uzupełnienie funkcji dominującej na całym obszarze Studium lub strefie Studium w przypadku braku podziałów na obszary,
- usługi drobne - należy przez to rozumieć wbudowane w budynki funkcji dominującej, lub zlokalizowane na tych samych działkach obiekty usługowe, które służą do działalności, której celem jest zaspokajanie potrzeb ludności, a nie wytwarzanie bezpośrednio metodami przemysłowymi dóbr materialnych,
- wydzielone usługi komercyjne - należy przez to rozumieć usługi w szczególności z zakresu handlu, gastronomii, rzemiosła, urządzeń i obiektów sportu i turystyki oraz inne usługi o zbliżonym charakterze np. usługi niematerialne (konsulting, prawne, biurowe, reklamowe itp.);

w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego mogą one zajmować tereny wydzielone liniami rozgraniczającymi,

- wydzielone usługi publiczne - należy przez to rozumieć usługi służące realizacji celu publicznego, w szczególności z zakresu: administracji publicznej, kultury, kultu religijnego, oświaty, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, straży pożarnej; w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego mogą one zajmować tereny wydzielone liniami rozgraniczającymi,
- usługi z zakresu obsługi komunikacji – należy przez to rozumieć usługi typu stacje paliw, myjnie, warsztaty samochodowe, stacje diagnostyczne; można dodatkowo wliczyć w tę funkcję również parkingi (które mogą występować również przy innych funkcjach),
- drobna wytwórczość - należy przez to rozumieć rzemiosło, rękodzieło artystyczne, chałupnictwo, wytwarzanie dóbr materialnych w niewielkiej skali,
- sieć dystrybucyjna energii elektrycznej - należy przez to rozumieć sieć elektroenergetyczna wysokich, średnich i niskich napięć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu dystrybucyjnego (OSD), przy czym poprzez sieć elektroenergetyczną należy rozumieć zespół połączonych wzajemnie linii i stacji elektroenergetycznych przeznaczonych do przesyłania i rozdzielania energii elektrycznej.

4. ŹRÓDŁA I MATERIAŁY

4.1. Studia, analizy i programy

Do studium wykorzystano następujące materiały (w porządku alfabetycznym):

1) Analiza potrzeb i możliwości rozwojowych gminy Otmuchów z określeniem perspektyw rozwojowych w ramach zmiany Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów. 2018
2) Badora K., Rosik-Dulewska Cz. „Korytarze ekologiczne województwa opolskiego i ich rola w optymalizacji struktury wielkoprzestrzennego systemu obszarów chronionych tego województwa" (Uniwersytet Opolski, 2010)
3) Badora, K., Badora, K., Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony, Opole 2006.
4) Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r. Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2020
5) Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd. Państwowy Instytut Geologiczny PIB, Warszawa, grudzień 2009
6) Dubel., K., Waloryzacja przyrodnicza miasta i gminy Otmuchów,
7) Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu, Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim raport wojewódzki za rok 2019.
8) Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu, Ocena stanu akustycznego środowiska na podstawie wyników pomiarów monitoringowych hałasu za rok 2018 w województwie opolskim.
9) Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Otmuchów na lata 2016-2019, przyjęty Uchwałą NR XIV/139/2016 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 28 kwietnia 2016 r)
10) Informacja o bezpieczeństwie powiatu nyskiego w zakresie ochrony przeciwpożarowej za rok 2017. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nysie.
11) Inspekcja Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, Stan środowiska w województwie opolskim w 2017 roku.
12) Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

13) Kleczkowski A.S. (red.) 1990 – Mapa obszarów GZWP w Polsce wymagaj[1]cych szczególnej ochrony 1 : 500 000. Wyd. AGH, Kraków
14) Kondracki, J., Richling, A., Regiony Fizycznogeograficzne 1:1.500.000 [w:] Atlas Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1994
15) Kondracki, J.: Geografia regionalna Polski. Warszawa: PWN, 2002
16) Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016 – 2022, Otmuchów 2016. Przyjęty Uchwałą Nr XVII/175/2016 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 7 września 2016 r.
17) Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, Otmuchów, Sierpień 2019
18) Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów SoftGIS 2017 r.
19) Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Otmuchów, 2016, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Nr XX/193/2016 z dnia 7 grudnia 2016r.
20) Plan rozwoju lokalnego gminy Otmuchów na lata 2004-2006 oraz na lata 2007-2013, Pracownia Projektowa EKOURBOW, Opole 2004
21) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego przyjęty uchwałą nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.
22) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego przyjęty uchwałą nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. Załącznik graficzny nr 2.
23) Plan zrównoważonego rozwoju transportu publicznego dla Powiatu Nyskiego (Plan Transportowy) Uchwała nr XXXIV/426/14 Rady Powiatu w Nysie z dnia 24 kwietnia 2014 r, z poźn. zm.
24) Raport o stanie gminy Otmuchów za rok 2018. Otmuchów 2019
25) Raport o stanie gminy Otmuchów za rok 2019. Otmuchów 18-05-2020
26) Raport o stanie Powiatu Nyskiego za 2019 rok, Starostwo Powiatowe w Nysie 2020
27) Razowska-Jaworek L., Cudak J., Kaczorowski Z., Pasternak M. (2013) – Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 338 Paczków– Niemodlin. Państwowy. Inst. Geol. – Państwowy. Inst. Bad., Warszawa.
28) Rejestr Lotnisk Cywilnych oraz Wykaz lądowisk wpisanych do ewidencji lądowisk na dzień 18 września 2020 r.. Urząd Lotnictwa Cywilnego http://.www.ulc.gov.pl
29) Romer, E., Regiony klimatyczne Polski, Prace Wrocł. Tow. Nauk, Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, Tom 16 z Seria B, 1949.

30) Strategia Rozwoju Gminy Otmuchów na lata 2004- 2020 przyjęta została uchwałą Nr XXII/208/2004 Rady Miejskiej Otmuchów dnia 30 grudnia 2004 rok;
31) Strategia Rozwoju Społecznego Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 roku; www.partnerstwo-nyskie2020.pl
32) Strategia rozwoju transportu obszaru funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030. Załącznik 8B Inwentaryzacja linii komunikacji zbiorowych. http://bip.spnysa.nv.pl
33) Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r. przyjęta uchwałą Nr XXV/325/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 grudnia 2012 r.
34) Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego „Opolskie 2030", projekt
35) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów, tekst jednolity 2014r., wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą NR XXXVIII/404/2018 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 17 października 2018 r.
36) Szlaki rowerowe Śląska Opolskiego [atlas rowerowy 2009].
37) Trasy rowerowe w powiecie nyskim. Partnerstwo-nyskie2020.pl
38) Uchwała Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2017).
39) Uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność miasta i gminy Otmuchów położonych w obrębie Miasto Otmuchów (Na okres od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2028r).
40) Walory przyrodniczo – krajobrazowe Otmuchowsko – Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu", Uniwersytet Opolski, Studia i Monografie Nr 287, Opole 2001
41) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, Komunikat 2/W/2018 Pobór wód w województwie opolskim w 2017 roku
42) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu. Komunikat 1/0/2018. Gospodarka odpadami w województwie opolskim w 2017 roku.
43) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu. Komunikat 1/W/2018. Osady denne w województwie opolskim w 2017 roku
44) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu. Komunikat 2/0/2018: Gospodarka komunalnymi osadami ściekowymi w województwie opolskim w roku 2017.
45) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu. Komunikat 3/W/2018. Charakterystyka punktowych źródeł zrzutów ścieków komunalnych i przemysłowych w województwie opolskim w 2017 roku
46) Woś, R., Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, Zeszyty Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Nr 20 1993 r.

47) Zarządzenie nr 40/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Nyski PLB160002 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2685).
48) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2869),
49) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 31 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 1183).

W zestawieniu nie ujęto Ustaw i Rozporządzeń.

4.2. Plany zagospodarowania przestrzennego

1) Uchwala Nr V/53/99 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 27.02.1999r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów dot. ustaleń dla terenu określonego symbolem 3.1 RPZ. S we wsi Ligota Wielka -MIKROMEX (Dz. U. W. O. Nr 20 z 1999r, poz. 71),
2) Uchwała Nr XVII/151/99 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 30.12,1999r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów dot. zmiany linii elektroenergetycznej 220 KV relacji Groszowice – Świebodzice na 400 kV na odcinku w rejonie wsi Groszowice (Dz. Urz. W. O. Nr 14 z 2000 r., poz. 51),
3) Uchwała Nr XXV/210/2000 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 30.11.2000r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa (Dz. Urz. W. O. Nr 78 z 2000r, póz. 405) dla terenu po byłej mleczarni z przeznaczeniem na usługi turystyczne (motel, hotel z dopuszczeniem usług handlu, gastronomii, rzemiosła nieuciążliwego, administracji, wystawiennictwa),
4) Uchwała Nr XLVI/334/2002 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 01.10.2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa obejmującego teren byłej bazy Gminnej Spółdzielni „SCh" w Otmuchowie przy ul. Nyskiej, Grodkowskiej (Dz. Urz. W. O. Nr 111 z 2002r, poz. 1431),

5) Uchwała Nr XXII/205/2004 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w mieście Otmuchów w rejonie ulic Nyskiej i Grodkowskiej (Dz. Urz. W. O. Nr 14 z dnia 4 marca 2005r., poz. 432),
6) Uchwała Nr IX/69/2007 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 21 września 2007 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa uchwalonego uchwałą Nr XXII/204/2004 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w mieście Otmuchów w rejonie ulicy Warszawskiej,
7) Uchwała Nr XVII/125/08 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 27 czerwca 2008 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchów w rejonie ulicy Warszawskiej,
8) Uchwała Rady Miejskiej w Otmuchowie Nr XX/143/2008 z dnia 26 września 2008 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa - Otmuchów Wschód,
9) Uchwała NR XXXVI/268/2009 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego we wsi Nieradowice.
10) Uchwała Nr XIV/77/2011 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla projektowanego terenu górniczego "Głębinów - Zbiornik II" znajdującego się w granicach Zbiornika Nyskiego w części należącej do Gminy Otmuchów.
11) Uchwała Nr XXIX/293/2017 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa Otmuchów Wschód.
12) Uchwała Nr V/51/2019 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa Otmuchów Wschód.

4.3. Opracowania statystyczne

1) Formularz sprawozdawczy PZP-1 za rok 2019, przygotowany 13.05.2020.
2) GUS, Bank Danych Lokalnych 2020
3) GUS, Powszechny Spis Rolny 2010.
4) Prognoza ludności gmin 2017-2030, GUS 2017

4.4. Strony www i serwisy on-line

1) Bank Danych o Lasach. www.bdl.lasy.gov.pl
2) Booking.com, stan na 23.09.2020 r.
3) Geoportal, warstwa Corine Land Cover 2018
4) Geoportal.pl
5) http://clc.gios.gov.pl/index.php/o-clc/legenda
6) http://inforail.pl/
7) http://inforail.pl/
8) http://nysa.policja.gov.pl/ony/kontakt/10621,KOMISARIAT-POLICJI-W-OTMUCHOWIE.html
9) http://www.gczk.otmuchow.pl
10) http://www.mapatrurystyczna.pl
11) http://www.obserwatoriumbrd.pl
12) http://www.psp.nysa.pl/przegladyOSP/2019wynikitabeleprzegladowOSP.pdf
13) http://www.targeo.pl
14) https://pl.climate-data.org/europa/polska/opole-voivodeship/otmuchow-30140/
15) https://prudnik.katowice.lasy.gov.pl/lasy-nadlesnictwa#.X1C_vohR3g4
16) https://prudnik.katowice.lasy.gov.pl/lasy-nadlesnictwa#.X1C_vohR3g4
17) https://www.powiat.nysa.pl/aktualnosc-7626-sytuacja_epidemiologiczna_w_powiecie.html
18) Państwowa Służba Hydrogeologiczna: http://epsh.pgi.gov.pl/epsh
19) SIP gminy Otmuchów
20) SIP gminy Otmuchów, Warstwa Państwowego Instytutu Geologicznego
21) SIP gminy Otmuchów, Warstwa Państwowy Instytut Geologiczny
22) SIP gminy Otmuchów, Warstwa Wody Polskie
23) www.pogodynka.pl na podstawie danych IMGW.

4.5. Wnioski i uwagi do projektu Studium

Wpłynęło 20 wniosków do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów, zgłoszonych przez instytucje publiczne i operatorów sieciowych:

1) Opolski Urząd Wojewódzki, ul. Piastowska 14, 45-082 Opole;
2) Zarząd Województwa Opolskiego, ul. Piastowska 14, 45-082 Opole;
3) Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków, ul. Piastowska 14, 45-082 Opole;
4) Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu, ul. Oleska 127, 45-231 Opole;
5) Urząd Transportu Kolejowego, Aleje Jerozolimskie 134, 02-305 Warszawa;

6) Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, ul. Mickiewicza 1, 45-367 Opole;
7) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie, ul. Żeromskiego 7/9, 48-304 Nysa;
8) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, ul. Obrońców Stalingradu 66, 45-512 Opole;
9) Wojewódzki Sztab Wojskowy, ul. Kościuszki 45, 45-063 Opole;
10) Agencja Wywiadu, ul. Miłobędzka 55, 02-634 Warszawa;
11) PGW Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, ul. C K. Norwida 34 50-950 Wrocław;
12) Okręgowy Urząd Górniczy, ul. Jasna 31B, 44-122 Gliwice;
13) Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Oddział w Katowicach, ul. Jordana 25, 40-056 Katowice;
14) Nadleśnictwo Prudnik, ul. Dąbrowskiego 34, 48-200 Prudnik;
15) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Opolu, ul. 1-go Maja 6, 45-068 Opole;
16) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Opolu, ul. 1-go Maja 6, 45-068 Opole;
17) TAURON Dystrybucja S.A. , Oddział w Opolu, ul. Waryńskiego 1, 45-047 Opole;
18) Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach, ul. Wodzisławska 54, 44-266 Świerklany;
19) Polskie Koleje Państwowe S.A Oddział Gospodarowania Nieruchomościami we Wrocławiu, ul. Joannitów 13, 50-525 Wrocław;
20) Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Opolu, ul. Armii Krajowej 2, 45-071 Opole.

W ustawowym terminie podanym w ogłoszeniu wpłynęło także 37 wniosków złożonych przez osoby prywatne. Wykaz wniosków stanowi załącznik do dokumentacji planistycznej.

II. UWARUNKOWANIA

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU

1.1. Informacje podstawowe

Gmina Otmuchów położona jest w południowo-zachodniej części województwa opolskiego w powiecie nyskim.

Rysunek 1. Województwo opolskie i powiat nyski. Źródło: Geoportal.

Gmina sąsiaduje od północy z gminami Pakosławice i Kamiennik, od zachodu z gminą Paczków, od wschodu z gminami Nysa i Głuchołazy. Południowa granica jest granicą Państwa z Republiką Czeską.

Atutem znaczącym dla rozwoju gminy jest stosunkowo bliskie sąsiedztwo Opola położonego w odległości ok. 70 km i Nysy położonej w odległości ok. 12 km. W bezpośrednim sąsiedztwie Otmuchowa położone są również mniejsze ośrodki miejskie – Paczków, Ziębice.

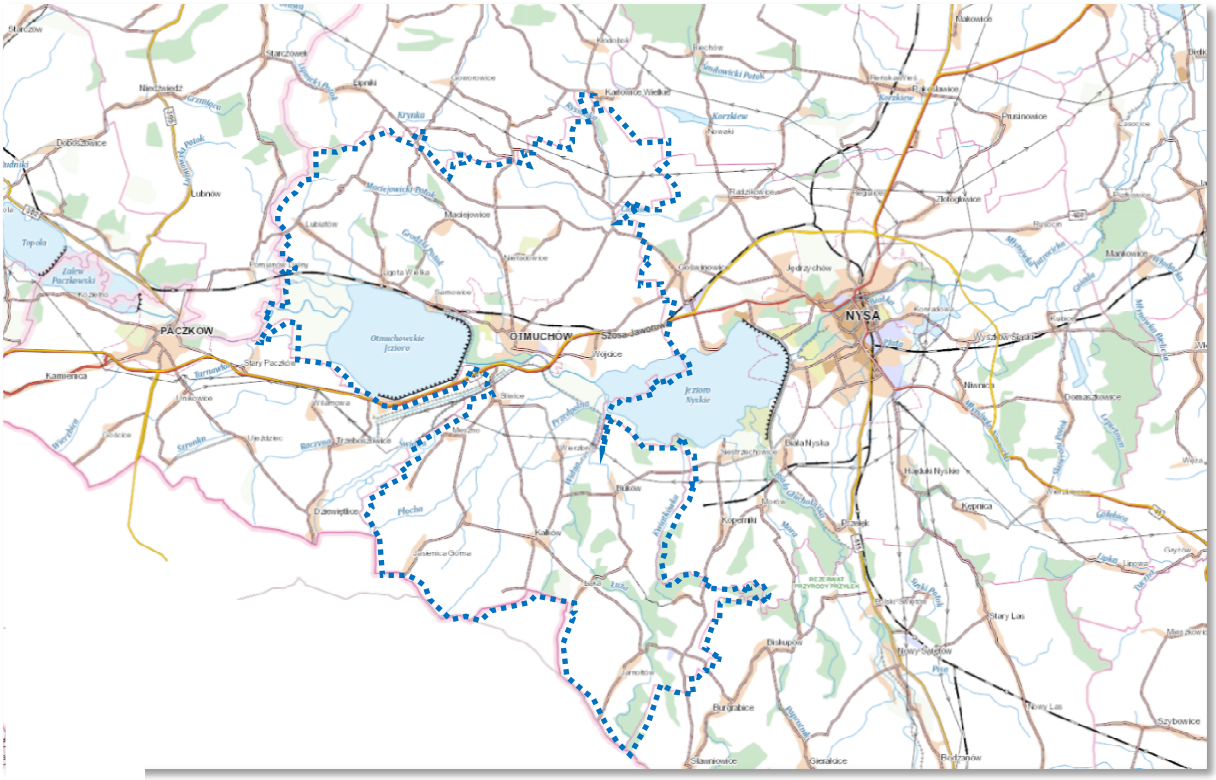

Rysunek 2. Gmina Otmuchów. Źródło: Geoportal.

Wg danych GUS[1] obszar gminy Otmuchów w jej granicach administracyjnych wynosi 18 740 ha. Zajmuje 15,3 % powierzchni powiatu nyskiego (122 387 ha) i 2,0 % powierzchni województwa opolskiego 941 187 ha).

Wg danych GUS[2] na terenie gminy zamieszkiwało 13 620 osób (dane za rok 2018). Na 1 km.kw. zamieszkiwały ok. 73 osoby.

1.2. Dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Sieć osadniczą gminy tworzy miasto Otmuchów i 27 wsi:

- Broniszowice,
- Buków,
- Grądy z przysiółkiem Laskowice, Pasieki i Rysiowice,

[1] GUS, Bank Danych Lokalnych 2020
[2] GUS, Bank Danych Lokalnych 2020

- Goraszowice,
- Janowa,
- Jasienica Górna,
- Jarnołtów,
- Jodłów,
- Kałków,
- Kijów,
- Kwiatków,
- Lasowice,
- Ligota Wielka,
- Lubiatów,
- Łąka,
- Maciejowice z przysiółkiem Grodziszcze,
- Malerzowice Małe,
- Meszno,
- Nadziejów z przysiółkiem. Kamienna Góra,
- Piotrowice Nyskie z przysiółkiem Krakówkowice,
- Ratnowice,
- Siedlec,
- Starowice,
- Suszkowice,
- Ulanowice,
- Wierzbno z przysiółkiem Zwierzyniec,
- Zwanowice.

Tabela 1. Podział terytorialny gminy.[3]

Wymiar	**Stan na 31 XII 2019**
Miejscowości podstawowe (łącznie z miastami)	30
Miejscowości podstawowe ogółem	29
Miejscowości podstawowe - wsie	26
Miejscowości podstawowe - pozostałe	3
Części integralne ogółem	7
Części integralne - część wsi, kolonii, osady	1
Części integralne - przysiółki	6
Miejscowości statystyczne wiejskie	28
Sołectwa	28

[3] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021.

Miasto Otmuchów pełni funkcję lokalnego ośrodka rozwoju. Funkcja **usługowa** wraz z **turystyczną** decyduje o funkcjonalnym charakterze miasta. Funkcja **przemysłowa** wynika z ukształtowanych tradycji i potencjału przemysłowego związanego głownie z przemysłem spożywczym.

Na obszarze wiejskim gminy podstawową funkcją w gminie jest **rolnictwo**. Funkcja **przemysłowa**, związana głównie z eksploatacją kruszywa naturalnego (w Otmuchowie ze złoża Wójcice) i granitu w Nadziejowie i lokalnym **przemysłem spożywczym** pozostaje w skali gminy jako uzupełniająca.

Tabela 2. Sposób zagospodarowania terenów. Stan na 2014

Wymiar	Jednostka miary	Powierzchnia
powierzchnia ogółem	**ha**	**18 740**
powierzchnia lądowa	ha	16 151
użytki rolne razem	**ha**	**13 592**
użytki rolne - grunty orne	ha	12 256
użytki rolne - sady	ha	90
użytki rolne - łąki trwałe	ha	544
użytki rolne - pastwiska trwałe	ha	380
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	ha	213
użytki rolne - grunty pod stawami	ha	13
użytki rolne - grunty pod rowami	ha	96
grunty rolne - nieużytki	ha	33
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	**ha**	**1 300**
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	ha	1 229
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	ha	71
grunty pod wodami razem	**ha**	**2 589**
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	ha	2 575
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	ha	14
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	**ha**	**1 104**
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	ha	152
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	ha	64
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	ha	67
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	ha	37
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	ha	65
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	ha	552
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - kolejowe	ha	103
grunty zabudowane i zurbanizowane - użytki kopalne	ha	64
tereny różne	**ha**	**122**

# # #

Jako **obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej** przyjęto tereny zabudowane (mieszkaniowe, usługowe i aktywności gospodarczej) posiadające dostęp do drogi publicznej, wyposażone w infrastrukturę techniczną (wodociągi i kanalizację) wraz z towarzyszącymi im terenami zieleni rekreacyjnej. Powierzchnia obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze

funkcjonalno-przestrzennej wynosi 234 ha, co stanowi ok. 4 % powierzchni gminy.[4] W granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej zawierają się luki budowlane (tereny niezabudowane). Z uwagi na charakter tych terenów i ich sąsiedztwo, należy przeznaczyć je pod zabudowę mieszkaniową i usługową oraz tereny zieleni rekreacyjnej, przyjmując proporcje obecnego zainwestowania. Analizę oparto o dane Corine Land Cover 2018 udostępnione poprzez Geoportal.

Rysunek 3. Pokrycie terenu / użytkowanie ziemi na terenie Gminy w oparciu o dane satelitarne[5].

Projekt CORINE Land Cover (CLC2018) był realizowany w ramach europejskiego programu monitorowania Ziemi - Copernicus Land Monitoring. Podstawowym celem projektu było wykazanie zmian pokrycia terenu/użytkowania ziemi jakie zaszły w latach 2012-2018 i budowa jednolitej bazy CLC2018.

Wynikiem krajowego projektu CLC2018 jest m.in. zaprezentowana na rysunku powyżej mapa Corine Land Cover 2018 (CLC18_PL) – **baza pokrycia terenu/użytkowania ziemi.**

[4] Analiza potrzeb i możliwości rozwojowych gminy Otmuchów z określeniem perspektyw rozwojowych w ramach zmiany Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów. 2018
[5] Geoportal, warstwa Corine land cover 2018

Klasy pokrycia terenu wyróżniane w programie CORINE Land Cover (CLC) są zorganizowane hierarchicznie w trzech poziomach. Pierwszy poziom obejmuje pięć głównych typów pokrycia globu ziemskiego: tereny antropogeniczne, obszary rolnicze, lasy i ekosystemy seminaturalne, obszary podmokłe oraz wody. Na drugim poziomie zostało wyróżnionych 15 form pokrycia terenu, które można przedstawić na mapach w skalach od 1:500 000 do 1:1 000 000. Natomiast na poziomie trzecim wyróżniono 44 klasy. Ten poziom szczegółowości wydzieleń został zastosowany w opracowaniu baz danych pokrycia terenu we wszystkich krajach Europy. W Polsce spośród 44 klas pokrycia terenu występuje 31 klas.[6]

Obszar miasta jest stosunkowo dobrze wyposażony w urządzenia i sieci infrastruktury technicznej. Zdecydowanie gorzej wyposażony jest w infrastrukturę techniczną obszar wiejski gminy. Należy jednakże podkreślić, że następuje od lat 90-tych zdecydowany rozwój sieci i urządzeń infrastrukturalnych.

Dane dotyczące infrastruktury sieciowej i komunikacyjnej przedstawiono w Rozdziale 12, stan infrastruktury mieszkaniowej i usług publicznych – w Rozdziale 5.

1.3. Dotychczasowe przeznaczenie terenu w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów

Zaktualizowane w roku 2018 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów przewidywało wskazanie aż 62,0% powierzchni Gminy pod użytkowanie rolnicze (w tym na 32,0% powierzchni Gminy dopuszczono zabudowę zagrodową). Kolejnymi, pod względem wielkości były tereny zieleni i wód – 3,0% oraz inne – 2%.

Pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługi oraz tereny techniczno-produkcyjne przeznaczono po ok. 1,0% powierzchni Gminy. Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej zajmują po 0,5% powierzchni Gminy. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej stanowią mniej niż 0,1% powierzchni Gminy – na terenach wiejskich funkcję tą realizuje się poprzez zabudowę zagrodową.

[6] http://clc.gios.gov.pl/index.php/o-clc/legenda

Tabela 3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – dane podstawowe[7]

Powierzchnia terenów wskazanych w studium				Rok uchwalenia ostatniej zmiany studium	Koszt sporządzenia zmian studium poniesiony w 2019 r. w zł
Do sporządzeni miejscowego planu zagospodar. przestrzenni	w tym na podstawie przepisów odrębnych	wymagających zmiany przeznaczenia			
		gruntów rolnych na cele nierolnicze	gruntów leśnych na cele nieleśne		
ha					
200	0	0	0	2018	0

Powierzchnie przeznaczenia terenów pod funkcje (% powierzchni gminy)									
mieszkaniowe wielorodzinne	mieszkaniowi jednorodzinni	usługowe	techniczno-produkcyjne	komunikacyjne	infrastruktury technicznej	użytkowania rolniczego		zieleni i wód	inne
						ogółem	w tym tereny zabudowy zagrodowej		
% powierzchni gminy (z dokładnością do 0,1 %), suma 5+6+7+8+9+10+11+13+14= 100 %									
1.0	0.0	1.0	1.0	0.5	0.5	62.0	3.0	2.0	32.0

W dotychczas obowiązującym Studium[8] założono następujące główne kierunki rozwoju mieszkalnictwa, dostosowując je do potencjału i charakteru rozwojowego poszczególnych miejscowości gminy:

W mieście Otmuchów – w granicach administracyjnych:

- *Wyznacza się podstawowy kierunek rozwoju terenów mieszkalnictwa:*
  - *pomiędzy droga krajową nr 46 a Kanałem Ulgi,*
  - *w rejonie ul. Lipowej i Klonowej.*
- *Utrzymuje się tereny przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:*
  - *Otmuchów - Wschód przeznaczone pod zabudowę niskiej intensywności - zabudowa jednorodzinna (obowiązujący mpzp),*
  - *W Otmuchowie obręb Wójcice i Sarnowice dopuszcza się zabudowę typu pensjonatowego.*

Na obszarach wiejskich gminy:

- *Uwzględniając potencjał i charakter rozwojowy wsi wyznaczono kierunki rozwoju mieszkalnictwa w jednostkach wiejskich w ramach stref korzystnych dla rozwoju funkcji osadniczych oznaczonych na rysunku studium we wsiach:*
  - *Jasienica Górna – zabudowa jednorodzinna,*

[7] Formularz sprawozdawczy PZP-1 za rok 2019, przygotowany 13.05.2020.

[8] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów zatwierdzone zostało uchwałą nr XXXII/274/2006 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 21 kwietnia 2006 r.

- *Meszno – zabudowa jednorodzinna,*
- *Suszkowice – zabudowa jednorodzinna.*

- *W pozostałych wsiach o dominującej funkcji rolniczej z uzupełniającą funkcją mieszkaniową zakłada się realizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego plombowego, uzupełniającego i odtworzeniowego w ramach terenów dopuszczalnego zainwestowania wsi; zasady te odnoszą się również do terenów istniejącego zainwestowania w w/w wsiach.*
- *Dopuszcza się intensyfikację zabudowy w istniejącej zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej w ramach terenów objętych wtórnymi podziałami działek.*
- *We wsiach Ligota Wielka, Lubiatów, Kałków dopuszcza się zabudowę typu pensjonatowego.*
- *We wsi Maciejowice dopuszcza się realizację dodatkowego programu mieszkaniowego dla obsługi funkcji przemysłowej.*

Kierunki rozwoju przemysłu i działalności gospodarczej. (…) zostały sformułowane następująco:

Polityka w tym zakresie powinna zmierzać do:

- *utrzymania funkcji produkcyjnych istniejących zakładów przemysłowych pod warunkiem ograniczenia uciążliwości do granic własności zakładu,*
- *stworzenia możliwości rozwojowych dzielnicy przemysłowo – składowej we wschodniej i północnej części miasta, której lokalizacja przy DK 46 i linii kolejowej z bocznicą nie stwarza kolizji przestrzennych; w dzielnicy tej szczególną preferencją objąć należy przemysł rolno – spożywczy,*
- *przygotowania nowych terenów przemysłowych, składowych i usługowych o pow. ok. 30 ha po północnej stronie drogi krajowej 46,*
- *przygotowania nowych terenów produkcyjnych (przemysłowych, składowych i usługowych) o pow. ok. 40 ha we wsi Nieradowice (obecnie Otmuchów).*

Na terenach wiejskich polityka w zakresie rozwoju działalności gospodarczej powinna zmierzać do:

- *eksploatacji złóż surowców mineralnych i rozwoju produkcji materiałów budowlanych i surowców drogowych,*
- *rozwoju przemysłu rolno – spożywczego,*
- *adaptacji obiektów gospodarczych nie wykorzystywanych na potrzeby rolnictwa z przeznaczeniem na cele rzemiosła nieuciążliwego i małych zakładów produkcyjnych z uwzględnieniem preferencji związanych z przetwórstwem rolno-spożywczym,*
- *realizacji nowych obiektów produkcyjnych na terenach wiejskich zlokalizowanych poza zabudową mieszkaniową w strefach produkcyjnych wsi.*

Kierunki rozwoju zabudowy turystyczno – rekreacyjnej i letniskowej.

- *Główną koncentrację zabudowy turystyczno – rekreacyjnej i zabudowy letniskowej wskazuje studium w Otmuchowie oraz we wsiach:*
    - *Ligota Wielka,*
    - *Lubiatów.*
- *Program zabudowy obsługi ruchu turystycznego (m.in. hotele, motele) powinien być realizowany w mieście i przy drodze krajowej nr 46 .*
- *Dopuszcza się również przekształcenia zabudowy zagrodowej na zabudowę letniskową, szczególnie we wsiach wskazywanych do rozwoju agroturystyki(…)*

Obszary wielofunkcyjne przeznaczone do realizacji nowych programów gminy.

- *Wyznacza się 11 zasadniczych kompleksów obszarów wielofunkcyjnych, stanowiących potencjalne tereny aktywizacji funkcjonalnej i gospodarczej:*
    - *Rynek w Otmuchowie przewidziany do rewaloryzacji i odbudowy, w ramach którego nastąpi rozwój ogólnomiejskiego ośrodka usługowego.*
    - *Tereny usług w rejonie ulicy Roosevelta stwarzające rozwój przestrzenny ogólnomiejskiego ośrodka usługowego.*
    - *Tereny przemysłowo-składowe we wschodniej części miasta umożliwiające lokalizację nowych zakładów przemysłowych (parku maszynowego), centrum logistycznego, składów.*
    - *Tereny turystyczno-rekreacyjne nad północnym brzegiem Zbiornika Otmuchów w rejonie Otmuchowa obręb Sarnowice oraz wsi Ligota Wielka, Lubiatów.*
    - *Ośrodek turystyczno-rekreacyjny Otmuchowie obręb Wójcice umożliwiający rozwój funkcji turystycznej nad Zbiornikiem Nysa.*
    - *Teren usługowy przy dawnym przejściu granicznym Kałków – Zwanowice.*
    - *Urządzenia obsługi komunikacji przy obwodnicy miejskiej w ciągu drogi krajowej 46.*
    - *Tereny eksploatacji surowców naturalnych i istniejące tereny przemysłowe na obszarze wiejskim gminy.*
    - *Tereny produkcyjne w Otmuchowie w obrębie Nieradowice umożliwiające lokalizację nowych funkcji przemysłowych, składowych i usługowych.*

Dla obszaru objętego zmianą nr 2 Studium[9] wyznaczono właściwe jednostki terenowe (obszarami lub terenami) wskazujące dominujące przeznaczenie dla tych terenów (podstawowe funkcje terenów), funkcje dopuszczalne oraz sposoby i zasady zagospodarowania. Jednostki te oznaczono na rysunku

[9] Druga zmiana Studium została przeprowadzona w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej w Otmuchowie nr XXVI/184/2009 z dnia 19 lutego 2009 r.

Studium pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego” symbolami i wydzielono liniami rozgraniczającymi. Zmiana nr 2 Studium wprowadziła następujące zalecenia i kierunki zagospodarowania:

1) *Linie rozgraniczające wyznaczone w Studium mogą ulegać zmianie wynikającej z istniejących podziałów geodezyjnych lub potrzeb lokalnych oraz zmian przebiegów układów komunikacyjnych i sieci infrastruktury technicznej.*
2) *W rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy zaleca się preferować kierunki w maksymalnym stopniu wykorzystujące i podkreślające walory środowiska przyrodniczego, z zachowaniem dużej dbałości o jego stan, szczególnie w granicach obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.*
3) *Przyrost terenów osadniczych powinien polegać na dopełnianiu i intensyfikacji istniejących układów oraz na dodawaniu terenów zainwestowanych bezpośrednio do granic istniejących terenów osadniczych lub wyznaczenie nowych terenów mieszkaniowych w oparciu o pojedyncze obszary zabudowy lub nową zabudowę na terenach do tego predysponowanych. Na nowych terenach przyrost zabudowy powinien również mieć charakter sukcesywny (ciągły), nierozproszony, z wyjątkiem istniejącej zabudowy na terenach cennych przyrodniczo.*
4) *Zaleca się, aby nowa jednorodzinna zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo-gospodarcza, nawiązywała architekturą do tradycji regionalnych. Zaleca się, aby wysokość ww. zabudowy szczególnie na terenach wiejskich nie przekraczała 3 kondygnacji nadziemnych. Zaleca się stosowanie pokryć dachowych o równym kącie nachylenia połaci.*
5) *Należy ograniczać lokalizację budynków w bezpośrednim sąsiedztwie linii rozgraniczających drogi i ulic klasy zbiorczej (Z) i wyższych. Warunki lokalizacji nowej zabudowy, w tym na stały pobyt ludzi, określają m. in. odpowiednie przepisy.*
6) *Dla wszystkich terenów (jednostek terenowych) dopuszcza się wyznaczenie w planach obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg oraz miejsc postojowych.*
7) *Lokalizacja inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej odbywać się będzie na warunkach określonych w przepisach odrębnych.*
8) *Oddziaływanie inwestycji nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Dla istniejących zakładów, których oddziaływanie wykracza poza obszary działalności, zaleca się stopniowe ograniczanie uciążliwości poprzez stosowanie rozwiązań technicznych oraz zmianę technologii.*
9) *Linię zabudowy od cieków naturalnych, zaliczanych do śródlądowych wód powierzchniowych stanowiących własność publiczną, istotną dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, należy utrzymać w odległości zapewniającej wykonanie robót konserwacyjnych sposobem mechanicznym, zgodnie z obowiązującymi przepisami.*

10) *W przypadku wprowadzenia oczyszczonych ścieków (opadowych, roztopowych oraz komunalnych) do koryt cieków naturalnych, przekroczenia tych koryt przewodami (energetycznymi, gazowymi, wodociągowymi itp.), wznoszenia budowli piętrzących i upustowych dla potrzeb stawów służących do chowu ryb, przedsięwzięcia te należy uzgodnić z administratorem tych cieków.*
11) *W przypadku lokalizacji obiektów budowlanych na terenach zdrenowanych lub zmeliorowanych rowami należy w uzgodnieniu z administratorem tych urządzeń dokonać ich przebudowy w celu zachowania ich dalszego funkcjonowania.*
12) *W użytkowaniu i zagospodarowaniu jednostek terenowych należy uwzględnić chronione obiekty i obszary, rozważyć powołanie proponowanych w Studium tego typu obiektów i obszarów oraz respektować zasady zagospodarowania dotyczące innych wydzieleń przestrzennych określonych w niniejszym Studium.*
13) *Dopuszcza się dokonywanie scaleń i podziałów geodezyjnych, które nie będą utrudniały realizacji ustaleń Studium i będą zgodne z obowiązującymi przepisami odrębnymi.*
14) *Za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się pozostawienie terenu w dotychczasowym użytkowaniu w przypadku braku zgody na przeznaczenie terenów rolnych lub leśnych na cele nie rolnicze lub nie leśne lub występowania lokalnych czynników fizjograficznych uniemożliwiających realizację przeznaczenia wskazanego w Studium.*
15) *Działalność prowadzona na terenach nie powinna powodować uciążliwości dla środowiska.*
16) *Dopuszcza się wyznaczenie innych wskaźników i parametrów jedynie w przypadku, gdy wynika to z obowiązujących planów miejscowych, wydanych decyzji i pozwoleń lub istniejącego zainwestowania i nie będzie powodować konfliktów z sąsiadującymi terenami.*
17) *Na terenach w miarę potrzeb dopuszcza się lokalizowanie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i drogowej oraz ciągów pieszych i rowerowych oraz innych obiektów i urządzeń zapewniających prawidłowe funkcjonowanie zespołu zabudowy.*
18) *Linie rozgraniczające poszczególne jednostki terenowe mogą podlegać korektom (i uściśleniu) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.*
19) *Zgodne z ustaleniami Studium jest przyjmowanie w ustaleniach planów miejscowych bardziej rygorystycznych i zawężonych regulacji niż te, które zostały określone w niniejszym dokumencie, w szczególności dotyczy to ustaleń odnoszących się do przeznaczenia terenów. Dopuszczalny jest też podział określonych w niniejszym Studium funkcjonalnych jednostek terenowych na mniejsze, z bardziej szczegółowo ustalonymi funkcjami (węższymi) oraz sposobami zagospodarowania (bardziej szczegółowymi lub bardziej rygorystycznymi).*
20) *Zgodne z ustaleniami Studium jest przyjmowanie w planach miejscowych dla terenów: funkcji (przeznaczenia), parametrów i gabarytów zabudowy, odmiennych niż w ustaleniach Studium,*

które wynikają z aktualnego przeznaczenia, z obowiązujących planów miejscowych, wydanych decyzji i pozwoleń.

21) *Na etapie planu miejscowego wskaźnik intensywności zabudowy, powierzchnia zabudowy, wysokości budynków mogą ulec podwyższeniu w stosunku do ustalonych w Studium, gdy istniejąca na dzień uchwalenia Studium zabudowa wykorzystuje już wskazany parametr i uniemożliwia przeprowadzenie remontu lub ewentualnej rozbudowy i nadbudowy obiektu w celu poprawy jego standardu i wyposażenia, przy czym przy wymianie, odbudowie istniejącej zabudowy dopuszczalnym jest utrzymanie zastanego parametru.*
22) *Na etapie planu miejscowego wskazana powierzchnia biologicznie czynna może ulec pomniejszeniu w stosunku do wartości ustalonej w Studium, gdy istniejąca na dzień uchwalenia Studium zabudowa wykorzystuje już wskazany parametr i uniemożliwia przeprowadzenie remontu lub ewentualnej rozbudowy obiektu w celu poprawy jego standardu i wyposażenia, przy czym przy wymianie, odbudowie istniejącej zabudowy dopuszczalnym jest utrzymanie zastanego parametru.*
23) *Dopuszcza się przyjmowanie w ustaleniach planów na niezabudowanych terenach rolnych i leśnych dotychczasowej formy użytkowania tych gruntów.*
24) *W ustaleniach planu miejscowego dopuszcza się dla poszczególnych funkcji stosowanie wskaźników i parametrów zabudowy dla danego szczegółowego przeznaczenia wskazanego w Studium, które mogą być inne niż wskaźniki i parametry zabudowy wyznaczone dla danej jednostki terenowej, co należy rozważyć na etapie planu miejscowego.*
25) *Zgodne z ustaleniami Studium uznaje się wykorzystywanie i przebudowę akwenów wodnych, cieków i innych urządzeń melioracyjnych, jeżeli nie stoi to w kolizji z pozostałymi ustaleniami niniejszego Studium i odrębnymi przepisami.*
26) *Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się wprowadzania nowej zabudowy kubaturowej.*
27) *Wyodrębnia się obszary miast i wsi przez które rozumie się zwarte obszary przeznaczone pod zabudowę i zainwestowanie oznaczone w Studium symbolami: MW, MN, RM, ML, ML/US, MN/U, MW/U, U, UP, Uk, Uo, Uz, P, US i RU.*
28) *Na obszarze drugiej zmiany studium wprowadza się zakaz realizacji przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko.*

1.4. Ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Jedynie niewielka część gminy Otmuchów pokryta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – jest to obszar wielkości 200 ha, co stanowi jedynie 1,36% powierzchni Gminy.

Uchwalone plany miejscowe (łącznie z nieobowiązującymi) przed wejściem w życie ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741):

1) Uchwala Nr V/53/99 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 27.02.1999r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów dot. ustaleń dla terenu określonego symbolem 3.1 RPZ. S we wsi Ligota Wielka -MIKROMEX (Dz. U. W. O. Nr20z1999r, póz. 71),
2) Uchwała Nr XVII/151/99 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 30.12,1999r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów dot. zmiany linii elektroenergetycznej 220 KV relacji Groszowice - Świebodzice [Ząbkowice] na 400 kV na odcinku w rejonie wsi Groszowice (Dz. Urz. W. O- Nr 14z2000r, póz. 51),
3) Uchwała Nr XXV/210/2000 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 30.11.2000r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa (Dz. Urz. W. O. Nr 78 z 2000r, póz. 405) dla terenu po byłej mleczarni z przeznaczeniem na usługi turystyczne (motel, hotel z dopuszczeniem usług handlu, gastronomii, rzemiosła nieuciążliwego, administracji, wystawiennictwa),
4) Uchwała Nr XXXVI/293/2001 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 28.12.2001 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa terenu budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego na jednorodzinne w rejonie ulicy Warszawskiej w Otmuchowie (Dz. Urz. W. O. Nr 4 z 2002r.,poz. 68) - **nieobowiązujący**, zmieniony w całości planem przyjętym uchwałą Nr XVII/125/08 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 27 czerwca 2008 r.
5) Uchwała Nr XLVI/333/2002 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 01.10.2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego Otmuchowa - Wschód w zakresie korekt w zagospodarowaniu osiedla oraz dostosowania norm hałasu do wartości określonych w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska (Dz. Urz. W. O. Nr 111 z 2002r., poz. 1430), - **nieobowiązujący**, zmieniony w całości planem przyjętym uchwałą Rady Miejskiej w Otmuchowie Nr XX/143/2008 z dnia 26 września 2008 r.
6) Uchwała Nr XLVI/334/2002 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 01.10.2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa obejmującego teren byłej bazy Gminnej Spółdzielni „Sch" w Otmuchowie przy ul. Nyskiej, Grodkowskiej (Dz. Urz. W. O. Nr 111 z 2002r, póz. 1431)

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego opracowane na podstawie ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741), łącznie z nieobowiązującymi:

1) Uchwała Nr XXII/204/2004 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w mieście Otmuchów w rejonie ulicy Warszawskiej (Dz. Urz. W. O. Nr 11 z dnia 25 lutego 2005r., poz. 366) - **nieobowiązujący**, zmieniony w całości planem przyjętym uchwałą Nr IX/69/2007 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 21 września 2007 r.
2) Uchwała Nr XXII/205/2004 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w mieście Otmuchów w rejonie ulic Nyskiej i Grodkowskiej (Dz. Urz. W. O. Nr 14 z dnia 4 marca 2005r., poz. 432),
3) Uchwała Nr IX/69/2007 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 21 września 2007 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa uchwalonego uchwałą Nr XXII/204/2004 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w mieście Otmuchów w rejonie ulicy Warszawskiej,
4) Uchwała Nr XVII/125/08 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 27 czerwca 2008 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchów w rejonie ulicy Warszawskiej,
5) Uchwała Rady Miejskiej w Otmuchowie Nr XX/143/2008 z dnia 26 września 2008 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa - Otmuchów Wschód,
6) Uchwała NR XXXVI/268/2009 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego we wsi Nieradowice,
7) Uchwała Nr XIV/77/2011 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla projektowanego terenu górniczego "Głębinów - Zbiornik II" znajdującego się w granicach Zbiornika Nyskiego w części należącej do Gminy Otmuchów.
8) Uchwała Nr XXIX/293/2017 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa Otmuchów Wschód.
9) Uchwała Nr V/51/2019 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Otmuchowa Otmuchów Wschód.

Jedynie dwa ostatnio procedowane plany spełniają wszystkie wymagania określone w 7art. 15 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741). Pozostałe plany nie zawierają ustaleń, które pojawiły się w kolejnych nowelizacjach ustawy pzp, w szczególności w planach tych brak jest maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy dla niektórych terenów, brak minimalnej ilości miejsc parkingowych, brak wskaźnika dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową brak zasad kształtowania krajobrazu, brak granic krajobrazów priorytetowych (brak audytu krajobrazowego województwa).[10]

Rysunek 4. Lokalizacja obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego[11].

[10] Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, Otmuchów, Sierpień 2019

[11] SIP gminy Otmuchów.

Tabela 4. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego[12]

Powierzchnia			Łączna powierzchnia terenów, dla których zmieniono przeznaczenie		Łączna powierzchnia przeznaczenia terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego									
					zabudowy mieszkaniowej		zabudowy usługowej		użytkowanych rolniczo					
ogółem	w tym na podstawie ustawy z z dnia 27 marca 2003 r. o pzp.	łączna powierzchni planów miejscowy wskazanych w studium do sporządzę planów	gruntów rolniczych na cele nierolnicze	gruntów leśnych na cele nieleśne	ogółem	w tym zabudowy wielorodzinne	ogółem	w tym usług publicznych	ogółem	w tym tereny zabudowy zagrodowej	zabudowy techniczno produkcyjnej	zieleni i wód	komunikacji	infrastruktury technicznej
ha					% powierzchni miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w gminie (z dokładnością do 0,1 %) suma 8+10+12+14+15+16+17 = 100 %									
3	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*	*17*
200	193	0	0	0	25.9	1.0	7.7	0.6	0.0	0.0	38.3	14.7	9.6	3.8

[12] Formularz sprawozdawczy PZP-1 za rok 2019, przygotowany 13.05.2020.

Tabela 5. Miejscowe piany zagospodarowania przestrzennego uchwalone a nieobowiązujące[13]

Łącznie		w tym			
		których nieważność stwierdził wojewoda		które zostały uchylone przez sąd administracyjny	
liczba	powierzchnia ha	liczba	powierzchnia ha	liczba	powierzchnia ha
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
0	0	0	0	0	0

Tabela 6. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w trakcie sporządzania na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym[14]

Liczba		Powierzchnia	
ogółem	w tym planów, których sporządzanie trwa dłużej niż 3 lata	ogółem	w tym dla terenów objętych obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego
1	*2*	*3*	*4*
3	2	5 317	0

Ponadto dokument „Ocena aktualności studium …" stwierdza iż: sytuacja planistyczna Gminy Otmuchów jest niekorzystna, gdyż niewielka powierzchnia gminy pokryta jest planami miejscowymi, co przekłada się na niepewność procesów rozwojowych i nie stanowi zachęty do lokowania inwestycji.

[13] Formularz sprawozdawczy PZP-1 za rok 2019, przygotowany 13.05.2020.
[14] Formularz sprawozdawczy PZP-1 za rok 2019, przygotowany 13.05.2020.

1.5. Wydane warunki zabudowy i warunki inwestycji celu publicznego

Ze względu na niewielkie pokrycie terenu Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, większość działań inwestycyjnych odbywa się w Gminie w oparciu o warunki zabudowy, w roku 2019 wydano takich decyzji 127, z czego 111 dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 3 zabudowy usługowej i 13 innej. Nie wydano decyzji w/s inwestycji celu publicznego (patrz tabele poniżej).

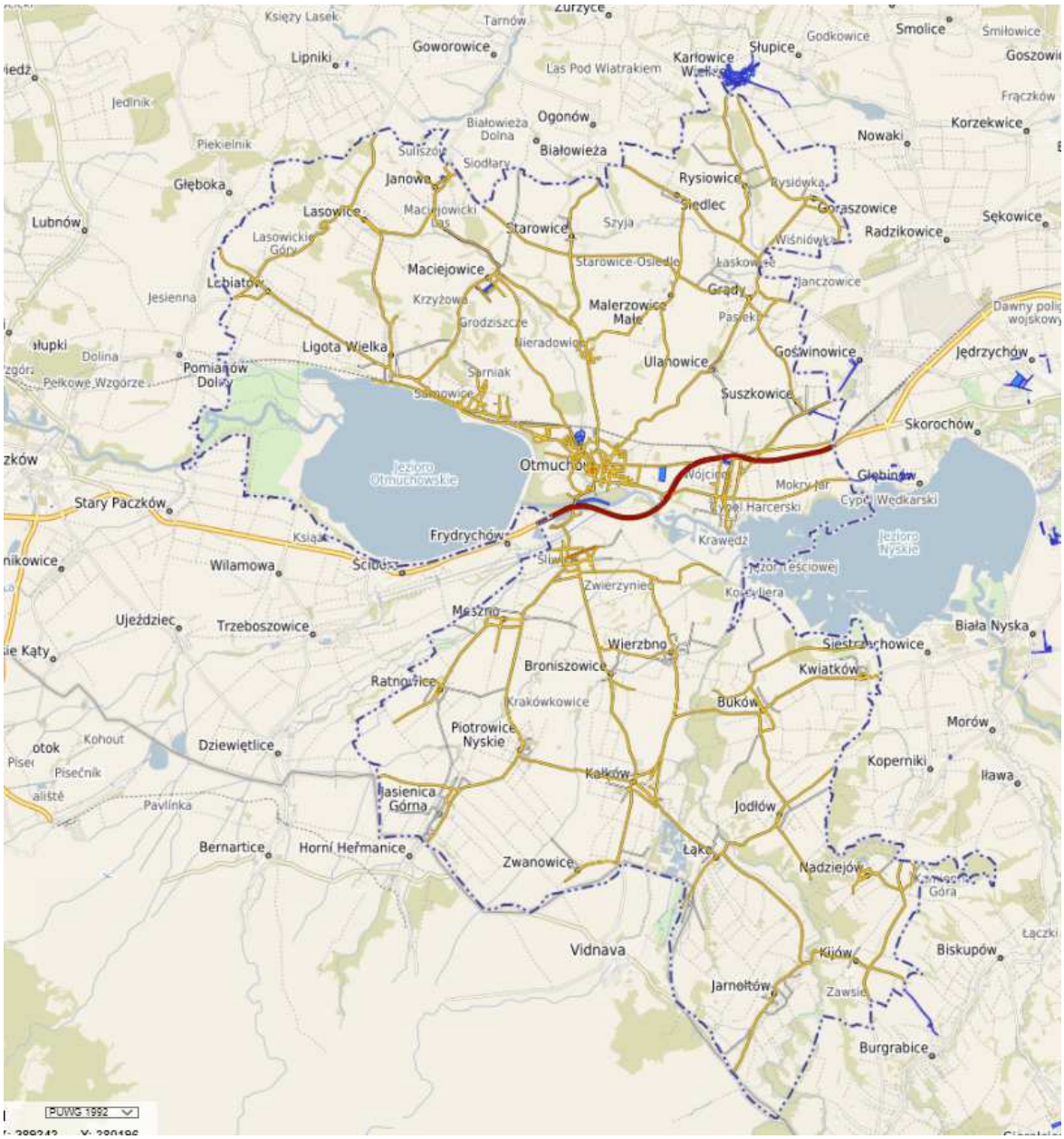

Rysunek 5. Pozwolenia na budowę. SIP Otmuchów warstwa Główny Urząd Nadzoru Budowlanego.

Tabela 7. Liczba decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu I zagospodarowaniu przestrzennym[15]

Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzje o warunkach zabudowy					Łączna powierzchnia terenów dla których wydano decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu		Decyzje negatywne (odmowne)	
	ogółem	w tym dotyczące zabudowy							
		mieszkaniowej wielorodzinnej	mieszkaniowej jednorodzinnej	usługowej	innej	Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzje o warunkach zabudowy	Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzje o warunkach zabudowy
liczba						ha		liczba	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*
15	127	0	111	3	13	4.2	6.4	0	5

Tabela 8. ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących, sporządzone na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących[16]

Wnioski o ustalenie lokalizacji						Uchwały w sprawie											
						ustalenia lokalizacji						odmowy ustalenia lokalizacji					
inwestycji mieszkaniowych		inwestycji towarzyszących		inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących		inwestycji mieszkaniowych		inwestycji towarzyszących		inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących		inwestycji mieszkaniowych		inwestycji towarzyszących		inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących	
liczba	powierzchni [ha]	liczba	powierzchni [ha]	liczba	powierzchni [ha]	liczba	powierzchni [ha]	liczba	powierzchni [ha]	liczba	powierzchni [ha]	liczba	powierzchni [ha]	liczba	powierzchni [ha]	liczba	powierzchni [ha]
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*	*17*	*18*
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

[15] Formularz sprawozdawczy PZP-1 za rok 2019, przygotowany 13.05.2020.
[16] Formularz sprawozdawczy PZP-1 za rok 2019, przygotowany 13.05.2020.

2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

2.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Obowiązujące Studium (Edycja III, 2016) utrzymywało dotychczasowe funkcje gminy, co wynikało z uwarunkowań naturalnych, dostępności infrastruktury i aktywności mieszkańców:

- rolniczą,
- usługową,
- przemysłową,
- mieszkaniową,
- turystyczną.

Uwzględniając istniejące funkcje oraz zakładane w obowiązującym Studium kierunki rozwoju przestrzennego (Edycja III, 2016) założono następującą strukturę funkcjonalną:

- miasto Otmuchów – ośrodek wielofunkcyjny z dominującymi funkcjami usługową i przemysłową (z uwagi na przyłączenie w roku 2018 do miasta sołectw Nieradowice, Wójcice, Sarnowice i Śliwice funkcją uzupełniającą będzie również rolnictwo),
- wsie - funkcja rolnicza (dominująca).

Ponadto, na terenie wiejskim gminy ośrodkami, które wspomagać będą ośrodek gminny będą miejscowości:

- Kałków,
- Maciejowice.

W miejscowościach Ligota Wielka i Lubiatów jako równorzędna lub uzupełniająca wystąpi funkcja turystyczna. Strukturę funkcjonalną poszczególnych miejscowości Gminy zawiera poniższe zestawienie:

Tabela 9. Struktura funkcjonalna wsi. Źródło: opracowanie własne.

Lp.	Nazwa miejscowości	Podstawowa funkcja	Funkcje uzupełniające	Uwagi
1	Broniszowice	Rolnicza		
2	Buków	Rolnicza		
3	Goraszowice	Rolnicza		
4	Grądy	Rolnicza		
5	Janowa	Rolnicza		
6	Jarnołtów	Rolnicza		
7	Jasienica Górna	Rolnicza		
8	Jodłów	Rolnicza		
9	Kałków	usługowo-rolnicza		

10	Kijów	Rolnicza		
11	Kwiatków	Rolnicza		
12	Lasowice	Rolnicza		
13	Ligota Wielka	rolniczo-turystyczna		
14	Lubiatów	rolniczo-turystyczna		
15	Łąka	Rolnicza		
16	Maciejowice	przemysłowo-rolnicza	usługowa	
17	Malerzowice Małe	Rolnicza		
18	Meszno	Rolnicza		
19	Nadziejów	przemysłowo-rolnicza		
20	Otmuchów	usługowo-przemysłowa	mieszkaniowa, rolnicza	
21	Piotrowice Nyskie	Rolnicza		
22	Ratnowice	Rolnicza		
23	Siedlec	Rolnicza		
24	Starowice	przemysłowo-rolnicza		
25	Suszkowice	Rolnicza		
26	Ulanowice	Rolnicza		
27	Wierzbno	Rolnicza		
28	Zwanowice	Rolnicza		

Funkcja rolnicza wynika z korzystnych uwarunkowań glebowo-przyrodniczych, wysokiego udziału użytków rolnych w ogólnej strukturze użytkowania gruntów, dotychczasowych tradycji i potencjału produkcyjnego, znaczącej skali zatrudnienia w rolnictwie, potencjalnie wysokiego poziomu hodowli, istniejącej bazy przetwórstwa rolno-spożywczego i wysokich możliwości rozwoju przetwórstwa, poziomu usług na rzecz rolnictwa i ludności wiejskiej.

W perspektywie długoterminowej można spodziewać się sukcesywnego spadku znaczenia funkcji rolnej gminy, co wynikać będzie z następujących procesów:

- spadku zatrudnienia w rolnictwie,
- obniżania udziału użytków rolnych w wyniku przeznaczania gruntów rolnych na cele inwestycyjne, zalesienia gruntów zgodnie z wyznaczoną granicą polno-leśną,
- tworzenia nowych miejsc pracy na wsi w przetwórstwie i usługach,
- przekształcania niewykorzystanych obiektów gospodarczych na wsi na cele nierolnicze. Na terenie miasta Otmuchowa funkcja rolna ma w stanie istniejącym małe znaczenie.
- na obszarze wiejskim funkcja rolna utrzymana zostanie prawie we wszystkich wsiach gminy.

Funkcja przemysłowa bazuje na istniejącym potencjale produkcyjnym i tradycjach związanych z przemysłem metalowym, spożywczym, przetwórstwie rolno-spożywczym, produkcji materiałów budowlanych. Główna koncentracja przemysłu pozostanie na obszarze miejskim gminy – we wschodniej części miasta (Otmuchów – Wschód). Przewiduje się koncentrację funkcji produkcyjnej w rejonie ulicy Warszawskiej (na terenach w rejonie dawnej mleczarni). Utrzymana zostanie również eksploatacja wgłębna złóż kruszywa naturalnego:

Funkcji usługowej przypisać należy istotną rolę, szczególnie dla miasta Otmuchowa. Rozwój tej funkcji wynikać będzie z pełnionej roli w powiecie nyskim jako lokalnego ośrodka rozwoju z rozwiniętą funkcją turystyczną. Charakter regionalny posiadać będą urządzenia związane z obsługą ruchu turystycznego, lokalny - oświata ponadgimnazjalna, urządzenia administracji, kultury, usługi handlu, rzemiosła usługowego. Funkcja administracyjna związana głównie z siedzibą gminy i przygranicznym położeniem gminy powinna być rozwijana. Rozwój ten bazować winien na wprowadzaniu instytucji finansowo - ubezpieczeniowych, obsłudze ruchu turystycznego, obsłudze nieruchomości i firm, doradztwie finansowym i in. Szczególnego znaczenia nabiera wyposażenie miasta w pełny zestaw urządzeń związanych z obsługą funkcji turystycznej. Ogólnogminny charakter posiadać będą istniejące w mieście usługi w zakresie oświaty, kultury, handlu, gastronomii, rzemiosła. Znaczącą rolę założyć należy dla lokalnych usług handlu, gastronomii i rzemiosła na terenach wiejskich gminy.

Przyjąć należy, że funkcja usługowa pełnić będzie wraz z funkcją turystyczną pierwszorzędną rolę w mieście, na obszarze wiejskim rola tej funkcji będzie sukcesywnie wzrastać w związku z procesami restrukturyzacyjnymi jakie zachodzić będą w rolnictwie, gdzie uwalniane nadwyżki siły roboczej przechodzić powinny do sfery usługowej.

Funkcja turystyczna na terenie wiejskim gminy związana będzie z zespołem wsi położonych nad Zbiornikiem Otmuchów – Ligota Wielka, Lubiatów oraz z wyznaczonymi terenami rekreacyjnymi nad Zbiornikiem Nysa.

Z funkcją turystyczną może być powiązana funkcja leczniczo-uzdrowiskowa w rejonie „Bażanciarni” w Otmuchowie.

Funkcja mieszkaniowa skoncentrowana jest głównie w mieście. Występuje w zabudowie wielorodzinnej o średniej i wysokiej intensywności zabudowy oraz w zabudowie jednorodzinnej (w większości o niskiej intensywności zabudowy). W Otmuchowie dominuje zabudowa niska (do IV-V kondygnacji).

Na terenach osiedli wielorodzinnych zdecydowanie dominują budynki o jednorodnej funkcji mieszkalnej. Na terenie śródmieścia - w ogólnomiejskim ośrodku usługowym obok budynków o jednorodnej funkcji mieszkalnej występują budynki mieszkalne z uzupełniającą funkcją usługową (w parterach). Obserwuje się tendencję przebudowy i adaptacji mieszkań w parterach i na wyższych kondygnacjach, zlokalizowanych przy ciągach handlowych, z przeznaczeniem na lokale usługowe.

Nowe realizacje zabudowy mieszkalnej w tej jednostce uwzględniają wprowadzenie usług towarzyszących. Projektowany zespół zabudowy odtwarzający zachodnią pierzeję rynku przewidywany jest w formie zabudowy mieszkalno-usługowej.

Zabudowa jednorodzinna wykształcona została głównie w formie wolnostojącej, rzadziej bliźniaczej i szeregowej. Główne koncentracje zabudowy jednorodzinnej są na osiedlach domków jednorodzinnych Otmuchów-Wschód, w rejonie ulicy Konopnickiej.

W śródmieściu i w rejonie ulicy Krakowskiej dominuje zabudowa o średniej intensywności, z dominującą zabudową wielorodzinną niską (II-III kondygnacje) z wbudowanymi usługami w parterach.

Peryferyjnie występuje w mieście zabudowa zagrodowa, która jest sukcesywnie przekształcana w zabudowę jednorodzinną. Po przyłączeniu do miasta sołectw Nieradowice, Sarnowice, Śliwice, Wójcice na terenie miasta wrósł procent zabudowy zagrodowej.

Część zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej przekształcana jest również na cele usługowe. Istotne znaczenie w skali miasta ma funkcja związana z mieszkalnictwem zbiorowym. W mieście bowiem grupują się takie obiekty jak: ośrodki wypoczynkowe, hotele, in.

Funkcja mieszkaniowa traktowana jest jako funkcja chroniona. Generalnie w układzie przestrzennym miasta zabudowa mieszkaniowa jest korzystnie zlokalizowana w stosunku do uciążliwych funkcji produkcyjnych tj. przemysłu i składów.

Miasto posiada znaczne rezerwy dla rozwoju mieszkalnictwa w kierunku – północnym (rejon ul. Grodkowskiej) i zachodnim (rejon ulicy Lipowej) i południowym (rejon kanału Ulgi). Na tych terenach przewiduje się zabudowę jednorodzinną o niskiej intensywności.

Znaczne rezerwy w rozwoju funkcji mieszkaniowej istnieją na obszarze zainwestowanym miasta w obszarze staromiejskim w ramach przekształceń i uzupełnień zabudowy i rehabilitacji zabudowy.

Na terenie wiejskim gminy funkcja mieszkaniowa występuje we wszystkich jednostkach, choć jej znaczenie funkcjonalne jest zróżnicowane.

Dominuje mieszkalnictwo zgrupowane w zabudowie zagrodowej (w większości wsi). Mniejsze znaczenie ma zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna o średniej intensywności zabudowy. Największa koncentracja zabudowy wielorodzinnej jest we wsi Kałków, Maciejowice, Rysiowice,

a zabudowy jednorodzinnej w Otmuchowie, obręb Nieradowice, Kałków, Maciejowice. W latach 90-ch obserwuje się wzrost zainteresowania lokalizowaniem domków jednorodzinnych na terenach wiejskich i przekształcania istniejącej zabudowy zagrodowej na zabudowę jednorodzinną. Obie tendencje wynikają ze wzrostu mobilności mieszkańców gminy. Powyższe trendy ocenić należy pod względem przestrzennym jako bardzo korzystne.

Funkcja turystyczna w układzie funkcjonalnym gminy posiada istotne znaczenie. Położenie gminy nad dwoma dużymi zbiornikami wodnymi, wysokie walory środowiskowe i atrakcyjność krajobrazu na pograniczu polsko-czeskim sprawiają, że turystyka staje się jedną z najbardziej perspektywicznych gałęzi gospodarki.

Jej rozwój może być wspomagany przez nawiązanie współpracy transgranicznej w dziedzinie obsługi ruchu turystycznego. Główne kierunki polityki przestrzennej w zakresie turystyki powinny obejmować turystkę pobytową w oparciu o bazę noclegową w mieście Otmuchowie oraz nad Zbiornikiem Otmuchów (Ligota Wielka- Lubiatów) i nad Zbiornikiem Nysa (znajdującą się w Otmuchowsko – Nyskim Obszarze Chronionego Krajobrazu), turystykę krajoznawczą oraz agroturystykę. Wspólnie z sąsiednimi gminami i z Czechami powinien funkcjonować system szlaków rowerowych i turystycznych.

Aktywizacja funkcji turystycznej przyczyni się do pełnego wykorzystania istniejącej bazy turystycznej i stworzy warunki wzrostu zatrudnienia.

2.2. Kompozycja i estetyka w zagospodarowaniu gminy

Gmina Otmuchów jest zespołem przestrzennym składającym się z kilku zespołów urbanistyczno - architektonicznych i krajobrazowych – możliwych do utożsamienia z założeniami historycznych wsi stanowiących gminę.

Zespół urbanistyczno – architektoniczny ma ograniczoną wielkość i oddzielony jest od innych zespołów wyraźną granicą topograficzną lub krajobrazową, względnie odrębną formą czy funkcją.:

Zespół krajobrazowy to fragment krajobrazu dobrze widoczny z określonego punktu i posiadający elementy ograniczające spojrzenie, np. wysokie drzewa, grupy zabudowań. Dzięki ukształtowaniu i pokryciu terenu stanowi on charakterystyczne środowisko odróżniające się od środowisk sąsiednich. W gminie Otmuchów wskazano:

Drogi i ulice stanowią grupę elementów struktury gminy, które zapamiętuje się dzięki ich cechom indywidualnym w przestrzeni oraz gdy mają większe znaczenie dla kształtowania się życia społecznego. W gminie najbardziej charakterystycznymi są następujące obiekty:

Dominanty układu przestrzennego, zarówno w skali architektonicznej jak i urbanistycznej, to budynki wysokie, wieże oraz zespoły przestrzenne o cechach indywidualnych, place o dużym znaczeniu społecznym, zespoły usługowe, wielkie założenia parkowe, a nawet grupy drzew, czyli obiekty wyróżniające się w danym środowisku. Wśród dominant należy wymienić:

Znaki szczególne w gminie to pomniki lub elementy rzeźbiarskie nie zasługujące na zaliczenie do dominant, różnorodne unikalne detale, niewielkie formy architektoniczne.

2.3. Przestrzenie publiczne

W dotychczas obowiązującym Studium (Edycja III, 2016) nie wyznaczono obszarów przestrzeni publicznych w rozumieniu Ustawy pzp oraz nie wyznaczono obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości.

Funkcję przestrzeni publicznych de facto pełnią, w obszarze miasta następujące strefy: Rynek, Stadion Miejski wraz z otoczeniem, plac Partnerstwa wraz z otoczeniem, Wzgórze Zamkowe. W obszarach wiejskich gminy następujące strefy: obszary związane z terenami OSP, boisk sportowych, targowisk wiejskich, miejsca rekreacji powiązane z atrakcyjnymi terenami cieków wodnych, miejsca kultu religijnego, przestrzeni wspólnych biesiad czy też grillowania, place zabaw, etc., z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających ze struktury własnościowej i przepisów odrębnych.

3. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ WYMOGI JEGO OCHRONY

3.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna, gleby

Gmina Otmuchów położona jest w przeważającej części granicach makroregionu Przedgórze Sudeckie. Jest falistą równiną, wzniesioną od 200 do 350 m. n.p.m., z kilkoma wyższymi wzniesieniami. Północna część Gminy wchodzi w skład Wzgórz Niemczańsko Strzelińskich i Równiny Wrocławskiej (część Niziny Śląskiej).

Środkowa część gminy, obejmująca miasto Otmuchów, Jezioro Otmuchowskie, zachodnią część Jeziora Nyskiego oraz część środkowego biegu rzeki Nysy Kłodzkiej, wchodzi w skład mezoregionu Obniżenie Otmuchowskie.

Południowa część gminy (obejmująca między innymi wsie: Kałków i Jarnołtów) wchodzi w skład Przedgórza Paczkowskiego.

Tabela 10. Mezoregiony zlokalizowane na terenie gminy Otmuchów.[17]

Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion
33 Masyw Czeski	332 Sudety z Przedgórzem Sudeckim	332.1 Przedgórze Sudeckie	332.14 Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie
			332.16 Obniżenie Otmuchowskie
			332.17 Przedgórze Paczkowskie
31 Nizina Środkowoeuropejska	318 Niziny Środkowopolskie	318.5 Nizina Śląska	318.53 Równina Wrocławska

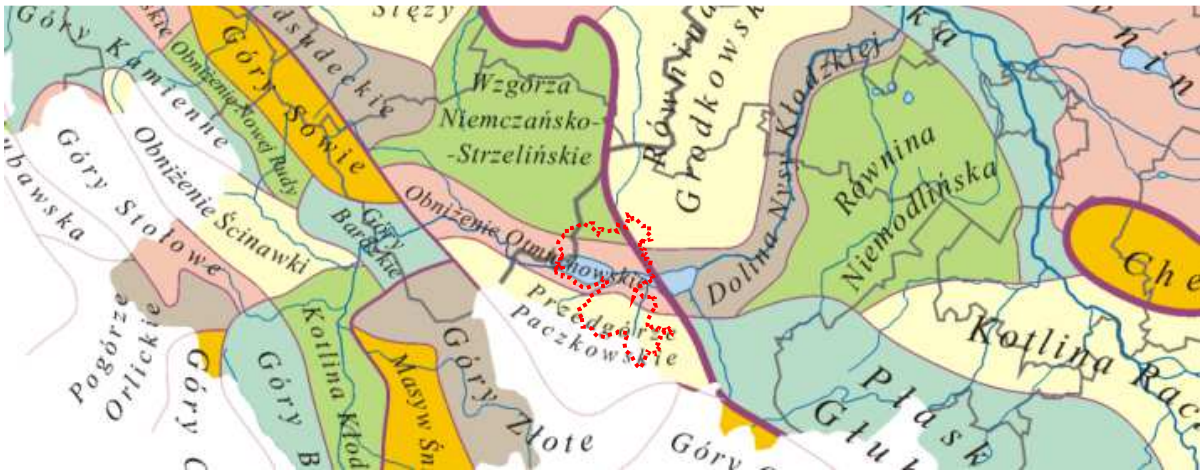

Rysunek 6. Lokalizacja gminy Otmuchów na tle mapy mezoregionów Polski wg Kondrackiego[18]

[17] J. Kondracki: Geografia regionalna Polski. Warszawa: PWN, 2002

[18] J. Kondracki, A. Richling Regiony Fizycznogeograficzne 1:1.500.000 [w:] Atlas Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1994.

Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie [332.14] mezoregion wchodzący w skład Przedgórza Sudeckiego, zajmuje obszar o powierzchni około 1 140 km². Obszar stanowią niewysokie wzniesienia, pooddzielane szerokimi obniżeniami, które wyraźnie wyodrębniają się w terenie. Obejmuje północno-wschodnią część Przedgórza. Pod względem geologicznym obejmuje północno-wschodni fragment bloku przedsudeckiego. Są to fragmenty bloku sowiogórskiego, strefy Niemczy, metamorfiku Wzgórz Strzelińskich oraz masyw serpentynitowy Szklar, metamorfik niemczański i metamorfik Doboszowic. Podłoże zbudowane jest przede wszystkim ze skał metamorficznych – gnejsów, łupków łyszczykowych, kwarcytów, amfibolitów, mylonitów, marmurów, poprzecinanych we wschodniej części licznymi ciałami granitowymi, południowo-zachodniej gabrowymi, serpentynitowymi oraz żyłami bazaltu. Częściowo przykrywają je skały osadowe, wieku mioceńskiego i plejstoceńskiego, m.in. iły z wkładkami węgli brunatnych, piaski, gliny, lessy.

Obniżenie Otmuchowskie [332.16] długa i wąska płaskodenna dolina stanowiąca zapadlisko tektoniczne wypełnione następnie osadami wodnymi pozostawionymi przez topniejący lodowiec oraz Nysę Kłodzką, położona równoleżnikowo na Przedgórzu Sudeckim. Przez całą długość Obniżenia Otmuchowskiego przepływa Nysa Kłodzka. Tuż na wschód od Kamieńca Ząbkowickiego na terenie wsi Byczeń w dolinę Nysy Kłodzkiej od północy wcina się odnoga wzgórz Kamienieckich, tworząc rygiel skalny, zwany ryglem kamienieckim, przez który przebija się przełomem Nysa Kłodzka. Dolina rzeczna Nysy Kłodzkiej szeroka w większości Obniżenia Otmuchowskiego na 5 km, w wysokim na około 35 m ryglu skalnym zwęża się do 150 m. Na wschód od rygla kamienieckiego Obniżenie Otmuchowskie wyznacza ciągnąca się równoleżnikowo aż po Nysę dolina rzeki Nysy Kłodzkiej. Dolina ta jest ograniczona od północy skalistymi wzgórzami, od południa dolina łagodnie podwyższa się przechodząc w Przedgórze Paczkowskie. Wschodnią granicę Obniżenia Otmuchowskiego wyznacza biegnąca tuż na wschód od Otmuchowa granica makroregionu Przedgórze Sudeckie. Dolina rzeczna z Obniżenia Otmuchowskiego przechodzi w położną na Nizinie Śląskiej Dolinę Nysy Kłodzkiej. Południowo-zachodnia granica Obniżenia Otmuchowskiego biegnie sudeckim uskokiem brzeżnym oddzielający Przedgórze Sudeckie od Sudetów. Po Nysa Kłodzka po minięciu przełomem Barda, przecina sudecki uskok brzeżny wpływając na Obniżenie Otmuchowskie, na zachód od miejsca wpływania Nysy Kłodzkiej w Obniżenie Otmuchowskie znajduje się niewielkie pasmo górskie o statusie mikroregionu Masyw Brzeźnicy (Masyw Grochowej). Obszar na zachód i północ od Masywu Brzeźnicy jest płaską doliną tworzącą mikroregion Obniżenie Stoszowic. Mikroregion na wschód od Obniżenia Stoszowic to Obniżenie Ząbkowickie. Najwyższym wzniesieniem Obniżenia Otmuchowskiego jest, położone Masywie Brzeźnicy, wzgórze Brzeźnica (492 m n.p.m.), najniższym poziom jeziora Nyskiego (200 m n.p.m.), przez które Nysa Kłodzka przepływa do Doliny Nysy

Kłodzkiej. Dawna pradolina Nysy Kłodzkiej. Naniesione osady są intensywnie eksploatowane, jako dobrej jakości żwiry, wzdłuż niemalże całej Nysy Kłodzkiej na tym obszarze.

Przedgórze Paczkowskie [332.17] według podziału fizycznogeograficznego Jerzego Kondrackiego i W. Walczaka – mezoregion wchodzący w skład Przedgórza Sudeckiego. Obejmuje południowo-wschodnią część Przedgórza. Ciągnie się wąskim pasem pomiędzy Obniżeniem Otmuchowskim od północy, Płaskowyżem Głubczyckim od wschodu i Górami Złotymi od południa. Część położona po polskiej części Dolnego Śląska obejmuje około 130 km², część czeska około 110 km². Jest to lekko sfalowany płaskowyż o podgórskim krajobrazie. Część południowa – na obszarze Czech ma charakter bardziej górzysty. Najwyższym punktem w polskiej części Przedgórza Paczkowskiego jest wzniesienie Kalwaria (385 m n.p.m.) koło Gierałcic. Cały obszar porozcinany jest łagodnymi dolinami licznych potoków. Pod względem geologicznym obejmuje południowo-wschodni fragment bloku przedsudeckiego. Zbudowany jest ze skał metamorficznych: gnejsów, łupków łyszczykowych, kwarcytów, wapieni krystalicznych (marmurów), amfibolitów, kwarcytów oraz granitu, który po stronie czeskiej koło miasta Žulová tworzy strome wzgórza oraz wietrzeniowe formy skalne. Po stronie polskiej na powierzchni zalegają żwiry i piaski, spod których w kilku miejscach odsłaniają się skały metamorficzne oraz granity. Dawniej eksploatowano tu granity i marmury.

Równina Wrocławska [318.53] to mezoregion wchodzący w skład Niziny Śląskiej. Rozpościera się pomiędzy Pradoliną Wrocławską a Przedgórzem Sudeckim. Od południowego wschodu ogranicza ją Dolina Nysy Kłodzkiej. Dzieli się na trzy części (mikroregiony): Wysoczyznę Średzką na północnym zachodzie, Równinę Kącką w centrum i Równinę Grodkowską na południowym wschodzie. Jej powierzchnia wynosi ok. 2 430 km². Pod względem geologicznym jest to obszar bloku przedsudeckiego, monokliny śląsko-krakowskiej i monokliny przedsudeckiej, pokryty osadami plejstoceńskimi i holoceńskimi - iłami, piaskami, żwirami, glinami oraz lessami. Jest to w przeważającej części urodzajna kraina rolnicza powstała na żyznych glebach próchnicznych wytworzonych na utworach lessowych.

# # #

Na terenie gminy Otmuchów występują zasadniczo dwa rodzaje gleb, zaliczane do III i IV klasy bonitacyjnej, różniące się pochodzeniem geologicznym skały macierzystej. Są to gleby wytworzone z utworów gliniastych oraz pyłowych. Te pierwsze występują przede wszystkim w południowej części gminy na Przedgórzu Paczkowskim. Mają one dobre właściwości glebotwórcze, gdyż są bogate pod względem składu mineralnego. Powstają z nich najczęściej gleby średnio dobre i dobre. Gleby pyłowe

są żyźniejsze od gleb gliniastych. Są one zasobne w przyswajalne składniki pokarmowe. Wyżej wymienione gleby zalicza się do klasy gleb czarnoziemnych, brunatnoziemnych i pobagiennych.

Ta klasyfikacja informuje o korzystnych warunkach dla produkcji roślinnej, z tego też powodu rolnictwo gminy osiąga dobre wyniki w jej zakresie. Gmina Otmuchów posiada jeden z wyższych w województwie wskaźników jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Największe obszarowo kompleksy gleb wysokiej jakości występują w sołectwach: Maciejowice, Malerzowice, Starowice, Siedlec, Grądy, Goraszowice i Kałków.

Spośród podstawowych jednostek typologicznych gleb Polski na terenie gminy Otmuchów wyróżnia się: gleby autogeniczne (gleby czarnoziemne /czarnoziemy zdegradowane/ - środkowa część gminy, gleby brunatnoziemne /gleby brunatne właściwe/) – północna część gminy, gleby semihydrogeniczne (czarne ziemie), gleby płowe – południowa część gminy, gleby hydrogeniczne (gleby bagienne /gleby mułowe/), gleby napływowe (gleby aluwialne /mady rzeczne/), gleby antropogeniczne (gleby industrio- i urbanoziemne) – głównie w mieście Otmuchów.

3.2. Klimat

Warunki klimatyczne gminy Otmuchów kształtuje bliskość Sudetów oraz wpływ klimatu oceanicznego. W podziale na regiony klimatyczne Polski wg Romera[19] należy do Regionu F (Klimaty Górskie i Podgórskie), krainy Brama Morawska. W Podziale wg Wosia[20] należy do Regionu Dolnośląskiego Południowego.

Średnia temperatura roczna gminy Otmuchów kształtuje się w granicach +8 do +8,3ºC co jest bardzo korzystne dla gospodarki rolnej tego terenu. Rozkład temperatur rocznych poszczególnych pór roku jest wyjątkowo korzystny. Zimy są tu łagodne, średnia stycznia, najzimniejszego miesiąca, prawie nigdy nie spada poniżej – 2oC, luty jest zwykle cieplejszy. Mrozy nigdy nie trwają zbyt długo, a często w zimie następuje kilka odwilży. Miesiące letnie nie są zbyt upalne. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, którego temperatura średnia nieznacznie przekracza +18ºC. Jesienie są przeważnie długie i łagodne. Długość okresu wegetacyjnego, czyli ilość dni w roku, w którym średnia temperatura wynosi + 5ºC, kształtuje się w granicach od 203 do 220 dni. Ilość opadów atmosferycznych jest tu również znaczna.

[19] E. Romer, Regiony klimatyczne Polski, Prace Wrocł. Tow. Nauk, Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, Tom 16 z Seria B, 1949.
[20] A. Woś, „Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody", Zeszyty Instytutu Geografii I Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Nr 20 1993 r.

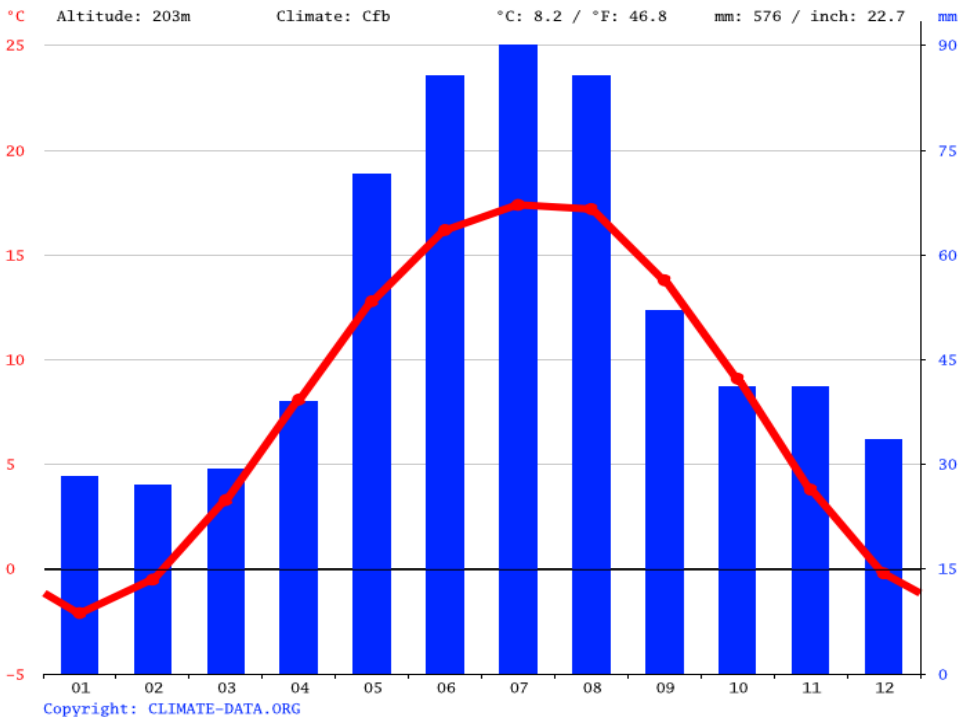

Rysunek 7. Klimatogram dla Otmuchowa.[21]

Rysunek 8. Regiony klimatyczne Polski wg Romera[22]

[21] https://pl.climate-data.org/europa/polska/opole-voivodeship/otmuchow-30140/
[22] E. Romer, Regiony klimatyczne Polski, Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, Tom 16 z Seria B, 1949.

Rysunek 9. Regiony klimatyczne Polski wg Wosia.[23]

W ciągu roku najwięcej opadów deszczu przypada na miesiące letnie, to jest od maja do września, a maksimum opadów występuje w lipcu (100 – 232 mm). Liczba dni z opadem > 0,1 mm w ciągu roku wynosi 152 dni, z opadem > 1 mm 98 dni w roku. Opady ulewne > 10 mm występują w miesiącach letnich (maj - sierpień) po 3-4 dni w miesiącu co daje łącznie 16 dni w roku. Średnia roczna opadów z dziesięciolecia 1991-2000 wynosiła 650 mm. Opady śniegu rejestrowane są na tym terenie w miesiącach od listopada do kwietnia i trwają 40-60 dni. Pokrywa śnieżna ma średnią grubość od 5-25 cm. Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 45 dni. Parowanie z powierzchni wody w okresie letnim waha się od 40-100 mm miesięcznie, zaś wilgotność względna wynosi średnio 76%. Najwyższa wilgotność utrzymuje się w miesiącach zimowych (październik – luty).

W rejonie zbiornika Otmuchów zdecydowany kierunek wiatrów to SW i NW. Przeważają wiatry średnie to jest do 5 m/s. Notuje się 20% wiatrów silnych > 5 m/s, natomiast wiatry słabe tj. 0-2 m/s i cisze stanowią 30%

[23] A. Woś, „Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody", Zeszyty Instytutu Geografii I Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Nr 20 1993 r.

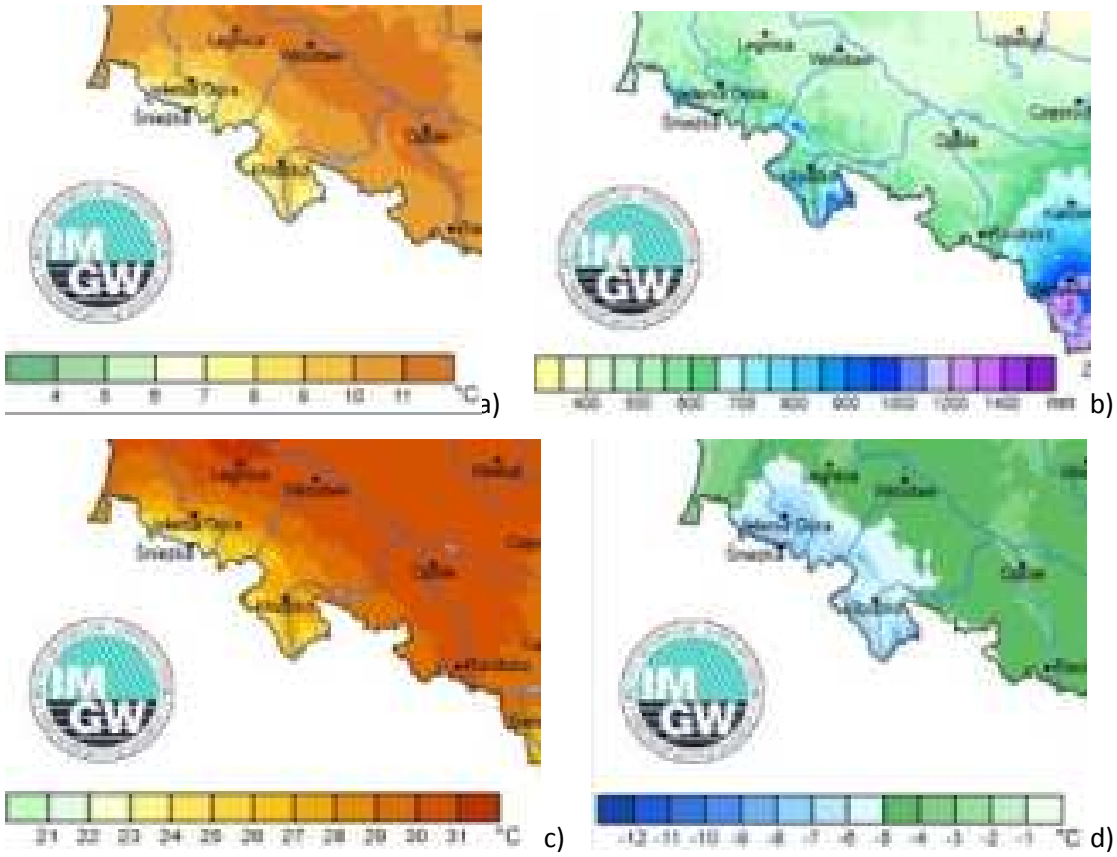

Rysunek 10. Przestrzenny rozkład wartości wybranych parametrów meteorologicznych w Polsce w 2019 roku: a) – temperatura średnia, b) suma opadu; c) temperatura maksymalna; d) temperatura minimalna.[24]

3.3. Wielkość i jakość zasobów wodnych

3.3.1. Wody podziemne

Według podziału na Jednolite Części Wód Podziemnych, Gmina wchodzi w obręb JCWPd nr 109.

Tabela 11. Podstawowa charakterystyka JCWPd.

Nr JCWPd	**109**
Powierzchnia km2	4258,3
Stratygrafia	Q, M,
Litologia	Piaski Piaskowce wapienie
Typ geochem. utworów skalnych	s
Rodzaj utworów budujących warstwę wodonośną	Porowe
Średni współczynnik filtracji m/s	10-4- 10-6
Średnia miąższość utworów wodonośnych	10 – 20 20 - 40
Liczba poziomów wodonośnych	1 - 3
Charakterystyka nadkładu warstwy wodonośnej	W równowadze utwory przepuszczalne i słaboprzepuszczalne.

[24] www.pogodynka.pl na podstawie danych IMGW.

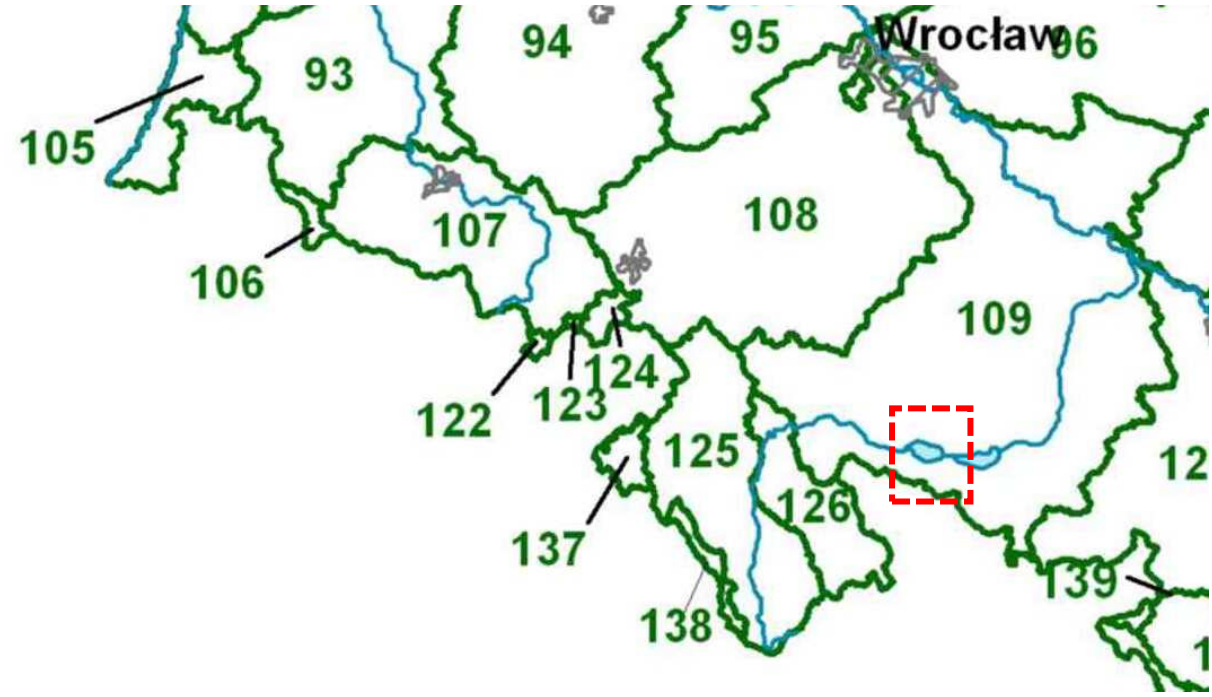

Rysunek 11. Mapa Jednolitych Części Wód Podziemnych. Podział obowiązujący od roku 2015.[25]

3.3.2. Wody powierzchniowe

Gmina Otmuchów leży w dorzeczu Odry, na obszarze zlewni rzeki Nysy Kłodzkiej, która zasila dwa zbiorniki retencyjne: Otmuchowski i Nyski. Jest to druga co do wielkości rzeka przepływająca przez województwo opolskie. Wypływa na wysokości 975 m n.p.m. ze stoków Puchacza w zachodniej części Masywu Śnieżnika; jest lewobrzeżnym dopływem Odry, do której uchodzi w jej 181,3 km na wysokości 140 m n.p.m. na terenie województwa opolskiego. Ważniejszymi dopływami Nysy Kłodzkiej w granicach gminy Otmuchów są następujące rzeki i potoki: Widna, Świdna, Raczyna, Przedpolna i Potok Maciejowicki.

W latach 1926 – 1933 na obszarze gminy Otmuchów wybudowano zbiornik zaporowy – (pot. Jezioro) Otmuchowski a w latach 1971-1972 zbiornik (pot. Jezioro) Nyski, którego zachodni brzeg leży w granicach gminy Otmuchów. Oba zbiorniki są wielozadaniowe, jednak ich podstawową funkcją jest ochrona przed powodzią (tj. redukcja przepływów kulminacyjnych podczas powodzi, zmniejszającą ryzyko powodzi w dolinie rzeki Nysy Kłodzkiej i Odry). Ponadto zbiorniki pełnią następujące funkcje: zapewnienie odpływu minimalnego, niezbędnego dla alimentacji ujęć wody we Wrocławiu (Zbiornik Nyski),

- zapewnienie wody dla celów żeglugowych na Odrze,
- produkcja energii elektrycznej,
- zapewnienie wody dla rolnictwa,

[25] Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd. Państwowy Instytut Geologiczny PIB, Warszawa, grudzień 2009

- rekreacja,
- turystyka,
- rybołówstwo,
- zapewnienie wydobycia kruszywa z dna zbiornika (Zbiornik Nyski).

Oba zbiorniki są obszarami o wyjątkowych walorach przyrodniczych.

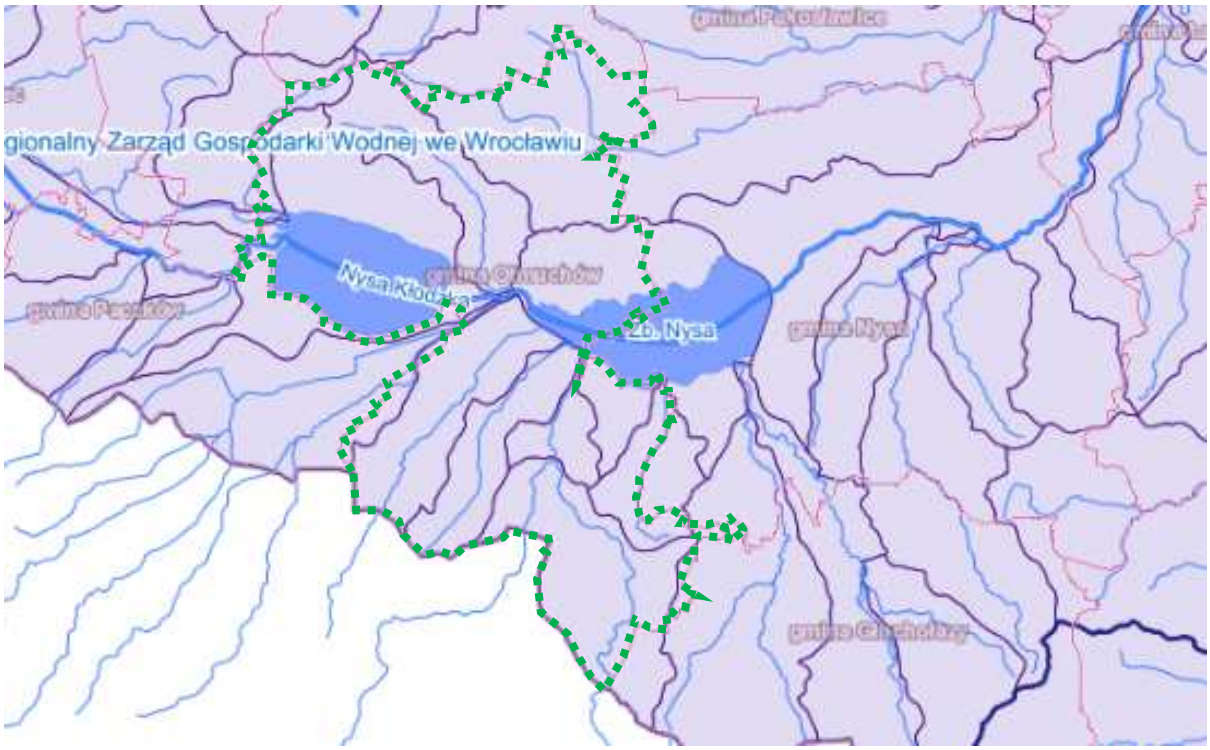

Rysunek 12. Mapa Jednolitych Części Wód Powierzchniowych. Źródło: Geoportal.[26]

Na system hydrologiczny wód powierzchniowych gminy Otmuchów składają się następujące Jednolite Części Wód Powierzchniowych:

- RW6000012599 [Nysa Kłodzka od zb. Topola wł. do zb. Nyski włącznie]
- RW600017125529 [Maciejowicki Potok]
- RW60001712569 [Widna od Łuży do ujścia]
- RW60001712598 [Kwiatkówka]
- RW600017127449 [Cielnica od źródła do Korzkwi]
- RW60004125669 [Widna od Cerveneho Potoku do Łuży]
- RW60004125889 [Mora]
- RW60004125949 [Płocha]
- RW60006125149 [Głęboka]

[26] Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd. Państwowy Instytut Geologiczny PIB, Warszawa, grudzień 2009

3.4. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Do osobliwości **florystycznych** rejonu Nysko-Otmuchowskiego zaliczyć można występującego tu na jedynym w Polsce stanowisku wątrobowca *Cephaloziella integerima*. Poza tym rosną tutaj: kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine* i goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*. Polska Czerwona Księga Roślin wymienia okolice Zbiornika Otmuchów jako stanowisko występowania pięciornika płonnego *Potentilla sterilis*, zaliczanego do kategorii R (rzadki). Brzegi i okolice zbiorników wodnych generalnie pozbawione są roślinności drzewiastej. Jedynie strefę tzw. cofki porastają łozowiska i zarośla łęgowe. Ostatnie badania florystyczne przyniosły odkrycia bardzo rzadkich w Polsce zbiorowisk namuli-skowych z ginącymi gatunkami: namulnikiem brzegowym *Limosella aquatica*, ponikłem jajowatym *Eleocharis ovata*, ciborą brunatną *Cyperus fuscus* i turzycą ciborowatą *Carex bohemica*.

# # #

Najwartościowszą grupą **zwierząt** omawianego obszaru są ptaki. Teren ten jest miejscem postoju i koncentracji przelotnych ptaków wodnych i błotnych. Notowano tu do 30tys. dzikich kaczek, 4tys. dzikich gęsi, 35-40 tys. mew i 10 tys. siewkowatych, w tym głównie czajek *Vanellus vanellus*. Zbiorniki zaporowe są również zimowiskiem kilkunastu tysięcy kaczek i ok. 500 traczy nurogęsi *Mergus merganser*. Stwierdzono tu niezwykle rzadkie w Polsce gatunki: mewę orlicę *Larus ichthyaetus*, biegusa bairda *Calidris bairdii*, kuliczka płowego *Tryngites su-bruficollis*, świergotka tajgowego *Anthus hodgsonii*, czajkę towarzyską *Chettusia gregaria*, siewkę azja-tycką *Pluvialis fulva*, kulika cienkodziobego *Numenius tenuirostris*, płatkonoga płaskodziobego *Phalaro-pus fulicarius*, rybitwę krótkodziobą *Gelochelidon nilotica*, wydrzyka wielkiego *Stercorarius skua*, orła cesarskiego *Aquila heliaca,* raroga *Falco cherrug,* czaplę nadobną *Egretta garzetta* i rybitwę popielatą *Sterna paradisea*. Awifauna lęgowa reprezentowana jest przez mewy pospolite *Larus canus*, sieweczkę obrożną (1980-1981r.) *Charadrius hiaticula*, rybitwy zwyczajne *Sterna hirundo*, kaczkę płaskonosa *Anas clypeata*, dziwonię *Carpodacus erythrinus* i remiza *Remiz pendulinus*. Specyficzną osobliwością jest ko-lonia czapli siwej *Ardea cinerea* w lesie miejskim Otmuchowa - jedna z dwóch notowanych w wojewódz-twie opolskim. W niewielkich dopływach zaporowych zbiorników żyją chronione gatunki ryb: śliz *No-emacheilus barbatulus*, strzebla potokowa *Phoxinus phoxinus*, głowacz pręgopłetwy *Cottus poecilopus* i kiełb *Gobio gobio*.

3.5. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Charakterystykę gospodarstw rolnych wg rodzaju i grup obszarowych zawiera poniższe zestawienie (wg PSR 2010r.): szczegółowe dane wykonywane są tylko w Powszechnych Spisach Rolnych dlatego też dane z roku 2010 są najbardziej aktualnymi jakie są obecnie dostępne. Dane z obecnie prowadzonego Powszechnego Spisu Rolnego będą dostępne dopiero w roku 2021.

Tabela 12. Gospodarstwa wg rodzaju i grup obszarowych użytków rolnych. Źródło: GUS[27]

Wyszczególnienie	j.m.	Ogółem	Indywidulane
Ogółem	gosp.rol.	585	576
do 1 ha włącznie	gosp.rol.	115	115
od 1 do mniej niż 5 ha	gosp.rol.	195	461
od 5 do mniej niż 10 ha	gosp.rol.	94	
od 10 do mniej niż 15 ha	gosp.rol.	51	
15 ha i więcej	gosp.rol.	130	

Tabela 13. Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewów. Źródło: GUS[28]

Wyszczególnienie	J.m.	Gospodarstwa rolne	
		Ogółem	Indywidualne
Ogółem	ha	526	517
Zboża razem	ha	491	482
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	ha	484	475
Ziemniaki	ha	254	251
Uprawy przemysłowe	ha	275	266
Buraki cukrowe	ha	70	65
Rzepak i rzepik razem	ha	261	252
Warzywa gruntowe	ha	6	6

Tabela 14. Pogłowie zwierząt gospodarskich wg rodzaju gospodarstwa. Źródło: GUS[29]

Wyszczególnienie	J.m.	Gospodarstwa rolne	
		Ogółem	Indywidualne
Bydło	szt.	2 755	947
Krowy	szt.	1 197	386
Trzoda chlewna	szt.	3 876	2 599
Trzoda chlewna lochy	szt.	404	259
Konie	szt.	25	21
Drób ogółem	szt.	45 434	12 434
Drób kurzy	szt.	39 812	6 812

Tabela 15. Obiekty stanowiące bazę produkcyjną rolnictwa. Źródło: GUS[30]

Wyszczególnienie	J.m.	Powierzchnia
Ogółem	m.kw.	239 382
Obory	m.kw.	48 660
Chlewnie	m.kw.	23 587

[27] GUS, Powszechny Spis Rolny 2010.
[28] GUS, Powszechny Spis Rolny 2010.
[29] GUS, Powszechny Spis Rolny 2010.
[30] GUS, Powszechny Spis Rolny 2010.

Kurniki	m.kw.	9 833
Stodoły	m.kw.	76 427
Wiaty	m.kw.	15 657
Garaże	m.kw.	14 106
Budynki wielofunkcyjne	m.kw.	40 591
Inne pomieszczenia	m.kw.	10 521

Teren gminy Otmuchów jest intensywnie użytkowany rolniczo co jest rezultatem sprzyjających rozwojowi rolnictwa warunkom glebowo-klimatycznym. Dominującym typem uprawy są zboża stanowiące większość areału upraw. Dość powszechnie uprawia się także ziemniaki i rzepak oraz (już rzadziej) buraka cukrowego.

Strukturę użytkowania zawiera poniższe zestawienie.

Tabela 16. Użytkowanie gruntów w ha w gminie Otmuchów. Źródło: GUS 2014

Wyszczególnienie	Powierzchnia Ogólna	Użytki rolne					Lasy	Pozostałe grunty i nieużytki ogółem
		Razem	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska		
Gmina	18 740	13 592	12 256	90	544	380	1 229	3 919

Wg danych GUS z roku 2014 użytki rolne zajmują 13 592 ha tj. 72,5 % ogólnej powierzchni. Wskaźnik ten jest wyższy od średniej województwa opolskiego. Grunty orne (łącznie z sadami) zajmują 12256 ha, co stanowi 90,1 % użytków rolnych. Struktura użytkowania gruntów ornych w poszczególnych wsiach jest zróżnicowana. Użytki zielone (łąki i pastwiska trwałe) zajmują 924 ha co stanowi 4,9 % powierzchni gminy. Lasy znajdują się na 1229 ha gruntów, co stanowi 6,5 % ogólnej powierzchni gminy. Jest to wartość znacznie niższa od wskaźnika lesistości województwa opolskiego wynoszącego 26,6 %.

3.6. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Lasy na terenie gminy Otmuchów zajmują powierzchnię 1 211,96 ha (2019 r.) co oznacza, że lesistość gminy wynosi jedynie 6,4% i znacząco odbiega od średniej krajowej wynoszącej 30,8%[31]

Tabela 17. Powierzchnia gruntów leśnych[32]

Wymiar	j.m.	2015	2019
Grunty leśne ogółem	ha	1 152,58	1 211,96
lesistość w %	%	6,1	6,4
grunty leśne publiczne ogółem	ha	1 040,08	1 074,96
grunty leśne prywatne	ha	112,50	137,00

[31] Bank Danych o Lasach. www.bdl.lasy.gov.pl.
[32] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021.

Większość terenów leśnych stanowią lasy. Z całkowitej powierzchni lasów wynoszącej w 2019 r. 1 199,16 ha aż 1 062,16 ha stanowiły lasy publiczne, z czego większość stanowiły lasy Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych a 108,8 ha stanowiły lasy Gminy, także znajdujące się w zarządzie Lasów Państwowych.

Rysunek 13. Lasy. Granice Nadleśnictwa i leśnictw.

Lasy południowej Opolszczyzny znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Prudnik, pod jego zarządem znajduje się niemal 15 tys. ha lasów. Nadleśnictwo nadzoruje także blisko 900 ha lasów prywatnych.[33] Teren Gminy należy do trzech leśnictw:

- Leśnictwo Buków (południowa cześć gminy)
- Leśnictwo Wilemowice (północna część gminy)
- Leśnictwo Markowice (bardzo mały obszar w Okolicach Nadziejowa i Kijowa).

Ponad 56 % lasów w zarządzie Nadleśnictwa Prudnik znajduje się na niżu. Pod względem geologicznym w powierzchniowych warstwach dominują tu utwory pochodzenia polodowcowego, takie jak lessy i gliny morenowe. Tereny te charakteryzują się względnie najmniejszą lesistością. 28 % drzewostanów zaliczono do siedlisk wyżynnych. Na skutek wyerodowania żyźniejszych warstw polodowcowych obszary wyżynne są mniej atrakcyjne rolniczo, z korzyścią dla lasów. Większość znajdujących się w tej strefie drzewostanów powstała w wyniku zalesienia dawnych pól i pastwisk. Pozostałe lasy w zarządzie Nadleśnictwa Prudnik (16 %) to lasy górskie porastające północne i wschodnie wzniesienia Gór Opawskich. Ze względu na stosunkowo żyzne podłoże skalne (szarogłazy,

[33] https://prudnik.katowice.lasy.gov.pl/lasy-nadlesnictwa#.X1C_vohR3g4

łupki ilaste, łupki fyllitowe) potencjalną roślinnością naszych gór są lasy liściaste. W reglu dolnym (powyżej 500 m n.p.m.) będą to głównie buczyny, w niższych położeniach dąbrowy i lasy klonowo-lipowe.[34]

Tabela 18.Powierzchnia lasów[35]

Wymiar	j.m.	2015	2019
lasy ogółem	**ha**	**1 139,68**	**1 199,16**
lasy publiczne ogółem	ha	1 027,18	1 062,16
lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	918,38	953,36
lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	880,69	916,03
lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	20,69	20,66
lasy publiczne gminne	**ha**	**108,80**	**108,80**
lasy prywatne ogółem	ha	112,50	137,00

Dla lasów gminnych obowiązuje *Uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność miasta i gminy Otmuchów położonych w obrębie Miasto Otmuchów* (Na okres od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2028r). Lasy należące do gminy Otmuchów zaliczane są do lasów gospodarczych. Spełniają one jednak funkcje lasów ochronnych zgodnie z art. 15 ustawy o lasach (Dz.U. z 2020, poz. 1463, z późn. zm.) - są położone w granicy administracyjnej miasta Otmuchów. Stan sanitarny lasu jest dobry. Stan zdrowotny, jest dobry, brak istotnych uszkodzeń biotycznych i abiotycznych

Pod względem przyrodniczo-leśnym lasy gminne położone są w V Śląskiej Krainie Przyrodniczo leśnej, mezoregionie Obniżenia Otmuchowskiego, Przedgórza Paczkowskiego, Wzgórz Niemczańsko-Strzelińskich.

Tabela 19. Ramowy skład odnowień i zalesień dla poszczególnych typów siedliskowych lasów [36]

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład upraw (%)	
		Gatunki główne	Gatunki pomocnicze
Las świeży	Bk Db Db	Db 50, Bk30, Db 70,	Jd, Św, Js, So, Md, Jw i in. 30 Bk, Jd, Św, Js, So, Md, Jw i in. 30
Las wilgotny	Db Js Db	Db 70, Db 50, Js 30	Js, Wz, Św, Jw i in. 30 s, Wz, Św, Jw i in. 30
Ols jesionowy	Js Ol Ol Js	Ol 50 Js 30, Js 50, Ol 30	Św, Brz, Db, Wz i in. 20
Ols	Ol	Ol 90,	Js, Św, Brz, i in. 10
Las Mieszany świeży	So Db Db So Md So Db	Db 50, So30, So 50, Db 30, Db 50, So20, Md 20	Bk, Św, Md, Jd, Jw i in. 20 Bk, Św, Jd, Jw i in. 20
Las Mieszany wilgotny	So Db	Db 50, So 30,	Św, Jd, Jw, Lp, Brz i in. 20
Bór Mieszany świeży	Db So	So 50, Db 30,	Dbb, Md, Jd i in. 20
Bór Mieszany	Św So	So 50, Św 30,	Dbb, Brz i in. 20

[34] https://prudnik.katowice.lasy.gov.pl/lasy-nadlesnictwa#.X1C_vohR3g4
[35] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021.
[36] uproszczony plan urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność miasta i gminy Otmuchów położonych w obrębie Miasto Otmuchów (Na okres od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2028r).

wilgotny			
Bór świeży	So	So 80,	Św i in.20

Gatunki drzew:	GB - grab pospolity	OL - olsza czarna
	JS - jesion wyniosły	OS - topola osika
BEZ.C - bez czarny	JW - klon jawor	SO - sosna zwyczajna
BK - buk pospolity	K - robinia akacjowa	SO.WE - sosna wejmutka
BRZ - brzoza brodawkowata	KL - klon pospolity	ŚW - świerk pospolity
CZM - czeremcha pospolita	KSZ - kasztanowiec biały	TP - topola biała
DB - dąb nieokreślony	LP - lipa drobnolistna	TP.C - topola czarna
DB.C - dąb czerwony	LSZ - leszczyna pospolita	WB - wierzba biała
DG - daglezja zielona	MD - modrzew europejski	WZ - wiąz pospolity

Lasy Nadleśnictwa Prudnik to drzewostany wysokopienne (powstałe z nasion), o dużej zasobności (przeciętnie 260 m3 grubizny na ha) i średnim wieku wynoszącym obecnie 64 lata (wzrost o 4 lata w stosunku do stanu z 1987 roku). Popyt na drewno tartaczne i budulcowe oraz rozwijający się w regionie przemysł papierniczy odcisnęły wyraźne piętno na składzie gatunkowym drzewostanów. Świadczy o tym szczególnie duży udział takich gatunków jak świerk, sosna i modrzew.

Podobnie jak lasy gminne, także pozostałe lasy są obszarem intensywnej gospodarki leśnej. W roku 2019 pozyskano 558 m.sześc. grubizny z czego 2/3 stanowiła grubizna liściasta.

Tabela 20. Pozyskanie drewna (grubizny) z zadrzewień oraz sadzenie drzew i krzewów.[37]

Wymiar	j.m.	2015	2019
Grubizna ogółem	m3	-	558
Grubizna liściasta	m3	-	368

Pomimo wielowiekowej presji ze strony człowieka można mówić o dużej różnorodności i wysokim stopniu „naturalności" lasów Nadleśnictwa Prudnik. W trakcie inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w 2008 roku 37% drzewostanów opisano jako cenne zbiorowiska o różnym stopniu przekształcenia.

3.7. Stan i zagrożenia dla środowiska

3.7.1. Ścieki i jakość wód

Na terenie gminy Otmuchów zlokalizowane są dwie oczyszczalnie ścieków, w Rysiowicach i Kałkowie. Są to oczyszczalnie małe, każda wielkości poniżej 1 000 RLM.

[37] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021.

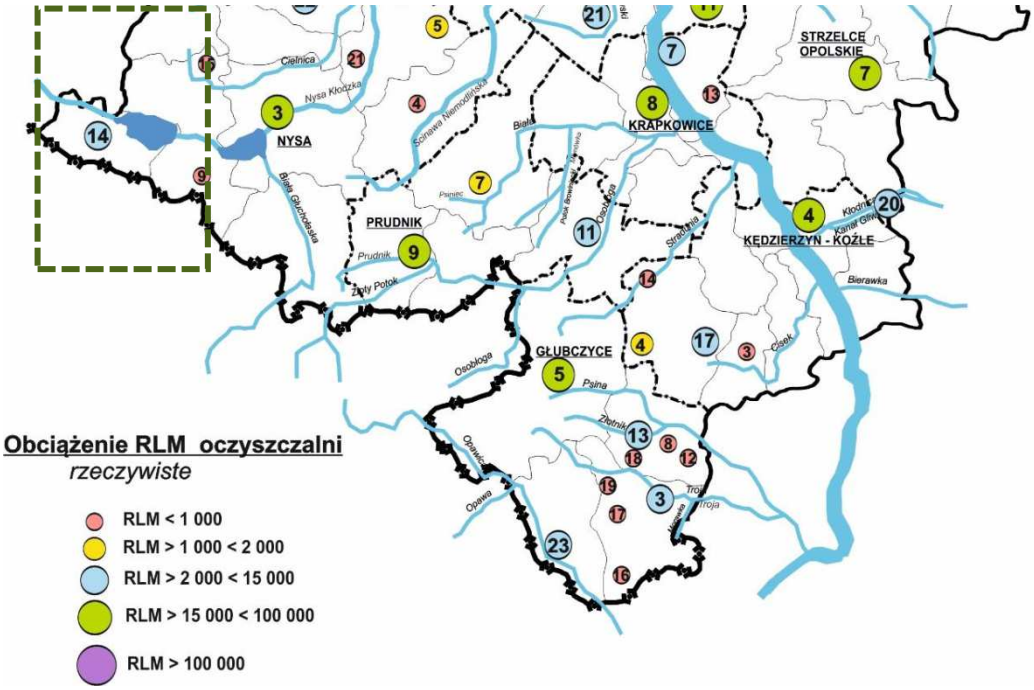

Rysunek 14. Lokalizacja oczyszczalni ścieków południowej Opolszczyzny i ich rzeczywiste obciążenie.[38]

Na terenie gminy Otmuchów zrzut ścieków następuje w 12 punktach – patrz tabela poniżej.

Sposób postępowania z wytworzonymi odpadami w roku 2017:

- Skratki z oczyszczalni Kałkowie i Rysiowicach przekazano odbiorcy zewnętrznemu do wykorzystania w procesach recyklingu lub odzysku materiałów organicznych.
- Piasek z piaskowników z oczyszczalni w Kałkowie i Rysiowicach przekazano odbiorcom zewnętrznym w celu odzysku bądź recyklingu.
- Stabilizowane komunalne osady ściekowe: część osadów była tymczasowo magazynowana na terenach oczyszczalni (poletka, laguny), osady były przygotowywane w procesach biologicznego recyclingu do poddania dalszym procesom umożliwiającym ich wykorzystanie. Przekazywano je także wyspecjalizowanym odbiorcom zewnętrznym, w celu dalszej obróbki.

Osady z oczyszczalni o RLM,1 000 nie podlegają obowiązkowej kontroli okresowej[39].

[38] WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU. Komunikat 2/0/2018: Gospodarka komunalnymi osadami ściekowymi w województwie opolskim w roku 2017.
[39] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 257).

Tabela 21. Charakterystyka punktowych źródeł zrzutów ścieków komunalnych i przemysłowych w województwie opolskim w 2017 roku.[40]

Lokalizacja zrzutu ścieków	Bezpośredni odbiornik ścieków	Kilometr rzeki Strona	Rzeka wyższego rzędu	Typ zrzutu	Rodzaj oczyszczalni Rozpoczęcie eksploatacji/ modernizacja	Teren obsługiwany za pomocą sieci kanalizacyjnej	Przepustowość (m3/d) RLM (wg projektu)	Obciążenie RLM rzeczywiste	Średniodobowa ilość ścieków w roku 2017 (m3/d)	Roczna ilość oczyszczonych ścieków (tys.m3/rok)	Rodzaj i ilość wykonanych badań w ciągu roku	Redukcja zanieczyszczeń wskaźnik – % redukcji
137. Kijów	ziemia	—	—	K	M —	kanalizacja zakładowa AGROVITA PPHiU Kijów	—	ścieki wywożone taborem asenizacyjny				
138. Malerzowice Małe	rów	0+260 P	Cielnica	P	M	teren zakładu KŁOS PRU Sp. j	—	—	—	0,2	BZT5 – 1 ChZTCr – 1 Zawiesina 1 W. ropopoch. 1 Chlorki i siarczany 1	
39. Jasienica Górna	ziemia	—	—	K	B 2010 r./2012 r.	sieć lokalna Centrum Placówek Opiekuńczo – Wychowaw.	16 100	28	0,7	0,3	BZT5 – 4 ChZT – 4 Zawiesina 4	—
140. Kałków	Młynówka	—	Widna	K	MB 2010 r./—	Kałków Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji.	34 170	620	43,8	16,3	BZT5 – 4 ChZT – 4 Zawiesina – 4	BZT5 – 95 ChZT – 92 Zawiesina– 89
141. Rysiowice	rów R-W	2+300 —	Cielnica	K	MB 1990 r./2007 r.	Rysiowice Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji.	60 600	150	8,5	3,2	BZT5 – 3 ChZT – 3 Zawiesina 3	BZT5 – 92 ChZT – 84 Zawiesina– 82
142. Łąka	staw	—	—	P	M	stacja uzdatniania wody Przedsiębiorstw	—	—	—	1,6	BZT5 – 1 ChZT – 1 Zawiesina 1 Metale – 1	—

[40] WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU. Komunikat 3/W/2018. Charakterystyka punktowych źródeł zrzutów ścieków komunalnych i przemysłowych w województwie opolskim w 2017 roku

143. Malarzowice	ziemia	—	—	P	M	o Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	—	—	—	0,9	BZT5 – 1 ChZT – 1 Zawiesina 1 Metale – 1	—
144. Rysiowice	rów R-W	2+300 —	Cielnica	P	M		—	—	—	1,2	BZT5 – 1 ChZT – 1 Zawiesina 1 Metale – 1	—
145. Starowice	rów R-X	1+450 —	—	P	M		—	—	—	0,2	BZT5 – 1 ChZT – 1 Zawiesina 1 Metale – 1	—
146. Meszno	rów R-E 336/4	—	—	P	M	stacja uzdatniania wody Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna	—	—	—	0,1	Zawiesina 1 Metale – 1	—
147. Maciejowice	Potok Janowicki	5+200 P	Nysa Kłodzka 5+000	K	MB —/2009 r.	osiedle Maciejowice Spółdzielnia Mieszkaniowa OSIEDLE	70 250	250	15,5	5,7	BZT5 – 1 ChZTCr – 1 Zawiesina 1 Siarczany 1	
148. Maciejowice	ziemia	—	—	P	M	stacja uzdatniania wody Spółdzielnia Mieszkaniowa OSIEDLE	—	—	—	0,4	Zawiesina, metale 2 Chlorki i siarczany 1 BZT5, ChZTCr – 1 Fenole, pestycydy 1	

# # #

Oddziaływania antropogeniczne, mające znaczący wpływ w województwie opolskim na jakość jednolitych części wód powierzchniowych to punktowe źródła zanieczyszczeń, rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń oraz zmiany hydromorfologiczne.

Zmiany hydromorfologiczne, będące skutkiem działalności człowieka, mogą negatywnie oddziaływać na środowisko. Działania służące ochronie przeciwpowodziowej, retencjonowaniu wód, żegludze, energetyce wodnej, rolnictwu, turystyce i rekreacji, poborom kruszywa, zagospodarowaniu dolin cieków i brzegów zbiorników (zabudowa komunalna i gospodarcza), poborom wód (w szczególności na potrzeby gospodarki komunalnej, przemysłu, produkcji energii elektrycznej, rolnictwa, hodowli ryb, górnictwa, żeglugi), powodują zaburzenia środowiska naturalnego.

Punktowe źródła zanieczyszczeń to głównie zrzuty ścieków komunalnych, pochodzących z gospodarki komunalnej i przemysłu (oczyszczalnie ścieków). Substancje biogenne zawarte w ściekach komunalnych, wprowadzane do wód, przyspieszają eutrofizację wód. Na obszarach zurbanizowanych do wód odprowadzane są oczyszczone ścieki komunalne, charakteryzujące się mniejszym ładunkiem azotu i fosforu, zawiesiny ogólnej oraz mniejszym stężeniem BZT5 i ChZT, w stosunku do ścieków trafiających na oczyszczalnię. Na obniżenie jakości wód niewątpliwy wpływ mają ścieki komunalne przenikające do wód w obszarach o nieuporządkowanej gospodarce ściekowej.

Również ścieki pochodzące z przemysłu, negatywnie oddziałują na jakość wód. Oprócz substancji biogennych, mogą być źródłem substancji toksycznych dla organizmów wodnych, w tym trwałych zanieczyszczeń organicznych.

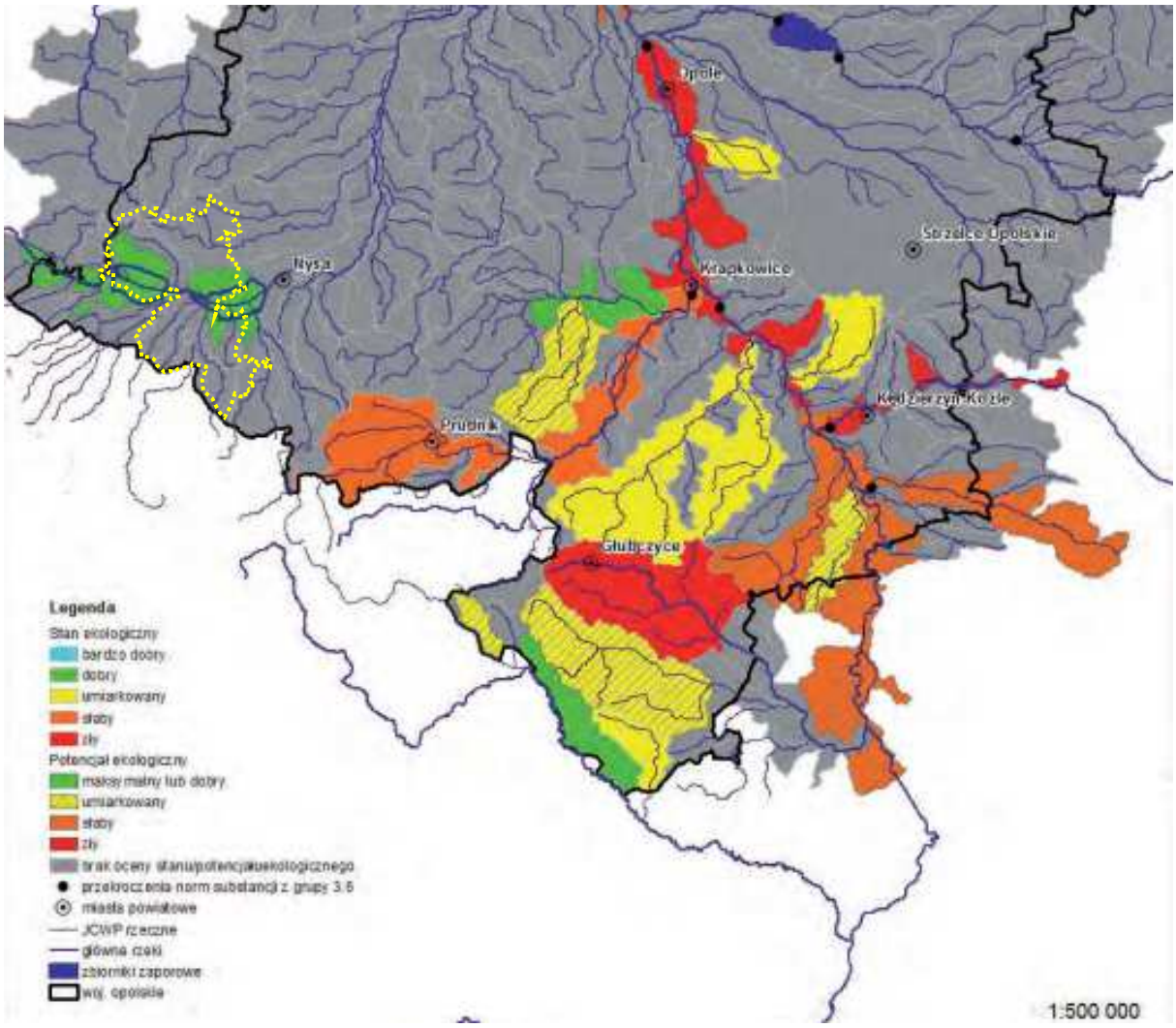

Rysunek 15. Klasyfikacja stanu i potencjału jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych w województwie opolskim za rok 2017.[41]

[41] INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU, STAN ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM W 2017 ROKU.

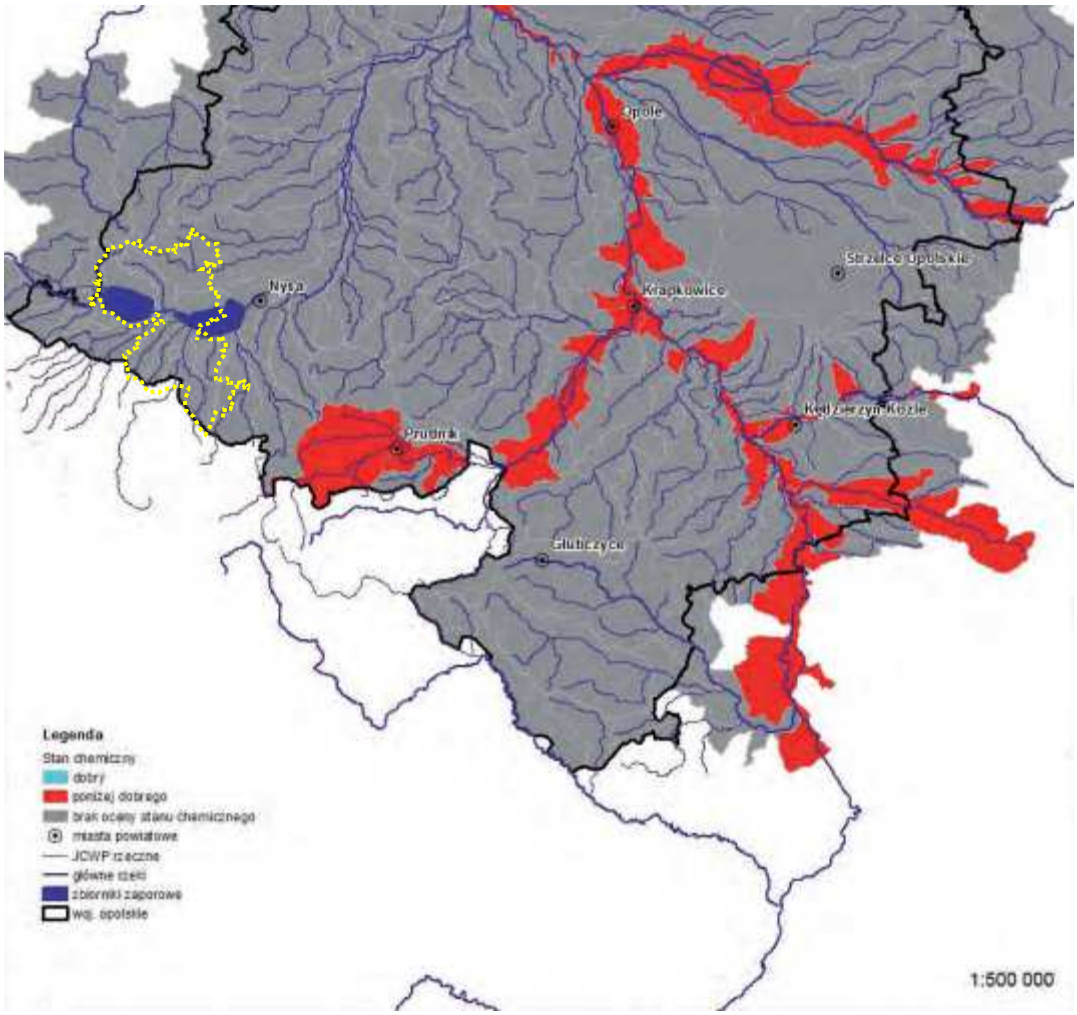

Rysunek 16. Klasyfikacja stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych w województwie opolskim za rok 2017[42]

Oceny jednolitych części wód powierzchniowych, kontrolowanych w 2017 roku przez WIOŚ w Opolu, przeprowadzone dla 32 jcwp wskazują na ich zły stan. Brak jest oceny końcowej stanu wód dla tych jednolitych części wód, w których nie były prowadzone badania wskaźników chemicznych charakteryzujących występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, oraz spełniających równocześnie warunki dobrego stanu lub dobrego potencjału ekologicznego. W 2017 roku dotyczy to tylko trzech ppk: Opawa – Wiechowice, Biała –Dobra oraz ppk zlokalizowanego na zbiorniku Nysa.

W roku 2017 i latach późniejszych na terenie gminy nie prowadzono monitoringu osadów dennych.[43]

[42] INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU, STAN ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM W 2017 ROKU.

[43] WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU. Komunikat 1/W/2018. Osady denne w województwie opolskim w 2017 roku

W obszarze województwa opolskiego tylko jedna JCWPd – nr 127 całkowicie występuje w obrębie województwa, granicząc od południowego zachodu z Republiką Czeską. Według oceny na koniec 2016 roku, JCWP 127 charakteryzował dobry stan chemiczny i ilościowy. Taką ocenę uzyskały również jednolite części wód o numerach: 81, 82, 96, 97, 98, **109**, 128, 129, 140, 141 i 142. Dwie JCWPd charakteryzował słaby stan: JCWPd 110 ze względu na słaby stan chemiczny oraz JCWPd 143 ze względu na słaby stan ilościowy.[44]

Tabela 22. Stan jednolitych części wód podziemnych w województwie opolskim w 2016 r[45].,

Nr JCWPd	Dorzecze	chemicznego* Ocena stanu	Ocena stanu ilościowego*	Stan JCWPd*
109	Odra	dobry DW	dobry DW	dobry DW
**dobry DW – stan dobry, dostateczna wiarygodność oceny; słaby DW – stan słaby, dostateczna wiarygodność oceny*				

3.7.2. Odpady stałe

W 2001 roku zakończono rekultywację wysypiska odpadów z lat 1989 – 1995 zlokalizowanego na terenie Gminy. Odpady z terenu gminy w większości deponowane są w RIPOK Nysa i częściowo w składowisku w gminie Paczków.

Obecnie finalizowana jest budowa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Nyskiej w Otmuchowie. Celem projektu jest poprawa gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Otmuchów.

Na terenie Gminy nie znajdują się składowiska odpadów inne, niż komunalnych.

[44] INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU, STAN ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM W 2017 ROKU.
[45] INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU, STAN ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM W 2017 ROKU.

Tabela 23. *Gospodarka odpadami komunalnymi i selektywna zbiórka odpadów w województwie opolskim w 2017 r.*[46]

Lp.	Gmina Stosowany system zbiorki odpadów komunalnych / PSZOK (liczba) – ilość zebranych odpadów komunalnych	Ilość odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu gminy	Ilość odpadów zdeponowanych na składowisku (Mg) / Miejsce składowania odpadów Proces D5	Ilość odpadów zagospodarowanych w sposób inny niż składowanie (Mg) / Proces zagospodarowania odpadów *	Ilość (Mg) wraz z udziałem (%) odpadów komunalnych odebranych i zebranych w ramach selektywnej zbiórki, w tym PSZOK oraz ich łączny udział % w masie komunalnych odpadów odebranych i zebranych									
					P	SZ	TW	ZOO	BIO	N	ZSEiE	W	BiR	Σ %
36	**Otmuchów** 0,0 Mg	3 759,0 Mg ↑ 276 kg/miesz./r.	0,0 ↓ 0,0%	3 759,0 ↑ 100,0% R3, R5, R12, R12/D8	15,7 ↑ 2,4%	187,7 ↑ 29,0%	148,8 ↓ 23,0%	199,1 ↑ 30,8%	0,0 ↔ 0,0%	0,0 ↔ 0,0%	0,0 ↔ 0,0%	95,0 ↑ 14,7%	0,0 ↓ 0,0%	646,4 ↑ 17,2

Legenda: P - Papier i tektura, w tym opakowania, SZ - Szkło białe i kolorowe, w tym opakowania, TW - Tworzywa sztuczne, w tym opakowania, ZOO - Zmieszane odpady opakowaniowe, BIO - Odpady biodegradowalne (z wył. papieru i tektury), N - Odpady niebezpieczne, ZSEiE - Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, W - Odpady wielkogabarytowe, BiR – Odpady budowlane i remontowe

Tabela 24. Wyniki inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest w gminach województwa opolskiego[47]

Lp.	Gmina	Rok inwentaryzacji / rok uchwalenia *Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest*	Zestawienie wyrobów zawierających azbest (stan na 31.12.2017 r.)					Ilość (Mg) wyrobów zawierających azbest usuniętych do końca roku 2017	Ilość (Mg) wyrobów zawierających azbest usuniętych w 2017 r.
			Liczba miejscowości/obiektów wg Bazy Azbestowej	ilość na terenie gminy (Mg)	rodzaj a)	stan b)	użytkowanie c)		
36	**Otmuchów**	2007/2016	28/397	1108,3	1,2	1,2	1,2	101,1	35,5

Legenda: * miejsca, gdzie faktycznie znajdują się wyroby azbestowe; a) rodzaj: 1- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie, 2 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa, 3 - rury i złącza azbestowo-cementowe. b) stan: 1 – dobry (bez uszkodzeń), 2 – średni (nieliczne ubytki); 3 – zły (uszkodzony).
c) użytkowanie: 1 – wyrób jest użytkowany; 2 – zaprzestano użytkowania wyrobu

[46] WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU. Komunikat 1/0/2018. Gospodarka odpadami w województwie opolskim w 2017 roku.
[47] WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU. Komunikat 1/0/2018. Gospodarka odpadami w województwie opolskim w 2017 roku.

Na terenie Gminy znajdują się obszary potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, o których mowa w art. 101d ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020. poz. 1219 z późn. zm.):

- Obszar położony w Otmuchowie przy ul. Krakowskiej (działka 398/4)
    - Substancje: Suma węglowodorów C12-C35,składników frakcji oleju.
    - Status: teren, na którym występuje potencjalne historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.
- Obszar położony w Otmuchowie, przy ul. Mickiewicza (działka 1158).
    - Substancje: Suma węglowodorów C12-C35,składników frakcji oleju; Etylobenzen; Suma węglowodorów C6-C12, składników frakcji benzyn; Ksyleny; Benzen; Toluen
    - Status: teren, na którym zakończono remediację.

Kierunki działań przyjętych w gospodarce odpadami zawierającymi azbest to:

- kontynuacja zadania zawartego w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2012-2017, które zakłada możliwość wybudowania nowego składowiska lub wydzielonej kwatery przy składowisku już istniejącym, w celu zapewnienia wystarczającej pojemności składowiska umożliwiające unieszkodliwianie powstających w województwie opolskim odpadów zawierających azbest;
- działania informacyjno-edukacyjne w zakresie właściwego gospodarowania odpadami zawierającymi azbest, w szczególności zagrożenia, kierunki działań;
- kontynuacja oraz zwiększenie zaangażowania i wsparcia udzielanego przez administrację samorządową na rzecz działań związanych z usuwaniem azbestu, między innymi dotacje i zachęty;
- uwzględnianie w ramach realizowanych projektów dotyczących termomodernizacji pełnych efektów ekologicznych, to jest informacji na temat ilości usuniętych i unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest.

3.7.3. Zanieczyszczenia powietrza

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie opolskim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), z komunikacji (emisja liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach substancji na obszarze województwa ma również napływ zanieczyszczeń z pozostałego obszaru Polski oraz z Europy. Naturalne procesy zachodzące w przyrodzie (emisja naturalna) mają natomiast znaczenie marginalne i w niewielkim stopniu wpływają na jakość powietrza atmosferycznego.

Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie. Odpowiadają one za 96,3% emisji benoz(a)pirenu, 83,5% emisji pyłu PM2,5 oraz 66,6% emisji pyłu PM10. W dużych miastach znaczący udział w całkowitej emisji ma emisja związana z ruchem pojazdów. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się opon i nawierzchni dróg oraz hamulców i unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg. Tlenki azotu emitowane z układów wydechowych pojazdów stanowią 32,0% emisji w województwie opolskim. Sektor przemysłowy (emisja punktowa) odpowiada za 63,9% emisji tlenków siarki, 47,2% tlenków azotu, 8,3% pyłu PM10 oraz 7,8% pyłu PM2,5.

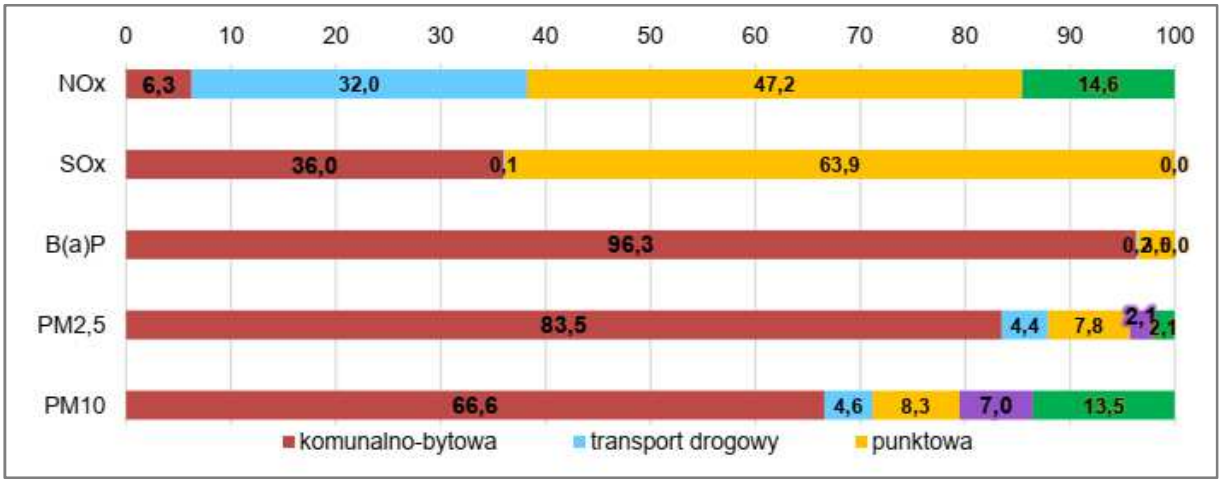

Rysunek 17. Udziały źródeł emisji w poszczególnych zanieczyszczeniach powietrza w województwie opolskim.[48]

System pomiarów zanieczyszczeń powietrza na terenie województwa opolskiego w 2019 roku składał się z 6 stacji automatycznych i 7 manualnych, z czego w 4 lokalizacjach realizowano równocześnie oba typy pomiarów. Dodatkowo w 6 punktach pomiarowych prowadzono pomiar pasywny benzenu.[49]

Stanowiska pomiarowe dla strefy opolskiej nie były zlokalizowane w gminie Otmuchów, stąd dane maja charakter przybliżony.

Tabela 25. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C).

Nazwa strefy	SO2	NO2	C6H6	CO	O3	PM10	W pyle PM10					PM2.5
							Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	
miasto Opole	A	A	A	A	A[1]	C	A	A	A	A	C	A

[48] GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu, ROCZNA OCENA JAKOŚCI POWIETRZA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM RAPORT WOJEWÓDZKI ZA ROK 2019.
[49] Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu, Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim raport wojewódzki za rok 2019.

strefa opolska	A	A	A	A	A[1]	C	A	A	A	A	C	A[2]
1) dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2												
2) dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny II faza, strefa opolska uzyskała klasę C1												

Tabela 26. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO2 , NO2 ,CO, C6H6, PM10, PM2,5, Pb, As, Cd, Ni, BaP, O3

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
dwutlenek siarki SO2	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 24 stężenia 1-godz. S1 > 350 µg/m3	więcej niż 24 stężenia 1-godz. S1 > 350 µg/m3
dwutlenek siarki SO2	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 3 stężenia 24-godz. S24 > 125 µg/m3	więcej niż 3 stężenia 24-godz. S24 > 125 µg/m3
dwutlenek azotu NO2	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 18 stężeń 1-godz. S1 > 200 µg/m3	więcej niż 18 stężeń 1-godz. S1 > 200 µg/m3
dwutlenek azotu NO2	dopuszczalny	rok	Sa <= 40 µg/m3	Sa > 40 µg/m3
tlenek węgla CO	dopuszczalny	8-godz.	S8max <= 10 mg/m3	S8max > 10 mg/m3
benzen C6H6	dopuszczalny	rok	Sa <= 5 µg/m3	Sa>5 µg/m3
pył zawieszony PM10	dopuszczalny	24-godz.	nie S24więcej > 50 µg/m niż 35 3 stężeń 24-godz.	więcej S24 > 50 niżµg/m 35 stężeń 3 24-godz.
pył zawieszony PM10	dopuszczalny	rok	Sa <= 40 µg/m3	Sa > 40 µg/m3
pył zawieszony PM2,5	dopuszczalny	rok	Sa <= 25 µg/m3	Sa > 25 µg/m3
ołów Pb	dopuszczalny	rok	Sa<=0.5 µg/m3	Sa > 0.5 µg/m3
arsen As	docelowy	rok	Sa <= 6 ng/m3	Sa > 6 ng/m3
kadm Cd	docelowy	rok	Sa <= 5 ng/m3	Sa > 5 ng/m3
nikiel Ni	docelowy	rok	Sa <= 20 ng/m3	Sa > 20 ng/m3
benzo(a)piren B(a)P	docelowy	rok	Sa <= 1 ng/m3	Sa > 1 ng/m3
ozon O3	docelowy	8-godz.	nie więcej niż 25 dni ze stężeniem S8max_d > 120 µg/m3 (średnio dla ostatnich 3 lat)	więcej niż 25 dni ze stężeniem S8max_d > 120 µg/m3 (średnio dla ostatnich 3 lat)

Legenda:
Sa- stężenie średnie roczne, S1 – stężenie 1-godzinne, 24 – stężenie średnie dobowe
S8max – maksimum ze stężeń średnich ośmiogodzinnych kroczących (obliczanych ze stężeń 1-godzinnych) w ciągu roku kalendarzowego; S8max_d – maksimum dobowe ze stężeń średnich ośmiogodzinnych kroczących obliczanych ze stężeń średnich jednogodzinnych; każdą wartość średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której kończy się ośmiogodzinny okres uśredniania; Ołów, arsen, kadm, nikiel, benzo(α)piren – oznaczane w pyle zawieszonym PM10

W klasyfikacji dla kryterium ochrony zdrowia: **dla pyłu zawieszonego PM10** – obu strefom województwa opolskiego przyznano klasę C, wymagającą poprawy jakości powietrza i dalszego dostosowywania do zaleceń zawartych w naprawczym programie ochrony powietrza POP, z uwagi na występowanie na terenie tych stref obszarów, na których odnotowano przekroczenia średniodobowej wartości dopuszczalnej z ponadnormatywną częstością. Podobnie dla **benzo(a)pirenu** – obie strefy województwa zakwalifikowano do klasy C, wymagającej poprawy

jakości powietrza i dalszego dostosowywania do zaleceń zawartych w naprawczym programie ochrony powietrza POP, z uwagi na występowanie na ich terenie obszarów, na których odnotowano przekroczenia rocznej wartości docelowej. Pozostałe parametry dla strefy opolskiej zostały sklasyfikowane na poziomie A – ze względu na kryterium ochrony zdrowia.

Ponadto, w klasyfikacji dla kryterium ochrony roślin: **dla ozonu** – strefę opolską zakwalifikowano do klasy A, gdyż uzyskane wyniki nie wykazały występowania obszarów przekroczeń poziomu docelowego stężeń tego zanieczyszczenia na obszarze strefy; w przypadku drugiego kryterium, czyli celu długoterminowego strefę zakwalifikowano do klasy D2, oznaczającej występowanie obszarów przekroczeń. Dla **dwutlenku siarki** i **tlenków azotu** – strefę opolską zakwalifikowano do klasy A, gdyż wyniki uzyskane na stacji „roślinnej" województwa śląskiego, reprezentatywnej dla województwa opolskiego, nie wykazały przekroczeń wartości normatywnych mierzonych zanieczyszczeń.

3.7.4. Hałas

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określa standardy akustyczne w środowisku dla terenów o różnych funkcjach. Na klimat akustyczny wpływ ma głównie hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy). Hałas komunikacyjny można oceniać wg subiektywnej skali uciążliwości (opracowanej przez PZH). Dla niektórych terenów poziom dopuszczalny należy do kategorii o średniej, a nawet dużej uciążliwości.

Tabela 27. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	**Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB**			
	Drogi lub linie kolejowe		**Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu**	
	L_{DWN}	**L_N**	**L_{DWN}**	**L_N**
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	**porom nocy**	**dobom w roku**	**porom nocy**
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny mieszkaniowo-usługowe Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe Tereny zabudowy zagrodowej	68	59	55	45

Głównymi czynnikami mającymi wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie ruchu i udział transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów, stan techniczny pojazdów, rodzaj nawierzchni dróg, organizacja ruchu drogowego. Dla gminy Otmuchów głównym źródłem hałasu komunikacyjnego jest droga krajowa DK46 prowadząca tranzyt między Kotlinę Kłodzką (przejście graniczne na DK 8) i południowo-zachodnią część województwa opolskiego z Opolem i dalej Częstochową (do DK 1).

Tabela 28. Skala subiektywnej uciążliwości hałasu komunikacyjnego.

Uciążliwość	L_{Aeq} [dB]
mała	< 52
średnia	52...62
duża	63.....70
bardzo duża	> 70

Badania hałasu drogowego krótkookresowego zostały przeprowadzone w: 2 punktach pomiarowych zlokalizowanych na obszarze miasta Krapkowice, 2 punktach pomiarowych rozmieszczonych na obszarze miasta Nysa oraz 2 punktach pomiarowych usytuowanych na obszarze miasta Prószków. Pomiary były wykonywane całodobowo, w sposób ciągły, z podziałem na porę dnia (6:00 – 22:00) i porę nocy (22:00 – 6:00). Punkty pomiarowe zostały usytuowane w odległości 10 m od drogi, na wysokości 4 m nad poziomem terenu. Na podstawie wykonanych badań określono równoważny poziom dźwięku dla pory dnia oraz pory nocy[50].

W roku 2017 i latach późniejszych nie prowadzono monitoringu hałasu na terenie gminy Otmuchów[51].

3.7.5. Promieniowanie elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne powstają na skutek występowania źródeł: naturalnych (stałe pole elektryczne i magnetyczne Ziemi, wyładowania atmosferyczne) oraz sztucznych, które zostały wytworzone przez działalność człowieka. Zaliczają się do nich wszelkie zjawiska związane z przepływem prądu elektrycznego, a wraz z ciągłym rozwojem technologicznym można obserwować nieustanny wzrost liczby tych źródeł. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

- napowietrzne linie elektroenergetyczne;

[50] Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu, Ocena stanu akustycznego środowiska na podstawie wyników pomiarów monitoringowych hałasu za rok 2018 w województwie opolskim.
[51] Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, Stan środowiska w województwie opolskim w 2017 roku.

- obiekty radiokomunikacyjne i radiolokacyjne, w tym przede wszystkim stacje nadawcze radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej;
- obiekty i urządzenia energetyczne, takie jak elektrownie, stacje i punkty zasilania;
- urządzenia elektryczne wykorzystywane w medycynie, zakładach pracy oraz gospodarstwach domowych.

W roku 2017, zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa opolskiego na lata 2016-2020", przeprowadzono badania poziomów pól elektromagnetycznych w 45 punktach pomiarowych, które zostały rozmieszczone na terenie całego województwa. Efektem badań było uzyskanie wartości natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości od 3 MHz do 3000 MHz. Na terenie gminy Otmuchów dokonano pomiaru w miejscowości Lasowice.

Tabela 29. Zestawienie wyników pomiarów prowadzonych w ramach monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie opolskim w 2017 roku[52]

Lp.	Obszar	Lokalizacja punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego		Średnie natężenie pola elektrycznego [V/m]	Średnie natężenie pola elektrycznego dla poszczególnych rodzajów terenów [V/m]
			Szerokość	Długość		
32	Lasowice	powiat nyski	50°30'43.2'' N	17°06'07.0" E	<0,2	0,3

Tabela 30. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Parametr fizyczny / Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
50 Hz	1 kV/m	60 A/m	-
Podane w tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych			

Stan środowiska w zakresie poziomu promieniowania elektromagnetycznego w gminie Otmuchów jest dobry.

3.7.6. Pożary i poważne awarie

Instalacje, których funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w nich działalności, mogą powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, podlegają wymogowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Według stanu

[52] Inspekcja Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, Stan środowiska w województwie opolskim w 2017 roku.

na dzień 31 grudnia 2017 r. na terenie województwa opolskiego funkcjonowało 206 instalacji objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

Na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska www.gios.gov.pl – w Wykazie zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (aktualizacja na 31.12.2019 r) znajduje się jeden zakład położony w sąsiedztwie gminy Otmuchów: BIOAGRA S.A. Warszawa, Zakład Produkcji Bioetanolu "Goświnowice" w Goświnowicach. Brak zakładów zlokalizowanych na terenie Gminy.

Na stronie internetowej WIOŚ Opole www.opole.pios.gov.pl znajduje się rejestr awarii. Rejestr nie zawiera pozycji odnoszących się do terenu gminy Otmuchów i gmin sąsiednich.

# # #

Na terenie powiatu nyskiego w roku 2018 zarejestrowano ogółem 823 pożary. Jedynie 4 przypadki dotyczyły pożarów dużych mogących wywołać poważne zagrożenie dla środowiska.

Tabela 31. Zdarzenia pożarowe wg rodzajów – powiat nyski.[53]

Wyszczególnienie	Dane za rok 2018	Dane za rok 2019
Pożary razem	823	-
pożary - małe	768	-
pożary - średnie	51	-
pożary - duże	4	-

Najbardziej charakterystycznymi obszarami prowadzonych działań ratowniczych wymagającymi użycia dużej ilości sił i środków, specjalistycznego sprzętu oraz technik ratowniczych są:

1) Zakład Produkcji Etanolu „GOŚWINOWICE”,
2) Baza Gazów Skroplonych „DRAGONGAZ”,
3) obszary leśne, ze szczególnym uwzględnieniem terenów górskich (gmina Głuchołazy),
4) budynki wysokie (mieszkalne wielorodzinne) na terenie miasta Nysy,
5) **zbiorniki i cieki wodne,**
6) **tereny zalewowe podczas powodzi,**
7) szpitale (Nysa, Głuchołazy, Paczków),
8) **obiekty hotelowe i ośrodki wczasowe (głównie gmina Głuchołazy),**
9) obiekty wielkopowierzchniowe (Nysa, Głuchołazy).
10) często występujące silne wiatry powodujące wiatrołomy drzewostanu oaz uszkodzenia pokryć dachowych budynków na terenie gminy Głuchołazy (obręb miejscowości Jarnołtówek, Pokrzywna i Podlesie) i gminy Kamiennik (obręb miejscowości Kamiennik, Szklary, Lipniki).

[53] GUS. Bank Danych Lokalnych 2021.

Na terenie gminy w roku 2017 miejsce miało łącznie 229 zdarzeń. Zestawienie interwencji OSP przedstawia tabela poniżej.[54]

Tabela 32. Zestawienie zdarzeń według rodzaju i wielkości w rozbiciu na jednostkę podziału administracyjnego wraz z przedstawieniem ilości zdarzeń gdzie jednostki OSP samodzielnie realizowały zadania.

gmina	Pożar		Miejscowe zagrożenie		Alarm fałszywy		Ogółem	
	Udział tylko OSP	Wszystkie	Udział tylko OSP	Wszystkie	Udział tylko OSP	Wszystkie	Udział tylko OSP	Wszystkie
Otmuchów	38	60	139	166	3	3	180	229

3.8. Ochrona przyrody

Na terenie gminy Otmuchów różnymi formami ochrony objęte jest ponad 45% jej terenu. Opis poszczególnych form ochrony formalnej znajduje się w rozdziałach poniżej.

Tabela 33. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych.[55]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
Obszary prawnie chronione ogółem	ha	6 627,00	8 540,78
Obszary chronionego krajobrazu razem	ha	6 627,00	8 540,78
Pomniki przyrody - ogółem	szt.	12	14

3.8.1. Parki Narodowe

Teren gminy nie leży w granicach Parku Narodowego.

3.8.2. Rezerwaty Przyrody

Na terenie gminy nie występują Rezerwaty Przyrody.

3.8.3. Użytki ekologiczne

Na terenie gminy nie występują użytki ekologiczne.

3.8.4. Pomniki przyrody ożywionej

Na terenie Otmuchowa znajduje się 14 pomników przyrody w postaci drzew (o nr rej woj: 114, 117, 118, 199, 251, 357, 359, 382, 398, 400, 630, 631, 941, 942).

[54] Informacja o bezpieczeństwie powiatu nyskiego w zakresie ochrony przeciwpożarowej za rok 2017. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nysie.
[55] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

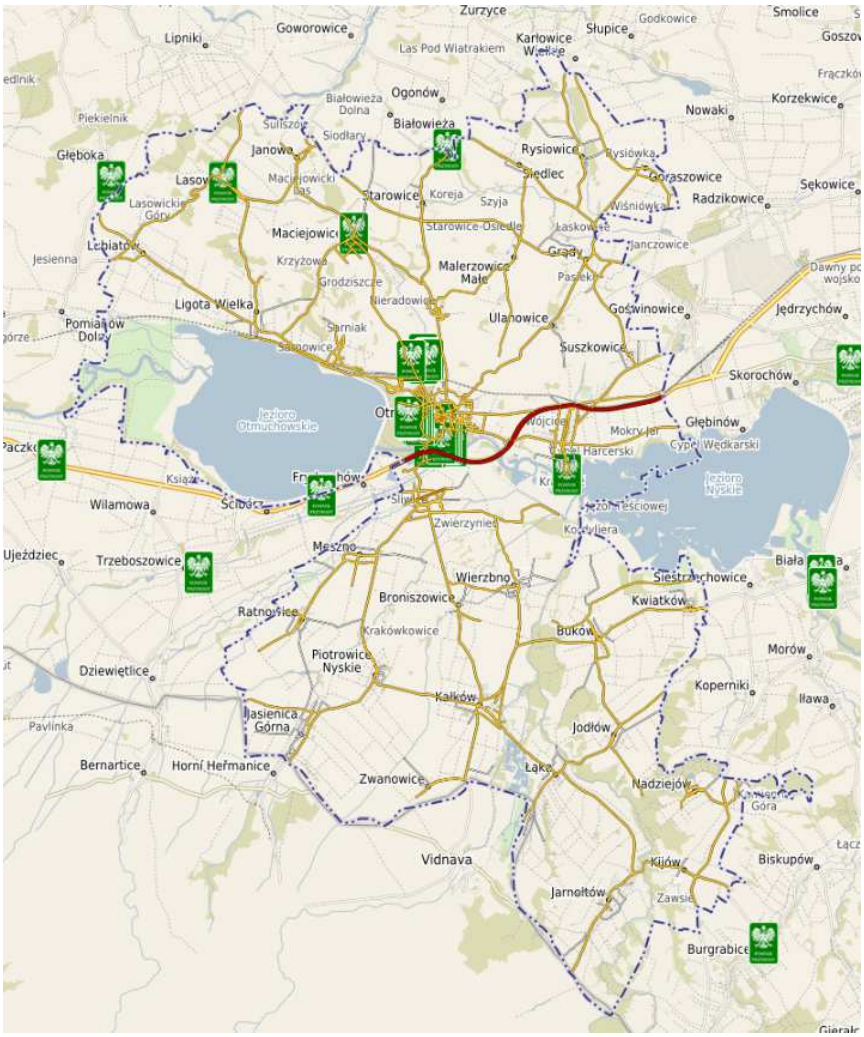

Rysunek 18. Pomniki przyrody ożywionej na terenie gminy Otmuchów[56].

Najciekawsze z nich to dęby szypułkowe *Quercus robur*, tak pojedyncze drzewa jak i fragmenty danych założeń. Ponadto w Maciejowicach i Lasowicach znajdują się pomnikowe okazy lipy drobnolistnej *Tilia cordata*. W Lasowicach znajduje się też pomnikowy okaz kasztanowca zwyczajnego *Aesculus hippocastanum*. W Otmuchowie zlokalizowane są pomnikowe cisy pospolite *Taxus baccata* o obwodach ponad stupięćdziesięciocentymetrowych w wieku około 200 lat oraz jeden okaz świerka pospolitego Pice*a abies.* Lokalizacje drzew pomnikowych wskazano na rysunku poniżej.

Szczególne znaczenie drzew pomnikowych zostało podkreślone w art. 40 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020, poz. 55). Zgodnie z nim na terenach niezabudowanych – jeżeli nie stwarza to zagrożenia dla ludzi lub mienia – drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego i całkowitego rozpadu.

[56] SIP gminy Otmuchów.

3.8.5. System Natura 2000 (europejska sieć ekologiczna)

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 wyznaczone zostały w gminie Otmuchów dwa obszary:

- Zbiornik Otmuchowski (kod obszaru PLB160003), obejmujący obszar 2027,0 ha położony w województwie opolskim na terenie gmin Otmuchów (2026,5 ha), Paczków (0,4 ha) i Ziębice - obszar wiejski (0,1 ha),
- Zbiornik Nyski (kod obszaru PLB160002), obejmujący obszar 2127,9 ha położony w województwie opolskim na terenie gmin Nysa (1634,2 ha) i Otmuchów (493,7 ha).

Celami wyznaczenia obszarów jest ochrona populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi, przywracanie zniszczonych biotopów oraz tworzenie biotopów.

Rysunek 19. Obszary Natura 2000[57]

Zbiornik Nyski[58], powierzchnia : 2 127.9 ha (kod obszaru : PLB160002), obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia). Obszar leży na wysokości 191-222 m npm i obejmuje duży zbiornik

[57] SIP gminy Otmuchów

zaporowy na Nysie Kłodzkiej. Wahania poziomu wody w zbiorniku są znaczne. Przy niskim stanie wody pojawiają się liczne zatoki, wysepki i wypłycenia. W zachodniej części zbiornika znajduje się kilka wysp powstałych w wyniku eksploatacji żwiru. Południowy i zachodni brzeg zajmują zarośla wierzbowe i słabo rozwinięta roślinność wodna. Zbiornik otaczają wzgórza, w większości użytkowane rolniczo.

Ptaki wodno-błotne występują tu zarówno w okresie wędrówki jak i zimowania w ilości powyżej 20 000 osobników (maksymalnie do 60 000). Gniazduje tu powyżej 1% populacji krajowej mewy czarnogłowej; wysoką liczebność osiąga rybitwa rzeczna, gęś zbożowa i krzyżówka, czapla biała, łęczak, biegus malutki, biegus zmienny, brodziec piskliwy, cyraneczka, czajka, kulik wielki, kwokacz, siewnica. Ostoja jest ważnym miejscem postoju dla migrujących w okresie jesiennym i zimowym kaczek *Anatidae*, (do 60000 osobników) oraz dla siewkowatych *Charadrii*. Występuje tu co najmniej 15 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

Zagrożenia: gwałtowne napełnianie zbiornika znacznie ogranicza lub eliminuje żerowiska i miejsca odpoczynku ptaków, niepokojenie ptaków na skutek penetracji siedlisk przez ludzi i zwierzęta domowe, zabijanie ptaków nierozpoznanych.

Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej, w tym gatunki priorytetowe): (wyłącznie ptaki): batalion, bączek, biegus zmienny, błotniak stawowy, bocian biały, czapla biała, derkacz, dzięcioł zielonosiwy, gąsiorek, kropiatka, mewa czarnogłowa, ortolan, podgorzałka, rybitwa białoczelna, rybitwa zwyczajna (rzeczna), zimorodek.

Zbiornik Otmuchowski[59] o powierzchni 2027 ha (Kod obszaru : PLB160003) - obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia). Obszar obejmuje należący do systemu 2 zbiorników (Otmuchowski i Nyski) zbiornik retencyjny na Nysie Kłodzkiej. Wody śródlądowe zajmują 75% powierzchni obszaru. Powierzchnia zbiornika wynosi 23,4 km2, długość 6,5 km, szerokość 3,5 km, głębokość 12 m, pojemność całkowita 134,5 mln m3. Zbiornik otaczają pola uprawne, łąki i pastwiska (2%), nieużytki i niewielkie powierzchnie lasów (23%). Pełni on funkcje przeciwpowodziową,

[58] Zarządzenie nr 40/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Nyski PLB160002 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2685).

[59] Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2869), zmienione przez Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 31 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 1183).

żeglugową (zasilanie Odry wodą ze zbiornika Nyskiego przedłuża okres żeglugowy o 2-3 tygodnie), gospodarczą (produkcja energii elektrycznej) i rekreacyjną. W strefie przybrzeżnej zbiornika, w zależności od poziomu wody, wykształcają się zbiorowiska wodne, szuwarowe i zaroślowe. Na wilgotnych piaskach spotkać można rzadkie gatunki roślin: ponikło igłowate, bebłek błotny, namulnik brzegowy i cibora brunatna. Duże wahania poziomu wody sprawiają, że często odsłania się płaski brzeg (zachodni). Dochodzi do znacznych koncentracji żerujących tu migrujących ptaków wodno-błotnych (do 20 tys. osobników), głównie ptaków siewkowatych i blaszkodziobych. Na terenie ostoi występuje 8 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 5 innych, cennych i zagrożonych gatunków ptaków (nie wymienione w Dyrektywie).

Podstawowym zagrożeniem są zmiany poziomu wód w zbiorniku sięgające 7 m (zanikanie płycizn i dna, szczególnie w okresie lęgowym), a także nadmierny rozwój infrastruktury turystycznej i zanieczyszczenia wód. Niekorzystna jest również penetracja obszaru i hałas powodowane przez mieszkańców i wypoczywających w ośrodkach wypoczynkowych oraz towarzyszące im zwierzęta domowe oraz łowiectwo. Dla ochrony gatunków chronionych w obszarze PLB160003 nie przewiduje się prowadzenia eksploatacji złoża kruszywa naturalnego.

Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej, w tym gatunki priorytetowe):

- ptaki: batalion, bączek, bielik, błotniak stawowy, bocian biały, bocian czarny, czapla biała, derkacz, dzięcioł średni, dzięcioł zielonosiwy, gąsiorek, gęś mała, łęczak, muchołówka białoszyja, nur czarnoszyi, nur rdzawoszyi, ortolan, perkoz rogaty, podgorzałka, rybitwa czarna, rybitwa wielkodzioba, rybitwa zwyczajna (rzeczna), siewka złota, sokół wędrowny, sowa błotna, zimorodek;
- ryby: koza, piskorz.

3.8.6. Ochrona gatunkowa

Na terenie gminy Otmuchów, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020, poz. 55), tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Informacje na temat składu gatunkowego roślin i zwierząt występujących na terenie gminy Otmuchów przedstawiono na podstawie informacji zawartych w opracowaniu *„Waloryzacji przyrodniczej miasta i gminy Otmuchów”* (red. K. Dubel) oraz *„Waloryzacji krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony*" (dr Krzysztof Badora i mgr Krystyna Badora, Opole 2006).

Ochroną obejmuje się stwierdzone stanowiska roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową częściową i ścisłą zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2011r. w sprawie określenia listy gatunków roślin rodzimych dziko występujących objętych ochroną gatunkową częściową i ścisłą oraz zakazów właściwych dla tych gatunków i odstępstw od tych zakazów, z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2011 r. w sprawie określenia listy gatunków zwierząt rodzimych dziko występujących objętych ochroną gatunkową ścisłą i częściową oraz zakazów dla danych gatunków i odstępstw od tych zakazów.

Na terenie gminy znajdują się **stanowiska chronionych gatunków roślin** m.in.: pierwiosnek (pierwiosnka) wyniosły *Primula elatior,* wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum,* śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis,* pełnik europejski *Trollius europaeus,* śnieżyca wiosenna *Leucoium vernum,* kotewka orzech wodny *Trapa natans,* parzydło leśne *Aruncus sylvestris,* podkolan biały *Platanthera bifolia,* ciemiężyca (ciemierzyca) zielona *Veratrum lobelianum,* kukułka (storczyk) szerokolistna *Dactylorhiza majalis*; **stanowiska i siedliska chronionych gatunków zwierząt**, w szczególności ryb i minogów: śliz *Barbatula barbatula,* piskorz *Misgurnus fossilis,* minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, ssaków: wydra *Lutra lutra,* owadów: modraszek nausitous *Phengaris nausithous (Maculinea nausithous),* ptaków: bielik (zwyczajny) *Haliaeetus albicilla*.

Na terenie gminy znajdują się szczególnie cenne siedliska przyrodniczo o kodach:

- 6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*,
- 9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*,
- 9190 - pomorski kwaśny las brzozowo-dębowy *Betulo-Quercetum*,
- 91E0 - łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe oraz
- 91F0 - łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum*.

Żadne ze stanowisk na terenie Gminy nie zostało objęte monitoringiem typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin na lata 2020-2021 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.[60]

3.9. Korytarze ekologiczne i powiązania przyrodnicze

Podstawowe przyrodnicze powiązania przestrzenne kształtują:

[60] http://siedliska.gios.gov.pl/pl/monitoring/zakres/2020-2021

- dolina Nysy Kłodzkiej, jako korytarz ekologiczny o randze krajowej 36k wielkoprzestrzennego systemu ekologicznego województwa opolskiego,
- doliny pozostałych rzek jako korytarze ekologiczne lokalne.

Na terenie gminy znajdują się opisane dwa korytarze należące do głównego Korytarza Południowego, przedstawione na rysunku powyżej:

- Dolina Nysy Kłodzkiej KPd-18A
- Dolina Nysy Kłodzkiej - Jeseniki (CZ) KPd-18B

Ponadto w literaturze opisano połączenia Doliny Nysy Kłodzkiej z innymi obszarami podlegającymi ochronie i są to: OChK Bory Niemodlińskie, Otmuchowsko-Nyski OChK, Stobrawski PK, OSO Grądy Odrzańskie, OSO Zbiornik Nyski, SOO Bory Niemodlińskie (proj.), SOO Grądy Odrzańskie, połączenie międzyregionalne[61]. Wg autorów największe znaczenie w optymalizacji ekologicznego systemu ochrony przyrody województwa opolskiego mają korytarze ekologiczne „Doliny Nysy Kłodzkiej" i Osobłogi. Łączą one największą liczbę form ochrony przyrody, w tym parki krajobrazowe, obszary Natura 2000 i obszary chronionego krajobrazu. W dolinach tych rzek znajdują się zakończenia mniejszych korytarzy ekologicznych związanych z dolinami dopływów. W ochronie korytarzy ekologicznych najważniejszym zadaniem jest ograniczenie udziału powierzchniowego gruntów ornych oraz eliminacja barier związanych z występowaniem zabudowy. Ponadto w obszarze opracowania występują korytarze o znaczeniu regionalnym: „Dolina Starej Strugi" i „Dolina Cielnicy".

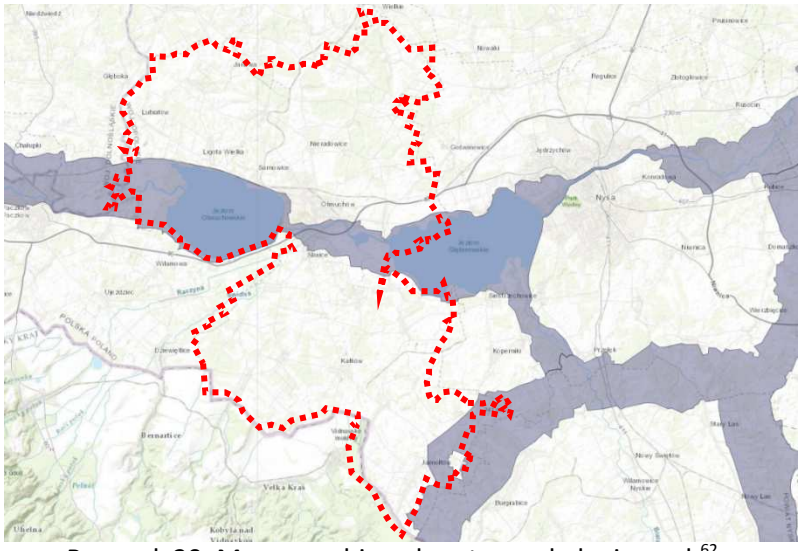

Rysunek 20. Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych[62].

[61] Badora K., Rosik-Dulewska Cz. „Korytarze ekologiczne województwa opolskiego i ich rola w optymalizacji struktury wielkoprzestrzennego systemu obszarów chronionych tego województwa" (Uniwersytet Opolski, 2010)

[62] Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

Uzupełnieniem przyrodniczych powiązań zewnętrznych są lokalne ekosystemy leśne w rejonie Otmuchowa, Kałkowa, Nadziejowa, Bukowa. Wśród ekosystemów wodnych węzłowe znaczenie dla systemu ekologicznego gminy mają:

- Zbiornik Nysa i Otmuchów
- doliny innych mniejszych cieków wodnych (m.in. Raczyny, Widnej, Płochy).
- Za węzłowe ekosystemy łąkowe należy uznać:
- wielkopowierzchniowe łąki w dolinach cieków wodnych,
- obszary łąkowe w otoczeniu leśnym.

Za węzłowe ekosystemy leśne przyjmuje się:

- obszary występowania starodrzewia,
- lasy proponowanych rezerwatów przyrody, z rzadkimi typami zbiorowisk roślinnych, w starszych klasach na siedliskach wilgotnych,
- obszar występowania starodrzewia,
- lasy w rejonie wsi Nadziejów, Buków, Kałków oraz w mieście Otmuchowie.

System powiązań przyrodniczych, poza OChK i Obszarami Natura 2000, następuje poprzez dolinę rzeki Nysy Kłodzkiej wchodzącej w system Ekonet Pl, jednego z najważniejszych ekosystemów gminy, dolinę Raczyny, Widnej oraz mniejszych cieków. Transgraniczne powiązania przyrodnicze z Republiką Czeską związane są z łącznością terenów: po stronie czeskiej Parku Krajobrazowego Jeseniki (Chranena Krajinna Oblast Jeseniky), po stronie polskiej korytarza ekologicznego rzeki Białej Głuchołaskiej z Parkiem Krajobrazowym „Góry Opawskie" i „Otmuchowsko-Nyski Obszar Chronionego Krajobrazu", a w części wschodniej, na Płaskowyżu Głubczyckim, obszary chronionego krajobrazu: „Las Głubczycki" i „Mokre – Lewice". Region ten posiada istotne znaczenie dla zapewnienia ciągłości przestrzennej i funkcjonowania przestrzennych struktur przyrodniczych.

3.10. Krajobraz, w tym krajobraz kulturowy

Ze względu na walory rekreacyjno – krajobrazowe część gminy Otmuchów włączona została w **Otmuchowsko – Nyski Obszar Chronionego Krajobrazu**, powołany uchwałą nr XXIV/193/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988 r.

Przedmiot ochrony Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zakazy i odstępstwa od nich określa aktualnie uchwała[63], wskazano w niej zasady i preferowane kierunki działań na tych terenach, w odniesieniu do poszczególnych ekosystemów.

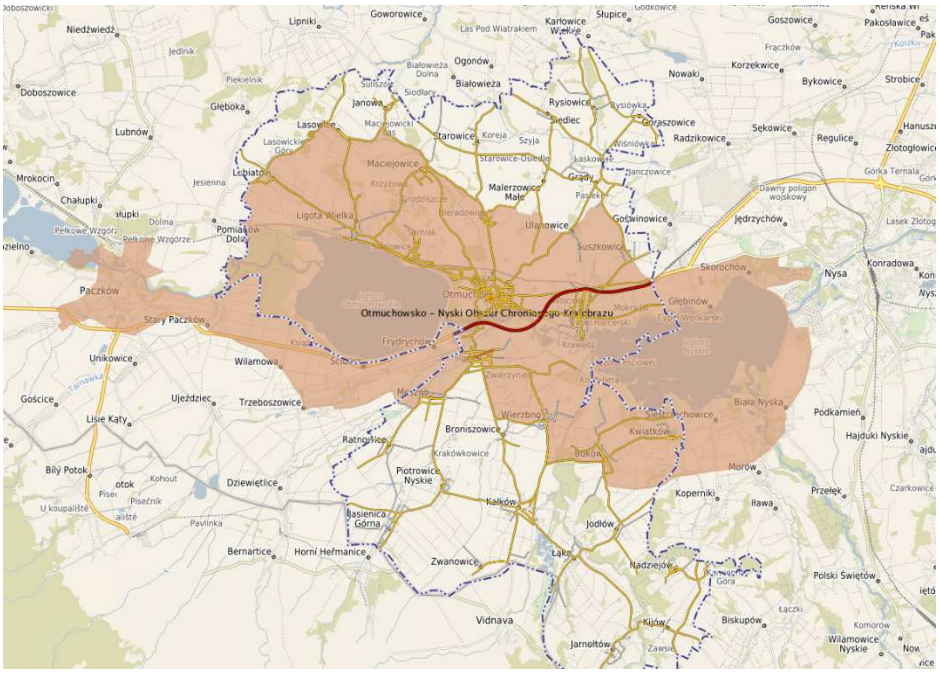

Rysunek 21. Otmuchowsko – Nyski Obszar Chronionego Krajobrazu[64]

Jest to trzeci co do wielkości obszar chronionego krajobrazu województwa opolskiego. Obejmuje swymi granicami dwa zbiorniki zaporowe - Zbiornik Nysa (o maksymalnej powierzchni 2042,77 ha) i Zbiornik Otmuchów (o powierzchni 2063 ha). Celem powołania tego obiektu było utrzymanie w nim wysokich walorów krajobrazowych dla rekreacji i turystyki. Obiekt ten stanowi bowiem letnie centrum wypoczynkowe dla mieszkańców Opolszczyzny i nie tylko. Cała centralna część gminy Otmuchów położona jest we wschodnim i centralnym obszarze Otmuchowsko - Nyskiego OCHK.

Ustalenia dla OChK istotne z punktu planowania i zagospodarowania przestrzennego:

§ 2. Na terenie obszarów, o których mowa w § 1, ustala się następujące działania:

1) *w zakresie czynnej ochrony ekosystemów leśnych: preferowanie działań zmierzających do zachowania i utrzymywania we właściwym stanie ochrony istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw na piaskowych poprzez m.in. ekstensywne użytkowanie i niedopuszczanie do zarastania drzewami i krzewami otwartych przestrzeni;*
2) *w zakresie czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych:*

[63] Uchwała Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2017).
[64] SIP gminy Otmuchów.

a) przeciwdziałanie sukcesji łąk, pastwisk i torfowisk poprzez m.in. ekstensywne użytkowanie (np. koszenie, wypas) lub mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów,

b) ograniczanie zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne bądź inne uprawy rolne,

c) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi,

d) kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę oraz formowanie nowych założeń zieleni wiejskiej (zadrzewienia, zakrzaczenia, remizy śródpolne, parki wiejskie),

e) zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych,

f) zachowanie zbiorowisk wydmowych, muraw na piaskowych i psiar,

g) zachowanie zbiorowisk muraw kserotermicznych,

h) realizowanie melioracji odwadniających, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem reżimów wilgotnościowych terenów podmokłych, w tym torfowisk, obszarów wodno – błotnych i obszarów źródliskowych cieków,

i) eksploatowanie surowców mineralnych w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na przyrodę,

j) prowadzenie rekultywacji uwzględniającej potrzeby ochrony walorów przyrody ożywionej, nieożywionej oraz krajobrazu,

k) przeciwdziałanie przerywaniu ciągłości korytarzy ekologicznych,

l) preferowanie regionalnych stylów architektonicznych w zabudowie oraz zabudowy zachowującej historyczne kierunki przestrzennego rozwoju miejscowości,

m) preferowanie zabudowy w zwartych układach ruralistycznych;

3) w zakresie czynnej ochrony ekosystemów wodnych:

a) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej,

b) zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków z dopuszczeniem prac związanych z ich utrzymaniem i konserwacją,

c) preferowanie wokół zbiorników wodnych roślinności niskiej i wysokiej ograniczającej spływy powierzchniowe,

d) utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków,

e) zwiększanie małej retencji poprzez zachowanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych, w tym źródlisk oraz starorzeczy i lokalnych obniżeń terenu.

§ 3.1. W celu zachowania walorów obszarów, o których mowa w § 1 ust. 1, na ich terenie określa się następujące zakazy:

1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

2) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:

a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego – 2 – Poz. 2017

b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodno prawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo Wodne[65] z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;

5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno - błotnych.

2. Zakaz, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, nie dotyczy:

1) obszarów zabudowy miast i wsi, w granicach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jeżeli przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody, w tym pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu;

2) sztucznych zbiorników wodnych, za wyjątkiem: Zbiornika Nyskiego, Otmuchowskiego i Turawskiego;

3) siedlisk rolniczych – w zakresie uzupełniania istniejącej zabudowy o obiekty związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego;

[65] Obecnie obowiązuje Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021, poz. 624, z późn. zm.)

4) działek przeznaczonych pod zabudowę wyznaczonych w obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach lokalizacyjnych.

3. Zakaz, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 3, nie dotyczy: a) zadrzewień śródpolnych, których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia użytkowania gruntów rolnych - krzewów do 10 lat lub drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza 35 cm w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej i platanu klonolistnego oraz 25 cm w przypadku pozostałych gatunków drzew.

4. Zakaz, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 4, nie dotyczy obszarów, na których położone są złoża kopalin udokumentowane przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały i których dokumentacje zostały zatwierdzone przez właściwy organ administracji geologicznej.

Na terenie gminy projektowane są obszary chronionego krajobrazu: „Dolina Starej Strugi", „Dolina Cielnicy", „Dolina Nysy Kłodzkiej". Na dzień opracowania projektu Studium nie obowiązują żadne ustalenia z tym związane.

# # #

Ponadto na terenie Gminy zlokalizowanych jest szereg obiektów i terenów o zróżnicowanych walorach krajobrazowych i przyrodniczych. Należą do nich min. zabytkowe parki oraz tereny zieleni osiedlowej i zieleńce

Tabela 34. Tereny zieleni.[66]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
zieleńce	szt.	40	40
zieleńce	ha	8,50	8,50
zieleń uliczna	ha	0,30	0,30
tereny zieleni osiedlowej	ha	9,48	1,07
parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	17,98	9,57
cmentarze	szt.	17	17
cmentarze	ha	9,30	9,30
lasy gminne	ha	108,80	108,80
udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	**%**	**0,1**	**0,1**
Tereny zieleni w gestii samorządów zieleńce	szt.	40	40
Tereny zieleni w gestii samorządów zieleńce	ha	8,50	8,50
Żywopłoty ogółem (w miastach i na wsi)	m	1 405	1 381

O ile zieleń osiedlowa i zieleńce to wtórne stanowiska roślinne o charakterze w zasadzie estetycznym, to stare założenia parkowe, ze względu na swój wiek, stanowią istotne oparcie dla lokalnych ekosystemów. Do najciekawszych założeń parkowych należą:

[66] GUS, Bank Danych Lokalnych, 2021

- **Park w Kałkowie.** Park (podworski) o powierzchni 1,00 ha (nr rejestru 119/84), ograniczony murem, położony jest po lewej stronie drogi biegnącej z Otmuchowa do wsi Łąka. Na terenie parku w centralnym miejscu rośnie okazała lipa drobno listna (*Tilia cordata*) oraz dwie okazałe sosny wejmutki (*Pinus strobus*). Z południowego wschodu na północny zachód biegnie przez park szpaler grabowy (*Carpinus betulus*).W drzewostanie parku dominują: robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*), klon pospolity (*Acer platanoides*}, modrzewie europejskie (*Larix europea*), klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*). Cała powierzchnia parku porośnięta jest roślinnością synantropijną, wśród której dominuje pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*).
- **Park w Otmuchowie obręb Nieradowice.** Park o charakterze leśnym, o powierzchni 1,64 ha położony jest po prawej stronie drogi prowadzącej do wsi Malarzowice Małe, usytuowany jest na wzniesieniu (około 240 m n.p.m.). Od północy i zachodu analizowany obiekt graniczy z sadami, a od wschodu i południa z uprawami rolniczymi. W składzie gatunkowym dominują drzewa liściaste, głównie dąb szypułkowy (*Quercus robur*), grab pospolity (*Carpinus betulus*), klon zwyczajny (*Acer platanoides*), klon jawor (*Acer pseudolatanus*), buk pospolity (*Fagus sllvatica*). Jedynym przedstawicielem drzew iglastych jest modrzew europejski (*Larix europea*).
- **Park w Piotrowicach Nyskich.** Park o pow. 2,00 ha (nr rejestru 118/84) położony jest po prawej stronie szosy prowadzącej ze wsi Kałków do Otmuchowa. W południowej części parku usytuowany jest barokowy pałac. Na terenie parku rośnie grab pospolity (*Carpinus betulus*) kwalifikujący się do ochrony jako pomnik przyrody. Jest to drzewo o obwodzie pnia 365cm i o silnie rozrośniętej koronie. Ponadto rosną tam: okazała lipa szerokolistna (*Tilia platyohyllos*), tulipanowiec amerykański (*Liriodendron tulipifera*), okazały żywotnik olbrzymi (*Thuja plicata*), dęby szypułkowe (*Quercus robur*). Jeden z dębów o obwodzie pnia 403cm odpowiada wymogom stawianym pomnikom przyrody. Okazałe dęby szypułkowe (*Quercus robur*) w ilości 6 sztuk, ze względu na ich bardzo dobry stan zdrowotny, silnie rozrośnięte korony i obwodach pni od 260 do 387cm, zasługują również na uznanie ich jako pomniki przyrody. Z drzew egzotycznych występuje na obszarze parkowym miłorząb japoński (*Ginkgo biloba*).
- **Park w Rysiowicach.** Park podworski w Rysiowicach został założony w pierwszej połowie XIX wieku (nr rejestru 125/85). Na terenie parku usytuowany jest pałac o cechach klasycystycznych. Założenia parkowe o powierzchni 11,50 ha położone są po prawej stronie drogi powiatowej prowadzącej ze wsi Grądy do wsi Karłowice Małe w gm. Kamiennik. W bezpośrednim sąsiedztwie pałacu, od jego południowej strony, zarejestrowano kilka drzew iglastych, w tym: dwie krzewiaste formy cisu pospolitego (*Taxus baccata*), sosnę wejmutkę (*Pinus strobus*) oraz częściowo suchą daglezję (*Pseudotsuga Danglasii*). Na terenie parku

rosną cztery dorodne drzewa kwalifikujące się do ochrony pomnikowej – grab zwyczajny (*Carpinus betulus*) o pierśnicy wynoszącej 265cm, dąb szypułkowy (Quercus robur) o pierśnicy 325cm, buk zwyczajny odmiana czerwonolistna (*Fagus silvatica ov.atropunicea*) oraz okazały dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie pnia wynoszącym 425cm. W sąsiedztwie pałacu, po drugiej stronie cieku wodnego rośnie na małej powierzchni kilka drzew, w tym: dęby szypułkowe (*Quercus robur*), katalpa okazała (*Catalpa speciosa*), cis pospolity (*Taxus baccata*) oraz grupa tui (*Thujqa occidentalis*). W południowej części rosną bardzo wysokie świerki pospolite (*Picea excelsa*). W południowej zalesionej części parku zewidencjonowano drzewiaste formy cisa (*Taxus baccata*), okazałe dęby szypułkowe (*Quercus robur*) oraz dęby czerwone (*Quercus rubra*). Dorodny świerk pospolity (Picea excelsa)., którego pień opleciony jest kwitnącym bluszczem (*Hedera helix*). Ponadto w drzewostanie dominują: klon zwyczajny (*Acer platanoides*), olsza czarna (*Alnus glutinus*), grab zwyczajny (*Carpinus betulus*), świerk pospolity (*Picea excelsa*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*).

- **Park w Siedlcu.** Park podworski w Siedlcu o powierzchni około 2,00 ha (nr rejestru 102/84) został założony pod koniec XIX wieku. Położony jest przy drodze powiatowej do miejscowości Grądy. Na terenie parku usytuowany jest pałac, znajduje się tam również stawy, wzdłuż jednego z nich biegnie szpaler złożony ze świerków pospolitych (*Picea abies*). W sąsiedztwie pałacu rosną dwie sosny czarne (*Pinus nigra*) oraz okazała topola biała (Populus alba) o obwodzie pnia 385 cm - proponowany pomnik przyrody. Z okazałych drzew na obszarze parku występują: platan klonolistny (*Platanus aceri folia*), szpaler świerków (*Picea abies*), dęby szypułkowe (*Quercus robur*) .
- **Park w Starowicach.** Park podworski w Starowicach o powierzchni 3,69 ha, został założony w połowie XIX wieku. Położony jest po lewej stronie drogi powiatowej prowadzącej z Otmuchowa do wsi Ogonów. Na obszarze parku usytuowany jest dwór. W północno-wschodniej części parku dominuje polana widokowa z pojedynczo wyeksponowanymi drzewami - świerk pospolity (*Picea abies*), żywotnik zachodni (*Thuja occidentalis*), sosna wejmutka (*Pinus strobus*), bożodrzew chiński (Ailanthus glandulosa) i miłorząb japoński (*Gingko biloba*), który kwalifikuje się do ochrony pomnikowej. Jest to okazałe, zdrowe drzewo o obwodzie pnia wynoszącym 326 cm i wysokości wynoszącej 15 m. W południowo-wschodniej części parku dominuje lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) i robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*), w części zachodniej i północno-zachodniej granicy dominuje klon pospolity (*Acer platanoides*) i dąb szypułkowy (*Quercus robur*). Oprócz miłorzębu, w parku rosną jeszcze dwa drzewa o cechach pomników przyrody. Pierwszym z nich jest buk pospolity

odmiana czerwono listna (*Fagus silvalica cv. Atropunicea*) o obwodzie pnia wynoszą-cym 330cm oraz klon pospolity.

- **Park w Ulanowicach.** Park podworski w Ulanowicach o powierzchni 1,00 ha (nr rejestru 132/86), został założony pod koniec XIX wieku Położony jest po prawej stronie drogi powiatowej z Otmuchowa do Grodkowa. Na terenie parku zlokalizowany jest zdewastowany pałac. W południowej części usytuowany jest okrągły basen otoczony kamieniami. W sąsiedztwie basenu rosną dwa miłorzęby japońskie (*Ginkgo biloba*), orzech czarny (*Juglans nigra*) oraz okazały buk pospolity (*Fagus silvatica*). Rosną tutaj również drzewa iglaste, wśród których na uwagę zasługuje sosna limba (*Pinus cembra*) oraz dwie daglezje (*Pseudotsuga taxifolia*) i skrzydłorzechy kaukaskie (*Pterocarya trxinifolia*). Park porośnięty jest roślinnością synantropijną z licznym samosiewem drzew i krzewów, w którym przeważa klon pospolity (*Acer platanoides*).
- **Park w Zwierzyńcu (Zwierzętniku).** Park podworski w Zwierzętniku (przysiółku wsi Wierzbno) o powierzchni 1,40ha (nr rejestru 99/84), powstał pod koniec XIX w. Park położony jest po prawej stronie drogi powiatowej prowadzącej z Otmuchowa obręb Śliwice. Na terenie parku znajduje się dobrze zachowany pałacyk myśliwski. Dominujący drzewostan parku tworzą lipy drobnolistne (*Tilia cordata*), dęby szypułkowe (*Quercus robur*), klony pospolite (*Acer platanoides*), robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*).

Krajobraz kulturowy jest jednym z najważniejszych składników dziedzictwa kulturowego, które należy przekazać przyszłym pokoleniom. Jego ochrona jest więc najistotniejszym czynnikiem kształtowania tożsamości i osobowości mieszkańców zgodnie z tradycjami, by mogli identyfikować się ze swoim miastem i siedliskiem, oraz zrozumieć jego historię.

Zasady ochrony krajobrazu kulturowego w gminie Otmuchów powstały na bazie opracowania „Ochrona i Konserwacja Zabytkowego Krajobrazu Kulturowego Województwa Opolskiego". Na terenie Gminy ochronie podlegają przebiegające przez gminę obszary krajobrazu kulturowego o predyspozycjach rezerwatów kulturowych o znaczeniu krajowym, tj.: **krajobraz osadniczy - „Nysa - Paczków"** oraz obszary o charakterze parków kulturowych, które posiadają powiązania historyczne, zbliżone cechy założeń urbanistycznych oraz podobne cechy architektury regionalnej, tj.: **krajobraz osiedleńczy „Doliny Nysy Kłodzkiej".**

Wiejskie układy ruralistyczne tworzą system wiejskiego krajobrazu kulturowego. Niektóre z wsi zachowały podstawowy układ urbanistyczny, pomimo wielowiekowych przekształceń, w szczególności w okresie powojennym.

4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Podstawowymi elementami zachowanego dziedzictwa kulturowego są zabytkowe obiekty, układy przestrzenne i krajobrazowe (zamki, pałace, zespoły zamkowo-parkowe i pałacowo-parkowe), charakterystyczne dla Opolszczyzny układy ulicowe z dość dobrze zachowanymi zagrodami (frontowe budynki szczytowe, budynki „wycugowe", okazałe bramy i/lub budynki bramne, spichlerze, zabudowa murowana o bogatym wystroju architektonicznym i in.). Ze względu na znaczne wartości historyczne i kulturowe ochronie konserwatorskiej podlegają obszary krajobrazu kulturowego o predyspozycjach rezerwatów kulturowych o znaczeniu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz zespoły urbanistyczne, obiekty architektury i budownictwa, parki, cmentarze, zabytki ruchome oraz stanowiska archeologiczne znajdujące się na terenie gminy.

4.1. Zabytki i obszary objęte ochroną konserwatorską w gminie

4.1.1. Obiekty ujęte w rejestrze zabytków

Szczególnej ochronie podlegają obiekty znajdujące się w rejestrze zabytków oraz w planach miejscowych. W lutym 2016 r. opracowany został Gminny program opieki nad zabytkami gminy Otmuchów[67].

Istnienie na terenie gminy styku kulturowego pomiędzy ludnością napływową, a autochtoniczną obliguje również do uszanowania istniejących reliktów kultury tj. – pomników poświęconych ludności miejscowej poległej na frontach wojen światowych, pomników, płyt nagrobnych sprzed 1945 r., niejednokrotnie z końca XIX wieku, usytuowanych na cmentarzach przykościelnych lub w miejscach wydzielonych, kaplic i krzyży przydrożnych często związanych z rozwiniętym na tym terenie kultem św. Jana Nepomucena, poprzez objęcie ich ochroną konserwatorską. Dla obiektów objętych ochroną konserwatorską przeznacza się funkcję nawiązującą do ich pierwotnego przeznaczenia:

Tabela 35. Podstawowe przeznaczenie obiektów objętych opieką konserwatorską.

Typ obiektu / zespołu	Przeznaczenie
Obiekty i zespoły sakralne	funkcja religijna, mieszkalna;
Zespoły zamkowe, pałacowe, dworskie, folwarki,	funkcja mieszkaniowa, administracyjna, usługowa lub mieszana, itp.;
Budynki, zagrody i in.	funkcja mieszkaniowa, gospodarcza, usługowa lub mieszana, itp.;
Parki	funkcja rekreacyjno – wypoczynkowa w powiązaniu z w/w zespołem pałacowym lub dworskim;

[67] Gminny program opieki nad zabytkami gminy Otmuchów na lata 2016-2019. OTMUCHÓW, LUTY 2016

Cmentarze	adaptacja funkcji w powiązaniu z pkt. a;
Stanowiska archeologiczne	zabudowa, prace ziemne, prowadzenie upraw polowych - po uprzednim uzyskaniu zezwolenia OWKZ i ewentualnie przeprowadzeniu prac wykopaliskowych.

Tabela 36. Zabytki nieruchome ujęte wpisem do rejestru zabytków województwa opolskiego.

Lp.	Miejscowość	Obiekt i adres obecny	Nr i data wpisu do rejestru zabytków
1	Broniszowice	dom nr 3	1665/66 z dnia 23.09.1966 r.
2	Broniszowice	budynek folwarczny	1664/66 z dnia 23.09.1966 r.
3	Janowa	dwór	1183/66 z dnia 08.03.1966 r.
4	Jasienica Górna	kościół parafialny pw. św. Mikołaja	26/50 z dnia 20.02.1950 r.
5	Jodłów	kaplica	1677/66 z dnia 24.09.1966 r.
6	Kałków	kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP	920/64 z dnia 30.05.1964 r.
7	Kałków	plebania, ob. ośrodek zdrowia	1678/66 z dnia 26.09.1966 r.
8	Kałków	cmentarz parafialny	278/90 z dnia 02.11.1990 r.
9	Kałków	szkoła	1679/66 z dnia 26.09.1966 r.
10	Kałków	park	119/84 z dnia 20.12.1984 r.
11	Lasowice	kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP	1150/66 z dnia 16.02.1966 r.
12	Lasowice	dom nr 2	1577/66 z dnia 12.09.1966 r.
13	Lasowice	dom nr 3	1578/66 z dnia 12.09.1966 r.
14	Lubiatów	kościół parafialny pw. św. Mikołaja	1152/66 z dnia 16.02.1966 r.
15	Lubiatów	dwór	897/64 z dnia 23.05.1964 r.
16	Lubiatów	spichlerz	897/64 z dnia 23.05.1964 r.
17	Łąka	kościół parafialny pw. św. Katarzyny	23/50 z dnia 20.02.1950 r.
18	Łąka	plebania	1692/66 z dnia 27.09.1966 r.
19	Łąka	zagroda nr 5 (dom, spichlerz, mur z bramkami)	1693/66 z dnia 27.09.1966 r.
20	Łąka	zagroda nr 6 (spichlerz, dom)	1694/66 z dnia 27.09.1966 r.
21	Łąka	zagroda nr 16 (2 budynki)	1695/66 z dnia 27.09.1966 r.
22	Maciejowice	dwór	994/65 z dnia 05.05.1965 r.
23	Otmuchów obręb Nieradowice	dwór	995/65 z dnia 05.05.1965 r.
24	Otmuchów	układ urbanistyczny	44/49 z dnia 16.04.1949 r.
25	Otmuchów	kościół parafialny pw. św. Mikołaja i Franciszka Ksawerego	43/49 z dnia 16.04.1949 r. 165/49 z dnia 16.04.1949 r.
26	Otmuchów	kościół ewangelicki	1154/66 z dnia 17.02.1966 r.
27	Otmuchów	kaplica pw. św. Krzyża	1392/66 z dnia 10.05.1966 r.
28	Otmuchów	cmentarz parafialny kościołem i kaplicą	274/90 z dnia 04.10.1990 r.
29	Otmuchów	cmentarz żydowski (na terenie parku „Bażanciarnia")	234/89 z dnia 28.12.1989 r.
30	Otmuchów	zamek	167 z dnia 29.04.1949 r. 888/64 z dnia 18.05.1964 r.
31	Otmuchów	pałac	889/64 z dnia 18.05.1964 r.
32	Otmuchów	park	107/84 z dnia 02.04.1984 r.
33	Otmuchów	mury obronne oraz wieże bramne i basteje, brama tzw. Ślepa Furta)	956/65 z dnia 26.01.1965 r.
34	Otmuchów	basteja obronna, ul. Cicha 2/3	955/65 z dnia 26.01.1965 r. 956/65 z dnia 26.01.1956 r.

35	Otmuchów	wieża Wróbla	588/59 z dnia 12.10.1959 r.
36	Otmuchów	ratusz	166/49 z dnia 16.04.1949 r. 115/54 z dnia 23.08.1954 r.
37	Otmuchów	dom, ul. Krakowska 4	1394/66 z dnia 10.05.1966 r.
38	Otmuchów	budynek gospodarczy, ul. Orkana 2	2093/83 z dnia 15.11.1983 r.
39	Otmuchów	dom, ul. Rynek 2	1274/66 z dnia 06.04.1966 r.
40	Otmuchów	dom mieszkalny, ul. Rynek 3	898/64 z dnia 23.05.1964 r.
41	Otmuchów	dom mieszkalny, ul. Rynek 4	1943/69 z dnia 23.05.1969 r.
42	Otmuchów	dom, ul. Nyska 2	768/64 z dnia 03.04.1964 r.
43	Otmuchów	dom, ul. Nyska 4	767/64 z dnia 03.04.1964 r.
44	Otmuchów	dom, ul. Nyska 6	1395/66 z dnia 10.05.1966 r.
45	Otmuchów	dom, ul. Nyska 8	1396/66 z dnia 10.05.1966 r.
46	Piotrowice Nyskie	dwór	1195/66 z dnia 10.03.1966 r.
47	Piotrowice Nyskie	park	118/84 z dnia 20.12.1984 r.
48	Ratnowice	kościół parafialny pw. św. Marcina	1120/66 z dnia 08.02.1966 r.
49	Rysiowice	zespół pałacowy: pałac	1963/72 z dnia 15.11.1972 r.
50	Rysiowice	zespół pałacowy: mauzoleum	1963/72 z dnia 15.11.1972 r.
51	Rysiowice	park	125/85 z dnia 08.05.1985 r. 44/48 z dnia 09.09.1948 r.
52	Otmuchów obręb Sarnowice	dom nr 17	1582/66 z dnia 13.09.1966 r.
53	Siedlec	Dwór (nr25)	996/65 z dnia 05.05.1965 r.
54	Siedlec	park	102/84 z dnia 06.02.1984 r.
55	Siedlec	budynek dawnej szkoły wiejskiej	2347/95 z dnia 20.02.1995 r.
56	Siedlec	dom nr 10	1583/66 z dnia 13.09.1966 r.
57	Siedlec	zagroda nr 22	1584/66 z dnia 13.09.1966 r.
58	Siedlec	zagroda nr 23 (dom, brama, furta)	1585/66 z dnia 13.09.1966 r.
59	Starowice	Dwór	997/65 z dnia 05.05.1965 r.
60	Starowice	park	61/81 z dnia 15.07.1981 r.
61	Ulanowice	kaplica	1586/66 z dnia 13.09.1966 r.
62	Ulanowice	dwór	901/64 z dnia 23.05.1964 r.
63	Ulanowice	park	132/86 z dnia 28.02.1986 r.
64	Wierzbno - Zwierzętnik (Zwierzyniec)	pałacyk myśliwski	931/64 z dnia 03.06.1964 r.
65	Wierzbno - Zwierzętnik (Zwierzyniec)	park	99/84 z dnia 30.01.1984 r.
66	Otmuchów obręb Wójcice	kościół parafialny pw. św. Andrzeja	1160/66 z dnia 17.02.1966 r.
67	Otmuchów obręb Wójcice	cmentarz parafialny z murem	275/90 z dnia 08.10.1990 r.
68	Otmuchów obręb Wójcice	dom nr 32	1589/66 z dnia 13.09.1966 r.
69	Otmuchów obręb Wójcice	dom nr 87	1590/66 z dnia 19.09.1966 r.
70	Otmuchów obręb Wójcice	dom nr 140	1591/66 z dnia 19.09.1966 r.
71	Otmuchów obręb Wójcice	dom nr 145	1592/66 z dnia 19.09.1966 r.
72	Zwanowice	Dwór (rozebrany)	1029/65 z dnia 09.06.1965 r.
73	Zwanowice	spichlerz	1029/65 z dnia 09.06.1965 r.

Na terenie gminy Otmuchów zabytki ruchome to głównie wyposażenie kościołów. Wszystkie wymienione obiekty wpisane są do rejestru zabytków i również objęte są rygorami ochrony konserwatorskiej wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2021 poz. 710).

Tabela 37. Zabytki ruchome z obszaru miasta i gminy Otmuchów, ujętych wpisem do księgi rejestru zabytków województwa opolskiego.

Lp.	Miejscowość	Obiekt/ zespół obiektów	Nr rejestru zabytków
1	Jasienica Górna	Elementy wyposażenia kościoła filialnego pw. św. Mikołaja	208/63
2	Jodłów	Elementy wyposażenia kaplicy	786/1-6/89
3	Kałków	Elementy wyposażenia kościoła pw. Narodzenia NMP	533/1- 19/71
4	Lasowice	Elementy wyposażenia kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP	441/68, 442/68, 443/68, 444/68, 445/68,
5	Lubiatów	Elementy wyposażenia kościoła filialnego pw. św. Mikołaja	427/69
6	Lubiatów	Krzyż pokutny (w polu, nad strumieniem, przy polnej drodze do wsi Głęboka, 25 m od mostka)	782/89
7	Lubiatów	Krzyż pokutny (wmurowany w ogrodzenie kościoła od strony drogi, po prawej stronie od wejścia)	781/89
8	Maciejowice	Rzeźba: św. Jan Nepomucen	28-kwi
9	Maciejowice	Płyta erekcyjna (dawny dwór)	576/1-2/72
10	Maciejowice	Kartusz herbowy bpa Filipa Gottharda Schaffgotsch (dwór)	576/1-2/72
11	Otmuchów	Elementy wyposażenia kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja i Franciszka Ksawerego	436/66, 456/68, 457/68, 458/68, 459/68, 460/68, 461/68, 462/68, 463/68, 485/70, 486/70, 551/1-48/71, 458/68
12	Otmuchów	Elementy wyposażenia ratusza	479/70
13	Otmuchów	Elementy wyposażenia zamku	568/1/72
14	Otmuchów	Rzeźba: św. Jadwigi w Otmuchowie	748/1-2/88
15	Otmuchów	Kapliczka słupowa (ul. 1-go Maja, vis a vis nr 39)	748/1-2/88
16	Otmuchów	Rzeźba: św. Jan Nepomucen (na skwerze z płd. strony kościoła pw. śś. Mikołaja i Franciszka Ksawerego)	853/91
17	Otmuchów	Rzeźba: św. Jan Nepomucen (przy murze plebani z płd. strony kościoła pw. śś. Mikołaja i Franciszka Ksawerego)	150/58
18	Otmuchów	Rzeźba: św. Jan Nepomucen (na terenie parku przy zamku w pobliżu fosy od strony płn. - zach. Skrzydła zamku)	945/95
19	Otmuchów	Płaskorzeźba: kuszenie Adama z postumentu figury Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej (na placu przed kościołem parafialnym)	155/59
20	Otmuchów	Płaskorzeźba: zwiastowanie z postumentu figury Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej (na placu przed kościołem parafialnym)	155/59
21	Otmuchów	Figura: Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej z Dzieciątkiem (Rynek)	155/59
22	Ratnowice	Elementy wyposażenia kościoła parafialnego pw. św. Marcina	596/1- 15/72
23	Siedlec	Figura przydrożna: św. Floriana	200/60
24	Siedlec	Figura przydrożna: św. Jan Nepomucena	199/60
25	Ulanowice	Figura Chrystusa Salwatora	151/59

26	Otmuchów obręb Wójcice	Elementy wyposażenia kościoła parafialnego pw. św. Andrzeja Apostoła.	268/67, 345/67, 346/67, 439/67, 365/67, 440/67

4.1.2. Obiekty ujęte w ewidencji zabytków

Gminna ewidencja zabytków został opracowana w 2006 r. Powstała ona na bazie wojewódzkiej ewidencji zabytków znajdującej się w zbiorach WUOZ w Opolu, wykonanej dwuetapowo w latach 1983 i 1986. Jest to zbiór niekompletny, obejmujący jedynie część obiektów gminy i wymagający uzupełnienia. W toku prac nad gminną ewidencją zabytków dla gminy Otmuchów wykonano weryfikację obiektów, tworząc listy obiektów, które utraciły cechy zabytku oraz obiektów, które wymagają ujęcia w gminnej ewidencji zabytków w przyszłości. Określono w ten sposób całkowitą ilość obiektów nieruchomych o cechach zabytkowych w gminie. Wykonano karty dla 298 obiektów, wnioskowano o wykreślenie 20 obiektów, wnioskowano o włączenie 756 obiektów. Spis obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków gminy Otmuchów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38. Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

lp.	Miejscowość	Ulica	Nr	Nr ewidencyjny działki	Obiekt
1	Broniszowice			45 k.m. 1	Kaplica dzwonnica
2	Broniszowice		3	44/1 k.m. 1	Dom
3	Buków			63 k.m. 3	Kościół filialny pw. Podwyższenia
4	Buków		58	50 k.m 3	Dom
5	Grądy		35	23 k.m. 1	Dom
6	Grądy		35	23 k.m. 1	Spichlerz
7	Grądy		8	138 km. 1	Dom
8	Janowa			63/1 k.m 1	Kościół filialny pw. św. Rocha
9	Janowa		8	22 k.m. 1	Dwór
10	Jarnołtów			62 k.m. 3	Kościół filialny pw. Podwyższenia
11	Jarnołtów			129/2 k.m. 2	Kapliczka
12	Jarnołtów			61/3 k.m. 1	Kapliczka
13	Jarnołtów		68	15 k.m. 4	Dom
14	Jarnołtów		62	3 k.m. 4	Stodoła
15	Jarnołtów		68	15 k.m. 4	Stodoła
16	Jarnołtów		100	84 k.m. 3	Dom
17	Jasienica			157 k.m. 2	Kościół parafialny pw. św. Mikołaja
18	Jasienica		5	140/1 k.m.2	Dom
19	Jasienica		6	141 k.m. 2	Dom
20	Jasienica		14	230 k.m. 2	Dom
21	Jasienica		24	150 k.m. 2	Dom
22	Jasienica		13	145 k.m. 2	Stodoła
23	Jasienica		16	106 k.m. 2	Stodoła
24	Jodłów			55 k.m. 1	Kaplica pw. Najświętszego Serca
25	Jodłów		1	72 k.m. 1	Dom
26	Jodłów		5	68 k.m. 1	Dom
27	Jodłów		16	58 k.m. 1	Dom

28	Jodłów		33	39 k.m. 1	Dom
29	Jodłów		39	33 k.m.1	Dom
30	Jodłów			33 k.m. 1	Szalety z gołębnikiem
31	Kałków			257 k.m. 2	Kościół parafialny pw. Nawiedzenia Najświętszej Panny Marii
32	Kałków			257 k.m. 2	Ogrodzenie kościoła parafialnego
33	Kałków		43	256/2 k.m.2	Plebania
34	Kałków		42	252 k.m. 2	Szkoła
35	Kałków		32	309 k.m. 2	Dom
36	Kałków		36	250 k.m. 2	Dom
37	Kałków		44	255/2 k.m. 2	Dom
38	Kałków		45	255/1 k.m. 2	Dom
39	Kałków		60	296/1	Dom
40	Kałków		86	288 k.m. 2	Dom
41	Kałków		87	274 k.m. 2	Dom
42	Kijów			89 k.m. 1	Pałac
43	Krakówkowice		40	39 k.m. 1	Dom
44	Kwiatków			74	Kościół filialny pw. św. Fabiana i Sebastiana
45	Kwiatków			74	Kostnica
46	Lasowice			200 k.m. 1	Kościół parafialny pw. Najświętszej Panny Marii
47	Lasowice			145 k.m. 1	Kaplica pw. św. Antoniego
48	Lasowice		35	205 k.m. 1	Dawna szkoła
49	Lasowice		7	214 k.m. 1	Dom
50	Lasowice		7a	214 k.m. 1	Dom
51	Lasowice		12	167 k.m. 1	Dom
52	Lasowice		9	213 k.m. 1	Dom
53	Lasowice		30	157 k.m. 1	Dom
54	Lasowice		39a	202 k.m. 1	Dom
55	Lasowice		44	145 k.m. 1	Dom
56	Lasowice		37	204 k.m. 1	Dom
57	Lasowice		52	138 k.m. 1	Dom
58	Lasowice		54	138 k.m. 1	Dom
59	Ligota Wielka			241 k.m.1	Kościół filialny pw. Matki Boskiej Bolesnej
60	Ligota Wielka			241 k.m. 1	Kaplica, kostnica
61	Ligota Wielka		15	151 k.m. 1	Dom
62	Ligota Wielka		42	205 k.m. 1	Dom
63	Ligota Wielka		43	86 k.m. 1	Dom
64	Lubiatów			224 k.m. 1	Kościół filialny pw. św. Mikołaja
65	Lubiatów			224 k.m.1	Ogrodzenie kościoła filialnego
66	Lubiatów			245/2 k.m. 1	Kapliczka
67	Lubiatów		36	231 k.m. 1	Dwór
68	Lubiatów			231 k.m. 1	Spichlerz dworski
69	Lubiatów			231 k.m. 1	Kapliczka
70	Lubiatów		57	159 k.m. 1	Dom
71	Lubiatów		7	199/2 k.m.1	Dom
72	Lubiatów		9	197 k.m. 1	Dom
73	Lubiatów		13	194 k.m. 1	Dom
74	Lubiatów		14	254 k.m. 1	Dom
75	Lubiatów		45	233 k.m. 1	Dom
76	Łąka			24 k.m. 1	Kościół parafialny pw. św.

					Katarzyny
77	Łąka			24 k.m. 1	Ogrodzenie kościoła parafialnego
78	Łąka		72	22 k.m. 1	Plebania
79	Łąka			141 k.m. 1	Kapliczka
80	Łąka			24 k.m. 1	Kapliczka
81	Łąka			24 k.m. 1	Kostnica cmentarna
82	Łąka		5	49 k.m. 1	Dom
83	Łąka		6	50 k.m. 1	Dom
84	Łąka		16	128 k.m. 1	Dom
85	Łąka		30	229 k.m. 1	Dom
86	Łąka		33	232 k.m. 1	Dom
87	Łąka		59	152 k.m. 1	Dom
88	Łąka			147 k.m. 1	Stajnie
89	Łąka			49 k.m. 1	Świniarnia
90	Maciejowice		10c	14/3 k.m.1	Dwór
91	Maciejowice			30	Kościół parafialny pw. św. Anny
92	Maciejowice		8	108/1	Dom
93	Maciejowice		10a	14-lut	Dom
94	Maciejowice		18	13-lut	Dom
95	Maciejowice		8	108/1	Stodoła
96	Maciejowice			14-mar	Obora kamienna
97	Maciejowice			256 k.m. 4	Most kolejowy
98	Meszno		57	29 k.m. 1	Przedszkole
99	Meszno		10	49 k.m. 1	Dom
100	Meszno		11	49 k.m. 1	Dom
101	Meszno		21	58 k.m. 1	Dom
102	Meszno			58 k.m.1	Stajnie
103	Meszno		16	52 k.m. 1	Dom
104	Meszno		23	59 k.m. 1	Dom
105	Meszno		24	60/1 k.m 1	Dom
106	Meszno		24	60/1 k.m. 1	Obora
107	Meszno		28	65/2 k.m. 1	Dom
108	Meszno		46	19 k.m. 1	Dom
109	Meszno			52 k.m.1	Kapliczka
110	Meszno		48	20 k.m.1	Kapliczka
111	Meszno		50	22 k.m. 1	Dom
112	Meszno		65	231/2 k.m. 1	Dom
113	Otmuchów obręb Nieradowice			100 k.m. 1	Pałac
114	Otmuchów	Rynek		718 k.m. 10	Kościół parafialny pw. śś. Mikołaja i Franciszka
115	Otmuchów	Plac Jana Pawła II (dawniej Plac Wolności)	1	716 k.m. 10	Plebania
116	Otmuchów	Krakowska		705 k.m. 10	Kościół cmentarny pw. św. Anny
117	Otmuchów	Krakowska		490 k.m. 7	Kaplica pw. św. Krzyża
118	Otmuchów	Krakowska		705 k.m. 10	Kapliczka cmentarna
119	Otmuchów	Krakowska		705 k.m. 10	Kostnica cmentarna
120	Otmuchów	Ogrodowa		333/3 k.m. 5	Fragmenty murów obronnych na obwodzie starego
121	Otmuchów	F. Roosevelta		1344/12 k.m. 11(1)	Fragmenty murów obronnych na obwodzie starego miasta
122	Otmuchów	Nyska (dawniej		810 k.m. 111	Wieża bramy Nyskiej tzw.

		Świerczewskiego)			Wróbla
123	Otmuchów	Żeromskiego		732 k.m. 10	Brama
124	Otmuchów			729, 726 k.m. 10	Pozostałości baszty
125	Otmuchów			773 k.m. 10	Zamek
126	Otmuchów			773 k.m. 10	Tempietto nad studnią
127	Otmuchów			773 k.m. 10	Ogrodzenie dziedzińca zamkowego od strony płd. z bramą
128	Otmuchów			773 k.m. 10	Pozostałości obwarowań zamkowych
129	Otmuchów			773 k.m. 10	Park krajobrazowy przy zamku
130	Otmuchów			780 k.m. 10	Pałac (tzw. zameczek)
131	Otmuchów			729,726 k.m.10	Fragment murów miejskich na obwodzie miasta
132	Otmuchów	Orkana		1247/1 k.m. 5	Fragment murów miejskich z zarysem baszty
133	Otmuchów	Rynek	1,	748 k.m. 1	Ratusz
134	Otmuchów	Żeromskiego	3	713 k.m. 10	Szkoła ewangelicka
135	Otmuchów	Szkolna	2	770 k.m. 10	Szkoła
136	Otmuchów	Rynek	7	754 k.m. 10	Dom (kino Podzamcze)
137	Otmuchów	Kolejowa	6	586/1	Dworzec kolejowy
138	Otmuchów	Krakowska	6	341 k.m. 5	Poczta
139	Otmuchów			712 k.m. 10	Ogród Książęcy
140	Otmuchów	Cicha	1	723/2 k.m. 10	Dom
141	Otmuchów	Cicha	2	726 k.m. 10	Dom
142	Otmuchów	Cicha	3	722/2 k.m.10	Dom
143	Otmuchów	Cicha	4	725/3 k.m. 10	Dom
144	Otmuchów	Cicha	5	722/1 k.m. 10	Dom
145	Otmuchów	Krakowska	4	340 k.m. 5	Dom
146	Otmuchów	Krakowska	8	343 k.m. 5	Dom
147	Otmuchów	Krakowska	12	353 k.m. 5	Dom
148	Otmuchów	Krakowska	16	355 k.m. 5	Dom
149	Otmuchów	Krakowska	18	358 k.m. 5	Dom
150	Otmuchów	Krakowska	20	361/1 k.m. 5	Dom
151	Otmuchów	Krakowska	24	363/4 k.m. 5	Dom
152	Otmuchów	Krakowska	32,	389,390 k.m. 6	Dom
153	Otmuchów	J. Lompy	3	723/3 k.m. 10	Dom
154	Otmuchów	J. Lompy	3	721/3 k.m. 10	Dom
155	Otmuchów	A. Mickiewicza	4	782/2 k.m. 10	Dom
156	Otmuchów	A. Mickiewicza	11	827/1 k.m. 11-1	Dom
157	Otmuchów	Orkana	1	742 k.m. 10	Dom
158	Otmuchów	Orkana	2	336 k.m. 5	Dom
159	Otmuchów	Orkana	2	337 k.m. 5	Spichlerz (zabudowanie gospodarcze)
160	Otmuchów	Orkana	3	335 k.m. 5	Dom
161	Otmuchów	F. Roosevelta	8	801/4 k.m. 111	Dom
162	Otmuchów	Rynek	1b	747 k.m. 10	Dom
163	Otmuchów	Rynek	2	749 k.m. 10	Dom
164	Otmuchów	Rynek	3	750 k.m. 10	Dom
165	Otmuchów	Rynek	4	751 k.m. 10	Dom
166	Otmuchów	Rynek	5	752 k.m.10	Dom
167	Otmuchów	Rynek	6	753 k.m. 10	Dom
168	Otmuchów	Rynek	8,8a	755/3,755/4 k.m. 10	Dom

169	Otmuchów	Rynek	9	797/1 k.m. 111	Dom
170	Otmuchów	Rynek	16	804 k.m. 111	Dom
171	Otmuchów	Rynek	13	800/1 k.m. 111	Dom
172	Otmuchów	Rynek	14	801/2 k.m. 111	Dom
173	Otmuchów	Rynek	15	802 k.m. 111	Dom
174	Otmuchów	Rynek	17	805 k.m. 111	Dom
175	Otmuchów	Rynek	18	806/1 k.m. 5	Dom
176	Otmuchów	Rynek	19	807 k.m. 111	Dom
177	Otmuchów	Rynek	32	761/2 k.m. 10	Dom
178	Otmuchów	Rynek	33	762 k.m. 10	Dom
179	Otmuchów	Rynek	37	738/3 k.m. 10	Dom
180	Otmuchów	Rynek	38	739 k.m. 10	Dom
181	Otmuchów	Nyska (dawniej Świerczewskiego)	2	796/1 k.m. 111	Dom
182	Otmuchów	Nyska (dawniej Świerczewskiego)	4	794 k.m. 111	Dom
183	Otmuchów	Nyska (dawniej Świerczewskiego)	5	334/2 k.m. 5	Dom
184	Otmuchów	Nyska (dawniej Świerczewskiego)	6	792/3 k.m. 111	Dom
185	Otmuchów	Nyska (dawniej Świerczewskiego)	7	333/1 k.m. 5	Dom
186	Otmuchów	Nyska (dawniej Świerczewskiego)	8	792/1 k.m. 111	Dom
187	Otmuchów	Nyska (dawniej Świerczewskiego)	9	333/1 k.m. 5	Dom
188	Otmuchów	Nyska (dawniej Świerczewskiego)	10	591 k.m. 111	Dom
189	Otmuchów	Nyska (dawniej Świerczewskiego)	11	297/2 k.m. 5	Dom
190	Otmuchów	Nyska (dawniej Świerczewskiego)	13	296/2 k.m. 5	Dom
191	Otmuchów	Nyska (dawniej Świerczewskiego)	14	814/1 k.m. 111	Dom
192	Otmuchów	Plac Jana Pawła II (dawniej Plac Wolności)	2	720/2 k.m.10	Dom
193	Otmuchów	Plac Jana Pawła II (dawniej Plac Wolności)	3	721/1 k.m. 10	Dom
194	Otmuchów	Plac Jana Pawła II (dawniej Plac Wolności)	5	767/2 k.m. 10	Dom
195	Otmuchów	Żeromskiego	4,6	725/1, 727 k.m. 10	Dom
196	Otmuchów			706 k.m. 10	Transformator przy kościele św. Anny
197	Otmuchów	Krakowska	19	1351/1 k.m. 5	Dom
198	Otmuchów	Krakowska	23	697 k.m. 5	Dom
199	Otmuchów	Krakowska	25	696/1 k.m. 5	Dom
200	Otmuchów	Krakowska	26	364 k.m 5	Dom
201	Otmuchów	Krakowska	27	491,492,493 k.m. 7	Dom
202	Otmuchów	Krakowska	29	484 k.m. 7	Dom
203	Otmuchów	Krakowska	31	495 k.m.7	Dom
204	Otmuchów	Krakowska	33	498 k.m.7	Dom
205	Otmuchów	Krakowska	35	513 k.m. 7	Dom
206	Otmuchów	Krakowska	37	519 k.m. 7	Dom

207	Otmuchów	Krakowska	39	510 k.m. 7	Dom
208	Otmuchów	Krakowska	41	509 k.m. 7	Dom
209	Otmuchów	Krakowska	43	508 k.m. 7	Dom
210	Otmuchów	Krakowska	44	400 k.m. 6	Dom
211	Otmuchów	Krakowska	44	403 k.m. 6	Transformator
212	Otmuchów	Krakowska	45	507 k.m. 7	Dom
213	Otmuchów	Krakowska	46	586/1 k.m. 7	Dom
214	Otmuchów	Krakowska	47	516 k.m. 7	Dom
215	Otmuchów	Krakowska	49	519 k.m. 7	Dom
216	Otmuchów	Krakowska	51	521,522,523,524 k.m. 7	Dom
217	Otmuchów	Krakowska	53	425 k.m. 7	Dom
218	Otmuchów	Opolska	1	1209 k.m. 13	Dom
219	Otmuchów	Opolska	3	1210 k.m. 13	Dom
220	Otmuchów	Opolska	5	1211 k.m. 13	Dom
221	Otmuchów	Opolska	6	1205 k.m. 13	Dom
222	Otmuchów	Opolska	7	1213 k.m. 13	Dom
223	Otmuchów	Wyspiańskiego	3	1230 k.m. 13	Stodoła
224	Otmuchów	Reymonta	1	729 k.m. 10	Dom
225	Otmuchów	Reymonta	3	728 k.m. 10	Dom
226	Otmuchów	Warszawska	1	466 k.m. 7	Dom
227	Otmuchów	Warszawska	2	465 k.m. 7	Dom
228	Otmuchów	Warszawska	3	464 k.m. 7	Dom
229	Otmuchów	Warszawska	4	463 k.m. 7	Dom
230	Otmuchów	Warszawska	5	462 k.m. 7	Dom
231	Otmuchów	Warszawska	6	461 k.m. 7	Dom
232	Otmuchów	Warszawska	7	451 k.m. 7	Dom
233	Otmuchów	Warszawska	8	450 k.m. 7	Dom
234	Otmuchów	Warszawska	10,	441,442 k.m. 7	Dom
235	Otmuchów	Warszawska	11	440 k.m. 7	Dom
236	Otmuchów	Warszawska	12	438 k.m. 7	Dom
237	Otmuchów	Warszawska	13	437 k.m. 7	Dom
238	Otmuchów	Warszawska	14	432 k.m 7	Dom
239	Otmuchów	Warszawska	15	413 k.m. 7	Dom
240	Otmuchów	Warszawska	16	428 k.m. 7	Dom
241	Otmuchów	Warszawska	17	411 k.m. 7	Dom
242	Otmuchów	Warszawska	18	410 k.m. 7	Dom
243	Otmuchów	Kościuszki	2	818 k.m. 11-1	Dom
244	Otmuchów	Kościuszki	4	819 k.m. 11-1	Dom
245	Otmuchów	Kościuszki	5	871 k.m. 11-1	Dom
246	Otmuchów	1 go Maja	19a	855 k.m. 11-1	Dom
247	Otmuchów	1 go Maja	21	1109 k.m. 11-2	Dom
248	Piotrowice Nyskie		14	148 km. 1	Dom
249	Piotrowice Nyskie		4	126 k.m. 1	Dom
250	Piotrowice Nyskie		7	145 k.m. 1	Dom
251	Piotrowice Nyskie		54	2 k.m. 2	Pałac
252	Piotrowice Nyskie			2 k.m. 2	Park krajobrazowy pałacowy
253	Piotrowice Nyskie			2 k.m. 2	Obora kamienna
254	Ratnowice			110 k.m. 1	Kościół parafialny pw. św. Marcina
255	Ratnowice			110 k.m. 1	Ogrodzenie kościoła parafialnego
256	Ratnowice		44	64 k.m. 1	Dom
257	Rysiowice		19	55 k.m. 2	Pałac
258	Rysiowice			55 k.m. 2	Mauzoleum
259	Rysiowice			54, 55 k.m. 2	Park krajobrazowy pałacowy

260	Otmuchów obręb Sarnowice			44 k.m. 1	Kościół filialny pw. Najświętszej Marii Panny
261	Siedlec		25	32 k.m. 1	Dwór
262	Siedlec			34, 36, k.m. 1	Park dworski
263	Siedlec		19	12 k.m. 1	Szkoła
264	Siedlec		10	64 k.m. 1	Dom
265	Siedlec		11	61. k.m. 1	Dom
266	Siedlec		22	26 k.m. 1	Zabudowania
267	Siedlec		22	26 k.m. 1	Dom
268	Siedlec		23	29 k.m. 1	Dom
269	Starowice			6 i 11 k.m. 2	Park dworski
270	Starowice			15 k.m. 2	Kaplica pw. Niepokalanego Poczęcia NMP
271	Starowice			11 k.m. 2	Dwór
272	Starowice			10 k.m. 2	Oficyna dworska
273	Otmuchów obręb Śliwice			184/1 k.m. 1	Przedszkole
274	Otmuchów obręb Śliwice		18	183 k.m. 1	Dom
275	Ulanowice			19/7 k.m. 1	Kaplica
276	Ulanowice			19/2 k.m. 1	Pałac
277	Ulanowice			19/2 k.m. 1	Park pałacowy
278	Ulanowice			19-lut	Dom i stajnie
279	Wierzbno			4 k.m. 2	Pałac myśliwski
280	Wierzbno			4 k.m. 2	Park dworski
281	Wierzbno			3 k.m. 2	Dom
282	Otmuchów obręb Wójcice			205 k.m. 1	Kościół parafialny pw. św. Andrzeja
283	Otmuchów obręb Wójcice		126	185 k.m. 1	Szkoła
284	Otmuchów obręb Wójcice		140	175 k.m. 1	Dom z kapliczką
285	Otmuchów obręb Wójcice		145	172/1 k.m. 1	Dom
286	Zwanowice			13 k.m. 1	Kapliczka
287	Zwanowice			22 k.m. 1	Spichlerz
288	Zwanowice			9 k.m. 1	Stodoła
289	Zwanowice			22 k.m. 1	Obora
290	Zwanowice			22 k.m. 1	Transformator
291	Zwanowice		3	12 k.m. 1	Dom
292	Zwanowice		13	20 k.m. 1	Dom
293	Zwanowice		15	18 k.m. 1	Dom
294	Zwanowice		16	17 k.m. 1	Dom
295	Zwanowice		17	16 k.m 1	Dom
296	Zwanowice		18	15 k.m. 1	Dom
297	Zwanowice			15 k.m. 1	Kolumna Maryjna
298	Zwanowice			49 k.m. 1	Krzyż przydrożny

Zakres ochrony konserwatorskiej ustalonej w studium obiektów zabytkowych wymienionych wyżej wymaga zachowania:

- bryły obiektu i dachu co do kształtu, materiału, podziałów w elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej,
- wystroju architektonicznego.

Wszelkie działania projektowe, remontowe i inwestycyjne związane z tymi obiektami należy uzgadniać z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

4.1.3. Stanowiska archeologiczne

Do elementów zachowanego dziedzictwa kulturowego należą również stanowiska archeologiczne wg poniższego wykazu.

Tabela 39. Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków

lp.	Miejscowość	Stanowiska	Typ	Chronologia	Nr rejestru zabytków
1	Goraszowice	10	osada	kultura łużycka	A - 1063/97
2	Goraszowice	11	osada, punkt osadniczy, ślad osadnictwa	kultura łużycka, (epoka brązu/ halsztat), kultura pucharów lejkowatych, późne średniowiecze	A - 1064/97
3	Goraszowice	12	osada, ślad osadnictwa	kultura łużycka, neolit, późne średniowiecze	A - 1065/97
4	Goraszowice - Rysiowice	17	osada	kultura łużycka	A - 1066/97
5	Goraszowice - Rysiowice	18	punkt osadniczy	kultura pucharów lejowatych, późne średniowiecze	A - 1067/97
6	Goraszowice - Rysiowice	20	punkt osadniczy	kultura przeworska (faza D)	A - 1068/97
7	Goraszowice - Rysiowice	21	osada hutnicza	kultura przeworska (faza C)	A - 1069/97
8	Goraszowice - Rysiowice	30	osada, punkt osadniczy	kultura łużycka (epoka brązu/ halsztat), kultura przeworska	A - 1070/97
9	Goraszowice - Rysiowice	32	punkt osadniczy, ślad osadnictwa	kultura łużycka, wczesne średniowiecze (XI - XII w.)	A - 1071/97
10	Grądy	4	osada	kultura ceramiki wstęgowej kłutej	A - 1084/98
11	Maciejowice	13	osada	kultura łużycka (epoka brązu), kultura przeworska (wczesny okres wędrówek ludów), XIV - XV w.	A-68/2009
12	Malerzowice Małe	1	punkt osadniczy	neolit (kultura ceramiki wstęgowej rytej), późny okres wpływów rzymskich (kultura przeworska), X - XI w.	A - 1127/2000
13	Malerzowice Małe	3	punkt osadniczy	neolit (kultura pucharów lejkowatych), XII - 1 poł. XIII w.	A - 1128/2000
14	Malerzowice Małe	7	punkt osadniczy	neolit (kultura pucharów lejkowatych), XI - XII w.	A - 1129/2000
15	Otmuchów obręb Nieradowice	4	osada	X - XI w., XIV - XV w.	A - 1126/2000
16	Siedlec	10	osada	kultura ceramiki wstęgowej rytej, kultura pucharów lejkowatych, kultura amfor	A - 1036/97

				kulistych, kultura łużycka (epoka brązu/halsztat), wczesne średniowiecze (VI - IX w.), późne średniowiecze	
17	Siedlec	11	osada	kultura łużycka, kultura przeworska (późny okres wpływów rzymskich)	A - 1037/97
18	Siedlec	12	osada	kultura pucharów lejkowatych, kultura łużycka (epoka brązu/halsztat), kultura przeworska (późny okres wpływów rzymskich), późne średniowiecze	A - 1038/97
19	Siedlec	13	osada	kultura łużycka (epoka brązu/ halsztat), późne średniowiecze	A - 1040/97
20	Siedlec	14	punkt osadniczy	kultura łużycka (epoka brązu/ halsztat), wczesne średniowiecze (XI - 1 poł. XIII w.)	A - 1039/97
21	Siedlec	9	osada	kultura pucharów lejkowatych, kultura łużycka, późne średniowiecze (XIX - XV w.)	A - 1035/97
22	Starowice	13	punkt osadniczy, osada	kultura łużycka, XI - XII w.	A - 1125/2000
23	Starowice	15	ślad osadnictwa, punkt osadniczy	neolit, kultura łużycka, kultura przeworska, wczesne średniowiecze	A - 1130/2000
24	Starowice	16	osada	V okres epoki brązu/okres halsztacki (kultura łużycka)	A - 1131/2000
25	Starowice	6	osada, punkt osadniczy	kultura przeworska (faza C - D), neolit, kultura łużycka, późne średniowiecze	A - 1053/97
26	Starowice	7	punkt osadniczy	kultura pucharów lejowatych, kultura przeworska (faza D), późne średniowiecze	A - 1054/97
27	Starowice	8	punkt osadniczy	kultura przeworska (faza D), późne średniowiecze	A - 1055/97
28	Ulanowice	3	grodzisko	średniowiecze	A - 1100/98
29	Otmuchów obręb Wójcice	20	osada	paleolit	A - 142/68
30	Otmuchów obręb Wójcice	33	osada, punkt osadniczy	kultura przeworska (faza C2 - C3), VIII - X w.	A - 1134/2000
31	Otmuchów obręb Wójcice	34	osada, ślad osadnictwa	kultura przeworska (okres wpływów rzymskich faza C2- C3), XIV - XV w.	A - 1112/2000
32	Otmuchów obręb Wójcice	40	osada, punkt osadniczy	kultura przeworska (faza C3 - D), XIV - XV w.	A - 1133/2000

Stanowiska archeologiczne są bardzo ważnym elementem krajobrazu kulturowego i stanowią podstawę wiedzy o najdawniejszych dziejach okolic gminy Otmuchów. Cały teren gminy został rozpoznany metodą powszechnej inwentaryzacji zabytków archeologicznych Polski pod nazwą

Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP). Środowisko kulturowe gminy zawiera zewidencjonowane stanowiska archeologiczne datowane od epoki kamienia do epoki nowożytnej. Ewidencja stanowisk archeologicznych nie jest jednak zbiorem zamkniętym i nie można wykluczyć, że w wyniku dalszej weryfikacji lub prowadzonych prac ziemnych nie uda się zidentyfikować nowych śladów osadniczych.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2021 poz. 710) wszystkie zabytki archeologiczne, bez względu na stan zachowania, podlegają ochronie i opiece. Na obszarach występowania stanowisk archeologicznych oraz w strefie ich ochrony, prowadząc inwestycje wymagające robót ziemnych, przed uzyskaniem pozwolenia na budowę lub przed rozpoczęciem prac ziemnych, należy przeprowadzić ratownicze badania archeologiczne w zakresie uzgodnionym z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Wyniki badań często stanowią jedyną dokumentację następujących po sobie faktów osadniczych na tym terenie. Pozwalają one skorygować, uszczegółowić i potwierdzić informacje uzyskane ze źródeł pisanych. Pozyskany w trakcie badań materiał ruchomy umożliwia uzupełnienie danych o kulturze materialnej mieszkańców. Należy przy tym pamiętać, że zasięg stanowisk archeologicznych został wyznaczony na mapach na podstawie badań powierzchniowych i niekoniecznie może dokładnie odpowiadać zasięgowi występowania pozostałości osadnictwa pradziejowego pod ziemią. Dlatego należy traktować go zawsze orientacyjnie, ponieważ może okazać się, że obiekty archeologiczne zalegają także w sąsiedztwie wyznaczonego na podstawie obserwacji powierzchniowej, zasięgu stanowiska. Niezbędne jest także określenie zasad ochrony zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w gminnej ewidencji zabytków, lub przeznaczonych do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, warunkach zabudowy i inwestycjach celu publicznego oraz respektowanie przez inwestorów zapisów dotyczących ochrony zabytków archeologicznych zawartych w opiniach i decyzjach właściwego miejscowo Konserwatora Zabytków, zgodnie z ustawą o ochronie i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2021 poz. 710).

Na terenie gminy Otmuchów znajduje się 448 zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków archeologicznych, z czego 32 stanowiska wpisane są do rejestru zabytków. Spis stanowisk przedstawiony został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 40. Stanowiska archeologiczne

Lp.	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSCOWOŚCI	NUMER AZP	OPIS
1	Broniszowice	1	94-30/1-1	XVI - XVIII w. – grodzisko , stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
2	Broniszowice	2	94-30/2-2	Epoka kamienia - punkt osadniczy
3	Broniszowice	3	94-30/3-3	Neolit - ślad osadniczy

				Halsztat - osada XIV - XV w. - ślad osadniczy
4	Broniszowice	4	94-30/4-4	Neolit - osada Kultura łużycka - punkt osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - punkt osadniczy
5	Broniszowice	5	94-30/5-5	Neolit - punkt osadniczy X - I poł. XIII w. - punkt osadniczy
6	Broniszowice	6	94-30/6-6	Neolit - ślad osadniczy V okres ep. brązu - halsztat - osada Pradzieje - ? IX - X w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
7	Broniszowice	7	94-30/7-7	Halsztat - osada Pradzieje - ? XIV - XV w. - ślad osadniczy
8	Broniszowice	8	94-30/8-8	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
9	Broniszowice	9	94-30/9-9	Neolit - ślad osadniczy Neolit - ślad osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - punkt osadniczy
10	Broniszowice	10	94-30/10-10	Epoka kamienia - ślad osadniczy Faza D - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
11	Broniszowice	11	94-30/11-11	Epoka kamienia - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy
12	Broniszowice	12	94-30/12-12	Neolit - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
13	Broniszowice	13	94-30/13-13	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
14	Buków	1	94-30/1-27	Epoka kamienia - punkt osadniczy Pradzieje - ? X - XI w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
15	Buków	2	94-30/2-28	XIV - XV w. - punkt osadniczy
16	Buków	3	94-30/3-29	XV w. – grodzisko, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
17	Buków	4	95-30/4-13	XIV - XV w. - punkt osadniczy
18	Buków	5	95-30/5-14	XIV - XV w. - punkt osadniczy
19	Buków	6	95-30/6-15	Pradzieje - ślad osadniczy Wczesne średniowiecze - faza młodsza - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
20	Goraszowice	1	92-30/1-1	Epoka brązu - cmentarzysko ciałopalne (1 grób)
21	Goraszowice-Rysiowice	2	92-30/2-2	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
22	Goraszowice-Rysiowice	3	92-30/3-3	Neolit - punkt osadniczy Neolit - osada Kultura łużycka - punkt osadniczy Późny okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
23	Goraszowice-Rysiowice	4	92-30/4-4	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
24	Goraszowice	5	92-30/5-5	XI - XII w. - punkt osadniczy Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
25	Goraszowice-Rysiowice	6	92-30/6-6	Kultura łużycka? - punkt osadniczy
26	Goraszowice-Rysiowice	7	92-30/7-7	Kultura łużycka - punkt osadniczy
27	Goraszowice-Rysiowice	8	92-30/8-8	Neolit - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy
28	Goraszowice	9	92-30/9-9	Kultura łużycka - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
29	Goraszowice	10	92-30/10-10	Kultura łużycka - osada
30	Goraszowice	11	92-30/11-11	Neolit - punkt osadniczy V okres epoki brązu - halsztat C - osada Pradzieje - punkt osadniczy

				Późne średniowiecze - ślad osadniczy
31	Goraszowice	12	92-30/12-12	Neolit - ślad osadniczy V okres epoki brązu - halsztat C - osada Pradzieje - punkt osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
32	Goraszowice	13	92-30/13-13	Kultura przeworska - faza D - ślad osadniczy Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
33	Goraszowice	14	92-30/14-14	Epoka kamienia - ślad osadniczy Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w.- ślad osadniczy
34	Goraszowice	15	92-30/15-15	Kultura łużycka - osada Pradzieje - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
35	Goraszowice-Rysiowice	16	92-30/16-16	Kultura łużycka - punkt osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
36	Goraszowice-Rysiowice	17	92-30/17-17	Epoka brązu - osada
37	Goraszowice-Rysiowice	18	92-30/18-18	Neolit - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
38	Goraszowice-Rysiowice	19	92-30/19-19	Epoka kamienia - ślad osadniczy Pradzieje - ślad osadniczy
39	Goraszowice-Rysiowice	20	92-30/20-20	Kultura przeworska - faza D - punkt osadniczy
40	Goraszowice-Rysiowice	21	92-30/21-21	Kultura przeworska - faza D - osada hutnicza
41	Goraszowice-Rysiowice	22	92-30/22-22	Pradzieje - punkt osadniczy XI w. – I poł. XIII w. - ślad osadniczy
42	Goraszowice-Rysiowice	23	92-30/23-23	Pradzieje - ślad osadniczy
43	Goraszowice-Rysiowice	24	92-30/24-24	Kultura przeworska - faza D - ślad osadniczy Pradzieje - ślad osadniczy
44	Goraszowice-Rysiowice	25	92-30/25-25	Późny okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
45	Goraszowice-Rysiowice	26	92-30/26-26	Epoka kamienia - ślad osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
46	Goraszowice-Rysiowice	27	92-30/27-27	Kultura przeworska - faza D - punkt osadniczy
47	Goraszowice-Rysiowice	28	92-30/28-28	Pradzieje - ślad osadniczy
48	Goraszowice-Rysiowice	29	92-30/29-29	Kultura przeworska - faza D - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
49	Goraszowice-Rysiowice	30	92-30/30-30	Epoka kamienia - ślad osadniczy V okres epoki brązu - halsztat C - osada Późny okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy
50	Goraszowice-Rysiowice	31	92-30/31-31	Pradzieje - punkt osadniczy
51	Goraszowice-Rysiowice	32	92-30/32-32	Epoka brązu - halsztat C - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy XI - XII w. - ślad osadniczy
52	Goraszowice	33	92-30/33-33	Pradzieje - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
53	Goraszowice-Rysiowice	34	92-30/34-34	Średniowiecze? - grodzisko (?)
54	Goraszowice	35	93-30/35-88	Wczesne średniowiecze faza młodsza - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
55	Goraszowice	36	92-30/36-89	Neolit - punkt osadniczy V okres epoki brązu - halsztat C - punkt osadniczy Kultura przeworska – faza C3 - D - punkt osadniczy Pradzieje - ? IX – I poł. X w. - punkt osadniczy

56	Goraszowice	37	92-30/37-90	Neolit - ślad osadniczy Neolit - ślad osadniczy XIV w. - punkt osadniczy
57	Goraszowice	38	92-30/38-91	Kultura łużycka - punkt osadniczy Pradzieje - ? Późne średniowiecze - ślad osadniczy
58	Goraszowice	39	92-30/39-92	Neolit - punkt osadniczy Kultura łużycka - punkt osadniczy Pradzieje - ? II poł. X - XII w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
59	Goraszowice	40	92-30/40-93	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
60	Goraszowice	41	92-30/41-94	Pradzieje - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
61	Grądy	2	93-30/2-95	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
62	Grądy	3	93-30/3-96	Neolit - ślad osadniczy, Późne średniowiecze - ślad osadniczy stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
63	Grądy	4	92-30/4-160	Neolit - osada Pradzieje - punkt osadniczy
64	Grądy-Laskowice	5	93-30/5-97	Neolit - ślad osadniczy
65	Grądy-Laskowice	6	93-30/6-98	Neolit - osada Kultura łużycka - cmentarzysko XIV - XV w. - punkt osadniczy
66	Grądy-Laskowice	7	93-30/7-99	Neolit - punkt osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - punkt osadniczy
67	Grądy-Laskowice	8	93-30/8-100	Neolit? - ślad osadniczy
68	Grądy-Laskowice	9	93-30/9-101	Neolit - punkt osadniczy Kultura łużycka - punkt osadniczy XIV w. - punkt osadniczy
69	Grądy-Laskowice	10	93-30/10-102	Pradzieje - ślad osadniczy
70	Grądy-Laskowice	11	93-30/11-103	Neolit - punkt osadniczy Okres wpływów rzymskich? - punkt osadniczy Pradzieje - ?
71	Grądy	12	93-30/12-104	Neolit - ślad osadnictwa II - I w. p.n.e.? - punkt osadniczy Pradzieje - ? Pradzieje lub wczesne średniowiecze
72	Grądy	13	93-30/13-105	Neolit - punkt osadniczy V okres epoki brązu - halsztat C - osada Pradzieje - ?
73	Grądy	14	93-30/14-106	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
74	Grądy	15	93-30/15-107	Neolit - ślad osadniczy Pradzieje - ? Późne średniowiecze - ślad osadniczy
75	Grądy	16	93-30/16-108	Epoka kamienia - punkt osadniczy Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
76	Grądy	17	93-30/17-109	Epoka kamienia - ślad osadniczy Wczesne średniowiecze - ślad osadniczy
77	Grądy-Pasieki	18	93-30/18-110	Epoka kamienia - ślad osadniczy
78	Grądy-Pasieki	19	93-30/19-111	Kultura przeworska - faza D - punkt osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - punkt osadniczy
79	Grądy-Pasieki	20	93-30/20-112	Neolit - punkt osadniczy Późny okres wpływów rzymskich - ślad osadniczy Pradzieje - ? XI - XII w. - ślad osadniczy
80	Grądy-Pasieki	21	93-30/21-113	Pradzieje - ślad osadniczy Wczesne średniowiecze - faza starsza - do X w. - punkt osadniczy
81	Grądy-Pasieki	22	93-30/22-114	Epoka kamienia - punkt osadniczy

82	Grądy-Laskowice	23	93-30/23-115	Kultura łużycka - punkt osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
83	Janowa	1	92-29/1-65	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
84	Janowa	2	92-29/2-66	XIII - XIV w. - ślad osadniczy XVII - XVIII w. - punkt osadniczy
85	Janowa	3	92-29/3-67	Neolit - ślad osadniczy III - V okres epoki brązu - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
86	Janowa	4	92-29/4-68	Późny okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy
87	Janowa	5	92-29/5-69	XIV - XV w. - ślad osadniczy
88	Jarnołtów	1	95-30/1-35	XIV - XV w. - punkt osadniczy
89	Jarnołtów	2	96-30/2-4	Wczesne średniowiecze - ślad osadniczy XIV - XV w.- punkt osadniczy
90	Jarnołtów	3	96-30/3-5	XIII w. - punkt osadniczy
91	Jarnołtów	4	96-30/4-6	Epoka kamienia - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
92	Jasienica Górna	1	95-29/1-10	XV w. - punkt osadniczy
93	Jasienica Górna	2	95-29/2-11	XIV - XV w. - punkt osadniczy
94	Jasienica Górna	3	95-29/3-12	Epoka kamienia - wczesna epoka brązu - ślad osadniczy
95	Jasienica Górna	4	95-29/4-13	XVI w. - ślad osadniczy
96	Jodłów	1	95-30/1-1	XI - I poł. XIII w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
97	Jodłów	2	95-30/2-2	Kultura przeworska - faza C - D - osada XI - XII w. - ślad osadniczy
98	Jodłów	3	95-30/3-3	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
99	Jodłów	4	95-30/4-4	Pradzieje - ślad osadnictwa X - XIII w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
100	Jodłów	5	95-30/5-5	Epoka kamienia - ślad osadniczy Okres wędrówek ludów - ślad osadniczy Pradzieje - ślad osadnictwa XIV - XV w. - punkt osadniczy
101	Jodłów	6	95-30/6-6	Wczesne średniowiecze - punkt osadniczy
102	Jodłów	7	95-30/7-7	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
103	Jodłów	8	95-30/8-8	Wczesne średniowiecze - ślad osadniczy
104	Jodłów	9	95-30/9-9	X - XI w. - osada XIV - XV w. - ślad osadniczy
105	Jodłów	10	95-30/10-10	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
106	Jodłów	11	95-30/11-11	X - XII w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
107	Jodłów	12	95-30/12-12	XIV - XV w. - punkt osadniczy
108	Kałków	1	94-30/1-17	Halsztat - osada IX - X w. - ślad osadniczy
109	Kałków	2	94-30/2-18	Neolit - punkt osadniczy Hasztat - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
110	Kałków	3	94-30/3-19	Neolit - punkt osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - punkt osadniczy
111	Kałków	4	94-30/4-20	Neolit - punkt osadniczy Halsztat - cmentarzysko ?
112	Kałków	5	94-30/5-21	Epoka kamienia - ślad osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy
113	Kałków	6	95-30/6-38	Neolit - punkt osadniczy Wczesne średniowiecze - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy

114	Kałków	7	95-30/7-39	Epoka kamienia - ślad osadniczy XI - I poł. XIII w. - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
115	Kałków	8	95-30/8-40	XI - XII w. - ślad osadniczy
116	Kałków	9	95-30/9-41	XIV - XV w. - ślad osadniczy
117	Kałków	10	95-30/10-42	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
118	Kałków	11	95-30/11-43	Neolit - punkt osadniczy Wczesny okres epoki brązu - ślad osadniczy Pradzieje - ? X - I poł. XIII w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
119	Kałków	12	95-30/12-44	Neolit - ślad osadniczy Neolit - punkt osadniczy Pradzieje - ? Wczesne średniowiecze - punkt osadniczy
120	Kałków	13	95-30/13-45	XIV - XV w. - punkt osadniczy
121	Kałków	14	95-30/14-46	Epoka kamienia - ślad osadniczy Kultura przeworska - faza D - ślad osadniczy XIV w. - punkt osadniczy
122	Kałków	15	95-30/15-47	Neolit - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
123	Kijów	1	95-30/1-29	XV w. - ślad osadniczy
124	Kwiatków	1	94-30/1-30	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
125	Lasowice	1	92-29/1-30	Epoka kamienia - punkt osadniczy Pradzieje - ? Wczesne średniowiecze - przed 983 r. - skarb Późne średniowiecze/ nowożytność - punkt osadniczy
126	Lasowice	2	93-29/2-51	V okres epoki brązu - halsztat C - osada XIV - XV w. - punkt osadniczy
127	Lasowice	3	92-29/3-70	Neolit - ślad osadniczy
128	Lasowice	4	93-29/4-52	Neolit - ślad osadniczy
129	Lasowice	5	93-29/5-53	Epoka kamienia - punkt osadniczy Pradzieje (okr. wpływów rzymskich?) - ślad osadniczy
130	Lasowice	6	92-29/6-71	XI - XII w. - punkt osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - ślad osadniczy
131	Lasowice	7	92-29/7-72	Neolit - ślad osadniczy Wczesny okres wędrówek ludów - faza C3 - D1 - osada XIV - XV w. - punkt osadniczy
132	Lasowice	8	92-29/8-73	Późny okres wpływów rzymskich - faza C1 - C2 - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
133	Lasowice	9	92-29/9-74	Neolit - ślad osadniczy
134	Lasowice	10	92-29/10-75	Wczesny okres wędrówek ludów - faza C3 - D1 - osada
135	Lasowice	11	92-29/11-76	Neolit - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
136	Lasowice	12	92-29/12-77	II - III okres epoki brązu - punkt osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
137	Lasowice	13	92-29/13-78	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
138	Lasowice	14	93-29/14-54	Epoka kamienia - punkt osadniczy Pradzieje (okr. wpływów rzymskich?) - ślad osadniczy
139	Ligota Wielka	1	93-29/1-122	Mezolit - ślad osadniczy III - V okres epoki brązu - osada IV w. n. e. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
140	Ligota Wielka	2	93-29/2-123	IV w. n. e. - punkt osadniczy Wczesne średniowiecze - punkt

				osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - ślad osadniczy
141	Ligota Wielka	3	93-29/3-124	I okres epoki brązu - ślad osadniczy
142	Ligota Wielka	4	93-29/4-125	Mezolit - punkt osadniczy Neolit - punkt osadniczy III okres epoki brązu - halsztat - punkt osadniczy IV w. n. e. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
143	Ligota Wielka	5	93-29/5-126	Mezolit - punkt osadniczy Neolit - punkt osadniczy IV w. n. e. - punkt osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - punkt osadniczy
144	Ligota Wielka	6	93-29/6-127	Neolit - ślad osadniczy
145	Ligota Wielka	7	93-29/7-128	IV w. n. e. - ślad osadniczy Wczesne średniowiecze - ślad osadniczy, lokalizacja przybliżona wg opisu: środkowozachodnia część pól Ligoty Wielkiej
146	Ligota Wielka	8	93-29/8-8	Epoka kamienia - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
147	Ligota Wielka	9	93-29/9-9	Mezolit - ślad osadniczy Neolit - punkt osadniczy IV w. n. e. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
148	Ligota Wielka	10	93-29/10-10	Późne średniowiecze - punkt osadniczy
149	Ligota Wielka	11	93-29/11-11	Mezolit - punkt osadniczy Neolit - punkt osadniczy
150	Ligota Wielka	12	93-29/12-12	Mezolit - punkt osadniczy Neolit - punkt osadniczy V okres epoki brązu - punkt osadniczy IV w. n. e. - osada XIV - XV w. - punkt osadniczy
151	Ligota Wielka	13	93-29/13-13	Neolit - punkt osadniczy Okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy XV w. - punkt osadniczy
152	Ligota Wielka	14	93-29/14-14	Mezolit? - ślad osadniczy Neolit - punkt osadniczy Okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - ślad osadniczy
153	Ligota Wielka	15	93-29/15-15	Mezolit - ślad osadniczy Neolit - punkt osadniczy IV w. n. e. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
154	Ligota Wielka	16	93-29/16-16	Mezolit - ślad osadniczy IV w. n. e. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
155	Ligota Wielka	17	93-29/17-17	IV w. n. e. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
156	Ligota Wielka	18	93-29/18-18	Pradzieje - punkt osadniczy XIV - X w. - punkt osadniczy
157	Ligota Wielka	19	93-29/19-19	Neolit - punkt osadniczy IV okres epoki brązu - cmentarzysko ? - pradzieje XIV - XV w. - punkt osadniczy
158	Ligota Wielka	20	93-29/20-20	Epoka kamienia - ślad osadniczy Pradzieje - ślad osadnictwa
159	Ligota Wielka	21	93-29/21-21	III okres epoki brązu - halsztat - osada XIV - XV w. - ślad osadniczy
160	Ligota Wielka	22	93-29/22-22	IV w. n. e. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
161	Ligota Wielka	23	93-29/23-23	IV w. n.e. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
162	Ligota Wielka	24	93-29/24-24	VIII - IX w. - osada
163	Ligota Wielka	25	93-29/25-25	IV w. n. e. - punkt osadniczy

				XIV - XV w. - ślad osadniczy Późne średniowiecze lub okres nowożytny - ślad osadniczy
164	Ligota Wielka	26	93-29/26-26	IV w. n. e. - punkt osadniczy XIII - XIV w. - punkt osadniczy
165	Ligota Wielka	27	93-29/27-27	Epoka kamienia - paleolit górny ? - ślad osadniczy
166	Ligota Wielka	28	93-29/28-28	Paleolit górny lub schyłkowy - ślad osadniczy
167	Ligota Wielka	29	93-29/29-29	Epoka kamienia lub epoka brązu - ślad osadniczy Wczesny okres wpływów rzymskich - faza C3 - D - punkt osadniczy
168	Ligota Wielka	30	93-29/30-30	Epoka kamienia - ślad osadniczy
169	Ligota Wielka	31	93-29/31-31	Późne średniowiecze - punkt osadniczy, stanowisko archiwalne o nieokreślonej lokalizacji
170	Ligota Wielka	32	93-29/32-32	XIV - XV w. - punkt osadniczy
171	Ligota Wielka	33	93-29/33-33	Neolit - ślad osadniczy V okres epoki brązu - halsztat - osada
172	Ligota Wielka	34	93-29/34-34	Pradzieje - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
173	Ligota Wielka	35	93-29/35-35	Późne średniowiecze - punkt osadniczy, stanowisko archiwalne o nieokreślonej lokalizacji
174	Ligota Wielka	36	93-29/36-36	Mezolit - punkt osadniczy Neolit ? - ślad osadniczy IV w. n. e. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
175	Ligota Wielka	37	93-29/37-37	Epoka kamienia ? - ślad osadniczy ? Późne średniowiecze - ślad osadniczy
176	Ligota Wielka	38	93-29/38-38	Neolit - punkt osadniczy Wczesne średniowiecze - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
177	Ligota Wielka	39	93-29/39-39	V okres epoki brązu - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy ? - cmentarzysko ?, stanowisko archiwalne o nieokreślonej lokalizacji
178	Ligota Wielka	40	93-29/40-40	Późne średniowiecze - punkt osadniczy, stanowisko archiwalne o nieokreślonej lokalizacji
179	Lubiatów	1	93-29/1-41	Neolit - ślad osadniczy
180	Lubiatów	2	92-29/2-79	Neolit - ślad osadniczy
181	Lubiatów	3	93-29/3-42	Neolit ? - punkt osadniczy IV w. n. e. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
182	Lubiatów	4	93-29/4-43	XIV - XV w. - punkt osadniczy
183	Lubiatów	5	93-29/5-44	XIV - XV w. - punkt osadniczy
184	Lubiatów	6	93-29/6-45	Neolit - ślad osadniczy
185	Lubiatów	7	93-29/7-46	Kultura łużycka - cmentarzysko ? Późne średniowiecze - ślad osadniczy
186	Lubiatów	8	93-29/8-47	Neolit – cmentarzysko?, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
187	Lubiatów	9	93-29/9-48	Epoka kamienia - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
188	Lubiatów	10	93-29/10-49	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
189	Łąka	1	95-30/1-30	XIV - XV w. - ślad osadniczy
190	Łąka	2	95-30/2-31	XIV - XV w. - punkt osadniczy
191	Łąka	3	95-30/3-32	XIII - XIV w. - punkt osadniczy
192	Łąka	4	95-30/4-33	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
193	Łąka	5	95-30/5-34	Późny okres wpływów rzymskich - osada XIV - XV w. - punkt osadniczy
194	Łąka	6	94-30/6-7	XIV w. - punkt osadniczy

195	Łąka	7	96-30/7-8	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
196	Maciejowice	1	93-29/1-55	Neolit - osada IV okres epoki brązu - skarb IV - V okres epoki brązu – cmentarzysko V okres epoki brązu - halsztat C - osada Młodszy okres przedrzymski - punkt osadniczy
197	Maciejowice	2	93-29/2-56	Neolit - skarb
198	Maciejowice	3	93-29/3-57	Neolit - ślad osadniczy
199	Maciejowice	4	93-29/4-58	Epoka kamienia - punkt osadniczy Kultura łużycka - punkt osadniczy Okres wpływów rzymskich - ślad osadniczy
200	Maciejowice	5	93-29/5-59	Neolit - punkt osadniczy V okres epoki brązu - halsztat C - osada Kultura łużycka - cmentarzysko
201	Maciejowice	6	93-29/6-60	Neolit - punkt osadniczy Pradzieje - ?
202	Maciejowice	7	93-29/7-61	Neolit - ślad osadniczy V okres epoki brązu - skarb? XIV - XV w. - punkt osadniczy
203	Maciejowice	8	93-29/8-62	Epoka kamienia - ślad osadniczy V okres epoki brązu - halsztat - osada IV w. n. e. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
204	Maciejowice	9	93-29/9-63	V okres epoki brązu - halsztat C - osada IV w. n. e. - punkt osadniczy X - XI w. - punkt osadniczy
205	Maciejowice	10	93-29/10-64	IV w. n. e. - osada Pradzieje - ? XIV - XV w. - ślad osadniczy
206	Maciejowice	11	93-29/11-65	Epoka kamienia - ślad osadniczy Neolit? - ślad osadniczy III okres epoki brązu - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
207	Maciejowice	12	92-29/12-61	III okres epoki brązu - skarb
208	Maciejowice	13	93-29/13-62	Epoka brązu - punkt osadniczy Wczesny okres wędrówek ludów faza C3 - D1 - osada Pradzieje - ? XIV - XV w. - ślad osadniczy
209	Maciejowice	14	93-29/14-66	Mezolit - punkt osadniczy Neolit - ślad osadniczy
210	Maciejowice	15	93-29/15-67	IX - X w. – osada, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
211	Maciejowice	16	93-29/16-68	Epoka kamienia - ślad osadniczy III okres epoki brązu - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
212	Maciejowice	17	93-29/17-63	III okres epoki brązu - halsztat - punkt osadniczy
213	Maciejowice	18	93-29/18-64	XI - XII w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
214	Maciejowice	19	93-29/19-69	III - V okres epoki brązu - punkt osadniczy
215	Maciejowice	20	93-29/20-70	Epoka kamienia - ślad osadniczy III - V okres epoki brązu - osada
216	Maciejowice	21	93-29/21-71	Mezolit? - ślad osadniczy Epoka kamienia - ślad osadniczy Pradzieje - ślad osadniczy
217	Maciejowice	22	93-29/22-72	Pradzieje - punkt osadniczy
218	Maciejowice	23	93-29/23-73	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
219	Maciejowice	24	93-29/24-74	III okres epoki brązu - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
220	Maciejowice	25	93-29/25-75	Neolit - punkt osadniczy Epoka brązu - punkt osadniczy

				Późne średniowiecze - punkt osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
221	Maciejowice	26	93-29/26-76	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
222	Maciejowice	27	93-29/27-77	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
223	Maciejowice	28	93-29/28-78	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
224	Maciejowice	29	93-29/29-79	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
225	Maciejowice	30	93-29/30-80	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
226	Maciejowice	31	93-29/31-81	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
227	Maciejowice	32	93-29/32-82	Późne średniowiecze - punkt osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
228	Maciejowice	33	93-29/33-83	Neolit – punkt osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
229	Maciejowice	34	93-29/34-84	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
230	Maciejowice	35	93-29/35-85	Późne średniowiecze – ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
231	Maciejowice	36	93-29/36-86	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
232	Maciejowice - Grodziszcze	37	93-29/37-87	Pradzieje - punkt osadniczy Okres wpływów rzymskich - ślad osadniczy IX - X w. - grodzisko XIV - XV w. - punkt osadniczy
233	Maciejowice - Grodziszcze	38	93-29/38-88	Paleolit - punkt osadniczy Neolit - punkt osadniczy
234	Maciejowice - Grodziszcze	39	93-29/39-89	IX - X w. - grodzisko
235	Maciejowice - Grodziszcze	40	93-29/40-90	Epoka kamienia - ślad osadniczy Okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy Pradzieje - ? X - XI w. - osada XV w. - punkt osadniczy
236	Maciejowice - Grodziszcze	41	93-29/41-91	XII - XIV w. - osada
237	Maciejowice - Grodziszcze	42	93-29/42-92	Pradzieje - punkt osadniczy Wczesne średniowiecze - punkt osadniczy
238	Maciejowice - Grodziszcze	43	93-29/43-93	X - XI w. - punkt osadniczy Pradzieje - ?
239	Malerzowice Małe	1	93-30/1-1	Neolit - punkt osadniczy Późny okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy X - XI w. - osada
240	Malerzowice Małe	2	93-30/2-2	Neolit - ślad osadniczy
241	Malerzowice Małe	3	93-30/3-3	Neolit - punkt osadniczy XII - 1 poł. XIII w. - osada
242	Malerzowice Małe	4	93-30/4-4	Pradzieje - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
243	Malerzowice Małe	5	93-30/5-5	Pradzieje - ślad osadniczy Wczesne średniowiecze - faza młodsza - do I poł. XIII w. – osada XIV - XV w. - ślad osadniczy
244	Malerzowice Małe	6	93-30/6-6	Pradzieje - ślad osadniczy Wczesne średniowiecze do I poł. XIII w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
245	Malerzowice Małe	7	93-30/7-7	Neolit - ślad osadniczy XI - XII w. - osada
246	Malerzowice Małe	8	93-30/8-8	Faza D - punkt osadniczy II poł. X w. - XI w. - osada
247	Malerzowice Małe	9	93-30/9-9	Pradzieje - punkt osadniczy Wczesne średniowiecze - faza starsza - do X w. - punkt osadniczy

				XIV - XV w. - punkt osadniczy
248	Malerzowice Małe	10	93-30/10-10	Epoka kamienia - punkt osadniczy
249	Malerzowice Małe - Bednary	11	93-30/11-11	Cmentarzysko - neolit Epoka brązu, halsztat - punkt osadniczy
250	Malerzowice Małe - Bednary	12	93-30/12-12	Neolit - ślad osadniczy XIV w. - punkt osadniczy XVII/XVIII w. - cmentarzysko
251	Malerzowice Małe - Bednary	13	93-30/13-13	Paleolit ? - ślad osadniczy
252	Malerzowice Małe - Bednary	14	93-30/14-14	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko archiwalne o przybliżonej lokalizacji na E od Malerzowic Małych
253	Malerzowice Małe - Bednary	15	93-30/15-15	Kultura łużycka - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
254	Meszno	1	94-30/1-14	Epoka kamienia - ślad osadniczy
255	Meszno	2	94-29/2-22	X - XII w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
256	Meszno	3	94-29/3-23	Neolit - ślad osadniczy X - XII w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
257	Meszno	4	94-29/4-24	Późny okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy X - XII w. - punkt osadniczy
258	Nadziejów	1	95-30/1-27	Faza C-D - osada XIV - XV w. - ślad osadniczy
259	Nadziejów	2	95-30/2-28	Epoka kamienia - ślad osadniczy Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
260	Otmuchów obręb Nieradowice	1	93-30/1-61	Epoka kamienia - punkt osadniczy X - XII w. - punkt osadniczy
261	Otmuchów obręb Nieradowice	2	93-30/2-62	Pradzieje - punkt osadniczy IX - X w. - ślad osadniczy
262	Otmuchów obręb Nieradowice	3	93-30/3-63	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
263	Otmuchów obręb Nieradowice	4	93-30/4-64	X - XI w. - osada XIV - XV w. - punkt osadniczy
264	Otmuchów obręb Nieradowice	5	93-30/5-65	Epoka kamienia - punkt osadniczy
265	Otmuchów obręb Nieradowice	6	93-30/6-66	XIV - XV w. - punkt osadniczy
266	Otmuchów obręb Nieradowice	7	93-30/7-67	Paleolit ? - punkt osadniczy
267	Otmuchów obręb Nieradowice	8	93-30/8-68	Późne średniowiecze - punkt osadniczy
268	Otmuchów obręb Nieradowice	9	93-30/9-69	Epoka brązu - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
269	Otmuchów obręb Nieradowice	10	93-30/10-70	Pradzieje - punkt osadniczy Średniowiecze lub okres nowożytny - punkt osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
270	Otmuchów	1	94-30/1-31	Epoka kamienia - ślad osadniczy Wczesne średniowiecze - grodzisko Późne średniowiecze, okres nowożytny - zamek
271	Otmuchów	2	94-30/2-32	V okres epoki brązu - punkt osadniczy Średniowiecze i okres nowożytny - stare miasto
272	Otmuchów	3	93-29/3-106	Neolit - osada IV w. n. e. - punkt osadniczy XI - XII w. - punkt osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - punkt osadniczy
273	Otmuchów	4	93-30/4-50	Paleolit - punkt osadniczy
274	Otmuchów	5	93-30/5-51	Paleolit - punkt osadniczy Mezolit - punkt osadniczy Okres wpływów rzymskich? - ślad osadnictwa
275	Otmuchów	6	93-29/6-107	IV w. n. e. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
276	Otmuchów	7	93-30/7-52	II poł. XIII - XIV w. - osada

277	Otmuchów	8	93-29/8-108	IV w. n. e. - punkt osadniczy XIII w. - punkt osadniczy
278	Otmuchów	9	93-30/9-53	Okres wpływów rzymskich - ślad osadniczy XII - I poł. XIII w. - punkt osadniczy
279	Otmuchów	10	93-30/10-54	Neolit - osada X - XIII w. - punkt osadniczy
280	Otmuchów	11	93-30/11-55	Epoka brązu - punkt osadniczy
281	Otmuchów	12	93-29/12-109	Epoka kamienia - ślad osadniczy IV w. n. e. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
282	Otmuchów	13	93-29/13-110	Mezolit - ślad osadniczy IV w. n. e. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
283	Otmuchów	14	93-29/14-111	Pradzieje - punkt osadniczy Wczesne średniowiecze? - ślad osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
284	Otmuchów	15	93-29/15-112	Pradzieje - punkt osadniczy
285	Otmuchów	16	93-30/16-56	Paleolit - punkt osadniczy
286	Otmuchów	17	93-29/17-113	Neolit - ślad osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
287	Otmuchów	18	93-29/18-114	Późne średniowiecze - ślad osadniczy
288	Otmuchów	19	94-30/19-33	XIV w. - ślad osadniczy
289	Otmuchów	20	93-29/20-115	Neolit - ślad osadniczy ? - ślad osadniczy
290	Otmuchów	21	93-30/21-57	Neolit - ślad osadniczy
291	Otmuchów	22	94-30/22-34	Wczesne średniowiecze - ślad osadniczy
292	Otmuchów	23	94-30/23-35	X - XII w. - ślad osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
293	Otmuchów	24	94-30/24-36	XIV - XV w. - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
294	Otmuchów	25	93-30/25-58	Pradzieje - ślad osadnictwa Wczesne średniowiecze - faza starsza - do X w.- punkt osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
295	Otmuchów	26	93-30/26-59	Epoka kamienia - ślad osadniczy
296	Otmuchów	27	93-30/27-60	Średniowiecze - ślad osadniczy
297	Otmuchów	28	94-30/28-37	Epoka kamienia - ślad osadniczy
298	Otmuchów	29	94-30/29-38	XIV - XV w. - punkt osadniczy
299	Otmuchów	30	94-30/30-39	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
300	Otmuchów	31	94-30/31-40	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
301	Otmuchów	32	94-30/32-41	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
302	Otmuchów	33	94-30/33-42	Epoka kamienia - punkt osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
303	Otmuchów	34	93-29/34-116	Późne średniowiecze - punkt osadniczy
304	Otmuchów	35	93-29/35-117	Neolit - punkt osadniczy
305	Otmuchów	36	93-29/36-118	Mezolit - punkt osadniczy Neolit - punkt osadniczy IV w. n. e. - osada Późne średniowiecze - osada
306	Otmuchów	37	93-29/37-119	Okres halsztacki? - ślad osadniczy Wczesny okres wędrówek ludów (faza C3-D) - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
307	Otmuchów	38	93-29/38-120	Wczesny okres wędrówek ludów (faza C3-D) - osada
308	Otmuchów	39	93-29/39-121	Wczesne średniowiecze? - ślad osadniczy
309	Otmuchów	40	93-30/40-39	Neolit - ślad osadniczy
310	Otmuchów	41	93-30/41-40	Neolit - ślad osadniczy
311	Piotrowice Nyskie	1	95-30/1-48	Epoka kamienia - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji

312	Piotrowice Nyskie	2	95-30/2-49	XIII w. - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
313	Piotrowice Nyskie	3	95-29/3-14	Neolit - ślad osadniczy
314	Piotrowice Nyskie	4	95-30/4-50	Neolit - punkt osadniczy Późny okres wpływów rzymskich? - punkt osadniczy XVI - XV w. - punkt osadniczy
315	Piotrowice Nyskie	5	95-30/5-51	III - IV okres epoki brązu - ślad osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
316	Piotrowice Nyskie	6	95-30/6-52	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
317	Piotrowice Nyskie	7	95-30/7-53	Epoka brązu - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
318	Piotrowice Nyskie-Krakówkowice	8	94-29/8-21	Wczesne średniowiecze - grodzisko
319	Ratnowice	1	94-29/1-16	Neolit - punkt osadniczy Neolit - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
320	Ratnowice	2	94-29/2-17	Neolit - punkt osadniczy Neolit - ślad osadniczy X - XII w. - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
321	Ratnowice	3	94-29/3-18	Późny okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
322	Ratnowice	4	94-29/4-19	Neolit – skarb?, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
323	Ratnowice	5	94-29/5-20	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
324	Otmuchów obręb Sarnowice	1	93-29/1-94	XIII - XV? - grodzisko domniemane
325	Otmuchów obręb Sarnowice	2	93-29/2-95	Neolit - ślad osadniczy
326	Otmuchów obręb Sarnowice	3	93-29/3-96	Paleolit - punkt osadniczy Neolit - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
327	Otmuchów obręb Sarnowice	4	93-29/4-97	Pradzieje - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
328	Otmuchów obręb Sarnowice	5	93-29/5-98	Późny okres wpływów rzymskich? - ślad osadniczy X - XI w. - ślad osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - ślad osadniczy
329	Otmuchów obręb Sarnowice	6	93-29/6-99	XII - XIII w. - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy
330	Otmuchów obręb Sarnowice	7	93-29/7-100	Epoka kamienia - ślad osadniczy IV w. n. e. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
331	Otmuchów obręb Sarnowice	8	93-29/8-101	Późne średniowiecze? - ślad osadniczy
332	Otmuchów obręb Sarnowice	9	93-29/9-102	Mezolit - punkt osadniczy Neolit - punkt osadniczy IV w. n. e. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
333	Otmuchów obręb Sarnowice	10	93-29/10-103	Późne średniowiecze - punkt osadniczy
334	Otmuchów obręb Sarnowice	11	93-29/11-104	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
335	Otmuchów obręb Sarnowice	12	93-29/12-105	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
336	Siedlec	2	92-30/2-35	Neolit - ślad osadniczy stanowisko archiwalne. lokalizacja: przy zachodnim krańcu wsi, na lewi od drogi do ogonowa, na wzniesieniu
337	Siedlec	3	92-30/3-36	Pradzieje - ślad osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
338	Siedlec	4	92-30/4-37	Pradzieje - ślad osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
339	Siedlec	5	92-30/5-38	Pradzieje - ślad osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy

340	Siedlec	6	92-30/6-39	XIV - XV w. - punkt osadniczy
341	Siedlec	7	92-30/7-40	Pradzieje - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
342	Siedlec	8	92-30/8-41	Pradzieje - punkt osadniczy 2 poł. X - XII w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
343	Siedlec	9	92-30/9-42	Neolit - punkt osadniczy Kultura łużycka - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy ? - ślad osadnictwa
344	Siedlec	10	92-30/10-43	Neolit - punkt osadniczy Neolit - punkt osadniczy Neolit - ślad osadniczy V okres ep. brązu - halsztat - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy VI - IX w. -punkt osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadnictwa
345	Siedlec	11	92-30/11-44	Kultura łużycka - punkt osadniczy Późny okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy
346	Siedlec	12	92-30/12-45	Neolit - punkt osadniczy V okres epoki brązu - halsztat - punkt osadniczy Późny okres wpływów rzymskich - punkt - osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
347	Siedlec	13	92-30/13-46	V okres epoki brązu - halsztat - osada Późne średniowiecze - ślad osadniczy
348	Siedlec	14	92-30/14-47	Epoka kamienia - ślad osadniczy V okres epoki brązu - halsztat - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy XI - I poł. XIII w. - punkt osadniczy
349	Siedlec	15	92-30/15-48	Pradzieje - ślad osadniczy XI - I poł. XIII w. - ślad osadnictwa Późne średniowiecze - punkt osadniczy
350	Siedlec	16	92-30/16-49	Późne średniowiecze - punkt osadniczy
351	Siedlec	17	92-30/17-50	Epoka kamienia - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
352	Siedlec	18	92-30/18-51	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko archiwalne. lokalizacja: na południe od wsi
353	Siedlec	19	93-30/19-83	Pradzieje - ślad osadniczy IX - I poł. X w. - ślad osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
354	Siedlec	20	93-30/20-84	Kultura przeworska - faza D - punkt osadniczy
355	Siedlec	21	93-30/21-85	Kultura przeworska - faza D - osada
356	Siedlec	22	93-30/22-86	Neolit - punkt osadniczy Neolit - ślad osadniczy Okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy Pradzieje - ? X - XI w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
357	Siedlec	23	93-30/23-87	Neolit - ślad osadniczy Pradzieje - ? Kultura przeworska - faza D - ślad osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
358	Starowice	2	93-30/2-71	Neolit - ślad osadniczy
359	Starowice	3	93-30/3-72	Neolit - ślad osadniczy
360	Starowice	4	93-30/4-73	XII - I poł. XIII w. - punkt osadniczy
361	Starowice	5	93-30/5-74	Okres halsztacki - ślad osadniczy

362	Starowice	6	92-30/6-52	Neolit - punkt osadniczy Kultura łużycka - punkt osadniczy Kultura przeworska - faza C - D – osada Pradzieje - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
363	Starowice	7	92-30/7-53	Neolit - punkt osadniczy Kultura przeworska - faza D - punkt osadniczy Pradzieje - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
364	Starowice	8	92-30/8-54	Kultura przeworska - faza D - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
365	Starowice	9	92-30/9-55	XIV - XV w. - punkt osadniczy
366	Starowice	10	93-30/10-75	Okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy Pradzieje - ?
367	Starowice	11	93-30/11-76	Epoka kamienia - punkt osadniczy Kultura przeworska - faza D - punkt osadniczy
368	Starowice	12	93-30/12-77	XIV - XV w. - punkt osadniczy
369	Starowice	13	93-30/13-78	Kultura łużycka? - punkt osadniczy XI - XII w. - osada
370	Starowice	14	93-30/14-79	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - X w. - ślad osadniczy
371	Starowice	15	93-30/15-80	Neolit - ślad osadniczy Kultura łużycka - punkt osadniczy Okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy Pradzieje - ? Wczesne średniowiecze - ślad osadniczy
372	Starowice	16	93-30/16-81	V okres epoki brązu - halsztat C - osada
373	Starowice	17	93-30/17-82	Neolit - ślad osadniczy Kultura łużycka - punkt osadniczy Pradzieje - ? IX - I poł. X w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
374	Suszkowice	1	93-30/1-116	Epoka kamienia - punkt osadniczy Pradzieje - ślad osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
375	Suszkowice	2	93-30/2-117	Neolit? - punkt osadniczy? Późne średniowiecze - punkt osadniczy
376	Suszkowice	3	93-30/3-118	Neolit - ślad osadniczy Pradzieje - ślad osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
377	Suszkowice	4	93-30/4-119	Epoka kamienia - ślad osadniczy Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
378	Suszkowice	5	93-30/5-120	Kultura przeworska - faza C - ślad osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
379	Suszkowice	6	93-30/6-145	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
380	Otmuchów obręb Śliwice	1	94-30/1-15	XIV - XV w. - punkt osadniczy
381	Otmuchów obręb Śliwice	2	94-30/2-16	Neolit - ślad osadniczy II okres epoki brązu - ślad osadniczy
382	Ulanowice	1	93-30/1-16	Epoka kamienia - mezolit (?) - punkt osadniczy
383	Ulanowice	2	93-30/2-17	Epoka kamienia - punkt osadniczy
384	Ulanowice	3	93-30/3-18	XIV - XV w. - grodzisko stożkowate
385	Ulanowice	4	93-30/4-19	Pradzieje - ślad osadniczy XIV w. - punkt osadniczy
386	Ulanowice	5	93-30/5-20	Późne średniowiecze - punkt osadniczy
387	Ulanowice	6	93-30/6-21	Kultura przeworska - faza D - punkt osadniczy Pradzieje - ? IX - I poł. X w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy

388	Ulanowice	7	93-30/7-22	Pradzieje - ślad osadniczy II poł. X - XI w. - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
389	Ulanowice	8	93-30/8-23	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
390	Ulanowice	9	93-30/9-24	XIV w. - punkt osadniczy
391	Ulanowice	10	93-30/10-25	Neolit - ślad osadniczy
392	Ulanowice	11	93-30/11-26	Paleolit - osada Mezolit (?) - punkt osadniczy Późny okres wpływów rzymskich - osada Późne średniowiecze - punkt osadniczy
393	Ulanowice	12	93-30/12-27	Paleolit - punkt osadniczy
394	Ulanowice	13	93-30/13-28	Paleolit - punkt osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
395	Ulanowice	14	93-30/14-29	Epoka kamienia - punkt osadniczy Neolit - osada V okres epoki brązu - osada Późne średniowiecze - ślad osadniczy
396	Ulanowice	15	93-30/15-30	Epoka kamienia - punkt osadniczy
397	Ulanowice	16	93-30/16-31	Paleolit (?) - punkt osadniczy
398	Ulanowice	17	93-30/17-32	Paleolit - punkt osadniczy
399	Wierzbno	1	94-30/1-22	XVI w. - grodzisko (?), stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
400	Wierzbno	2	94-30/2-23	Neolit - punkt osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - punkt osadniczy
401	Wierzbno	3	94-30/3-24	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
402	Wierzbno	4	94-30/4-25	Neolit - osada XIV - XV w. - punkt osadniczy
403	Wierzbno	5	94-30/5-26	XIV - XV w. - punkt osadniczy
404	Otmuchów obręb Wójcice	1	94-30/1-43	Epoka kamienia - punkt osadniczy
405	Otmuchów obręb Wójcice	2	94-30/2-44	Neolit - punkt osadniczy Późny okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
406	Otmuchów obręb Wójcice	4	93-30/4-33	Epoka kamienia - punkt osadniczy
407	Otmuchów obręb Wójcice	5	93-30/5-34	Epoka kamienia - punkt osadniczy
408	Otmuchów obręb Wójcice	6	93-30/6-35	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
409	Otmuchów obręb Wójcice	7	93-30/7-36	Epoka kamienia - punkt osadniczy
410	Otmuchów obręb Wójcice	8	93-30/8-37	Paleolit - punkt osadniczy Kultura łużycka - ślad osadniczy
411	Otmuchów obręb Wójcice	9	94-30/9-45	Pradzieje - punkt osadniczy Wczesne średniowiecze (?) - punkt osadniczy
412	Otmuchów obręb Wójcice	10	93-30/10-38	Epoka kamienia - ślad osadniczy
413	Otmuchów obręb Wójcice	15	93-30/15-39	Paleolit (?) - punkt osadniczy
414	Otmuchów obręb Wójcice	16	93-30/16-40	Epoka kamienia - punkt osadniczy
415	Otmuchów obręb Wójcice	17	93-30/17-41	Paleolit (?) - ślad osadniczy
416	Otmuchów obręb Wójcice	18	93-30/18-42	Epoka kamienia - punkt osadniczy Kultura przeworska - faza D - punkt osadniczy
417	Otmuchów obręb Wójcice	19	94-30/19-46	Mezolit - punkt osadniczy
418	Otmuchów obręb Wójcice	20	93-30/20-43	Paleolit górny - osada (obozowisko) XIV - XV w. - punkt osadniczy
419	Otmuchów obręb Wójcice	21	93-30/21-44	Epoka kamienia (epipaleolit - neolit) - ślad osadniczy
420	Otmuchów obręb Wójcice	22	93-30/22-45	Paleolit górny/ schyłkowy - ślad osadniczy
421	Otmuchów obręb Wójcice	23	93-30/23-46	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
422	Otmuchów obręb Wójcice	24	93-30/24-47	Okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy

423	Otmuchów obręb Wójcice	25	93-30/25-48	XIV - XV w. - punkt osadniczy
424	Otmuchów obręb Wójcice	26	93-30/26-49	Neolit - punkt osadniczy Wczesne średniowiecze? - ślad osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
425	Otmuchów obręb Wójcice	27	94-30/27-47	Epoka kamienia - ślad osadniczy Późne średniowiecze - punkt osadniczy
426	Otmuchów obręb Wójcice	28	94-30/28-48	Pradzieje - punkt osadniczy IX - X w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
427	Otmuchów obręb Wójcice	29	94-30/29-49	XI - XII w. - punkt osadniczy II poł. XIII - XIV w. - punkt osadniczy
428	Otmuchów obręb Wójcice	30	94-30/30-50	Kultura przeworska - faza C - punkt osadniczy XI - XII w. - osada
429	Otmuchów obręb Wójcice	31	94-30/31-51	Neolit? - punkt osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
430	Otmuchów obręb Wójcice	32	94-30/32-52	Kultura przeworska - faza C - punkt osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - ślad osadniczy
431	Otmuchów obręb Wójcice	33	94-30/33-53	Kultura przeworska - faza C2 - C3 - osada VIII - X w. - punkt osadniczy
432	Otmuchów obręb Wójcice	34	94-30/34-54	Kultura przeworska - faza C2 - C3 - osada XIV - XV w. - ślad osadniczy
433	Otmuchów obręb Wójcice	35	94-30/35-55	Pradzieje - ślad osadniczy XI - XII w. - ślad osadniczy
434	Otmuchów obręb Wójcice	36	94-30/36-56	Pradzieje - ślad osadniczy Wczesne średniowiecze - faza starsza - ślad osadniczy XIV - XV w. - ślad osadnictwa
435	Otmuchów obręb Wójcice	37	94-30/37-57	Pradzieje - ślad osadniczy XIV - XV w. - punkt osadniczy
436	Otmuchów obręb Wójcice	38	94-30/38-58	Neolit - ślad osadniczy Pradzieje - ?
437	Otmuchów obręb Wójcice	39	94-30/39-59	Pradzieje - ślad osadniczy Wcz. śr. - faza starsza - do k. X w. - punkt osadniczy Późne średniowiecze - ślad osadniczy
438	Otmuchów obręb Wójcice	40	94-30/40-60	Kultura przeworska - faza C3 - D - osada XIV - XV w. - punkt osadniczy
439	Otmuchów obręb Wójcice	41	94-30/41-61	Epoka kamienia - ślad osadniczy IX - X w. - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
440	Otmuchów obręb Wójcice	42	94-30/42-62	Pradzieje - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
441	Otmuchów obręb Wójcice	43	94-30/43-63	Pradzieje - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
442	Otmuchów obręb Wójcice	44	94-30/44-64	Pradzieje - punkt osadniczy XIV - XV w. - ślad osadniczy
443	Otmuchów obręb Wójcice	45	94-30/45-65	Okres wpływów rzymskich - punkt osadniczy
444	Otmuchów obręb Wójcice	46	94-30/46-66	XIII w. - grodzisko stanowisko archiwalne. lokalizacja: około 800 , na SW od wsi, w pobliżu drogi
445	Otmuchów obręb Wójcice	47	94-30/47-67	Neolit - ślad osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
446	Otmuchów obręb Wójcice	48	94-30/48-68	Epoka kamienia - punkt osadniczy, stanowisko o nieokreślonej lokalizacji
447	Zwanowice	1	95-30/1-36	Neolit - ślad osadniczy Pradzieje - ? XIV - XV w. - ślad osadniczy
448	Zwanowice	2	95-30/2-37	XIV - XV w. - punkt osadniczy

Głównym zagrożeniem dla stanowiska archeologicznego jest rolnicze i przemysłowe użytkowanie gruntów /np. wyrobiska piasku, pospółki/. Szczególną ochroną należy otoczyć potwierdzone w terenie stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków właściwego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

4.2. Dobra kultury współczesnej

Przez dobra kultury współczesnej należy rozumieć niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak: pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

Obecnie w gminie Otmuchów nie ma opracowanej listy dóbr kultury współczesnej i brak jest również wniosków o wpisanie na nią jakichkolwiek obiektów.

5. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNE, WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.1. Potencjał i rozwój demograficzny

Procesy demograficzne wpływają na skalę rozwoju gminy oraz potrzeby rozwoju wielu dziedzin życia i sposobów zagospodarowania związanych m.in. z zabezpieczeniem potrzeb mieszkaniowych, miejsc pracy, siecią i wielkością placówek infrastruktury społecznej oraz wielkością urządzeń inżynierii technicznej.

5.1.1. Liczba ludności i struktura demograficzna Gminy

W ujęciu dynamicznym daje się obserwować nieznaczny, choć stały spadek liczby ludności Gminy. Skokowa zmiana liczby ludności ze względu na miejsce zamieszkania (miejski/wiejski) miała miejsce w związku ze zmianami administracyjnymi Gminy.

Tabela 41. Liczba ludności gminy Otmuchów w latach 2015-2019 r. według miejsca zamieszkania [68]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	osoba	13 803	13 746	13 634	13 620	13 501
w miastach	osoba	5 000	4 996	4 946	6 615	6 552
na wsi	osoba	8 803	8 750	8 688	7 005	6 949

Struktura ludności, wg płci kształtowała się jak poniżej. Współczynnik feminizacji od kilku lat utrzymuje się na stałym poziomie.

Tabela 42. Liczba ludności gminy Otmuchów w latach 2015-2019 r. według płci [69]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	osoba	13 803	13 746	13 634	13 620	13 501
kobiety	osoba	7 108	7 076	7 002	6 966	6 569
mężczyźni	osoba	6 695	6 670	6 632	6 654	6 932
Współczynnik feminizacji	osoba	106	106	106	105	106

Struktura ludności w układzie kohortowym wygląda następująco:

Tabela 43. Liczba ludności gminy Otmuchów w latach 2015-2019 r. w układzie kohortowym [70]

Wyszczególnienie	j.m	2015	2016	2017	2018	2019
0-4 lat	osoba	580	541	529	561	544
5-9 lat	osoba	673	682	661	618	608

[68] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[69] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[70] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

10-14 lat	osoba	609	633	659	664	676
15-19 lat	osoba	795	762	707	677	602
20-24 lat	osoba	928	859	828	821	836
25-29 lat	osoba	1 054	1 053	1 027	1 010	969
30-34 lat	osoba	1 125	1 103	1 053	995	975
35-39 lat	osoba	1 038	1 055	1 085	1 105	1 110
40-44 lat	osoba	961	998	996	1 038	1 034
45-49 lat	osoba	836	833	852	891	920
50-54 lat	osoba	881	837	809	789	783
55-59 lat	osoba	1 092	1 071	1 030	985	918
60-64 lat	osoba	1 041	1 090	1 084	1 083	1 040
65-69 lat	osoba	837	847	899	911	954
70 lat i więcej	osoba	1 353	1 382	1 415	1 472	1 532

Tabela 44. Struktura ludności gminy Otmuchów, w % ogółem ludność w wieku[71]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2016	2017	2018	2019
przedprodukcyjnym	%	16,9	16,7	16,3	16,3	16,2
produkcyjnym	%	63,5	63,2	62,9	62,3	61,6
poprodukcyjnym	%	19,5	20,1	20,9	21,4	22,2

Tabela 45. Ruch naturalny ludności gminy Otmuchów w latach 2015-2019.[72]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2016	2017	2018	2019
zgony	-	10,83	10,18	11,83	12,07	12,91
przyrost naturalny	-	-4,11	-1,45	-2,92	-3,97	-4,65
urodzenia żywe	-	6,71	8,72	8,91	8,09	8,26

Tabela 46. Migracje ludności gminy Otmuchów w latach 2015-2019.[73]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2016	2017	2018	2019
saldo migracji wewnętrznych	osoba	-4	-49	-49	-43	-29
saldo migracji zagranicznych	osoba	0	-9	-8	1	0

W ujęciu ekonomicznym obserwuje się spadek ludności w wieku produkcyjnym i szybki wzrost udziały ludności w wieku poprodukcyjnym (starzenie się społeczeństwa). Wynika to między innymi z negatywnych trendów demograficznych a także ze zjawiska migracji (głownie osób w wieku przed- i produkcyjnym). Wpływ na migrację ma sąsiedztwo Gminy z obszarem miasta Nysa i Opole, gdzie znaczny stopień zainwestowania, dużego ośrodka miejskiego, nie sprzyja powstawaniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym zapewniającym odpowiedni poziom życia mieszkańców. Proces suburbanizacji, w którym to sąsiednie obszary wiejskie stają się sypialniami, względem bardziej rozwiniętych pod kątem dostępu do rynku pracy miast, jest silnie zauważalny, gdyż wzrost możności ludności, a także większa mobilność sprzyjają osiedlaniu się poza ośrodkami miejsc pracy, na terenach wiejskich, dających możliwość większego komfortu życia pod kątem hałasu i innych uciążliwości związanych z terenami silnie zainwestowanymi.

[71] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[72] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[73] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

5.1.2. Trendy demograficzne i prognoza liczby ludności

Wyniki długookresowej prognozy ludności Polski na lata 2008-2035 Głównego Urzędu Statystycznego wskazywały, że w perspektywie kolejnych 26 lat, tzw. horyzontu prognozy, liczba ludności Polski będzie systematycznie zmniejszać się, przy czym tempo tego spadku będzie coraz wyższe wraz z upływem czasu. Ubytek liczby ludności kraju w stosunku do 2007 r. ma wynieść w końcu horyzontu prognozy ponad 2,2 mln osób, co oznacza 5,6% ludności mniej.

Dokonana na podstawie prognozy GUS projekcja liczby ludności w roku 2040 (regresja liniowa, analiza dla perspektywy 20-letniej) wskazuje, że liczba mieszkańców spadnie do poziomu 12 491 osób.

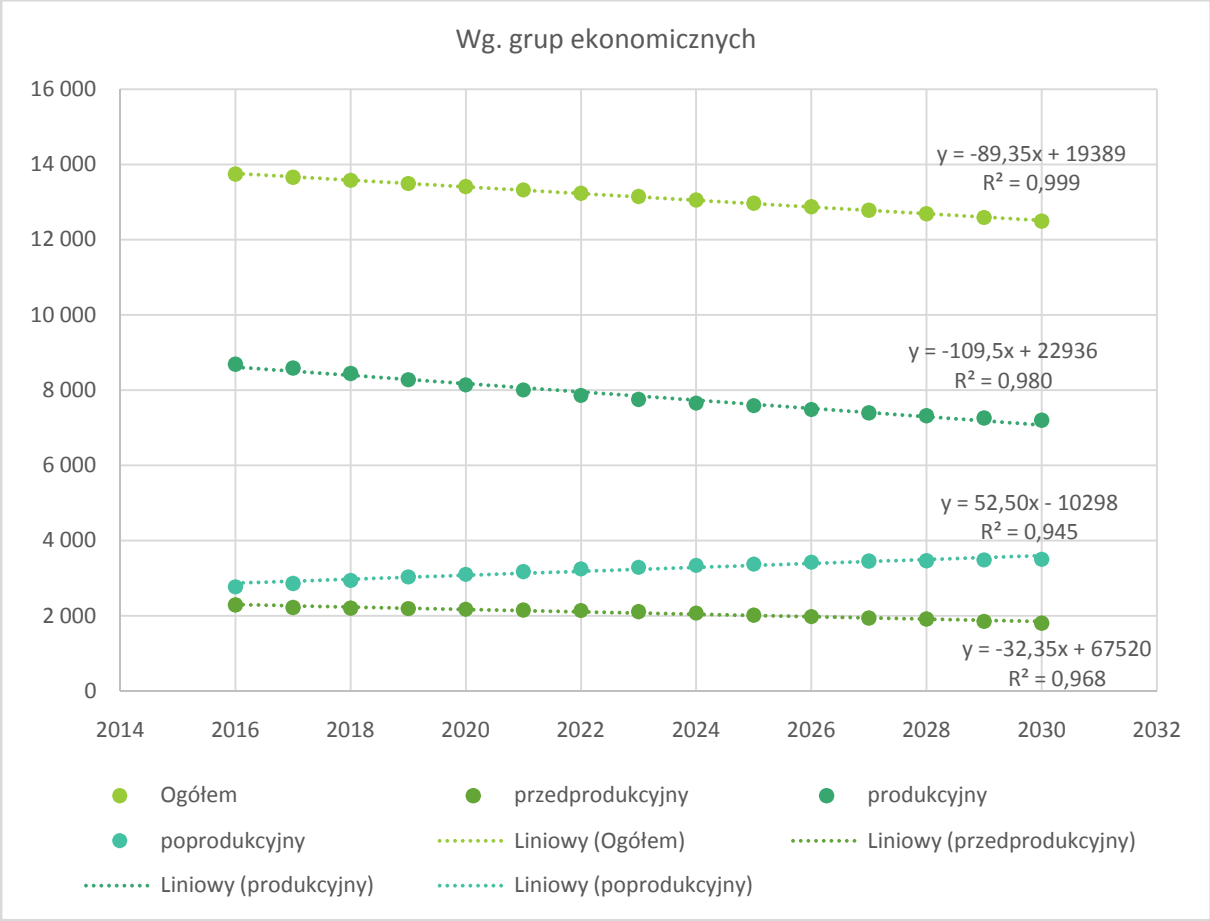

Rysunek 22. Prognoza liczby ludności Gminy wg grup ekonomicznych. Analiza regresyjna (regresja liniowa). Opracowanie własne

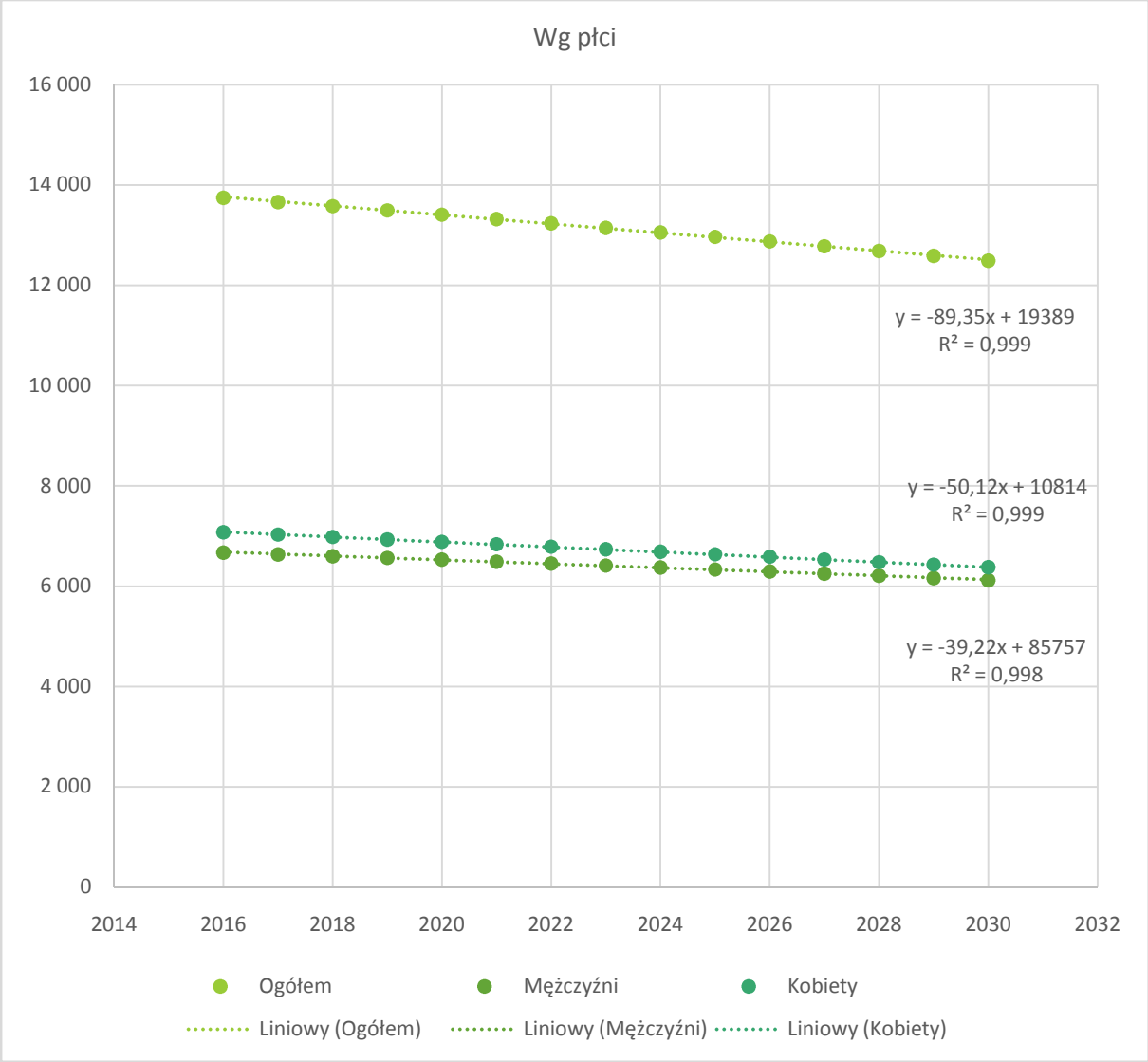

Rysunek 23. Prognoza liczby ludności Gminy wg płci. Analiza regresyjna (regresja liniowa). Opracowanie własne

Spodziewana (prognozowana) liczność populacji gminy Otmuchów w roku 2025 wyniesie 12 967 mieszkańców a w roku 2030: 12 491 mieszkańców (w stosunku do 13 494 osób zamieszkujących gminę w roku 2019). Zmiana ilościowa w okresie 2019-2040 nie jest duża (spadek o ok. 7,4%) jednakże w podobnym tempie maleć będzie ilość mieszkańców w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym a rosnąć w wieku poprodukcyjnym, co stanowić będzie poważne zagrożenie dla demografii Gminy w dalszych latach, o ile nie zostanie wdrożona polityka zmieniająca na dodatni współczynnik migracji wewnętrznych i zewnętrznych, np. poprzez stworzenie dogodnych warunków do osiedlenia się dla osób w wieku produkcyjnym, co niestety wymaga stworzenia odpowiedniej ilości miejsc pracy i/lub warunków do rozwoju przedsiębiorczości.

Tabela 47. Prognoza GUS liczby ludności gminy Otmuchów wg kategorii ekonomicznych, do roku 2030.[74]

Wyszczególnienie	j.m.	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ogółem	**osób**	**13 494**	**13 410**	**13 323**	**13 235**	**13 146**	**13 057**	**12 967**	**12 876**	**12 780**	**12 686**	**12 589**	**12 491**
przedprodukcyjny	osób	2 189	2 173	2 150	2 138	2 111	2 070	2 014	1 976	1 937	1 912	1 848	1 801
produkcyjny	osób	8 273	8 137	8 000	7 854	7 749	7 649	7 582	7 478	7 389	7 312	7 255	7 191
poprodukcyjny	osób	3 032	3 100	3 173	3 243	3 286	3 338	3 371	3 422	3 454	3 462	3 486	3 499

Tabela 48. Prognoza GUS liczby ludności gminy Otmuchów wg płci, do roku 2030.[75]

Wyszczególnienie	j.m.	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ogółem	osób	**13 494**	**13 410**	**13 323**	**13 235**	**13 146**	**13 057**	**12 967**	**12 876**	**12 780**	**12 686**	**12 589**	**12 491**
Mężczyźni	osób	6 564	6 528	6 488	6 450	6 412	6 373	6 332	6 292	6 250	6 209	6 162	6 117
Kobiety	osób	6 930	6 882	6 835	6 785	6 734	6 684	6 635	6 584	6 530	6 477	6 427	6 374

[74] Prognoza ludności gmin 2017-2030, GUS 2017.
[75] Prognoza ludności gmin 2017-2030, GUS 2017.

Tabela 49. Prognoza ludności gminy Otmuchów wg kategorii ekonomicznych, do roku 2040. Obliczenia własne.

Wyszczególnienie	j.m	2020	2025	2030	2035	2040
Ogółem	osób	13 410	12 967	12 491	12 063	11 616
przedprodukcyjny	osób	2 173	2 014	1 801	1 680	1 518
produkcyjny	osób	8 137	7 582	7 191	6 533	5 985
poprodukcyjny	osób	3 100	3 371	3 499	3 851	4 113

Tabela 50. Prognoza ludności gminy Otmuchów wg płci, do roku 2040. Obliczenia własne.

Wyszczególnienie	j.m.	2020	2025	2030	2035	2040
Ogółem	osób	13 410	12 967	12 491	12 063	11 616
Mężczyźni	osób	6 528	6 332	6 117	5 934	5 738
Kobiety	osób	6 882	6 635	6 374	6 128	5 878

# # #

Prognoza opracowana w Studium (2014 z uzupełnieniami 2018[76]) uwzględniała:

- Spadek ludności miasta i wsi,
- Ujemny w ostatnich latach przyrost naturalny,
- Utrzymywanie się ujemnego salda migracji, z tendencją zmniejszania się wielkości odpływu ludności.

Analizę i prognozę przeprowadzono prognozę demograficzną ludności dwiema metodami, metodą kohortową i wskaźnikową.

Tabela 51. Wyniki prognozy demograficznej opartej o prognozę GUS w porównaniu z wynikami wyznaczonymi w Studium (2014/2018) w oparciu o analizy własne.

Wyszczególnienie	j.m.	2020	2025	2030	2035	2040	2045
Prognoza ludności w oparciu o prognozę demograficzną GUS	osób	13 410	12 967	12 491	12 063	11 616	-
Prognoza ludności w oparciu o analizę kohortową	osób	12 601	11 706	10 763	9 688	8 626	7 619
Prognoza ludności w oparciu o analizę wskaźnikową (wartość średnia)	osób	-	-	12 671	-	--	11 631

Przeprowadzone w Studium (2014/2018)[77] analizy wykazują, iż prognoza liczby ludności przeprowadzona metodą kohortową wskazuje na stopniowy spadek liczby ludności. Analiza ta jednak nie uwzględnia migracji, a wyłącznie przyrost naturalny. Mając na uwadze, iż zmiana liczebności

[76] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów, tekst jednolity 2014r., wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą NR XXXVIII/404/2018 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 17 października 2018 r.

[77] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów, tekst jednolity 2014r., wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą NR XXXVIII/404/2018 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 17 października 2018 r.

mieszkańców gminy jest także silnie uwarunkowana migracjami, których głównie przyrost wpływa na niwelowanie, występujących fluktuacyjnie zmiennych wartości przyrostu naturalnego, ma ona silny wpływ na wyniki prognozy wskaźników metody wskaźnikowej.

Ostatecznie, przyjmujemy do dalszych wyliczeń (II. Uwarunkowania, Rozdział 7.2): następujące wskaźniki demograficzne dla roku 2040:

- **Ludność Gminy: 11 616 osób, w tym:**
  - **5 738 mężczyzn**
  - **5 878 kobiet.**

5.2. Rynek pracy i bezrobocie

Charakterystykę rynku pracy w gminie Otmuchów (w latach 2015-2019) zawiera poniższe zestawienie:

Tabela 52. Pracujący[78]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	osoba	1 558	1 519	1 592	1 541	1 485
mężczyźni	osoba	684	648	717	646	635
kobiety	osoba	874	871	875	895	850

Tabela 53. Bezrobotni zarejestrowani[79]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	osoba	549	480	385	304	320	398
mężczyźni	osoba	293	255	191	123	167	200
kobiety	osoba	256	225	194	181	153	198

Tabela 54. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym[80]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	%	6,3	5,5	4,5	3,6	3,8
kobiety	%	6,3	5,6	4,9	4,6	4,3
mężczyźni	%	6,2	5,5	4,2	2,7	3,4

W kształtowaniu polityki rynku należy uwzględnić następujące uwarunkowania wynikające z aktualnego bilansu zatrudnienia na terenie gminy i miasta (opr. na podstawie danych GUS):

- Liczba osób w wieku produkcyjnym (zawodowo-czynnych) w 2019 r. na terenie gminy stanowiła 61,6% ogólnej liczby ludności gminy i systematycznie maleje.

[78] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[79] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[80] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

- Pracujący w gminie stanowili w 2019 r. grupę 1 485 osób (bez zatrudnionych w indywidualnych gospodarstwach rolnych). Liczba ta podlega fluktuacjom, w ostatnich dwóch latach zaobserwowano trend spadkowy.
- Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi 3,8% i systematycznie maleje, przy czym spadek wśród mężczyzn jest bardziej znaczący niż wśród kobiet.

5.3. Warunki mieszkaniowe

Otmuchów jest gminą miejsko-wiejską, w której w strukturze zabudowy jest wyraźny podział przestrzenny na tereny zwarte miejskie i tereny rozproszone wiejskie. Zabudowa mieszkaniowa miejska to wyłącznie tereny miasta Otmuchów, gdzie w centrum dominuje budownictwo wielorodzinne. Ogółem w Gminie znajduje się 4 591 budynków w których zlokalizowano 4 628 mieszkań (57,8 % zasobów mieszkaniowych zlokalizowanych jest na wsi). Budynków wielorodzinnych w Gminie znajduje się 2 693, z czego 1 167 w mieście i 1 5526 na wsiach.

Tabela 55 Budynki mieszalne i mieszkania. Podstawowe dane[81]

Wyszczególnienie	Lokalizacja	j.m	2015	2019
Budynki mieszkalne w gminie	ogółem	-	2 562	2 646
Mieszkania	ogółem	-	4 591	4 628*
	w miastach	-	1 914	-
	na wsi	-	2 677	-
Izby	ogółem	-	19 257	19 462
	w miastach	-	7 163	-
	na wsi	-	12 094	-
Powierzchnia użytkowa mieszkań	ogółem	m.kw.	375 765	381 530
	w miastach	m.kw.	136 554	-
	na wsi	m.kw.	239 211	-
*)dane za rok 2018				

Wskaźniki dotyczące mieszkalnictwa ulegają poprawie. Wzrasta przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania, wzrasta przeciętna ilość izb w mieszkaniach. Maleją wskaźniki dotyczące liczby osób przypadających na jedną izbę lub mieszkanie.

[81] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

Tabela 56. Mieszkania. Wskaźniki[82]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2018
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m.kw	81,8	82,4
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m.kw	27,2	28,0
mieszkania na 1000 mieszkańców	-	332,6	339,8
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	-	4,19	4,21
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	-	3,01	2,94
przeciętna liczba osób na 1 izbę	-	0,72	0,70

W gminie Otmuchów istnieje grupa rodzin pozostających w strefie ubóstwa, bez widocznych możliwości rychłego wyjścia z tej sytuacji. Gmina dysponowała w 2018 r. 165 mieszkaniami komunalnymi i 4 lokalami socjalnymi. Gmina pozyskuje i sprzedaje zasoby mieszkaniowe.

Tabela 57. Komunalne zasoby mieszkaniowe[83]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2018
mieszkania	-	178	165
powierzchnia użytkowa mieszkań	m.kw	10 184	9 338
Lokale socjalne	-	4	4
powierzchnia użytkowa lokali socjalnych	m.kw	135	135
Mieszkania socjalne sprzedane	-	18	10
Powierzchnia użytkowa mieszkań sprzedanych	m.kw	1 196	707

Wyposażenie mieszkań pozostaje w zasadzie bez zmian. Niekorzystne kształtowanie się wskaźników na przestrzeni lat 2015-2018 wynika ze zmiany granic administracyjnych miasta Otmuchowa, które wchłonęło część terenów z zabudową wiejską, charakteryzującą się gorszym wyposażeniem w instalacje.

Tabela 58. Mieszkania wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań[84]

Wyszczególnienie	lokalizacja	j.m.	2015	2018
Wodociąg	w miastach	%	99,1	98,4
	na wsi	%	95,9	96,0
Łazienka	w miastach	%	95,5	94,4
	na wsi	%	90,0	90,1
Centralne ogrzewanie	w miastach	%	78,7	78,6
	na wsi	%	77,0	77,2

Tabela 59. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne[85]

Wyszczególnienie	lokalizacja	j.m.	2015	2018
Wodociąg	w miastach	-	1 897	2 428
	na wsi	-	2 568	2 074
Ustęp spłukiwany	w miastach	-	1 877	2 404
	na wsi	-	2 547	2 057

[82] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[83] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[84] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[85] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

Łazienka	w miastach	-	1 827	2 328
	na wsi	-	2 410	1 947
Centralne ogrzewanie	w miastach	-	1 507	1 940
	na wsi	-	2 062	1 669
Gaz sieciowy	w miastach	-	1 716	1 762
	na wsi	-	66	40

Zmiana z roku 2018 widoczna jest zarówno w liczbach bezwzględnych jak i we wskaźnikach.

5.4. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Na terenie gminy Otmuchów funkcjonują 3 placówki NZOZ (przychodnie lekarskie):

- NZOZ „Elmed" Otmuchów, ul. Nyska 13
- NZOZ „Omega" Otmuchów, ul. Krakowska 14
- NZOZ 'Salmed" Kałków 65

Ponadto funkcjonują prywatne gabinety stomatologiczne.

Tabela 60. Ambulatoryjna opieka zdrowotna[86]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
Porady lekarskie ogółem	-	64 886	63 434
Przychodnie ogółem	ob.	3	3
Praktyki lekarskie w miastach	--	1	1
Przychodnie na 10 tys. ludności	ob.	2	2

Tabela 61. Apteki i punkty apteczne[87]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019	2020
Apteki	ob.	5	6	6
Mgr farmacji	osoba	7	9	9
Ludność na aptekę ogólnodostępną	osoba	2 761	2 250	b.d.

Na terenie gminy występuje się 6 aptek zlokalizowanych w mieście Otmuchów. Liczba osób przypadających na aptekę w gminie (w 2019 roku 2 250 osób) jest niższa niż średnia w powiecie (w 2016 roku 3 218 osób) oraz niższa niż w województwie (w 2016 roku 3 037 osób). Świadczy to o bardzo dobrym poziomie infrastruktury społecznej w gminie w tym zakresie.

Odsetek dzieci objętych opieką żłobkową wynosi (stan na 2019 r,) 16,2% i wzrósł od roku 2015 o blisko 3 punkty procentowe. Opieka żłobkowa zorganizowana jest w dwóch placówkach (Oddział żłobkowy przy PP Nr 2 w Otmuchowie i Żłobek w Kałkowie), obie są podległe samorządowi.

[86] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[87] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

Tabela 62. Dzieci objęte opieką w żłobkach i w wieku żłobkowym[88]

Wyszczególnienie		j.m.	2015	2019
Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	ogółem	%	13,3	16,2
	w miastach	%	40,0	20,5
	na wsi	%	0,0	12,9

Tabela 63. Żłobki i kluby dziecięce[89]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
Żłobki i kluby dziecięce	ob.	1	2
Żłobki podległe samorządowi terytorialnemu	ob.	1	2
Miejsca ogółem (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi)	msc.	40	72
Dzieci przebywające w ciągu roku ogółem (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi)	osoba	49	66
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	osoba	133	162

W gminie znajduje się jedna placówka resocjalizacyjna dla młodzieży z 28 miejscami. W roku sprawozdawczym 2019 w placówce zorganizowano opieką dla 52 osób, ukończyło ją 28 wychowanków. W Gminie znajduje się jeden Dom Pomocy Społecznej z 50 miejscami (ul. Sienkiewicza 4B). Ilość placówek i ich wielkość nie zmieniły się w ciągu ostatnich 5 lat.

Tabela 64. Opieka nad dziećmi i młodzieżą. Placówki socjalizacyjne[90]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019	2020
Placówki ogółem	ob.	1	1	1
Miejsca ogółem	msc.	28	28	28
Wychowankowie ogółem	osoba	26	28	24
Wychowankowie, dziewczęta	osoba	12	14	13
Wychowankowie, chłopcy	osoba	14	14	11
Wychowankowie w roku sprawozdawczym	osoba	39	52	34
Wolontariusze w roku sprawozdawczym	osoba	0	1	0

Tabela 65. Placówki stacjonarnej pomocy społecznej[91]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019	2020
Placówki (z filiami)	ob.	1	1	1
Miejsca (łącznie z filiami)	msc.	52	50	42
Mieszkańcy (łącznie z filiami)	osoba	44	50	42
Mieszkańcy (łącznie z filiami) w roku sprawozdawczym	osoba	-	70	45
Mieszkańcy (łącznie z filiami) na 1000 ludności	osoba	3	4	45
Mieszkańcy - osoby bezdomne	osoba	44	50	42
Mieszkańcy - osoby bezdomne w roku sprawozdawczym	osoba	-	70	42
Bezdomni w noclegowniach, domach i schroniskach dla bezdomnych	osoba	44	50	42
Miejsca w noclegowniach, domach i schroniskach dla bezdomnych	msc.	52	50	42

[88] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[89] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[90] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[91] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

Bezdomni w noclegowniach, domach i schroniskach dla bezdomnych w roku sprawozdawczym	osoba	-	70	45
Schronisko dla bezdomnych	ob.	1	1	1

Raportowana pomoc społeczna w Gminie obejmuje ponad 700 gospodarstw domowych i pozostaje na podobnym poziomie jak w roku 2015. Zasięg korzystania z pomocy społecznej nadal pozostaje wysoki i z różnych form pomocy społecznej korzystało w 2019 r. w Gminie 16,6% mieszkańców (2 261 osób), przy czym coraz mniej osób korzysta z pomocy społecznej z powodu kryterium dochodowego (7,5% w roku 2015 i 4,4% w roku 2019).

Tabela 66. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej[92]

Wyszczególnienie		**j.m.**	**2015**	**2018**	**2019**
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności		osoba	1 608	1 663	2 252
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego	ogółem	gosp.	722	714	960
	poniżej kryterium dochodowego	gosp.	391	243	250
	powyżej kryterium dochodowego	gosp.	331	471	710
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku	ogółem	osoba	2 228	2 261	3 054
	poniżej kryterium dochodowego	osoba	1 041	593	628
	powyżej kryterium dochodowego	osoba	1 187	1 668	2 426
Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku	ogółem	%	16,1	16,6	22,5
	poniżej kryterium dochodowego	%	7,5	4,4	4,6
	powyżej kryterium dochodowego	%	8,6	12,3	17,9

Podstawowym celem działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie mogą lub nie są w stanie ich zaspokoić. Prowadzenie oddziaływań w środowisku ma na celu zapobieganie powstawaniu problemów społecznych oraz pomoc osobom korzystającym z pomocy społecznej w stworzeniu warunków życia odpowiadających godności człowieka. Wsparcia udziela się w formie rzeczowej, materialnej, a także w formie świadczonej pracy socjalnej. Pomoc rzeczowa świadczona jest m.in. w formie usług opiekuńczych skierowanych do osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, paczek żywnościowych rozprowadzanych wśród podopiecznych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 oraz dożywiania dzieci w placówkach oświatowych. Pomoc materialna to pomoc w formie wypłacanych zasiłków celowych, okresowych, stałych, dofinansowania pobytu w domach pomocy społecznej itp. Pomoc świadczona przez

[92] GUS, Bank Danych Lokalnych 2020

pracowników socjalnych i asystenta rodziny w formie pracy socjalnej służy wsparciu osób oraz przywróceniu równowagi funkcjonowania w systemie społecznym[93].

Na terenie Gminy realizowane są dwie inwestycje mające uzupełnić ofertę usług rehabilitacyjnych i opieki senioralnej. Miejsko-Gminny Ośrodek Opieki Społecznej realizuje inwestycję w Sarnowicach (działka 54/5). Ośrodek Wypoczynkowo-Szkoleniowo-Rehabilitacyjny „Sandacz" (działka 1327/3) przechodzi obecnie ostatnią fazę rewitalizacji.

5.5. Oświata i wychowanie

W gminie Otmuchów opieka przedszkolna zorganizowana jest w sześciu przedszkolach (wszystkie samorządu gminnego), dysponującymi około 450 miejscami w 17 oddziałach. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wynosił w roku 2018 - 81% (w grupie wiekowej 3-5 lat) i 82,3% z uwzględnieniem 6-latków. Współczynnik dla miasta wynosi ponad 100% co oznacza, że dzieci zameldowane na terenach wiejskich Gminy uczęszczają do przedszkoli w mieście.

Tabela 67. Przedszkola bez specjalnych[94]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2018	2019
Przedszkola, ogółem	ob.	9	9	9
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	ob.	9	9	9
Oddziały, ogółem	-	18	17	24
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	-	18	17	24
Miejsca, ogółem	msc.	463	453	-
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	msc.	463	453	-

Tabela 68. odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym[95]

Wyszczególnienie		j.m	2015	2018	2019
dzieci w wieku 3 - 5 lat	ogółem	%	85,9	81,0	83,2
	w miastach	%	130,3	105,5	111,6
	na wsi	%	66,3	58,8	60,2
dzieci w wieku 3 - 6 lat	ogółem	%	-	82,3	84,3
	w miastach	%	-	109,2	111,5
	na wsi	%	-	58,5	61,6

Współczynnik skolaryzacji brutto wynosił w roku 2018 w Gminie 82,33% dla szkół podstawowych i 8,80% dla gimnazjów. Na jeden oddział przypadało w Gminie 13 uczniów w szkołach podstawowych, 20 uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych,17 osób w liceach profilowanych i technikach oraz 22 uczniów w liceach ogólnokształcących. Młodzież niepełnosprawna miały możliwość kształcenia w

[93] Raport o stanie gminy Otmuchów za rok 2019, Otmuchów 18-05-2020.
[94] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[95] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

1 zasadniczej szkole zawodowej. W pozostałych typach szkół nie otwarto oddziałów integracyjnych (pomimo istnienia takich oddziałów w roku 2015).

Tabela 69. Współczynniki skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne) [96]

Wyszczególnienie		j.m.	2015	2018	2019
Współczynnik skolaryzacji brutto	szkoły podstawowe	%	81,30	82,33	81,83
	gimnazja	%	81,36	84,80	-

Tabela 70. Uczniowie przypadający na 1 oddział, w różnych typach szkół[97]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2018	2019
Uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach podstawowych	osoba	13	13	13
Uczniowie przypadający na 1 oddział w zasadniczych szkołach zawodowych	osoba	27	20	0
Uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach średnich zawodowych i artystycznych: licea profilowane, technika i uzupełniające technika dla młodzieży	osoba	20	17	14
Uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących	osoba	24	22	23

Tabela 71. Szkoły ponadgimnazjalne i ponadpodstawowe dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (bez szkół specjalnych). [98]

Wyszczególnienie		j.m.	2015	2018	2019
zasadnicze szkoły zawodowe bez specjalnych	uczniowie w oddziałach specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych	osoba	0	1	-
licea ogólnokształcące bez specjalnych	uczniowie w oddziałach specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych	osoba	2	0	0
technika (łącznie ze szkołami ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) bez specjalnych	uczniowie niepełnosprawni indywidualnie nauczani	osoba	1	0	-

Tabela 72. Zdawalność egzaminów maturalnych[99]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2018	2019
szkoły ponadgimnazjalne zawodowe	%	0,0	29,4	-
licea ogólnokształcące	%	61,5	60,0	-

W zakresie infrastruktury społecznej pierwszym analizowanym aspektem jest wyposażenie gminy w placówki oświaty i wychowania na poziomie przedszkolnym i szkolnictwa podstawowego. W Gminie funkcjonują następujące placówki przedszkolne:

[96] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[97] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[98] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[99] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

- Publiczne Przedszkole Nr1 w Otmuchowie,
- Publiczne Przedszkole Nr 2 w Otmuchowie,
- Publiczne Przedszkole Nr3 w Otmuchowie,
- Publiczne Przedszkole w Grądach,
- Publiczne Przedszkole w Jarnołtowie,
- Publiczne Przedszkole w Jasienicy Górnej,
- Publiczne Przedszkole w Kałkowie,
- Publiczne Przedszkole w Mesznie,
- Publiczne Przedszkole w Maciejowicach.

PP Nr1 w Otmuchowie oraz PP Nr 2 w Otmuchowie połączone są w zespół przedszkoli.

Szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa Nr 1w Otmuchowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Otmuchowie,
- Szkoła Podstawowa w Grądach,
- Szkoła Podstawowa w Kałkowie,
- Szkoła Podstawowa w Mesznie,
- Szkoła Podstawowa w Maciejowicach,
- Szkoła Podstawowa w Jarnołtowie
- Szkoła Podstawowa w Ligocie Wielkiej (prowadzona przez stowarzyszenie).

W zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego w Gminie funkcjonują:

- Zespół Szkół w Otmuchowie (lasy po gimnazjum i po szkole podstawowej: Liceum, Technikum, Szkoła branżowa 1 stopnia), ul. Krakowska 36

5.6. Kultura i sztuka

Na terenie gminy Otmuchów występują – zgodnie z danymi GUS 4 biblioteki: Biblioteka Publiczna Miejsko-Gminna w mieście Otmuchów, z filiami w Maciejowicach, Bukowie i Kałkowie. Księgozbiór na dzień 31.12.2018 r. wynosił 32 454 woluminów. Stan czytelników wyniósł 709 osób. Wg danych GUS biblioteki nie posiadały dostępu do internetu szerokopasmowego.

Tabela 73. Biblioteki i czytelnictwo[100]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
biblioteki i filie	ob.	4	4
księgozbiór	wol.	31 510	32 454
czytelnicy w ciągu roku	osoba	575	709
komputery użytkowane w bibliotece dostępne dla czytelników	szt.	4	4
biblioteki, które posiadają dostęp do intrenetu szerokopasmowego	szt.	4	0

Główną instytucją kulturalna w Gminie są Miejsko-Gminny Dom Kultury w Otmuchowie (prowadzący min. Kino „Podzamcze") z filią - Wiejski Dom Kultury w Kałkowie oraz Dom Kultury ZAMEK w Otmuchowie. Sale widowiskowe dysponują 350 miejscami a kino widownią na 150 miejsc oraz salą ekspozycyjną „Sezam". Funkcjonują dwie wyspecjalizowane pracownie plastyczne i jedna muzyczna. W Gminie działa 7 grup artystycznych (zrzeszające 160 członków) a w instytucjach kultury 5 klubów bądź sekcji tematycznych (62 osoby). W szczególności należy wymienić:

1) Zespół Pieśni i Tańca „Otmuchów" składający się z dwóch sekcji: tanecznej i wokalnej;
2) Zespół wokalny „Otmuchowianki";
3) Orkiestra dęta „Otmuchów";
4) Zespół wokalny dziecięcy „Słoneczka Otmuchowie";
5) Zespół wokalny dziecięcy „Mini Słoneczka Otmuchowskie";
6) Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych działa przy Publicznej Bibliotece w Otmuchowie;
7) Dyskusyjny Klub Książki dla dzieci w Filii Bibliotecznej w Kałkowie;
8) Koło plastyczne dla dzieci w MGDK Otmuchów, w DK Kałków, oraz Filii Bibliotecznej w Bukowie;
9) Grupa solistów ze Studia Piosenki;
10) Studio „Mażor" prowadzone przez instruktora wokalno-instrumentalnego;
11) Zespół Tańca Brzucha;
12) Zespół taneczny „Ingenium" (dwie grupy taneczne);
13) Klub Tenisa Stołowego w Bukowie;
14) Aerobic dla kobiet.

Tabela 74. Infrastruktura centrów, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic[101]

Wyszczególnienie		j.m.	2015	2018	2020
instytucje użytkujące odrębny budynek		ob.	0	2	3
instytucje posiadające salę widowiskową		ob.	1	2	2
liczba standardowych miejsc w sali widowiskowej		ob.	150	350	350
Pracownie specjalistyczne działające	plastyczne	szt.	1	2	1
	muzyczne	szt.	1	1	1

[100] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[101] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

w jednostce	komputerowe	szt.	0	0	0
	sale baletowe/taneczne	szt.	0	0	-
Kina stałe		ob.	1	1	1
miejsca na widowni		msc.	150	150	150
widzowie ogółem		osoba	900	1 310	300

Tabela 75. Koła, kluby, sekcje oraz grupy artystyczne[102]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2018	2020
grupy artystyczne	szt.	4	7	7
członkowie grup artystycznych, w tym:	osoba	90	160	140
teatralne	osoba	0	30	10
muzyczne - instrumentalne	osoba	58	80	80
wokalne i chóry	osoba	0	0	
folklorystyczne (ludowe, pieśni i tańca, kapele)	osoba	24	25	25
taneczne	osoba	8	25	25
w tym dzieci i młodzież szkolna	osoba	-	70	
koła / kluby / sekcje	szt.	3	5	
członkowie kół / klubów / sekcji	osoba	34	62	

W roku 2018 odbyło się 71 imprez (w tym 23 seanse filmowe i 24 wystawy), w których wzięło udział ponad 11 280 osób. Do imprez cyklicznych, które zrzeszają największą liczbę uczestników należą:

1) Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy;
2) Majówka w mieście (1-3 maja);
3) Otmuchowskie Lato Kwiatów;
4) Dożynki gminne i parafialne.

W roku 2018 Miejski i Gminny Dom Kultury zorganizował 12 wystaw (w salach MGDK, Sali „Sezam" i w Wiejskich Domach Kultury) oraz przeprowadził 9 konkursów[103]. W roku 2019 odpowiednio 11 wystaw i 11 konkursów[104].

Tabela 76. Imprezy[105]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2018	2020
Imprezy ogółem	szt.	7	71	10
seanse filmowe	szt.	0	23	0
wystawy	szt.	2	24	4
festiwale i przeglądy artystyczne	szt.	0	3	0
koncerty	szt.	0	3	0
prelekcje, spotkania, wykłady	szt.	3	6	2
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	szt.	0	4	2
konkursy	szt.	0	4	0
pokazy teatralne	szt.	0	2	0
konferencje	szt.	0	0	0

[102] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[103] Raport o stanie gminy Otmuchów za rok 2018. Otmuchów 2019
[104] Raport o stanie gminy Otmuchów za rok 2019. Otmuchów 18-05-2020
[105] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

warsztaty	szt.	0	2	2
inne	szt.	2	0	0

Tabela 77. Uczestnicy imprez[106]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2018	2020
Uczestnicy ogółem	osoba	900	11 280	660
seanse filmowe	osoba	0	1 980	0
wystawy	osoba	300	3 900	400
festiwale i przeglądy artystyczne	osoba	0	180	0
koncerty	osoba	0	260	0
prelekcje, spotkania, wykłady	osoba	300	450	120
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	osoba	0	4 250	100
konkursy	osoba	0	40	0
pokazy teatralne	osoba	0	120	0
konferencje	osoba	0	0	40
warsztaty	osoba	0	100	0
inne	osoba	300	0	0

W mieście i wsiach Gminy organizowanych jest ponadto wiele imprez, konkursów i wystaw lokalnych. W statystykach wyraźnie widać wpływ pandemii na życie kulturalne Gminy,

5.7. Sport, turystyka i rekreacja

Na terenie Gminy w roku 2018 działało 12 klubów sportowych prowadzących 14 sekcji. Ogółem w działalność klubową zaangażowane było 381 osób a 573 osoby uprawiały sport (364 osoby do lat 18) pod opieką 11 trenerów, 4 instruktorów i 11 innych osób prowadzonych zajęcia:

- Gminne Zrzeszenie „LZS" w Otmuchowie zrzeszające 8 klubów sportowych;
- Międzyzakładowy Klub Sportowy „Czarni" w Otmuchowie,
- Jacht Klub „OPTY",
- Międzyszkolny Klub Sportowy „Spartakus" w Otmuchowie,
- Uczniowski Klub Sportowy w Otmuchowie,
- Fu Getsu Dojo w Otmuchowie.

Na terenie Gminy znajduje się jeden stadion sportowy (dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych) usytuowany przy ul. Lipowej. Ponadto w miejscowościach Gminy funkcjonuje 11 boisk przyszkolnych lub należących do LZS. W Gminie znajdują się tez 3 hale sportowe o wymiarach 36x19 m (2 w Otmuchowie i w Jarnołtowie). W Otmuchowie znajduje się też kryta pływalnia „Delfinek" przy Zespole Szkół nr 1. (dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych) oraz basen miejski przy ul. Lipowej.

[106] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

Tabela 78. Kluby sportowe łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS[107]

Wyszczególnienie	j.m.	2018
kluby	szt.	12
sekcje sportowe	szt.	14
członkowie	osoba	381
ćwiczący ogółem	osoba	573
ćwiczący do lat 18 ogółem	osoba	364
trenerzy	osoba	11
instruktorzy sportowi	osoba	4
inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	osoba	20

Tabela 79. Obiekty sportowe[108]

Wyszczególnienie		j.m.	2018
stadiony	ogółem	ob.	1
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - ćwiczących	ob.	1
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - widzów	ob.	1
boiska	boiska piłkarskie	ob.	11
	boiska uniwersalne -wielozadaniowe	ob.	3
hale sportowe o wymiarach od 36x19 m	ogółem	ob.	3
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - ćwiczących	ob.	3
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - widzów	ob.	3
sale gimnastyczne o wymiarach poniżej 36x19 m i sale pomocnicze	ogółem	ob.	1
korty tenisowe	ogółem	ob.	1
	otwarty	ob.	1
pływalnie kryte	ogółem	ob.	1
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - ćwiczących	ob.	1
	dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych - widzów	ob.	1

Ze względu na usytuowanie dużego zbiornika wodnego na terenie Gminy i zbiorników w gminach sąsiednich oraz unikalnych obiektów historycznych czy imprez – jak słynne już „Otmuchowskie Lato Kwiatów", gmina Otmuchów jest obszarem wzmożonego ruchu turystycznego. Dla obsługi ruchu turystycznego wykorzystywane są trzy ośrodki wczasowe dysponujące 154 miejscami oraz Hotel „Zamek" dysponujący 81 miejscami całorocznymi. W roku 2018 nie wykazano aktywności kempingów, pokoi gościnnych czy kwater agroturystycznych. Serwis rezerwacyjny[109] wykazuje

[107] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[108] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[109] Booking.com, stan na 23.09.2020 r.

dodatkowo możliwość rezerwacji noclegów w obiektach w Piotrowicach Nyskich, Villi Zdrojowej w Otmuchowie. Obiekty noclegowe dysponowały trzema placówkami gastronomicznymi.

Tabela 80. Turystyczne obiekty noclegowe wg rodzajów[110]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2018	2020
Obiekty ogółem	ob.	5	4	4
miejsca noclegowe ogółem	msc.	252	235	217
obiekty hotelowe całoroczne	ob.	1	1	1
miejsca noclegowe całoroczne	msc.	80	81	81
ośrodki wczasowe	ob.	2	3	2
miejsca noclegowe	msc.	151	154	56
kempingi	ob.	0	0	1
miejsca noclegowe	msc.	0	0	80
pokoje gościnne	ob.	1	0	0
miejsca noclegowe	msc.	5	0	0
kwatery agroturystyczne	ob.	1	0	0
miejsca noclegowe	msc.	16	0	0

Tabela 81. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych[111]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2018	2020
ogółem	ob.	4	3	3
restauracje	ob.	1	1	1
bary i kawiarnie	ob.	2	1	1
punkty gastronomiczne	ob.	1	1	1

W roku 2018 udzielono ponad 12 tys. noclegów turystom zagranicznym, przy czym ogromny wzrost w stosunku do roku 2015 (o 1500%) wynika przede wszystkim z obecności osób z obywatelstwem ukraińskim i innych (nie wskazanych w statystyce). Obecność tych osób nie zawsze jest powiązana z turystyką, a dużo częściej z pracą czasową lub stałą. Zaobserwowano także wzrost liczby turystów z Niemiec, Czech i Austrii.

Tabela 82. Noclegi udzielone turystom zagranicznym (nierezydentom) w turystycznych obiektach noclegowych według wybranych krajów[112]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
ogółem	osoba	837	12 570
Austria	**osoba**	**0**	**44**
Belgia	osoba	22	1
Białoruś	osoba	2	4
Czechy	**osoba**	**0**	**65**
Francja	osoba	3	6
Hiszpania	osoba	0	0
Kanada	osoba	0	0

[110] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[111] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021
[112] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

Niderlandy (Holandia)	osoba	2	0
Niemcy	**osoba**	**282**	**337**
Norwegia	osoba	4	2
Rosja	osoba	6	0
Słowacja	osoba	2	0
Szwajcaria	osoba	4	0
Ukraina	**osoba**	**407**	**7 445**
Wielka Brytania	osoba	5	41
Włochy	osoba	0	113
pozostałe kraje	**osoba**	**98**	**4 512**

Szlaki turystyczne piesze i rowerowe zostały przedstawione w Rozdziale 12.

5.8. Przedsiębiorstwa i przedsiębiorczość

W 2020 r. na terenie gminy zarejestrowane było w systemie REGON 1 254 podmioty gospodarki narodowej z tego:

- Sektor prywatny stanowiły 1 204 podmioty;
- Sektor publiczny: 45 podmiotów.

Liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w Gminie pozostaje w zasadzie bez zmian.

Tabela 83. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON (stan w dniu 31 XII) [113]

Wyszczególnienie	J.m.	2015	2016	2017	2018	2020
Ogółem	-	1 169	1 169	1 167	1 168	1 254
sektor publiczny	-	44	45	44	44	45
sektor prywatny	-	1 122	1 120	1 120	1 121	1 204

Z analizy podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w 2020 r. w systemie REGON wynika, że większość podmiotów gospodarczych prowadzi działalność usługową. W sekcji C – Przetwórstwo przemysłowe zarejestrowanych jest 116 podmiotów tj, ok 9% ogółu.

Tabela 84. Jednostki wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007[114]

Wyszczególnienie	J.m.	2015	2016	2017	2018	2020
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	48	50	49	44	43
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	-	2	1	1	1	2
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	**-**	**105**	**104**	**104**	**107**	**116**
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą	-	0	2	2	2	2

[113] GUS, Bank Danych Lokalnych 2020
[114] GUS, Bank Danych Lokalnych 2020

wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych						
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	-	2	2	2	1	2
Sekcja F - Budownictwo	**-**	**216**	**210**	**217**	**227**	**263**
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	**-**	**292**	**285**	**284**	**280**	**288**
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	**-**	**50**	**52**	**54**	**51**	**50**
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	-	50	50	49	49	52
Sekcja J - Informacja i komunikacja	-	13	15	13	13	16
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	-	30	27	25	25	26
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	**-**	**63**	**63**	**64**	**66**	**76**
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	**-**	**73**	**78**	**79**	**77**	**78**
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	-	35	34	38	38	37
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	-	14	14	14	14	14
Sekcja P - Edukacja	-	46	43	41	43	43
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	-	33	40	36	34	38
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	-	23	23	25	24	27
Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	**-**	**71**	**72**	**66**	**67**	**74**

Tabela 85. Podmioty wg klas wielkości[115]

Wyszczególnienie	J.m.	2015	2016	2017	2018	2020
ogółem	**-**	**1 169**	**1 169**	**1 167**	**1 168**	1 254
0 - 9	-	1 112	1 111	1 109	1 112	1 198
10 - 49	-	51	52	52	50	50
50 - 249	-	5	5	5	5	5
250 - 999	-	1	1	1	1	1

[115] GUS, Bank Danych Lokalnych 2020

W strukturze wielkościowej dominują podmioty małe, zatrudniające do 9 osób. Najbardziej znaczącym zakładem produkcyjnym w Gminie są Zakłady Przemysłu Cukierniczego „Otmuchów" S.A.

5.9. Trzeci sektor

Wykaz stowarzyszeń ujętych w ewidencji starostwa powiatowego w Nysie, posiadających siedzibę w gminie Otmuchów, przedstawiono poniżej:

Tabela 86. Wykaz stowarzyszeń.

Lp.	Nazwa i adres	Data rejestracji	Numer rejestracji w KRS
4	Towarzystwo Miłośników Ziemi Otmuchowskiej Otmuchów ul. Zamkowa 4	-	-
47	OSP w Bukowie	15.06.1992r	
48	OSP w Otmuchowie	19.12.2001r	KRS:0000074384
50	OSP w Maciejowicach	18.07.2001r	KRS:0000025458
51	OSP w Kałkowie	16.07.2001r	KRS:0000028016
52	OSP w Łące	30.10.2001r	KRS:0000031008
53	OSP w Goraszowicach	30.10.2001r	KRS:0000058185
54	OSP w Jodłowie	21.08.2001r	KRS;0000036845
87	OSP w Nadziejowie	25.09.2001r	KRS:0000046752
89	Stowarzyszenie Przedsiębiorców Miasta i Gminy Otmuchów Otmuchów ul. Rynek 1	-	-
114	Jacht Klub „Opty" Otmuchów ul. Plażowa 1	12.12.2001	KRS:0000071635
115	Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy „Czarni" w Otmuchowie Otmuchów ul. Sportowa 1	1.10.2001	KRS:0000048120
136	Międzyszkolny Klub Sportowy w Otmuchowie Otmuchów ul. Jagiełły 26/7	29.01.2002	KRS:0000086114
145	Regionalny Ośrodek Wspierania Inicjatyw Gospodarczych Otmuchów ul. Rynek 1a	15.11.2001	KRS:0000062902
200	Gminne Zrzeszenie LZS w Otmuchowie Otmuchów ul. Zamkowa 6	29.04.2002	KRS:0000106702
217	Stowarzyszenie Bezpieczne Miasto i Gmina Otmuchów Otmuchów ul. Rynek 1a	18.07.2001	KRS:0000018676
229	Stowarzyszenie Liga Otmuchowska Otmuchów ul. Mickiewicza 29	30.10.2001	KRS:000008944
239	Stowarzyszenie Miłośników Jeziora Otmuchowskiego Otmuchów ul. Plażowa 12	30.10.2002	KRS:0000137345
244	Otmuchowskie Stowarzyszenie „Nasza Gmina 2000" Otmuchów ul. Rynek 38	27.02.2003	KRS:0000153172
250	Stowarzyszenie Wspierania Zespołu Szkół w Jarnołtowie Jarnołtów 88	19.09.2003	KRS:0000173798
301	Stowarzyszenie „Złota Góra" w Jarnołtowie , Jarnołtów 18, 48-364Kałków	12.09.2007	KRS:0000288387
304	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Wójcie , Wójcie 167. 48-385 Otmuchów	25.10.2007r	KRS:0000290008
317	Otmuchowskie Stowarzyszenie Edukacyjno- Technologiczne OSET , Otmuchów ul. Krakowska 36	20.08.2008r	KRS:0000312009

Zgodnie z raport o stanie gminy Otmuchów za 2018[116] rok w dniu 1 stycznia 2018 r. funkcjonowało w gminie 9 organizacji pozarządowych, do których w ramach otwartych konkursów ofert skierowano niżej wymienione zadania publiczne:

1) Gminne Zrzeszenie „LZS" w Otmuchowie zrzeszające 8 klubów sportowych,
2) Międzyzakładowy Klub Sportowy „Czarni",
3) Jacht Klub „OPTY",
4) Międzyszkolny Klub Sportowy w Otmuchowie,
5) Uczniowski Klub Sportowy w Otmuchowie,
6) Otmuchowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej,
7) Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Otmuchowie,
8) Caritas Diecezji Opolskiej,
9) Koło Otmuchowskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta,

Ponadto, w Gminie Otmuchów na początku 2018 r. funkcjonowało 25 kół gospodyń wiejskich:

1) Koło Gospodyń Wiejskich w Bukowie
2) Koło Gospodyń Wiejskich w Goraszowicach
3) Koło Gospodyń Wiejskich w Grądach
4) Koło Gospodyń Wiejskich w Janowej
5) Koło Gospodyń Wiejskich w Jarnołtowie
6) Koło Gospodyń Wiejskich w Jodłowie
7) Koło Gospodyń Wiejskich w Kałkowie
8) Koło Gospodyń Wiejskich w Kijowie
9) Koło Gospodyń Wiejskich w Lasowicach
10) Koło Gospodyń Wiejskich w Ligocie Wielkiej
11) Koło Gospodyń Wiejskich w Lubiatowie
12) Koło Gospodyń Wiejskich w Łące
13) Koło Gospodyń Wiejskich w Maciejowicach
14) Koło Gospodyń Wiejskich w Mesznie
15) Koło Gospodyń Wiejskich w Nadziejowie
16) Koło Gospodyń Wiejskich w Nieradowicach
17) Koło Gospodyń Wiejskich w Piotrowicach Nyskich
18) Koło Gospodyń Wiejskich w Ratnowicach
19) Koło Gospodyń Wiejskich w Rysiowicach

[116] Raport o stanie gminy Otmuchów za rok 2018, Otmuchów 2019

20) Koło Gospodyń Wiejskich w Starowicach
21) Koło Gospodyń Wiejskich w Suszkowicach
22) Koło Gospodyń Wiejskich w Śliwicach
23) Koło Gospodyń Wiejskich w Wójcicach
24) Koło Gospodyń Wiejskich w Zwanowicach

5.10. Finanse gminy i możliwości finansowania wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych

Dochody ogółem gminy Otmuchów w roku 2019 wynosiły 67 221 622,27 zł, co daje średnią w wysokości 4 979,01 zł/mieszkańca. Jest to o blisko 1 tys. zł mniej niż wynosi średnia dla Polski (wszystkie gminy, włącznie z miastami na prawach powiatu), która wynosi 5 967,10 zł/osobę[117].
Pomimo to, należy uznać, że gmina Otmuchów znajduje się w dobrej kondycji finansowej i rok budżetowy 2019 został zamknięty z niewielkim zyskiem. Wykonanie budżetu za lata 2018 i 2019 przedstawia tabela:

Rysunek 24. Wykonanie budżetu jst.[118]

Wyszczególnienie	2019		2018	
	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
Dochody	**68 982 491,77**	**67 221 622,27**	**65 038 025,34**	**62 199 948,18**
Wydatki	**77 123 885,01**	**75 127 706,92**	**78 115 994,36**	**73 860 137,43**
Wydatki bieżące	60 254 515,01	58 515 628,48	56 164 451,63	54 267 655,23
Wydatki majątkowe	16 869 370,00	16 612 078,44	21 951 542,73	19 592 482,20
Deficyt/Nadwyżka	**-8 141 393,24**	**-7 906 084,65**	**-13 077 969,02**	**-11 660 189,25**
Przychody (wolne środki)	**10 453 696,24**	**10 453 696,24**	**17 785 388,43**	**17 626 885,49**
Rozchody	**2 312 303,00**	**2 312 286,24**	**4 707 419,41**	**4 013 000,00**
Spłata pożyczki	**2 312 303,00**	**2 312 286,24**	**4 688 419,41**	**3 994 000,00**

Ponadto:

1) Kwoty wykorzystanych środków z UE w 2019 r – 5 284 466,97
2) Kwota zobowiązań wymagalnych – 0,00
3) Kwoty dotacji:
    a) otrzymanych z budżetu jednostek samorządu terytorialnego – 214 256,33
    b) udzielonych innym jednostkom samorządu terytorialnego – 256 491,05
4) Gwarancji i poręczeń – nie udzielono.

[117] GUS, Bank Danych Lokalnych, 2020
[118] Raport o stanie gminy Otmuchów za 2019 rok, Otmuchów 2020.

Wartość rzeczowego majątku podano w wartości netto tj. z uwzględnieniem wielkości umorzeń. Wyjątek stanowią grunty, które nie podlegają umorzeniu. Wartość netto rzeczowego majątku trwałego Gminy Otmuchów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 87. Wartość majątku gminy Otmuchów w roku 2019[119].

L.p.	Wyszczególnienie majątku trwałego	Stan na 31.12.2019 r./w zł/
1.	Grunty	9 326 435,55
2.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	65 315 326,43
3.	Urządzenia techniczne i maszyny	801 386,62
4.	Środki transportu	104 248,08
5.	Inne środki trwałe	126 048,36
6.	Inwestycje rozpoczęte	15 042 121,77
	Ogółem	90 715 566,81

Wielkość majątku i budżetu nie wskazuje na zagrożenia dla możliwości finansowania wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych Gminy.

[119] Raport o stanie gminy Otmuchów za 2019 rok, Otmuchów 2020.

Tabela 88. Dochody ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej[120]

Wyszczególnienie	j.m	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	zł	-	-	53 780 769,70	62 199 948,18	67 221 622,27
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	zł	1 414 504,20	984 220,48	1 214 150,78	1 290 946,40	1 804 174,95
Dział 020 - Leśnictwo	zł	5 735,80	12 713,06	8 796,04	5 399,84	25 762,03
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	**zł**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**2 847 641,75**	**3 165 860,07**
Dział 600 - Transport i łączność	zł	169 992,11	1 144,00	609 476,00	255,00	347 540,00
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	zł	1 468 289,53	1 195 275,04	1 135 362,15	569 635,12	971 443,71
Dział 750 - Administracja publiczna	zł	123 928,65	140 770,21	118 821,09	120 174,56	153 013,30
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	zł	141 593,22	15 870,49	2 878,00	132 580,67	141 622,34
Dział 752 - Obrona narodowa	zł	1 200,00	2 000,00	1 559,33	2 000,00	415,00
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	zł	0,00	12 228,00	12 244,00	12 244,00	8 290,20
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	**zł**	**13 932 098,41**	**14 616 104,57**	**15 095 465,85**	**15 588 492,37**	**16 961 009,79**
Dział 758 - Różne rozliczenia	**zł**	**13 772 092,92**	**14 359 958,42**	**14 977 801,71**	**17 698 388,01**	**20 836 949,94**
Dział 801 - Oświata i wychowanie	zł	1 720 161,92	1 106 687,09	2 416 935,74	4 743 865,23	1 220 394,29
Dział 851 - Ochrona zdrowia	zł	1 000,00	640,00	765,00	945,00	585,00
Dział 852 - Pomoc społeczna	zł	5 174 224,06	11 518 207,56	1 412 043,63	1 268 756,83	1 089 556,77
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	zł	33 759,50	42 508,50	0,00	0,00	21 888,00
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	zł	132 468,82	108 854,00	75 340,19	63 002,46	51 194,24
Dział 855 - Rodzina	**zł**	**-**	**-**	**12 690 417,26**	**12 452 142,06**	**14 387 487,92**
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	zł	4 857 064,87	2 969 428,95	3 663 954,37	4 902 822,82	5 846 153,74
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	zł	23 762,73	16 759,66	344 758,56	500 656,06	113 680,98
Dział 926 - Kultura fizyczna	zł	0,00	0,00	0,00	0,00	74 600,00

Tabela 89. Wydatki ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej[121]

[120] GUS, Bank Danych Lokalnych, 2021.

Wyszczególnienie	j.m	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	zł	-	-	53 488 263,99	73 860 137,43	75 127 706,92
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	zł	1 289 411,25	1 227 367,06	2 134 508,52	2 835 352,61	1 189 849,36
Dział 020 - Leśnictwo	zł	6 632,37	11 550,20	16 738,35	8 733,19	8 274,00
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	zł	0,00	2 550,00	0,00	2 426 206,57	2 633 844,62
Dział 600 - Transport i łączność	zł	936 597,48	1 868 686,02	2 578 523,05	3 930 658,82	1 591 608,73
Dział 630 - Turystyka	zł	0,00	0,00	0,00	123 696,09	0,00
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	zł	348 286,11	541 536,26	611 632,29	1 726 225,01	1 236 598,51
Dział 710 - Działalność usługowa	zł	18 524,00	20 306,00	29 044,34	68 879,83	33 020,23
Dział 750 - Administracja publiczna	**zł**	**2 938 614,77**	**3 183 805,63**	**4 117 853,07**	**5 189 611,81**	**5 489 323,48**
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	zł	141 593,22	15 870,49	2 878,00	132 580,67	141 622,34
Dział 752 - Obrona narodowa	zł	1 200,00	2 000,00	1 559,33	2 000,00	415,00
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	zł	325 156,81	478 792,24	507 563,53	421 322,03	318 152,80
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	zł	246 853,02	185 005,36	158 249,46	211 524,33	614 387,75
Dział 758 - Różne rozliczenia	zł	180 643,49	29 322,13	54 853,64	24 113,86	32 698,08
Dział 801 - Oświata i wychowanie	**zł**	**17 667 280,92**	**17 303 839,50**	**17 208 208,27**	**22 887 693,79**	**19 068 810,57**
Dział 803 - Szkolnictwo wyższe	zł	0,00	0,00	20 000,00	0,00	-
Dział 851 - Ochrona zdrowia	zł	273 466,78	290 595,41	322 619,46	296 109,05	295 378,92
Dział 852 - Pomoc społeczna	**zł**	**6 842 626,74**	**13 044 288,54**	**3 316 953,39**	**3 924 515,86**	**4 122 469,43**
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	zł	279 957,86	259 435,92	0,00	0,00	40 662,00
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	zł	671 200,79	560 741,74	488 706,46	551 877,61	553 689,80
Dział 855 - Rodzina	**zł**	**-**	**-**	**13 494 572,19**	**13 120 741,79**	**15 084 273,85**
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	**zł**	**4 741 604,08**	**5 699 783,83**	**6 298 139,28**	**12 848 773,31**	**19 930 978,73**
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	zł	1 402 515,62	1 537 044,85	2 064 142,36	2 811 363,96	2 466 970,62
Dział 926 - Kultura fizyczna	zł	71 755,70	73 984,60	61 519,00	318 157,24	274 678,10

[121] GUS, Bank Danych Lokalnych, 2021.

6. ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Ocena zagrożenia Gminy Otmuchów została publikowana przez Gminny Zespól Zarządzania Kryzysowego (dokument niedatowany).

6.1. Zagrożenie bezpieczeństwa publicznego

Do zagrożeń bezpieczeństwa publicznego można zaliczyć:

- skażenie promieniotwórcze,
- skażenie chemiczne,
- pożary przestrzenne,
- epidemie (skażenia i zakażenia biologiczne),
- awarie urządzeń sieci energetycznej lub gazowniczej,
- katastrofy komunikacyjne,
- katastrofy budowlane,
- przestępczość,
- ulewy, mrozy, huragany, wichury, śnieżyce,
- awarie obiektów hydrotechnicznych (katastrofalne zatopienia),
- wybuch materiałów niebezpiecznych.

Większość z wymienionych wyżej zagrożeń nie występuje w gminie Otmuchów, lub występuje na poziomie przeciętnym, co wynika zarówno z warunków naturalnych (teren nizinny) jak i niskiego wskaźnika uprzemysłowienia (w tym brak przemysłu ciężkiego i chemicznego).

Zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa realizowane są przez różne instytucje i jednostki administracji samorządowej i państwowej. Na terenie powiatu nyskiego zadania te zrealizowane są przez wydział Bezpieczeństwa i Polityki Społecznej, powiatowe jednostki organizacyjne, służby, inspekcje i straże. WOPR oddział w Nysie, Maltańska Służba Medyczna oddział Nysa, na podstawie[122]:

- Powiatowego planu zarządzania kryzysowego.
- Planu ewakuacji (przyjęcia) ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia II stopnia.
- Planu obrony cywilnej powiatu nyskiego.

[122] Raport o stanie Powiatu Nyskiego za 2019 rok, Starostwo Powiatowe w Nysie 2020

- Planu ewakuacji (przyjęcia) ludności i mienia na wypadek zagrożeń bezpieczeństwa państwa i wojny III stopnia.
- Planu zaopatrzenia ludności powiatu nyskiego w wodę pitną w warunkach specjalnych.
- Charakterystyki i katalogu zagrożeń i ich prawdopodobieństwo wystąpienia w ujęciu tabelarycznym na terenie powiatu nyskiego.
- Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych powiatu nyskiego.
- Ewidencji sił i środków do doraźnej pomocy w grzebaniu zmarłych.

6.1.1. Zdarzenia w zakresie bezpieczeństwa wymagające interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nysie zlokalizowana jest przy ul. Szopena 5. Na terenie gminy Otmuchów działają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, żadna z jednostek nie jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego.

Wyniki przeglądu OSP działających na terenie Gminy w oku 2019, dokonanego przez Komedę PSP w Nysie, zaprezentowano poniżej. Ogółem sklasyfikowano 43 jednostki OSP, z czego 6 ostatnich miejsc zajęły jednostki działające na terenie Gminy.

Tabela 90. Wyniki przeglądu jednostek OSP w roku 2019.[123]

L.p.	Jednostka OSP	Punkty UJEMNE	Punkty DODATNIE	Odpowiedzi negatywnych
5	Otmuchów	0	53	0
5	Łąka	0	53	0
5	Wójcice	0	53	0
21	Maciejowice	0	34	1
35	Kałków	8	0	6
38	Goraszowice	17	0	4
39	Nadziejów	28	0	5
40	Wierzbno	38	1	13
41	Jodłów	42	0	11
42	Buków	54	1	15
43	Jasienica Górna (W trakcie remontu remizy)	115	1	22
-	Śliwice	Nie przystąpiono do przeglądu		

Dane dotyczące interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej w powiecie nyskim i gminie Otmuchów przedstawiono w rozdziale: 3.7.6. Pożary i poważne awarie.

[123] http://www.psp.nysa.pl/przegladyOSP/2019wynikitabeleprzegladowOSP.pdf

6.1.2. Przestępczość

Na terenie powiatu nyskiego w latach 2015-2019 rocznie stwierdzano około 2 700 przestępstw. Z czego większość stanowiły przestępstwa o charakterze kryminalnym, przeciwko mieniu (około 50% wszystkich przypadków). Przestępstwa o charakterze gospodarczym, drugi najczęstszy rodzaj przestępstw, stanowiły około 12% wszystkich przypadków.

Tabela 91. Przestępstwa stwierdzone w powiecie nyskim[124]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
Ogółem	**-**	**2 760**	**2 734**
o charakterze kryminalnym	-	1 946	2 057
o charakterze gospodarczym	-	450	362
drogowe	-	284	231
przeciwko życiu i zdrowiu	-	61	81
przeciwko mieniu	-	1 382	1 362
przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	-	130	152
przeciwko rodzinie i opiece	-	183	335
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	-	311	246

Współczynnik wykrywalności przestępstw uległ w ostatnich latach wyraźnej poprawie i oscyluje w granicach 75%, Przy czym wskaźniki najwyższe obserwuje się dla przestępstw przeciwko rodzinie i opiece (100%) oraz drogowych(97-99%), a najniższe, dla przestępstw o charakterze kryminalnym ok 71,5%.

Tabela 92. Wykrywalność przestępstw w powiecie nyskim[125].

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję - ogółem	**%**	**64,9**	**74,8**
- o charakterze kryminalnym	%	55,4	71,5
- o charakterze gospodarczym	%	80,2	74,4
- drogowe	%	99,6	99,1
- przeciwko życiu i zdrowiu	%	83,6	92,6
- przeciwko mieniu	%	39,1	55,6
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	%	90,8	90,1
- przeciwko rodzinie i opiece	%	98,4	100,0
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	%	99,4	99,2

Komenda Powiatowa Policji Państwowej ulokowana jest w Nysie, ul Armii Krajowej 11. Na terenie Gminy Otmuchów ustanowiona została jednostka podległ: Komisariat Policji w Otmuchowie, przy ul. Henryka Sienkiewicza 9 obejmujący swoim obszarem działania teren całej Gminy (5 referatów dzielnicowych).

[124] GUS, Bank Danych Lokalnych 2020.
[125] GUS, Bank Danych Lokalnych 2020.

Tabela 93 Zadanie priorytetowe w zakresie bezpieczeństwa w poszczególnych referatach dzielnicowych.[126]

Referat dzielnicowy / rejon	Obszar	Zadania priorytetowe
Rejon nr 26	Otmuchów - ulica: 1 Maja, Agrestowa, Aroniowa, Bolesława Chrobrego, Bolesława Krzywoustego, Borówkowa, Brzozowa, Cicha, Czereśniowa, Dąbrówki, Dębowa, Fabryczna, Gruszkowa, Jagodowa, Jałowcowa, Jaśminowa, Jeżynowa, Józefa Chełmońskiego, Kalinowa, Kasztanowa, Kazimierza Odnowiciela, Kazimierza Wielkiego, Klematisów, Konwaliowa, Kossaka, Kościuszki, Krakowska 1, Krokusowa, Królowej Jadwigi, Kwiatowa, Leszczynowa, Lompy, Magnoliowa, Malinowa, Matejki, Mickiewicza, Mieszka I, Modrzewiowa, Morelowa, Mostowa, Nyska (numery parzyste), Opolska, Orkana, Orzechowa, Parkowa, Piastowska, Pigwowa, Plac Jana Pawła II, Porzeczkowa, Reymonta, Roosevelta, Różana, Róży Wiatrów, Rynek, Smolenia, Stawowa, Szkolna, Szosa Jaworowa, Śliwicka, Topolowa, Torowa, Truskawkowa, Wałowa, Wiejska, Winogronowa, Wiśniowa, Władysława Łokietka, Wyspiańskiego, Zamkowa, Żeromskiego, Żurawinowa.	W ramach planu działania priorytetowego w okresie od 01 sierpnia 2020 r. do 31 stycznia 2021 r. podejmowane będą działania zmierzające do wyeliminowania zjawiska dewastacji urządzeń na placu zabaw w Otmuchowie przy ul. Morelowej.
Rejon nr 27	Otmuchów - ulica: Agatowa, Akacjowa, Bolesława Prusa, Czesława Miłosza, Diamentowa, Grodkowska, Grunwaldzka, Henryka Sienkiewicza, Jagiełły, Klonowa, Kolejowa, Koralowa, Krakowska 2-53, Ks. mjr. Stefana Ufryjewicza, Lata Kwiatów, Leśna, Lipowa, Marii Konopnickiej, Mikołaja Reja, Młyńska, Norwida, Nyska (numery nieparzyste), Ogrodowa, Pałacowa, Perłowa, Plażowa, Powstańców Śląskich, Radosna, Rubinowa, Sikorskiego, Słoneczna, Spacerowa, Spokojna, Sportowa, Szafirowa, Św. Karola Boromeusza, Tęczowa, Traugutta, Warszawska, Wesoła, Wjazdowa, Wrocławska, Wspólna.	W ramach planu działania priorytetowego w okresie od 01 sierpnia 2020 r. do 31 stycznia 2021 r.. podejmowane będą działania zmierzające do wyeliminowania zjawiska grupowania się młodzieży zagrożonych demoralizacją, spożywanie alkoholu przez młodzież przy ul. Lipowej w Otmuchowie (teren stadionu miejskiego) w godzinach popołudniowo - wieczornych.
Rejon nr 28	Miejscowość: Broniszowice, Buków, Jarnołtów, Jasienica Górna, Jodłów, Kałków, Kijów, Kwiatków, Łąka, Meszno, Nadziejów z przysiółkiem Kamienna Góra, Piotrowice Nyskie z przysiółkiem Krakówkowice, Ratnowice, Wierzbno z przysiółkiem Zwierzyniec, Zwanowice.	W ramach planu działania priorytetowego w okresie od 01 sierpnia 2020 r. do 31 stycznia 2021 r.. podejmowane będą działania zmierzające do wyeliminowania zjawiska spożywania alkoholu w rejonie sklepu w miejscowości Łąka, w godzinach popołudniowych i wieczornych.
Rejon nr 29	Miejscowość: Goraszowice, Grądy z przysiółkami Laskowice i Pasieki, Janowa, Lasowice, Ligota Wielka, Lubiatów, Maciejowice z przysiółkiem Grodziszcze, Malerzowice Małe, Rysiowice, Siedlec, Starowice, Suszkowice, Ulanowice.	W ramach planu działania priorytetowego w okresie od 01 sierpnia 2020 r. do 31 stycznia 2021 r.. podejmowane będą działania zmierzające do wyeliminowania zjawiska zaśmiecania przydrożnych rowów na trasie Lubiatów - Lasocice.

[126] http://nysa.policja.gov.pl/ony/kontakt/10621,KOMISARIAT-POLICJI-W-OTMUCHOWIE.html

Rejon nr 30	Miejscowość: Białowieża z przysiółkami Siodłary i Suliszów, Chociebórz, Cieszanowice, Goworowice, Kamiennik, Karłowice Małe, Karłowice Wielkie, Kłodobok, Lipniki, Ogonów, Szklary, Wilemowice, Zurzyce	W ramach planu działania priorytetowego w okresie od 01 sierpnia 2020 r. do 31 stycznia 2021 r. podejmowane będą działania zmierzające do wyeliminowania zjawiska zaśmiecania terenów oraz tworzenia dzikich wysypisk śmieci na trasie Kamiennik - Wilemowice, w godzinach popołudniowych i wieczornych.

6.1.3. Bezpieczeństwo ruchu drogowego

W dokumencie *Charakterystyka zagrożeń i ocena ryzyka ich wystąpienia*[127] wskazane zostały następujące obszary problemowe:

- Obwodnica Otmuchowa
- przejazd przez Wójcice na drodze krajowej Nr 46 .

Jak widać na załączonej mapie w roku 2019 zdarzyło się w Gminie 5 wypadków drogowych: cztery sklasyfikowane jako średnie (w tym dwa w Wójcicach na DK 46) oraz jedne sklasyfikowany jako ciężki – w Kwiatkowie (ciężko ranny rowerzysta).

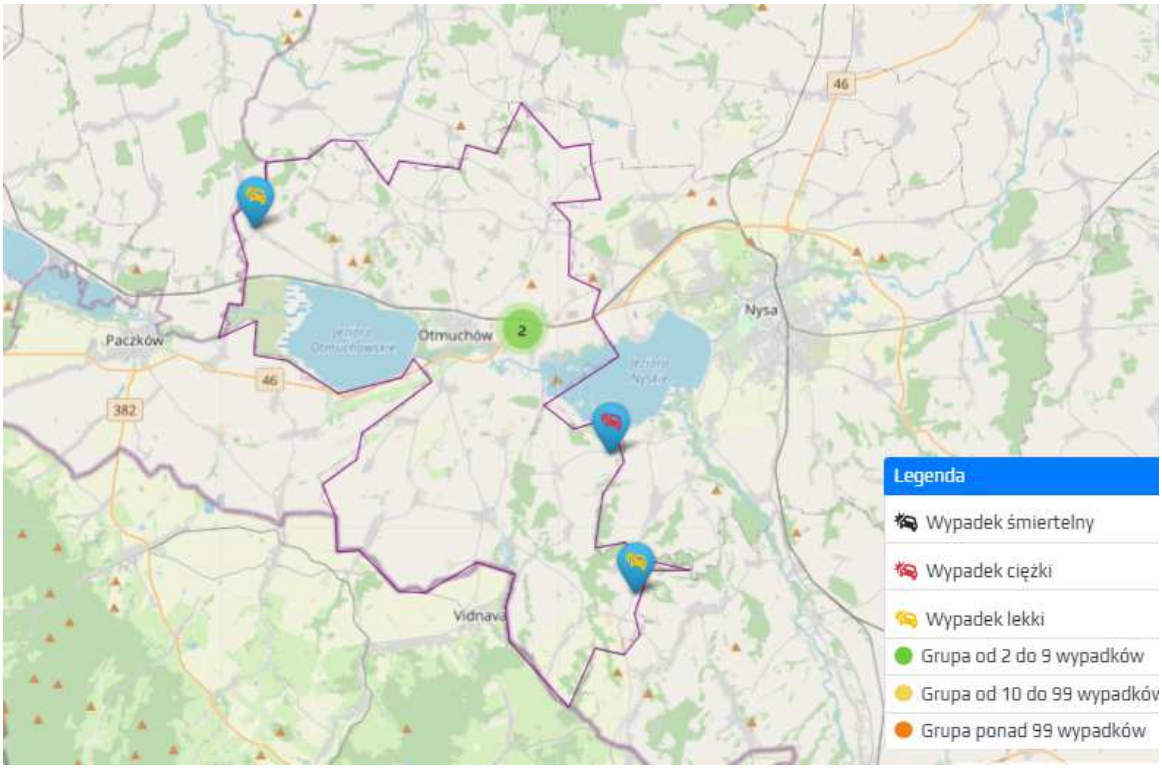

Rysunek 25. Mapa wypadków drogowych w gminie Otmuchów w roku 2019[128].

[127] http://www.gczk.otmuchow.pl
[128] http://www.obserwatoriumbrd.pl

6.1.4. Poważne awarie i inne zdarzenia

Zagrożenie poważną awarią może być związane z przebiegiem przez teren gminy gazociągów wysokiego ciśnienia. W przypadku wystąpienia awarii bądź uszkodzenia instalacji istnieje zagrożenie wybuchem z jednoczesnym pożarem, co może stanowić niebezpieczeństwo zwłaszcza dla terenów przyległych i skupisk ludności znajdujących się w okolicach magistrali gazowej.

Jak wspomniano, w *Wykazie zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej* (aktualizacja na 31.12.2019 r) znajduje się jeden zakład położony w sąsiedztwie gminy Otmuchów: BIOAGRA S.A. Warszawa, Zakład Produkcji Bioetanolu "Goświnowice" w Goświnowicach. Brak zakładów zlokalizowanych na terenie Gminy.

Na stronie internetowej WIOŚ Opole www.opole.pios.gov.pl znajduje się rejestr awarii. Rejestr nie zawiera pozycji odnoszących się do terenu gminy Otmuchów i gmin sąsiednich.

# # #

Od marca 2020 r gmina Otmuchów, podobnie jak cały świat, stoi w obliczu poważnego zagrożenia epidemiologicznego jakim jest pandemia wirusa SARS-CoV-2 wywołującego ciężkie w przebiegu zapalenie płuc Covid-19. Dane epidemiologiczne dla powiatu nyskiego publikowane są codziennie[129]. Wg stanu na 30.09.2020 r.:

- Liczba osób hospitalizowanych: 10
- Liczba osób objętych kwarantanna: 227
- Liczba osób pod nadzorem epidemiologicznym: 0
- Liczba stwierdzonych przypadków zakażenia: 103
- Liczba osób wyleczonych: 65
- Liczba zgonów: 2

Wartości, w przeliczeniu na liczbę mieszkańców, nie odbiegają od wartości średnich dla Polski. Za nadzór epidemiologiczny na terenie powiatu odpowiada Powiatowa Stacja sanitarno-epidemiologiczna w Nysie.

[129] https://www.powiat.nysa.pl/aktualnosc-7626-sytuacja_epidemiologiczna_w_powiecie.html

6.2. Zagrożenie powodziowe i podtopienia

Na terenie gminy Otmuchów występują:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- obszary na których prawdopodobieństwo wstąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%;
- obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

W ujęciu prawnym, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021, poz. 624, z późn. zm.), obszarami szczególnego zagrożenia powodzią są:

a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%;

b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%t;

c) obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią zajmują na terenie gminy Otmuchów dno doliny Nysy Kłodzkiej i zbiorników na niej zlokalizowanych, ograniczone skarpą i wałem przeciwpowodziowym. Granice obszarów zostały wskazane na Załączniku graficznym (rysunek Studium) oraz, poglądowo, poniżej.

Rysunek 26. Mapa Zagrożenia Powodziowego (z prędkością przepływu wody) 1%[130]

[130] SIP gminy Otmuchów, Warstwa Wody Polskie, data dostępu 25.04.2021.

Rysunek 27. Mapa Zagrożenia Powodziowego (z prędkością przepływu wody) 10%[131]

Na terenie Gminy **występują obszary Q 0,2%,** na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie; są to: obszary w centralnej części gminy Otmuchów, przy Zbiorniku Otmuchowskim między rzeką Nysą Kłodzką i Płochą obejmując tereny wzdłuż rzeki Raczyny i Otmuchów obręb Śliwice, przy jezierze Nyskim obejmuje tereny pomiędzy rzeką Nysą Kłodzką a rzeką Płochą oraz tereny polderu Buków - Wierzbno - Otmuchów obręb Śliwice, nie wkraczając na tereny zabudowy wiejskiej wsi Buków, Wierzbno, Zwierzyniec. Obejmuje także osiedla w południowej części miasta Otmuchów. Tereny te **nie stanowią obszarów szczególnie zagrożonych powodzią** w rozumieniu Praw wodnego.

Zadanie ochrony przeciw powodziom i podtopieniami realizowane są przez Wydział Bezpieczeństwa i Polityki Społecznej i KP PSP Nysa, na odstawie *Planu operacyjnego ochrony przed powodzią powiatu nyskiego*. W ramach planu prowadzony jest powiatowy magazyn przeciwpowodziowy na terenie Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej nr 3 w Paczkowie[132]

Rysunek poniżej ukazuje maksymalny możliwy zasięg występowania **podtopień** w sąsiedztwie dolin rzecznych, które mogą nastąpić na skutek podniesienia się zwierciadła wód podziemnych. Zasięg ten nie pokrywa się ze strefą zalewów wód powierzchniowych (powodzi).

[131] SIP gminy Otmuchów. Warstwa Wody Polskie, data dostępu 25.04.2021.
[132] Raport o stanie Powiatu Nyskiego za 2019 rok, Starostwo Powiatowe w Nysie 2020

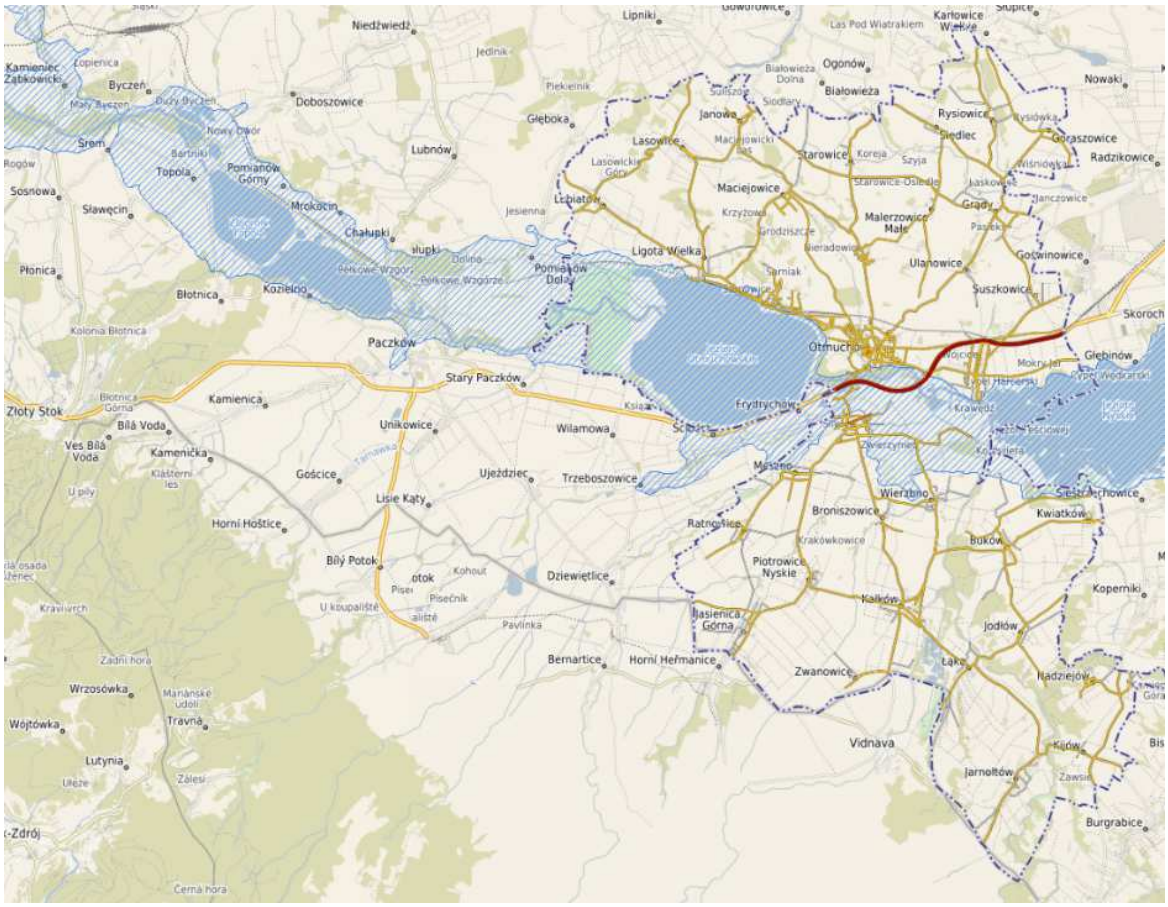

Rysunek 28. Obszary zagrożone podtopieniami.[133]

6.3. Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych

Według Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO Państwowego Instytutu Geologicznego, (stan na wrzesień 2020 r.) na terenie Gminy **nie występują osuwiska ani obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych**.

Tego typu zjawiska (patrz rysunek poniżej) w postaci zagrożenia ruchami masowymi występują w gminach ościennych – między Głęboką a Lubnowem. Słabe ruchy masowe (soliflukcja) mogą pojawiać się już przy kącie nachylenia 2-7°, przy 7-15° może wystąpić silne spełzywanie i soliflukcja oraz osuwanie. Przy kącie nachylenia terenu 15-35° możliwe jest silne osuwanie gruntu. Za osuwiskotwórcze uznaje się generalnie nachylenie terenu 15-35°. Powyżej 3°0 występuje zjawisko odpadania i obrywania mas skalnych i zwietrzeliny.

[133] SIP gminy Otmuchów. Warstwa Państwowego Instytutu Geologicznego.

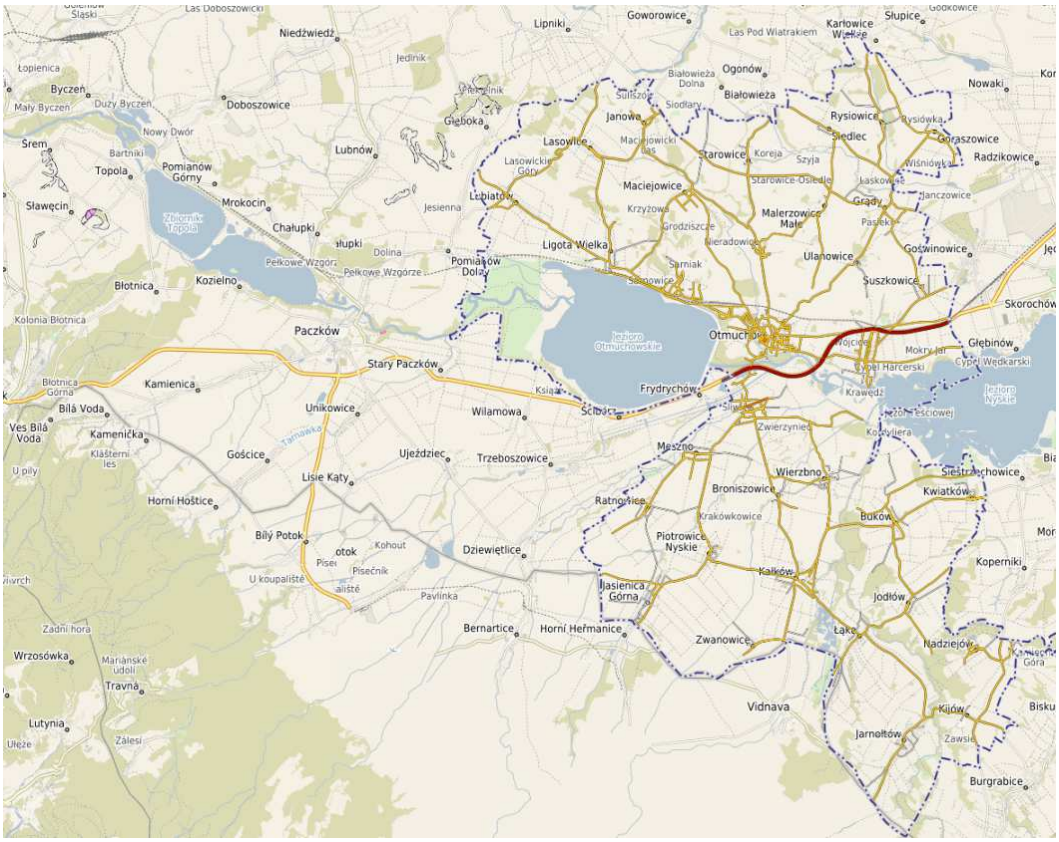

Rysunek 29. Tereny zagrożone ruchami masowymi.[134]

[134] SIP gminy Otmuchów, Warstwa Państwowego Instytutu Geologicznego.

7. STAN PRAWNY GRUNTÓW I BILANS TERENÓW

7.1. Stan obecny

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741) wskazuje, iż w ramach opracowywanego bilansu zabudowy analizuje się powierzchnię użytkową zabudowy. Wobec braku wyraźnego wskazania przez ustawodawcę, co należy rozumieć pod pojęciem powierzchnia użytkowa zabudowy, przyjęto, iż powierzchnia użytkowa zabudowy to powierzchnia terenu przeznaczona pod dane zainwestowanie. Wskazuje się ponadto, iż interpretacja pojęcia w kierunku powierzchni użytkowej budynku nie jest wskazana z uwagi na zakres opracowania studium, gdzie podstawą opracowania jest określenie zasięgu przestrzennego dopuszczenia danej jednostki terenowej wraz z przypisaniem jej zakresu dopuszczalnych przeznaczeń i sposobu zagospodarowania.

Zgodnie z obecnym prawodawstwem wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych powinno uwzględniać analizy ekonomiczne, społeczne i środowiskowe, prognozę demograficzną, możliwości finansowania przez gminę sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także rezerwy terenów inwestycyjnych, wyznaczonych w obowiązujących dokumentach planistycznych. Analizując chłonność terenów inwestycyjnych w dokumentach planistycznych należy prześledzić obecne użytkowanie terenu. Stan zagospodarowania gminy Otmuchów w *obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej*, dla obowiązującego Studium przedstawia poniższa tabela.

Tabela 94. Zagospodarowanie terenu[135]

Przeznaczenie terenu	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
Tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej	423,592	2,260
Tereny parkingów	3,165	0,017
Tereny infrastruktury technicznej	3,409	0,018
Tereny zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej	56,816	0,303
Tereny zabudowy usługowej	62,590	0,334
Tereny usług sportu i rekreacji	19,631	0,105
Tereny cmentarzy	5,240	0,028
Tereny ogrodów działkowych	27,320	0,146
Tereny niezainwestowane (nieużytki, lasy, zieleń, wody i rola)	18 138,238	96,789
Suma	18 740,000	100,000

Jak wynika z powyższej tabeli tylko 3,2 % powierzchni gminy to tereny zainwestowane. Największy procent stanową tereny zabudowy mieszkaniowej oraz terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej 2,260 %. Natomiast prawie 97 % obszaru gminy to tereny niezainwestowane.

[135] Analiza potrzeb i możliwości rozwojowych gminy Otmuchów z określeniem perspektyw rozwojowych w ramach zmiany Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów. 2018

Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów z 2014 roku przewidywało znaczne rezerwy dla rozwoju mieszkalnictwa w kierunku – północnym (rejon ul. Grodkowskiej) i zachodnim (rejon ulicy Lipowej) i południowym (rejon kanału Ulgi). Na tych terenach przewiduje się zabudowę jednorodzinną o niskiej intensywności. Ponadto znaczne rezerwy w rozwoju funkcji mieszkaniowej istnieją na obszarze zainwestowanym miasta w obszarze staromiejskim w ramach przekształceń i uzupełnień zabudowy i rehabilitacji zabudowy.

Zmiana Studium z roku 2018 nie wskazała nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, poza wynikającymi z weryfikacji ą . Dokonano jednak weryfikacji terenów budowlanych, dla których zostały wydane decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

7.2. Zapotrzebowanie na nowe tereny pod zabudowę do roku 2040

7.2.1. Zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe

Otmuchów jest gminą miejsko-wiejską, w której w strukturze zabudowy jest wyraźny podział przestrzenny na tereny zwarte miejskie i tereny rozproszone wiejskie. Zabudowa mieszkaniowa miejska to wyłącznie tereny miasta Otmuchów, gdzie w centrum dominuje budownictwo wielorodzinne.

Zgodnie z przeprowadzonymi obliczeniami w zakresie prognozy ludności gminy Otmuchów przyjęto prognozowaną liczbę ludności gminy w roku 2040 na poziomie:

- Ludność Gminy: 11 616 osób, w tym:
    - 5 738 mężczyzn
    - 5 878 kobiet.

Przeciętna powierzchnia mieszkaniowa przypadająca na 1 mieszkańca wynosiła w 2019 r. 27,83 m^2 i jest stabilna. Na potrzeby prognozy przyjmujemy, że w perspektywie 20-letniej wskaźnik ten będzie się zbliżał do wartości 40m^2 powierzchni na jednego mieszkańca.

Zakładamy, ze poziom życia mieszkańców, na który bezpośrednio wpływają warunki mieszkaniowe, będzie wzrastał. W związku z tym do obliczeń zapotrzebowania przyjęto powierzchnię 40 m^2 na 1 mieszkańca przy założeniu, że średnio w gospodarstwie domowym mieszka 2 osoby (wartość charakterystyczna dla starzejących się społeczeństw). Założona wartość jest zbliżona do wartości jakie w chwili obecnej (dane Eurostat) charakteryzują rynek mieszkań w krajach „starej Unii”, np. w

Danii, przeciętnie na osobę przypadają 53 m^2. Niewiele gorzej jest w Austrii i Luksemburgu. W obu tych państwach na mieszkańca przypadają około 52 m^2 mieszkania.

Tabela 95. Kalkulacja zapotrzebowania na powierzchnię mieszkaniową do roku 2040. Źródło: obliczenia własne

Rok	Liczba mieszkańców	Przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 mieszkańca [m²]	Zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową mieszkań [m²]	Zapotrzebowanie na nową zabudowę w powierzchni użytkowej [m²]
2020	13 501	27,83	375 733*	-
Prognoza 2040 r.	11 616	40	464 640	
różnica pomiędzy obecnym i prognozowanym zapotrzebowaniem				**88 907**
po zwiększeniu o 30% z względu na niepewność procesów				**115 579**

**popyt równy podaży.*

Do obliczeń przyjęto margines 30% zwiększenia zapotrzebowania (zgodnie z art.10 ust. 7 pkt 2) . W wyniku obliczeń ustalono, że w ciągu najbliższych 20 lat powinno w gminie Otmuchów przybyć około 115 576 m^2 powierzchni mieszkaniowej. Przyrost będzie wywołany obserwowanym trendem ukierunkowanym na zwiększenia komfortu i jakości życia i nieznacznym wzrostem ilości mieszkańców. Oznacza to konieczność budowy nowych budynków, zarówno w zabudowie jednorodzinnej (tereny wiejskie gminy i częściowo Otmuchów) jak i wielorodzinnej (miasto Otmuchów), zgodnie z obecnym sposobem kształtowania się zabudowy mieszkaniowej w Gminie . Wzrośnie także przeciętna wielkość działki, zgodnie z ustaleniami jak poniżej.

Zakładamy, że obecna i przyszła zabudowa mieszkaniowa charakteryzuje się / charakteryzować będzie się wysokim wskaźnikiem stosunku zabudowy jednorodzinnej do zabudowy wielorodzinnej: 63,66%/36,34% - obecnie i 80%/20% - w roku 2040. Pozostałe założenia przyjęte do kalkulacji:

- Przeciętna wielkość działki wynosi:
  - 2 550 m^2 zabudowy jednorodzinnej;
  - 2 000 m^2 zabudowy wielorodzinnej.
- Ilość mieszkań na 1 działce:
  - w zabudowie jednorodzinnej: 1;
  - w zabudowie wielorodzinnej: 4.

Na podstawie powyższych założeń dokonano kalkulacji bieżącego zapotrzebowania na grunty mieszkaniowe w Gminie:

Tabela 96. Kalkulacja **bieżącego (modelowego)** zapotrzebowania na powierzchnię mieszkaniową. Źródło: obliczenia własne

Zabudowa	Udział w zabudowie	Powierzchnia mieszkań [m2]	ilość budynków	powierzchnia działki [m2]	powierzchnia działek [m2]
wielorodzinna	36,34%	136 553	650	2 000	1 300 505
Jednorodzinna*	63,66%	239 212	1 993	2 500	4 983 583
Razem:	**100,00%**	**375 733**	**2 644**	**-**	6 284 088
				Razem [ha]	**628,4**

*W tym zagrodowa

Założenia przyjęte do obliczeń doprowadziły do uzyskania wyników pokrywających się z danymi statystycznymi dla Gminy:

- Ilość budynków wynosi 2 644 wg obliczeń i 2 646 wg danych GUS;
- Sumaryczna powierzchnia mieszkań wynosi:
    - W mieście 136 553 m^2 wg obliczeń i 136 554 m^2 wg GUS.
    - Na terenach wiejskich gminy: 239 212 m^2 wg obliczeń i 239 211 m^2 wg GUS.

Zgodność kalkulacji i modelu jest wystarczająca, dlatego można zastosować go do kalkulacji zapotrzebowania przyszłego w roku 2040.

Tabela 97. Kalkulacja przyszłego zapotrzebowania na powierzchnię mieszkaniową w roku 2040. Źródło: obliczenia własne

Zabudowa	Udział w zabudowie	Powierzchnia mieszkań [m2]	ilość budynków	powierzchnia działki [m2]	powierzchnia działek [m2]
wielorodzinna	20%	120 806	604	2 000	1 208 064
jednorodzinna	80%	483 226	3 222	2 500	8 053 760
Razem:	**100%**	604 032	3 826	**-**	9 261 824
				Razem [ha]	**926,2**

Biorąc pod uwagę analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne oraz możliwości finansowania gminy, opisane w rozdziałach powyżej oraz w części uwarunkowań, przyjmuje się, że w **roku 2040 zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe, wyznaczone na podstawie przyjętych założeń, wynosić będzie 926,2 ha.**

W niniejszym opracowaniu za powierzchnię zabudowy uznano średnią powierzchnię terenu potrzebną do zabudowy domu jednorodzinnego na działce o średniej powierzchni 2 500 m^2 (wielkość wynika z faktu, że większość mieszkań na terenach wiejskich realizowana jest w zabudowie zagrodowej) lub potrzebną do zabudowy domu wielorodzinnego na działce o powierzchni nie mniejszej niż 2 000 m^2. Zabudowa zagrodowa lokalizowana będzie w rozproszonej zabudowie, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Powyższego oszacowania dokonano biorąc pod uwagę perspektywę 20 lat. Za główne punkty odniesienia uznano:

- prognozy demograficzne przedstawione w rozdziale 5.1,
- niski poziom wskaźnika powierzchni mieszkaniowej przypadający na 1 mieszkańca i założenie dążenia do dorównania w tym względzie do krajów Europy Zachodniej.

7.2.2. Zapotrzebowanie na tereny usługowe i produkcyjne

W piśmiennictwie i praktyce urbanistycznej brak jest jednoznacznych wskazań dotyczących struktury użytkowania gruntów. Takie wskazania musiałyby być oparte na zbyt skomplikowanych algorytmach, aby uwzględnić całą zmienność sytuacji z jakimi mają do czynienia projektanci realizujący na zlecenie samorządów działania związane z planowaniem przestrzennym. Przyjmuje się, jednak (na zasadzie dobrej praktyki) iż powierzchnia terenów pod zabudowę – w niewielkiej miejscowości mieście - winna być zgodna z przyjętymi poniżej założeniami.

Tabela 98. Struktura użytkowania terenu w dzielnicy mieszkaniowej / małego miasta dla powierzchni 100 ha według wskaźników urbanistycznych

Funkcja	Rekomendowana powierzchnia względem całości dzielnicy	Rekomendowana powierzchnia względem terenów mieszkalnictwa	Wartości bieżące - względem terenów mieszkalnictwa
tereny mieszkalnictwa	**25 – 40%**	**100%**	100%
tereny usług podstawowych i ponadpodstawowych	5 – 15%	12-40%	25%
tereny aktywności gospodarczej	1,5 – 5%	4-15%	25%
tereny zieleni wypoczynkowej i sportu	10 – 20%	25-50%	50%
tereny zieleni izolacyjnej	1 – 10%	2-25%	b.d.
tereny komunikacji	25 – 40%	60-100%	13%

Oznacza to, że tereny o funkcjach pomocniczych względem podstawowej funkcji mieszkalnictwa wymagają zwiększenia. Zakładamy, że dla gminy Otmuchów - wskaźnik ten należy zastosować na poziomie przeciętnym.

Tabela 99. Zapotrzebowanie na tereny o funkcjach towarzyszących mieszkalnictwu. Zaspokojenie zapotrzebowania bieżącego przez podaż bieżącą. Źródło: obliczenia własne.

Funkcja	Powierzchnia względem terenów mieszkalnictwa	Modelowe zapotrzebowanie bieżące - 2020 [ha]	Rzeczywista podaż bieżąca [ha]	%zaspokojenia względem modelu
tereny mieszkalnictwa	**100%**	628	749,6	119%
tereny usług podstawowych i ponadpodstawowych	12%	82	187,4	229%
tereny aktywności gospodarczej	10%	82	187,4	229%
tereny zieleni wypoczynkowej i	25%	157	374,8	239%

sportu				
tereny zieleni izolacyjnej	2%	19		0%
tereny komunikacji	100%	628	93,7	15%
Razem:		**1 596**	**1 592,9**	

Jak widać w przedstawionych obliczeniach teren gminy Otmuchów posiada obecnie ponad 2x więcej terenów usług, aktywności gospodarczej i zieleni niż wynikałoby to ze wskaźników planistycznych. Ilość terenów komunikacyjnych jest znacząco niższa niż wynikałoby to ze wskaźników planistycznych.

Tabela 100. Zapotrzebowanie na tereny o funkcjach towarzyszących mieszkalnictwu. Zaspokojenie zapotrzebowania przyszłego (2040) przez podaż bieżącą (2019). Źródło: obliczenia własne.

Funkcja	**Powierzchnia względem terenów mieszkalnictwa**	**Zapotrzebowanie przyszłe - 2040 [ha]**	**Rzeczywista podaż bieżąca [ha]**	**%zaspokojenia względem modelu**
tereny mieszkalnictwa	**100%**	926	749,6	81%
tereny usług podstawowych i ponadpodstawowych	13%	120	187,4	156%
tereny aktywności gospodarczej	10%	120	187,4	156%
tereny zieleni wypoczynkowej i sportu	25%	232	374,8	162%
tereny zieleni izolacyjnej	2%	28		0%
tereny komunikacji	100%	926	93,7	10%
Razem:		**2 353**	**1 592,9**	

Tereny aktywności gospodarczej. W gminie Otmuchów dominują niewielkie zakłady produkcyjne. Największym przedsiębiorstwem produkcyjnym jest zakład zajmujący się przetwórstwem spożywczym. Ta właśnie gałąź branży przemysłowej jest wiodąca w mieście. W trosce o ochronę wartości przyrodniczych będących głównym atutem miasta, należy wprowadzać na teren Otmuchowa jedynie nieuciążliwe zakłady, a wyznaczanie terenów pod tego rodzaju funkcje powinno być niezwykle ostrożne i dostosowane do bieżącego zapotrzebowania. W związku z obecnymi uwarunkowaniami, w oparciu o dokumenty strategiczne przyjęto, że tereny zabudowy produkcyjnej powinny zajmować powierzchnię równą 1/10 – 1/9 powierzchni terenów mieszkaniowych. Obecnie tereny produkcyjne zajmują 187,4 ha – co stanowi około 156% szacowanego zapotrzebowania w przyszłości Stanowią zatem duże rezerwy terenowe, znacznie przekraczające obecne zapotrzebowanie.

Przyjmuje się, że powierzchnia **terenów usług** powinna wynosić ok. 13 % powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej. Łączna powierzchnia terenów usług powinna wynosić w roku 2040 około 120 ha przy obecnej podaży ok. 187 ha. Należy pamiętać, że odległość terenów mieszkaniowych od terenów usług podstawowych nie powinna być większa niż 250-500m.

Gmina Otmuchów aspiruje do miana ważnego punktu na turystycznej mapie regionu. Ze względu na swoje położenie jak i uwarunkowania środowiskowe, to właśnie turystyka jest wiodącym kierunkiem rozwoju. Prognozowanie przyszłego zapotrzebowania na **tereny usług turystycznych** ujętego w model matematyczny powoduje dużą trudność, ponieważ warunkują go w znacznym stopniu dane niemierzalne, jak atrakcyjność turystyczna, położenie, czy uwarunkowania środowiskowe. Obecnie w Polsce czy na świecie brak jest jednolitego wzorca dającego się wykorzystać w przypadku Otmuchowa. Funkcja turystyczna w jednostkach osadniczych może rozwijać się w sposób zbliżony ale nigdy nie identyczny, co powoduje brak możliwości stworzenia uniwersalnego modelu. Brak również w literaturze jasnych wskazań urbanistycznych, co do konkretnej metodologii dającej możliwość właściwego oszacowania takiego zapotrzebowania.

7.2.3. Szacowanie chłonności w zakresie realizacji zapotrzebowania na tereny pod zabudowę

Przeznaczenia terenów pod poszczególne funkcje **w obowiązującym Studium** (Edycja III, 2016) zostały wskazane w tabeli 3. Dokładność wskazania wg formularza PZP-1 dla danych dotyczących Studium wynosi 0,1%, co oznacza precyzję wyliczeń na poziomie 18,74 ha.

Tabela 101. Zestawienie powierzchni terenów inwestycyjnych i ich rezerw w granicach obszarów wyznaczonych w Studium.

Grupy terenów inwestycyjnych	Powierzchnia wyznaczona w Studium (ha)	Powierzchnia faktycznie zainwestowana (ha)	Rezerwa terenów inwestycyjnych (ha)
Tereny mieszkaniowe	652	423	228
Tereny usługowe (w tym usług turystycznych)	249	82	167
Tereny produkcyjne	134	57	77

Analizując występujące rezerwy terenowe w ramach obowiązującego Studium (Edycja III, 2016), największe są przewidziane dla terenów mieszkaniowych i wynoszą 228 ha. Znaczne są również rezerwy terenów usług (w tym usług turystyki) oraz produkcyjnych, odpowiednio 167 ha i 77 ha.

Należy pamiętać, że jedynie niewielka część Gminy pokryta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (200 ha = 1,1 %).[136] Z tego względu, w celu oszacowania chłonności wyliczonego zapotrzebowania na tereny z przeznaczeniem pod zabudowę dokonano zliczenia powierzchni **terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego**. Struktura analityczna zliczenia i szacowania została oparta na trzech kategoriach:

1) Tereny zabudowy mieszkaniowej;

[136] Formularz sprawozdawczy PZP-1 za rok 2019, przygotowany 13.05.2020.

2) Tereny zabudowy usługowej;
3) Tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej.

Wynika to z konieczności uwzględnienia długiego horyzontu czasowego tworzonych MPZP, co skutkowało zróżnicowaniem w sposobie definiowania funkcji podstawowych i dopuszczalnych na poszczególnych terenach. W obliczeniach kierowano się funkcjami podstawowymi. Rozbieżności pomiędzy dokonanym zliczeniem a danymi statystycznymi (PZP-1) wynikają z braku dostępności map cyfrowych oraz faktem, że obszar miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla projektowanego terenu górniczego „Głębinów – Zbiornik II" znajdującego się w granicach Zbiornika Nyskiego w części należącej do Gminy Otmuchów (Uchwała XIV/77/2011 z dnia 2011-11-29) formalnie dotyczy terenów wód śródlądowych a de facto dotyczy złoża kruszywa „Głębinów – Zbiornik II".

Tabela 102. Wielkość powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych. Źródło: obliczenia własne.

Źródło danych	Przeznaczenie terenów			
	Tereny zabudowy mieszkaniowej	Tereny zabudowy usługowej	Tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej	razem
Formularz PZP-1	51,8 ha	15,4 ha	76,6 ha	143,8 ha
Zliczenia własne w projektach MPZP	26,8 ha	15,4 ha	33,5 ha	77,7 ha
Powierzchnia faktycznie zainwestowana	24,0 ha	3,5 ha	7,3 ha	34,8 ha
Rezerwa (różnica między	2,8 ha	11,9 ha	26,2 ha	40,9 ha

Przy czym, dokładność danych prezentowanych w formularzu statystycznym PZP-1 dla danych dotyczących planów miejscowych wynosi 0,1%, co oznacza precyzję na poziomie 0,2 ha.

Analiza występujących rezerw terenowych wykazała, że największy niezagospodarowany zasób stanowią tereny produkcyjne – 26,2 ha. Dosyć dużą rezerwę stanowią także tereny usługowe (11,9 ha) i mieszkaniowe (2,8 ha).

# # #

Jako **obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej** przyjęto tereny zabudowane (mieszkaniowe, usługowe i aktywności gospodarczej) posiadające dostęp do drogi publicznej, wyposażone w infrastrukturę techniczną (wodociągi i kanalizację) wraz z towarzyszącymi im terenami zieleni rekreacyjnej[137].

[137] Matuszko A. (red.) "Program szkoleniowy dla pracowników administracji samorządowej z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego", skrypt, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, 2016.

Powierzchnia obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wynosi 234 ha, co stanowi ok. 4 % powierzchni gminy. W granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej zawierają się luki budowlane (tereny niezabudowane), których powierzchnia wynosi ok. 59 ha - co stanowi chłonność terenów zainwestowanych. Z uwagi na charakter tych terenów i ich sąsiedztwo, należy przeznaczyć je pod zabudowę mieszkaniową i usługową oraz tereny zieleni rekreacyjnej, przyjmując proporcje obecnego zainwestowania.[138]

Obecnie na terenie gminy Otmuchów w strukturze przestrzennej występuje duże przemieszanie funkcji oraz brak pewnego ujednolicenia w przeznaczeniu terenów, co powoduje problemy z jasnym identyfikowaniem danych obszarów.

W granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej zawierają się luki budowlane (tereny niezabudowane). Z uwagi na charakter tych terenów i ich sąsiedztwo, należy przeznaczyć je pod zabudowę mieszkaniową i usługową oraz tereny zieleni rekreacyjnej, przyjmując proporcje obecnego zainwestowania.

7.2.4. Wnioski dotyczące zapotrzebowania na nowe tereny pod zabudowę do roku 2040

W oparciu o wyliczenia przeprowadzone w rozdziale 7.2.1. zapotrzebowanie **na tereny mieszkaniowe** w roku 2040 wyniesie 926,2 ha, przy obecnej podaży 652 ha. Wobec powyższego – biorąc pod uwagę niewielki niedomiar terenów z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową, oraz biorąc pod uwagę złożone Wnioski do Studium, nie wskazuje się dodatkowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, innych niż te, których lokalizacja wynika z:

- Pozytywnie rozpatrzonych Wniosków do Studium;
- Uzupełnienia zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej.

[138] Analiza potrzeb i możliwości rozwojowych gminy Otmuchów z określeniem perspektyw rozwojowych w ramach zmiany Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów. 2018

Tabela 103. Zestawienie zapotrzebowania na tereny inwestycyjne z uwzględnieniem chłonności istniejących terenów inwestycyjnych wskazanych w Studium.

Funkcja terenów	**Tereny wyznaczone w ramach obowiązującego Studium (ha)**	**Tereny wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych (ha)**	**Prognozowane zapotrzebowanie**		**Saldo zapotrzebowania i rezerwy terenowej w Studium (rezerwa)**	
			Powierzchnia (ha)	**uwagi**	**Powierzchnia (ha)**	**uwagi**
Tereny mieszkaniowe	652	26,8	926,2	Zwiększone zapotrzebowanie wynika z prognozowanego wzrostu przeciętnej powierzchni mieszkania przypadającej na jedną osobę.	-274,2	Zwiększone zapotrzebowanie na tereny zabudowy mieszkaniowej powinno być zaspokajane w pierwszej kolejności przez uzupełnianie luk w istniejącej zabudowie.
Tereny usługowe (w tym usług turystyki)	249	15,4*	120	Brak możliwości wskazania orientacyjnych szacunków dla usług turystycznych.	129	Brak potrzeby wyznaczania nowych terenów.
Tereny techniczno-produkcyjne	134	33,5	120	-	14	Brak potrzeby wyznaczania nowych terenów.

*Brak funkcji usług turystycznych w MPZP

Prognoza dotycząca przyszłego zapotrzebowania na tereny o różnych funkcjach, jako pochodnej zapotrzebowania na tereny mieszkaniowe – wyznaczona w rozdziale 7.2.2. wskazuje na nieduży nadmiar trenów usług, aktywności gospodarczej oraz zielni wypoczynkowej (156% pokrycia)

W związku z tym brak jest konieczności wyznaczania kolejnych obszarów pod **usługi i produkcję**, zwłaszcza biorąc pod uwagę spadek liczby ludności, w tym odpływ ludzi młodych mogących podjąć pracę. Ponadto występują liczne bariery środowiskowe umożliwiające rozwój tych funkcji. Nie należy wyznaczać także dodatkowych terenów dla funkcji usług turystycznych, ze względu na tak dużą nadwyżkę terenową.

Tereny przeznaczone na **komunikację** pozostają znacznie (15%) niedowymiarowane (wg modelu) jednakże w projekcie Studium przewidziano niezbędną rezerwę pod realizację projektów komunikacyjnych, pozwalających na zaspokojenie potrzeb mieszkańców oraz ruchu tranzytowego.

8. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Obiekty i obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020, poz. 55) zostały przedstawione w rozdziale 3.

Obiekty i obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2021 poz. 710) zostały przedstawione w rozdziale 4.

9. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

W granicach obszaru objętego drugą zmianą studium nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych, poza lokalnie istniejącym zagrożeniem dla gleb spowodowanym erozją wietrzną lub wodną na niektórych obszarach.

10. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

10.1. Udokumentowane złoża kopalin

Ochronie, zgodnie z przepisami szczególnymi, objęte są złoża surowców mineralnych występujące na obszarze gminy Otmuchów:

Tabela 104. Lista złóż.[139]

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby		Wydobycie
			geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Granit [tys. t]					
1	Kamienna Góra	E	8 834	6 262	150
2	Maciejowice	Z	2 300	-	-
3	Maciejowice I	T	8 787	5 415	-
4	Nadziejów	Z	517	-	-
5	Nadziejów I	R	9 726	-	-
6	Starowice	R	4 120	-	-
Amfibolit [tys. t]					
1	Lubiatów 1	R	2 664	-	-
Gnejs [tys. t]					
1	Kamienna Góra	E	6 705	4 223	118
2	Maciejowice I	T	7 083	6 742	-
Piaski i żwiry [mln t]					
40	Głębinów-Zbiornik	E	80 326	33 759	971
58	Kałków II-1	E	148	148	18
59	Kałków-Barbara	E	55	-	7
60	Kałków-Ewa	E	35	-	10
61	Kałków-Oliwia	R	72	-	-
62	Kałków-Sara	R	76	-	-
63	Kałków-Wiktoria	Z	7	-	-
130	Otmuchów - Zbiornik	R	110 361	-	-
131	Otmuchów - Zbiornik I	R	25 251	-	-
132	Otmuchów II-Wójcice	Z	1 200	-	-
181	Wójcice	Z	2 850	-	-
182	Wójcice 1	R	897	-	-
183	Wójcice 2	E	350	-	32
Surowce ilaste ceramiki budowlanej [tys. m3]					
26	Maciejowice	Z	621	-	-

Skróty literowe dotyczące stanu zagospodarowania zasobów w wykazach złóż oznaczają:
E – złoże eksploatowane
R – złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
Z – złoże, z którego wydobycie zostało zaniechane
T – złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo

[139] Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r. Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2020

Rysunek 30. Mapa lokalizacji złóż surowców mineralnych.[140]

Część przedmiotowych złóż podlega eksploatacji. Mapę obszarów górniczych przedstawia rysunek poniżej.

[140] SIP Otmuchów, warstwa Państwowy Instytut Geologiczny.

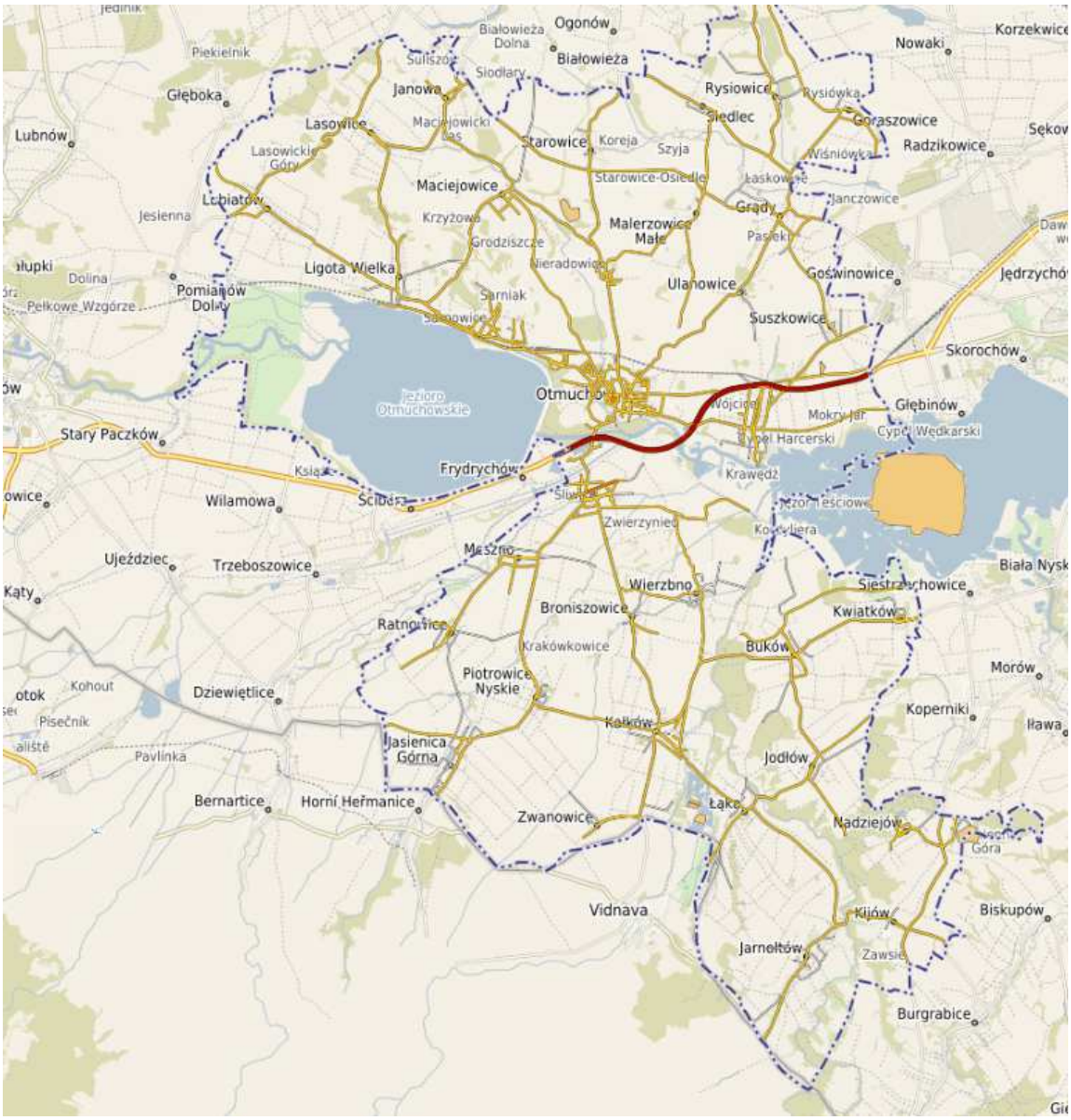

Rysunek 31. Obszary górnicze.[141]

<u>Obszar górniczy</u> – przestrzeń, w obrębie której przedsiębiorca upoważniony jest do prowadzenia działalności górniczej zgodnie z wydaną koncesją i na zasadach ustalonych w tej koncesji. Jest to pojęcie należące do prawa geologicznego i górniczego (Art. 6 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 VI 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, (Dz.U. z 2020, poz. 1064 z późn. zm.).

Na terenie Gminy znajdują się ujęcie głębinowe i stacje uzdatniania wody – korzystające zarówno z wód powierzchniowych jak i (w większości) z wód głębinowych.

[141] SIP gminy Otmuchów, Warstwa Państwowy Instytut Geologiczny.

Tabela 105. Ujęcia wód powierzchniowych (na niebiesko) i podziemnych w gminie Otmuchów działających na podstawie pozwoleń wodno-prawnych[142]

Nazwa ujęcia Miejscowość	Rodzaj ujęcia1)	Status ujęcia 2)	Stratygrafia 3)	Cel poboru wody	Liczba osób zaopatrywanych w wodę do spożycia z ujęcia (w tys. osób)	Wielkość poboru wg pozwolenia:			Ilość pobranej wody (tys. m3/rok)		Sposoby uzdatniania wody 4)	Badania wody surowej rodzaj – częstotliwość w roku	Użytkownik
						średniodobowy (m3/d)	max. godzinowy (m3/h)	max. dobowy (m3/d)	rzeczywista wielkość poboru w 2017 r.	Pobór wody wg pozwolenia			
Ujęcie Zbiornik Nysa Wójcice	POW	E	—	produkcja	—	5700,0	570,0	—	199,9	1 140,0	brak	brak	139. Górażdże Kruszywa Sp. z o.o. Kopalnia Surowców Mineralnych Wójcice
staw Malerzowie Małe	POW	E	—	mycie sprzętu rolniczego	—	10,5	4,0	11,0	0,2	4,0	brak	brak	140. P.R.U. Kłos Sp. j.
studnia Otmuchów	POD	E	Q	produkcja	—	4,0	3,1	5,5	0,6	—	brak	brak	141. Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe T. Nosal
stacja Łąka	POD	E	Tr	spożycie, socjalno – bytowy, produkcja	4,800	—	32,8	785,8	160,7	660,0	N, F, Mn, Ż	pH metale, azotyny, azotany – 1	142. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Otmuchowie w likwidacji
stacja Malerzowice Małe	POD	E	Tr	spożycie, socjalno – bytowy, produkcja	0,700	88,3	5,6	134,4	28,6	43,8	N, F, Mn, Ż	Mętność, barwa, zapach, pH, PEW, jon amon. – 1	

[142] Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, Komunikat 2/W/2018 Pobór wód w województwie opolskim w 2017 roku

stacja Otmuchów	POD	E	Tr	spożycie, socjalno – bytowy, produkcja	7,800	3372,0	169,0	4056,0	409,6	1 230,7	N, F, Mn, Ż	pH, metale, azotyny, azotany, jon amon. – 1	
stacja Rysiowice	POD	E	Tr	spożycie, socjalno – bytowy, produkcja	0,800	125,0	9,0	215,0	16,5	44,8	N, F, Mn, Ż	mętność, barwa, zapach, pH, PEW, jon amon. – 1	
stacja Starowice	POD	E	Tr	spożycie, socjalno – bytowy, produkcja	0,300	64,4	5,6	88,3	4,6	23,5	N, F, Mn, Ż	pH metale, azotyny, azotany – 1	
wodociąg Meszno	POD	E	Q	spożycie, socjalno – bytowy	0,030	20,0	7,2	—	2,8	—	Ż, Mn	brak	143. Meszno Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna
wodociąg Starowice	POD	E	Q	socjalno – bytowy, produkcja	—	34,5	2,0	48,0	2,3	12,6	D	Bakteriologia, barwa, mętność., pH, PEW, jon amon, azotany, azotyny, twardość, chlorki, siarczany, metale, ChZTMn, fluorki – 1	144. Starowice Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna
studnia 2 Maciejowice	POD	E	Tr, Q	spożycie, socjalno – bytowy, produkcja	0,700	212,3	15,0	259,4	18,4	94,7	Ż, Mn, Ch	barwa, mętność, smak, zapach, pH, PEW, jon amon. – 5 zawiesina, metale – 2	145. Spółdzielnia Mieszkaniowa OSIEDLE

1) rodzaj ujęcia : POD – podziemne, POW – powierzchniowe
2) status ujęcia: E – eksploatowane, NE – nieeksploatowane (nieczynne, rezerwowe)
3) stratygrafia: Q – czwartorzęd, Tr – trzeciorzęd, Cr – kreda, J – jura, T – trias , P – perm, C – karbon, D – dewon, S – sylur, O – ordowik, Cm - kambr
4) sposoby uzdatniania wody: N – napowietrzanie, Mn – odmanganianie, Ż – odżelazianie, Ch – chlorowanie, F – filtracja, ZM – zmiękczanie, D – dezynfekcja, K– koagulacja, S – sedymentacja, DM – demineralizacja, DK – dekarbonizacja, SO – sorpcja, pH – korekta odczynu, A – usuwanie amoniaku, O – odgazowanie
5) T – tak/ liczba oznaczeń w roku, N – nie, bd – brak danych

Na wydobywanie kopalin należy uzyskać stosowne koncesje. Wydobywanie powinno odbywać się zgodnie z udzielonymi koncesjami oraz w dostosowaniu do wymagań określonych przepisami odrębnymi.

Ze względu na ochronę obszarów Natura 2000 - ostoi Zbiornik Otmuchowski i Zbiornik Nyski nie przewiduje się eksploatacji na złożach położonych w czaszy Zbiornika Otmuchowskiego oraz w ramach złoża „Otmuchów II – Wójcice".

10.2. Głównie Zbiorniki Wód Podziemnych

W granicy administracyjnej gminy Otmuchów nie występuje GZWP. W pobliżu – na terenie powiatu nyskiego znajduje się GZWP 338.

Rysunek 32. Obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 338.[143]

Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 338 „Subzbiornik Paczków – Niemodlin" jest częścią trzeciorzędowego zapadliska tektonicznego Rowu Paczków–Kędzierzyn-Koźle. Powierzchnię zbiornika określono na 735 km2; średnia głębokość ujęć wodnych w jego zasięgu waha się w szerokim zakresie od 80 do 150 m, a zasoby dyspozycyjne szacuje się na 60 tys. m^3/d.

Jego obecne granice przedstawia powyższy rysunek.[144] Granice GZWP 338 początkowo były określone inaczej, co rodziło nieporozumienia, także w obszarze planowania i zagospodarowania przestrzennego (patrz rysunek poniżej)[145]

[143] Państwowa Służba Hydrogeologiczna: http://epsh.pgi.gov.pl/epsh

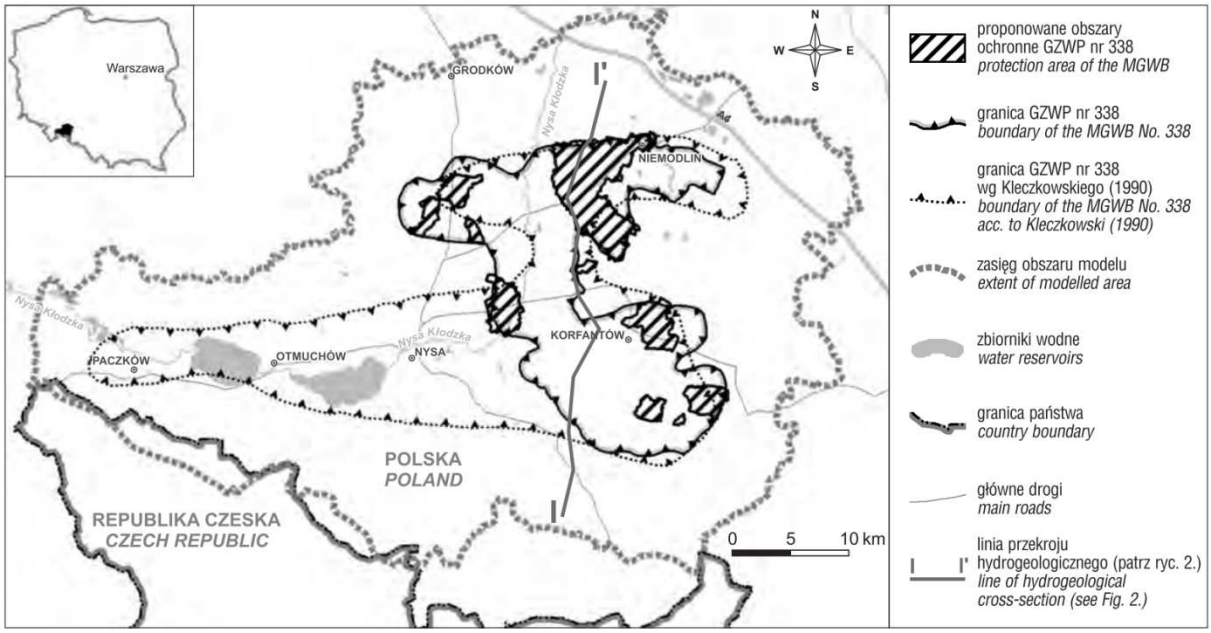

Rysunek 33. Lokalizacja i granice zbiornika GZWP nr 338 oraz obszaru modelu wielowarstwowego zbiornika wodonośnego[146].

10.3. Udokumentowane Kompleksy Podziemnego Składowania Dwutlenku Węgla

Na terenie gminy Otmuchów nie znajdują się obszary, na których dopuszcza się lokalizację kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.[147]

[144] Razowska-Jaworek L., Cudak J., Kaczorowski Z., Pasternak M. (2013) – Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 338 Paczków– Niemodlin. Państwowy. Inst. Geol. – Państwowy. Inst. Bad., Warszawa.

[145] Kleczkowski A.S. (red.) 1990 – Mapa obszarów GZWP w Polsce wymagaj¹cych szczególnej ochrony 1 : 500 000. Wyd. AGH, Kraków

[146] Razowska-Jaworek, L. Kaczorowski, Z, Pasternak, M, Cudak, J. (2017). Modelowanie wielowarstwowych zbiorników wodonośnych na przykładzie GZWP nr 338 – Subzbiornik Paczków–Niemodlin. Przegląd Geologiczny, vol. 65, nr 11/2, s. 1234

[147] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 września 2014 r. w sprawie obszarów, na których dopuszcza się lokalizowanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla (Dz.U. 2014 poz. 1272).

11. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Teren górniczy - przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego (Art. 6 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 9 VI 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2020, poz. 1064 z późn. zm.). Ochroną objęte są następujące tereny i obszary górnicze:

- „Głębinów - Zbiornik II" ustanowione na wydobywanie kruszywa naturalnego z części złoża „Głębinów - Zbiornik", położonego na terenie miejscowości: Głębinów, gm. Nysa i Wójcice, gm. Otmuchów, powiat nyski, woj. opolskie. Koncesji na wydobywanie udzielono „Górażdże Kruszywa" Sp. z o.o. z siedzibą w Choruli, z terminem ważności do dnia 31 grudnia 2037r.,
- „Maciejowice I" ustanowione na wydobywanie granitu - kopalina główna i gnejsu - kopalina towarzysząca, ze złoża „Maciejowice I", położonego na gruntach wsi Maciejowice, gmina Otmuchów, powiat nyski, województwo opolskie. Koncesji na wydobywanie udzielono Otmuchowskim Kopalniom Granitu - Adam Cyrański, z terminem ważności do dnia 31 sierpnia 2028r.,
- „Wójcice 2" ustanowione na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „WÓJCICE 2" na działkach nr 303/1, 303/2 i 302 obręb ewidencyjny Wójcice, gmina Otmuchów, powiat nyski, województwo opolskie. Koncesji na wydobywanie udzielono przedsiębiorstwu PA ENERGOBUDOWA Sp. z o.o. z Opola, z terminem ważności do dnia 7 kwietnia 2022r.,
- „Kamienna Góra III" ustanowione na wydobywanie granitu (kopaliny głównej) i gnejsu (kopaliny towarzyszącej) ze złoża „Kamienna Góra" na terenie miejscowości: Nadziejów gmina Otmuchów i Biskupów gmina Głuchołazy powiat nyski województwo opolskie. Koncesji na wydobywanie udzielono Kopalni Kamienna Góra Sp. z o.o. z siedzibą w Micigóździe, z terminem ważności do dnia 31 grudnia 2035r.,
- „Kałków Barbara" ustanowione na wydobywanie kruszywa naturalnego metodą odkrywkową bez użycia środków strzałowych ze złoża „Kałków Barbara" w miejscowości Kałków gmina Otmuchów, powiat nyski województwo opolskie. Koncesji na wydobywanie udzielono Pani Barbarze Wiktor prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą „Bar-Kop" Wiktor Barbara, z terminem ważności do dnia 20 października 2024r.,
- „Kałków II-I" ustanowione na wydobywanie kruszywa naturalnego metodą odkrywkową ze złoża „Kałków II-I" w miejscowości Kałków gmina Otmuchów, powiat nyski województwo opolskie. Koncesji na wydobywanie udzielono Panu Łukaszowi Bodura - firma „Bodura" z siedzibą we Wrocławiu, z terminem ważności do dnia 31 grudnia 2023r.,

- „Kałków Ewa” ustanowione na wydobywanie kruszywa naturalnego metodą odkrywkową ze złoża „Kałków – Ewa” w miejscowości Kałków gmina Otmuchów, powiat nyski województwo opolskie. Koncesji (nr ROŚ.6522.6.2014.JM z dnia 31.12.2014 r.) na wydobywanie wydano dla przedsiębiorstwa "Wikrol" Biskupów 48-355 Burgrabice.

  Lokalizację terenów górniczych przedstawia mapa:

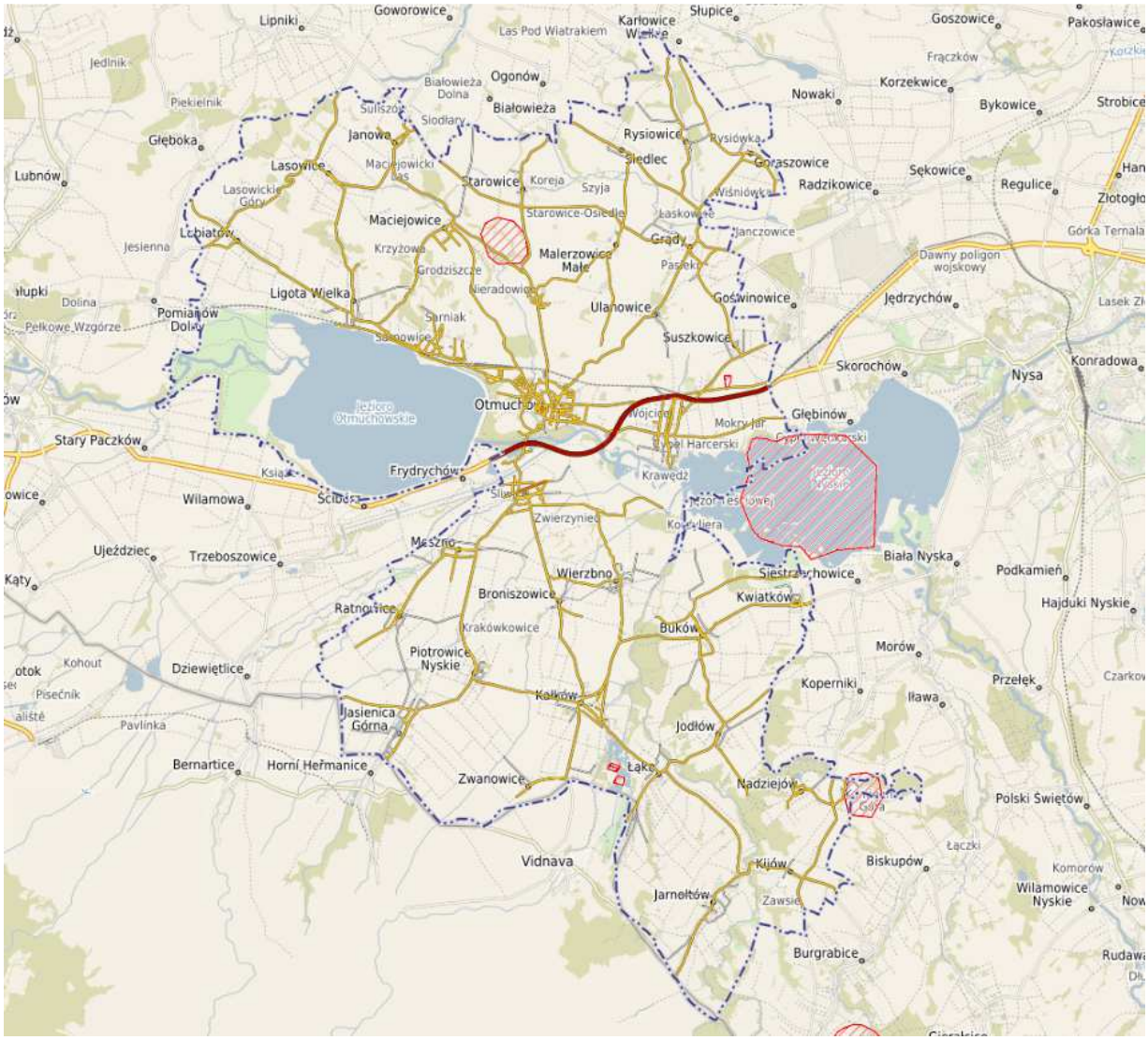

Rysunek 34. Tereny górnicze.[148]

[148] SIP gminy Otmuchów. Warstwa Państwowy Instytut Geologiczny.

12. STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

12.1. Sieć i powiązania komunikacyjne

12.1.1. Układ drogowy

Układ drogowy stwarzający dobre powiązania komunikacyjne z siedzibą województwa, powiatu i okolicznymi miastami tworzy głównie droga krajowa oraz sieć dróg powiatowych. Długość poszczególnych dróg publicznych w Gminie Otmuchów:

- krajowe DK46: 6,94 km;
- powiatowe: 120,58 km;
- drogi gminne: 581,86 km.

Droga krajowa nr 46 (DK46) – droga krajowa klasy GP o długości 270 km Kłodzko – Szczekociny, przebiegająca przez województwa dolnośląskie, opolskie i śląskie. Trasa łączy Kotlinę Kłodzką i południowo-zachodnią część województwa opolskiego z Opolem, Lublińcem oraz Częstochową. Droga ma wspólny krótki odcinek z DK43 na terenie Częstochowy. W ciągu DK 46 w roku 2005 wybudowano obejście drogowe miasta Otmuchowa.

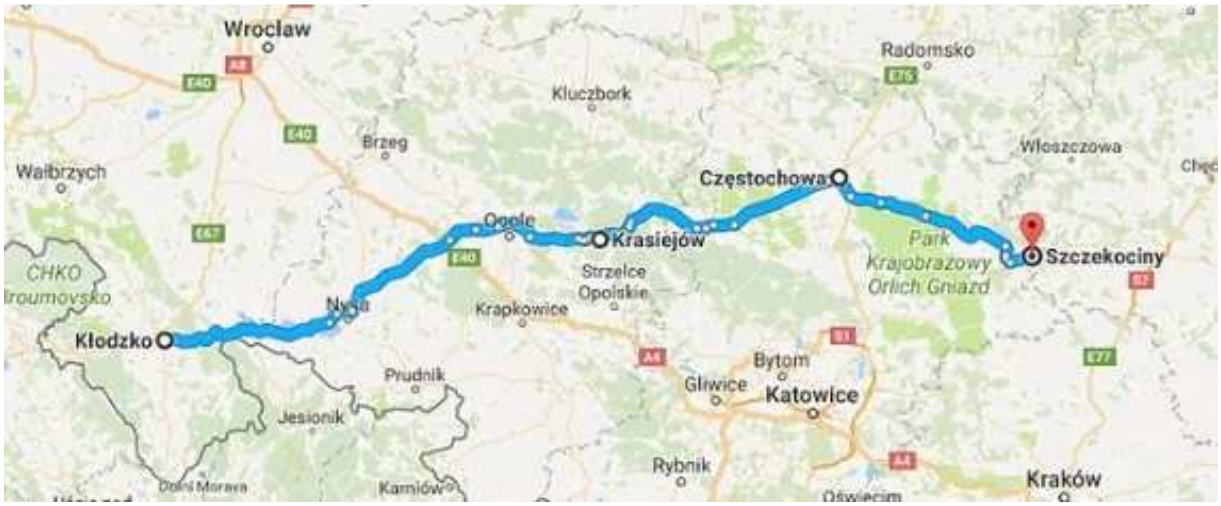

Rysunek 35. Przebieg DK 46.

# # #

Po zlikwidowanym w roku 2016 Zarządzie Dróg Powiatowych nadzór nad siecią dróg powiatowych w powiecie nyskim sprawuje bezpośrednio Starostwo powiatowe w Nysie – Wydział Drogownictwa oraz Wydział Komunikacji i Transportu.

Tabela 106. Sieć dróg powiatowych zamiejskich na terenie Powiatu Nyskiego (gmina Otmuchów)

L.p.	Nr drogi	Nazwa drogi (odcinka drogi) - ulicy	Długość [km]
1	1534 O	Jasienica - Malerzowice	9,087
2	1535 O	droga przez wieś Malerzowice	1,404
3	1625 O	Burgrabice - Jamołtów	7,15
4	1628 O	Nysa - Kijów	10,055
5	1629 O	Kijów - Sławniowice	3,942
6	1632 O	Biała Nyska - Kałków	10,34
7	1633 O	Buków - Łąka	4,055
8	1634 O	Buków - Wierzbno	1,467
9	1635 O	Kałków - Zwanowice	3,208
10	1636 O	Otmuchów - Kałków	5,785
11	1637 O	Piotrowice Nyskie - Jarnołtów	8,233
12	1639 O	Meszno - Ratnowice	3,04
13	1646 O	Otmuchów - gr. wojew. Dolnośląskiego (Rostków)	7,051
14	1647 O	Lubiatów - DP 1654 O	5,73
15	1648 O	Ligota Wielka - Maciejowice	3,105
16	1649 O	Malerzowice - Janowa	8,647
17	1650 O	DK 46 - Otmuchów - Goworowice	8,722
18	1652 O	DP1650 O - Siedlec - DP 1658 O	3,612
19	1653 O	Nysa - Grądy	6,909
20	1654 O	Grądy - granica wojew. dolnośląskiego-(Starczówek)	12,857
21	1655 O	Suszkowice -Wójcice	2,794
22	1658 O	Karłowice Wielkie - Otmuchów	9,907
23	1674 O	Lasowice - Ligota Wielka	3,908
24	1675 O	droga przez wieś Nadziejów	0,608
25	1676 O	Goraszowice - Grądy	1,687
26	1679 O	Lasowice - Janowa	1,492
27	2213 O	Wójcice - Otmuchów	1,9

Tabela 107. Sieć dróg powiatowych miejskich na terenie Powiatu Nyskiego – Otmuchów

L.p.	Nr drogi	Nazwa drogi (odcinka drogi) - ulicy	Długość [km]
1	1636 O	(Otmuchów - Kałków - gr. państwa) ul. Mostowa	0,786
2	1646 O	(Otmuchów-Paczków) ul. Warszawska	1,782
3	1650 O	(DK 46 - Otmuchów - Goworowice) ul. Nyska	1,524
4	1650 O	(DK 46 - Otmuchów - Goworowice) ul. Sienkiewicza	1,563
5	1658 O	(Karłowice Wielkie - Otmuchów) ul. Grodkowska	0,719
6	2213 O	(Wójcice -Otmuchów) ul. 1-go Maja	0,9

# # #

W bezpośrednim zarządzie Gminy Otmuchów pozostają drogi gminne o łącznej długości 581,86 km i powierzchni 330,53 ha w tym powierzchnia poboczna i powierzchnia chodników, place o powierzchni 0,39 ha i obiekty inżynieryjne wbudowane w ciągi dróg tj. mosty i przepusty o łącznej liczbie 85.

Tabela 108. Drogi w podziale na rodzaje nawierzchni [149]

Rodzaj nawierzchni	Długość dróg (km)	Powierzchnia (ha)
I. Twarda ulepszona, w tym:	54,801	166,7518
• bitumiczna	48,9020	145,9618
• betonowa	2,1	6,99

[149] Raport o stanie gminy Otmuchów za 2019 rok, Otmuchów 2020.

• kostka	3,799	13,80
II. Twarda nieulepszona, w tym:	12,405	31,26529
• brukowcowa	1,8	7,40
• tłuczniowa	10,605	23,86529
III .Gruntowa, w tym:	514,653	104,4558
• wzmocniona żwirem	10,4	3,70
• gruntowa z gruntu rodzimego	504,2530	100,7558

Obiekty mostowe na terenie i w zarządzie gminy Otmuchów:

- Stalowe. – 3 szt.;
- Żelbetowe. – 2 szt.;
- Betonowe, kamienne, ceglane – 10 szt.
- Przepusty – 70 szt.

12.1.2. Parkingi, urządzenia obsługi podróżnych i pojazdów samochodowych

Zaplecze techniczne ruchu turystycznego i komunikacji na terenie miasta[150]:

- Stacje paliw:
  - Otmuchów ul. Magnoliowa
  - Otmuchów ul. Nyska
  - Otmuchów ul. Mostowa
- Stacja Ładowania Samochodów Elektrycznych: Otmuchów Rynek
- Parkingi publiczne:
  - Grądy (Laskowice)
  - Otmuchów ul. Sportowa
  - Otmuchów Rynek
  - Otmuchów ul. Zamkowa
  - Otmuchów ul. Kościuszki

12.1.3. Ciągi rowerowe

Na terenie gminy Otmuchów funkcjonuje 25 km dróg rowerowych, z czego większość w zarządzie Gminy.

Tabela 109. Drogi rowerowe[151]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem	km	25,0	25,0
będących pod zarządem gminy	km	23,2	23,2
będących pod zarządem starostwa	km	1,8	1,8
ścieżki rowerowe na 100 km2	km	13,34	13,34

[150] http://www.targeo.pl
[151] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021.

Na terenie gminy wyznakowane są **turystyczne szlaki rowerowe** (biegnące drogami w różnym standardzie): [152]

- TRASA nr R16 [szlak żółty] Granica województwa dolnośląskiego i opolskiego – Lipniki – **Lasowice – Lubiatów - Ligota wielka – Sarnowie – Otmuchów – Wójcie – Suszkowice** - Nysa.
- TRASA nr 60 [szlak niebieski]. Granica państwa – Ujeździec - Dziewiętlice - **Ratnowice - Meszno - Kałków - Łąka - Jarnołtów – Kijów** - Burgrabice.
- TRASA nr R9 [szlak pomarańczowy] Głuchołazy - Nysa – **Kwiatków - Buków - Kałków - Meszno – Ratnowice** – Dziewiętlice – Paczków.

Ponadto przez teren Gminy przebiega **Szlak czarownic po czesko-polskim pograniczu**, <u>znakowany kolorem czarnym</u> po stronie polskiej. Łączy dystans trasy to 233 km, z czego 95 km przebiega po stronie polskie, a pozostałe 138 km po stronie czeskiej. Trasa przebiega przez: Paczków –Lubiatów – Ligota Wielka – Sarnowice – Otmuchów – Ulanowice – Grądy –Nysa — Głuchołazy – Zlaté Hory – Jeseník – Šumperk – Mohelnice.

Rysunek 36. Szlaki rowerowe.[153]

Gmina Nysa opracowała dokument pn. *Wariantowa koncepcja programowo-przestrzenna budowy tras rowerowych na terenie miasta i gminy Nysa*. Dokument ten zakłada budowę tras rowerowych na terenie miasta i gminy Nysa o łącznej długości 131,720 km. Planowane przedsięwzięcie podzielono na następujące etapy, w tym w ramach Etapu I - budowę głównych tras w mieście oraz pomiędzy gminami: Nysa, Otmuchów oraz Głuchołazy (o dł. 42,960 km).

[152] Szlaki rowerowe Śląska Opolskiego [atlas rowerowy 2009].
[153] Trasy rowerowe w powiecie nyskim. Partnerstwo-nyskie2020.pl

12.1.4. Ciągi piesze

Uzupełnieniem infrastruktury drogowej i mieszkalnictwa są pobocza, chodniki i place. Ogółem w zarządzie Gminy znajduje się 11,5 km chodników i 16,17 km poboczy, co jest wielkością znacznie mniejszą niż suma długości dróg. Oznacza to, że w wielu miejscach takiej infrastruktury brakuje, a tam, gdzie jest, wymaga znaczących nakładów na remonty.[154]

Tabela 110. Chodniki, pobocza i place na terenie i w zarządzie gminy Otmuchów.

Wyszczególnienie	Długość [km]
IV. Powierzchnia poboczy	16,17
V. Powierzchnia chodników	11,5
VI. Place, w tym:	0,39
kostka (prasowana)	0,26
nawierzchnia bitumiczna	0,13

# # #

Piesze trasy turystyczne na terenie gminy Otmuchów ilustruje rysunek poniżej.

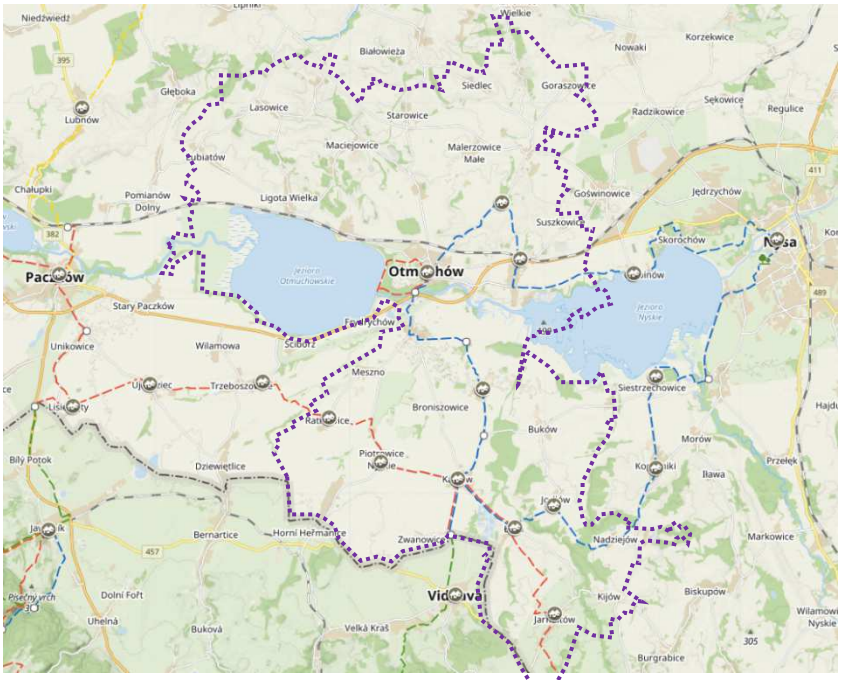

Rysunek 37. Przebieg znakowanych pieszych tras turystycznych na terenie gminy Otmuchów.[155]

Sieć znakowanych szlaków turystycznych obejmuje trzy trasy:

- Trasa niebieska: Nysa – Wójcice – **Ulanowice – Otmuchów - Wierzbno – Kijów – (Zwanowice) – Jodłów – Nadziejów** – Koperniki – Nysa

[154] „Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016 – 2022”. Otmuchów, 2016 r
[155] http://www.mapatrurystyczna.pl

- Trasa czerwona (Główny Szlak Sudecki im. Dr Orłowicza) Prudnik – Głuchołazy – Sławniowice – **Jarnołtów – Łąka – Kijów - Piotrowice Nyskie – Ratnowice** – Trzeboszowice – Paczków – (…)- Świeradów Zdrój.
- Trasa miejska czerwona: **Otmuchów – Nyska Kłodzka – Otmuchów**

12.1.5. Sieć kolejowa

Układ kolejowy tworzy linia kolejowa nr 137 (zwana „Magistralą Podsudecką"), o znaczeniu pierwszorzędnym relacji Katowice – Legnica (na odcinku do km 64,162 magistralna). Jej początkowy odcinek został otwarty w 1844; do 1876 była stopniowo wydłużana. W 1957 rozpoczęto elektryfikację, lecz proces ten zatrzymał się na odcinku Katowice –Kędzierzyn-Koźle. W 2008 na odcinku Nysa – Kamieniec Ząbkowicki zawieszono sezonowy ruch pasażerski, który został następnie wznowiony 28 kwietnia 2018 roku. Pociągi Polregio kursują w soboty i niedziele przez cały rok.

Wg dokumentu „Master Plan dla Kolei w Polsce do 2030 roku" linia kolejowa nr 137 na odcinku Kędzierzyn-Koźle – Kamieniec Ząbkowicki ma być linią obsługującą ruch mieszany z prędkością trakcyjną 81-100 km/h.

Rysunek 38. Koncepcja przeznaczenia linii kolejowych w roku 2030.[156]

Rysunek 39. Docelowe prędkości sieci w roku 2030.[157]

[156] http://inforail.pl/

12.1.6. Połączenia lotnicze

Na terenie Gminy nie ma zlokalizowanych lotnisk ani lądowisk[158].

Najbliżej zlokalizowane są:

- Lotnisko pasażerskie, certyfikowane, z którego prowadzone są regularne połączenia lotnicze w ruchu krajowym i międzynarodowym – Wrocław Strachowice, nr rejestracyjny 57;
- Lotnisko użytku wyłącznego Polska Nowa Wieś k Opola, nr rejestracyjny 34;
- Lądowisko cywilne, śmigłowcowe (przyszpitalne) Zespół Opieki Zdrowotnej w Nysie, Nr ewidencyjny 84.

12.1.7. Drogi wodne

Ze względu na brak śluz na zaporze zbiornika, Jezioro Otmuchowskie pełni jedynie funkcję rekreacyjną i turystyczną. Dogodny dostęp do linii brzegowej dla turystyki kajakowej i żeglarskiej oferują przystanie ulokowane na północnym brzegu jeziora (od Ligoty Wielkiej do Otmuchowa) i po południowej stronie akwenu (Od Otmuchowa do Książa (gm. Paczków)).

12.1.8. Komunikacja zbiorowa

Komunikację zbiorową (autobusową) – wg danych na rok 2016 - obsługują cztery podmioty gospodarcze, na podstawie zezwoleń wydanych przez Burmistrza Miasta Otmuchowa oraz Starostę Powiatu Nyskiego. Jednym z głównych problemów jest zapewnienie transportu dzieci i młodzieży dojeżdżających do szkół na terenie Gminy. Przez teren Gminy przebiegają trasy nr:

- 4: Nysa D.A. – Szklary I/Kościół
- 5: Nysa D.A. - Goworowice
- 6: Nysa D.A. - Otmuchów ul. Mickiewicza P. Dw.
- 7: Nysa D.A. - Otmuchów ul. Mickiewicza P. Dw. (zmieniona 27 marca 2015 r)
- 8: Nysa D.A. – Łąka
- 9: Nysa D.A. – Sarnowice
- 10: Nysa D.A. – Gościce
- 11: Nysa D.A. – Kamienica Skrz. (zmieniona 30 października 2014 r)

[157] http://inforail.pl/

[158] Rejestr Lotnisk Cywilnych oraz Wykaz lądowisk wpisanych do ewidencji lądowisk na dzień 18 września 2020 r.. Urząd Lotnictwa Cywilnego http://.www.ulc.gov.pl

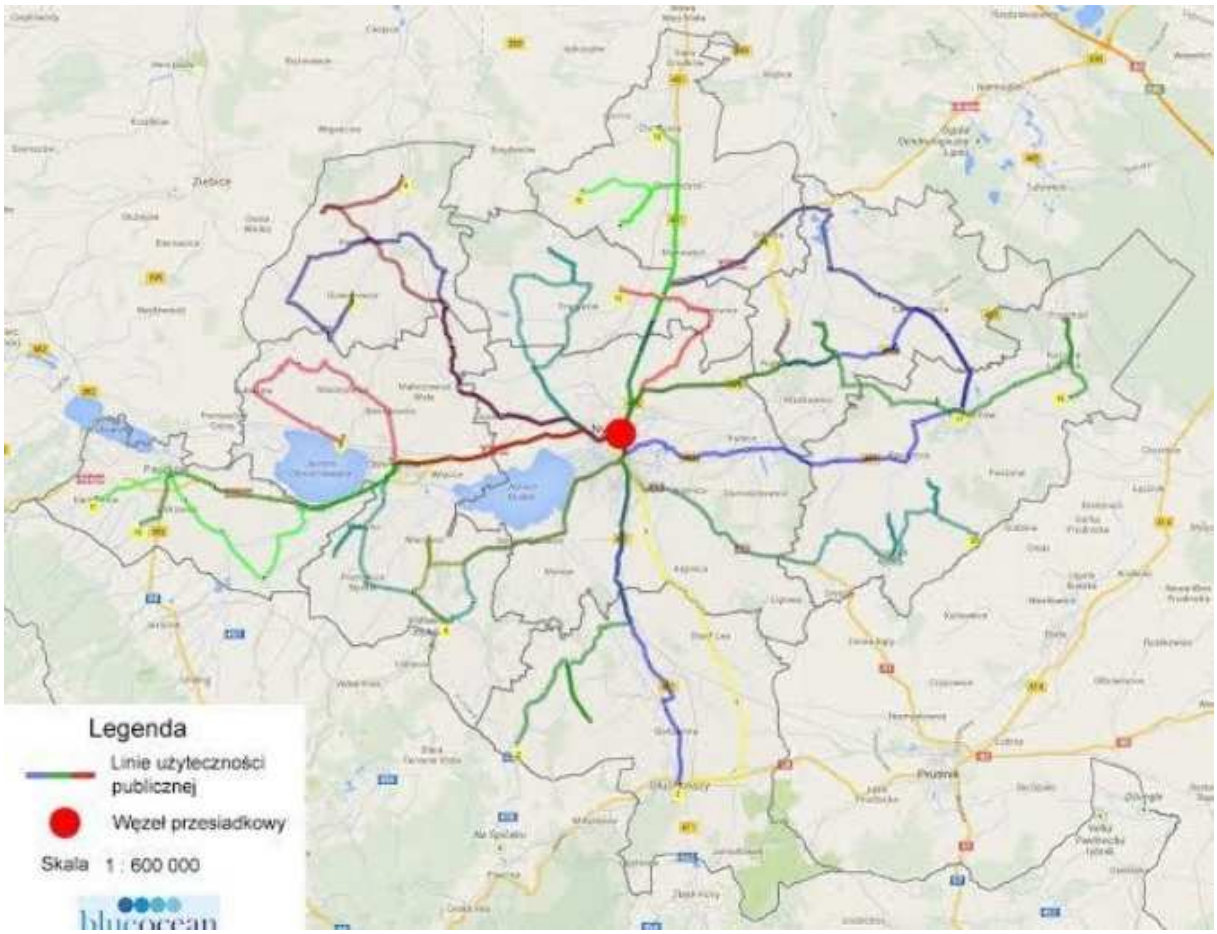

Rysunek 40. Linie użyteczności publicznej w Powiecie Nyskim[159]

Tabela 111. Lista podmiotów gospodarczych świadczonych usługi przewozu pasażerów na terenie gminy Otmuchów w roku 2015.[160]

Ilość wydanych zezwoleń/ podmiot wydający zezwolenie	Nazwa przewoźnika	Relacje (wg. wydanych zezwoleń)
2 (burmistrz Otmuchowa)	"TRANS EKSPRES" Rafał Cholewiński	Otmuchów - Otmuchów przez Nieradowice
	Szewczuk Tadeusz Przewozy Autokarowe "Otmuchów"	Otmuchów - Otmuchów przez Starowice
10 (starosta nyski)	PKS Nysa Sp. z o.o.	Nysa DA - Otmuchów ul. Mickiewicza PDW przez Wójcice
		Nysa DA - Otmuchów ul. Mickiewicza PDW przez Kałków
		Nysa DA - Sarnowice przez Otmuchów
		Nysa DA - Gościce przez Otmuchów ul. Mickiewicza
		Nysa DA - Kamienica Skrzyżowanie przez Otmuchów
	Auto-Fan Zbigniew Dąbrowski	Nysa - Paczków przez Otmuchów

[159] Plan zrównoważonego rozwoju transportu publicznego dla Powiatu Nyskiego (Plan Transportowy) Uchwała nr XXXIV/426/14 Rady Powiatu w Nysie z dnia 24 kwietnia 2014 r, z poźn. zm.

[160] Strategia rozwoju transportu obszaru funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030. Załącznik 8B Inwentaryzacja linii komunikacji zbiorowych. http://bip.spnysa.nv.pl

	"TRANS EKSPRES" Rafał Cholewińsk	Otmuchów - Nysa przez Wójcice
		Otmuchów - Nysa przez Meszno
		Otmuchów - Nysa Grądy
		Otmuchów DA - Nysa ul. Radziewiczówny

Tabela 112. Inwentaryzacja przewozów szkolnych za rok 2015[161].

Rodzaj przewozu	**Charakter przewozu**	**Częstotliwość przewozów**	**Sposób finasowania**	**Liczba wozokilomertów**	**Liczba przewiezionych osób**
1. Dowóz dzieci do Gimnazjum w Otmuchowie z miejscowości: Ulanowice, Malerzowice Małe, Grądy, Krakówkowice, Ratnowice, Rysiowice, Siedlec, Goraszowice, Śliwice, Piotrowice Nyskie, Starowice, Wierzbno, Zwanowice, Jarnołtów, Łąka, Jodłów, Buków, Jasienica Górna, Lubiatów, Nieradowice 2. Dowóz dzieci do Szkoły Podstawowej w Otmuchowie z miejscowości: Nieradowice, Sarnowice 3. Dowóz dzieci do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kałkowie z miejscowości: Zwanowice, Wierzbno, Piotrowice Nyskie, Broniszowice, Buków, Kwiatków, Jodłów, Łąka, Śliwice 4. Dowóz dzieci do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Mesznie z miejscowości: Jasienica Górna, Piotrowice Nyskie, Krakówkowice, Ratnowice, Śliwice, Zwierzyniec 5.Dowóz dzieci do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Grądach z miejscowości: Rysiowice, Malerzowice Małe, Ulanowice, Starowice, Goraszowice, Siedlec, Nieradowice 6. Dowóz dzieci do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jarnołtowie z miejscowości: Łąka, Wierzbno, Kijów, Kałków, Jodłów, Buków, Broniszowice, Piotrowice Nyskie 7. Dowóz dzieci do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Maciejowicach z miejscowości: Janowa, Lubiatów, Lasowice 8. Dowóz dzieci do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wójcicach z miejscowości: Suszkowice	regularny	Codziennie	z budżetu gminy	111 000	176 526
Dowóz dzieci niepełnosprawnych do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Nysie z miejscowości: Otmuchów, Malerzowice Małe, Starowice, Sarnowice, Wójcice, Suszkowice, Łąka, Buków, Wierzbno, Piotrowice Nyskie, Ratnowice, Jasienica Górna, Jodłów, Lubiatów	regularny	codziennie	z budżetu gminy	39 900	9 828
1. Dowóz dzieci do Publicznego Przedszkola w Kałkowie z miejscowości: Zwanowice, Wierzbno, Broniszowice, Buków, Kwiatkowa. 2. Dowóz dzieci do Publicznego Przedszkola w Jarnołtowie z miejscowości: Kijów, Łąka, Jodłów. 3. Dowóz dzieci do Publicznego Przedszkola w Jasienicy Górnej z miejscowości: Piotrowice Nyskie.	regularny	codziennie	z budżetu gminy	29 400	23 436

[161] Strategia rozwoju transportu obszaru funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030. Załącznik 8C Inwentaryzacja przewozów szkolnych. http://bip.spnysa.nv.pl

Przewóz dzieci na uroczystości szkolne, zawody sportowe, konkursy, basen, kino, teatr itp.	nieregularny	okazjonalnie	z budżetu gminy	3 690	Brak danych

# # #

Przystanki komunikacyjne na terenie Gminy Otmuchów, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Otmuchów oraz warunki i zasady korzystania z przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Otmuchów określa Uchwała nr XI/100/2015 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Otmuchów oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków (z załącznikami).

Tabela 113. Przystanki autobusowe na terenie Gminy.[162]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
ogółem	szt.	-	109
właściciel lub zarządzający - gmina	szt.	-	109

# # #

Ponadto na terenie Gminy w miejscowości Kałków zlokalizowane jest przejście małego ruchu przygranicznego.

12.2.Uzbrojenie terenu i powiązania infrastrukturalne

12.2.1. Wodociągi

Długość sieci rozdzielczej wodociągowej na terenie Gminy wynosi 147,8 km (większość w zarządzie Gminy). Pozwala to na przyłączenie 2 561 budynków oraz dostarczenie wody 13 513 osobom (rok 2015), co stanowiło 97,9% mieszkańców Gminy. Przeciętne zużycie wody na osobę wynosi od 22,4 m^3 na wsi do 29,4 m^3 na rok w Otmuchowie.

Tabela 114. Urządzenia sieciowe - Wodociągi[163]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	145,9	147,8
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	0,0	143,0
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 470	2 561
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam^3	352,0	349,2
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	13 513	-
ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	osoba	4 995	-
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m^3	25,4	25,8

[162] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021.
[163] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021.

zużycie wody w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca	m^3	37,7	29,4
zużycie wody w gospodarstwach domowych na wsi na 1 mieszkańca	m^3	18,4	22,4

Połączenie z gminami sąsiednimi widocznej jest w zaopatrzeniu w wodę. Z wodociągu Goświnowice w gm. Nysa korzystają mieszkańcy wsi Suszkowice.

12.2.2. Kanalizacja

Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Otmuchów ma długość 38,8 km, z czego większość 37,8 km znajduje się w zarządzie Gminy. Do instalacji ściekowej podłączone było 777 budynków zamieszkałych w sumie przez blisko 11 300 mieszkańców (rok 2015), obecnie przyłącze kanalizacyjne posiada już 916 budynków mieszkalnych. 90% ścieków odprowadzanych jest oczyszczanych.

Tabela 115. Sieć kanalizacyjna[164].

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2019
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	25,4	38,8
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	0,0	37,8
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	777	916
ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam^3	208,2	268,9
ścieki oczyszczane odprowadzone	dam^3	233,0	243,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	11 285	-
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	4 357	-

Gmina posiada połączenia z sąsiednią gminą Nysa systemami wodociągowymi i kanalizacyjnymi. Do oczyszczalni ścieków w Nysie doprowadzony jest przez miasto kolektor sanitarny Otmuchów – Nysa.

12.2.3. Sieć elektroenergetyczna

Przez teren gminy przebiega jednotorowa napowietrzna **linia wysokiego napięcia 220 kV Groszowice - Ząbkowice**, przewidziana do przebudowy na napięcie 400 kV (linia Dobrzeń-Ząbkowice-Świebodzice). Przez teren Gminy przebiega także jednotorowa linia wysokiego napięcia 110 kV relacji Hajduki Nyskie – Paczków.

[164] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

Rysunek 41. Linie wysokiego napięcia – przebieg linii 220 kV (fioletowa) oraz linii 100 kV (zielona).[165]

12.2.4. Energetyka odnawialna

Modernizacja elektrowni wodnej na zbiorniku zaporowym w Otmuchowie w latach 2012-2014 spowodowała wymianę turbozespołów Kaplana wraz generatorami SSW o mocy 4,8 MW (Voith) na nowe wyprodukowane przez czeską firmę CKD Blansko o mocy znamionowej 6,65 MW. Przepływ wody przez zespół elektrowni wynosi 21,5 m^3/s. Właścicielem elektrowni jest Tauron Ekoenergia.

Na terenie Gminy nie ma zlokalizowanych innych urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW.

12.2.5. Sieć gazowa

Sieć przesyłowa na terenie Gminy ma długość blisko 11 km, długość sieci rozdzielczej – około 25 km. Większość odbiorców gazu stanowią mieszkańcy miasta: 1 627 punktów odbioru na 1 677 ogółem (4 884 mieszkańców Gminy). Spośród odbiorców 676 wykorzystuje gaz na potrzeby ogrzewania mieszkań.

Tabela 116. Urządzenia sieciowe – gaz.[166]

Wyszczególnienie	j.m.	2015	2018
długość czynnej sieci ogółem	m	35 939	35 780
długość czynnej sieci przesyłowej	m	12 112	10 795
długość czynnej sieci rozdzielczej	m	23 827	24 985
czynne przyłącza do budynków ogółem	szt.	573	691

[165] Geoportal.pl
[166] GUS, Bank Danych Lokalnych 2021

czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	563	663
odbiorcy gazu	gosp.	1 661	1 677
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	624	676
odbiorcy gazu w miastach	gosp.	1 599	1 627
zużycie gazu w tys. m3	tys. m3	1 142,4	-
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m3	tys. m3	503,2	-
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	4 696	4 884

Przez teren gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia przesyłowy Lewin Brzeski - Paczków o ciśnieniu nominalnym 4,0 MPa.

12.2.6. Ciepłownictwo

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się ze źródeł miejscowych – lokalnych ciepłowni dla zespołów budynków wielorodzinnych oraz z indywidulanych instalacji ciepłowniczych. Jedynie część z nich korzysta z gazu ziemnego – jako w miarę bezpiecznego i niskoemisyjnego źródła energii. Na terenach wiejskich przeważają paliwa stałe, w znacznym stopniu powodujące tzw. „niską emisję”.

13. CELE WYNIKAJĄCE Z PONADLOKALNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

13.1. Wnioski wynikające z dokumentów szczebla centralnego

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju do roku 2030[167], która określała zasady prowadzenia polityki przestrzennej przede wszystkim w oparciu o ustrojową zasadę zrównoważonego rozwoju i wynikające z niej zasady planowania publicznego została uchylona Ustawą z dnia 15 lipca 2020 r o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U., 2020, poz. 1378).

Zgodnie z treścią Ustawy z dnia 15 lipca 2020 r o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U., 2020, poz. 1378), w oparciu o zapisy Ustawy dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, 1571 i 1815) planowanie strategiczne rozwoju, w tym strategiczne planowanie przestrzenne zostało przeniesione na szczebel wojewódzki. Ustęp 1c[168] przyjmuje brzmienie:

Strategia rozwoju województwa zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby tej strategii oraz określa w szczególności:

1) cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; (…)

3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;

4) model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa;

5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie;(…)"

Zmiany znalazły też odzwierciedlenie w Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. 2021, poz. 741).

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego „Opolskie 2030" znajduje się obecnie w konsultacjach społecznych (patrz rozdział następny).

13.2. Cele zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego

13.2.1. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego

[167] Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, M.P.2012.

[168] Ustawa dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. 2020, poz. 1668)

Dotychczasowa Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r. (SR WO 2020)[169] nie wskazuje specyficznych działań odnoszących się do terenu gminy Otmuchów, w szczególności w kontekście planowania i zagospodarowania przestrzennego. Dokument odwołuje się do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego. Nowa Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego „Opolskie 2030" jest w przygotowaniu. Pierwotnie planowano uchwalenie na II kwartał 2020 r.).

13.2.2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego (PZP WO)[170] został zaktualizowany w roku 2019. W odróżnieniu od SR WO 2020 jest dokumentem aktualnym i uwzględniającym bieżący kontekst rozwoju przestrzennego województwa.

W uwarunkowaniach rozwoju przestrzennego województwa wskazano min.:

- Istnienie obszarów konfliktów i kolizji przestrzennych należy zaliczyć te, które są związane z eksploatacją surowców mineralnych w dolinach rzecznych i na obszarach cennych przyrodniczo (zbiorniki otmuchowsko-nyskie);
- Otmuchowsko-Nyski Obszar Chronionego Krajobrazu został wskazany jako istotny element należących do systemu obszarów przyrodniczych i obszarów ochrony krajobrazów kulturowych;
- Otmuchów – „Miasto Kwiatów" został skazany jako obszar rozwoju turystyki w oparciu o istniejące, słabo wykorzystane walory kulturowe;

Polityka ochrony, wzmacniania i uspójniania systemu przyrodniczego województwa powinna być kształtowana min, przez

- Ochronę i wzmocnienie węzłowych obszarów przyrodniczo-krajobrazowych, w tym Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
- Wzmocnienie obszarów ochrony przyrodniczo-krajobrazowej poprzez docelowe utworzenie rezerwatów przyrody: Otmuchowskie Błota, Mała Panew, Nadziejów, Otmuchowski Las;
- Zapewnienie integralności i spójności funkcjonalno-przestrzennej regionalnego systemu przyrodniczego (w tym europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000), w szczególności ukształtowanie spójnej sieci korytarzy ekologicznych:

[169] Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r przyjęta uchwałą Nr XXV/325/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 grudnia 2012 r.
[170] Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego przyjęty uchwałą nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.

  - lądowych korytarzy migracyjnych dużych ssaków – korytarza Centralnego i Południowo-Centralnego,
  - dolinnych korytarzy ekologicznych – międzynarodowych, krajowych i regionalnych, w tym Nysy Kłodzkiej;
- zachowanie i odtwarzanie zasobów przyrodniczo-krajobrazowych:
  - ochrona cennych i priorytetowych krajobrazów naturalnych (dolin rzecznych, wysoczyzn lessowych, krajobrazów lodowcowych, fluwioglacjalnych, eolicznych, wyżyn węglanowych i krzemianowych, krajobrazów przedgórzy i gór niskich),
  - zachowanie, odtwarzanie i rozbudowa biologicznej zabudowy cieków i ich dolin oraz zbiorników wodnych,
  - ochrona georóżnorodności regionu – rozbudowa i utworzenie stanowisk i ostoi geologicznych i geomorfologicznych;
- ochrona zagrożonych siedlisk i gatunków, wzmacniających bioróżnorodność regionu:
  - ochrona i odtwarzanie obszarów wodno-błotnych i ekosystemów od wód zależnych,
  - utrzymanie i przywrócenie tradycyjnego, urozmaiconego krajobrazu, w tym ochrona zagrożonych gatunków chwastów i siedlisk,
  - ochrona obszarów występowania grzybów i cennych gatunków ichtiofauny wód płynących;

Przekształcenie i rozwój nowoczesnej gospodarki, bazującej na niskiej emisyjności i wysokiej efektywności poprzez:

- Rozwój odnawialnych źródeł energii dla potrzeb indywidualnych (energetyka prosumencka) i zbiorowych, w szczególności energii z biomasy, wiatru, wody, ciepła ziemskiego i słońca:
  - energetyki wodnej cieków i zbiorników wodnych Nysy Kłodzkiej,
  - energetyki wiatrowej na obszarach predysponowanych do rozwoju energetyki wiatrowej na obszarze Wzgórz Niemczańsko-Strzelińskich i Równiny Grodkowskiej'
  - energetyki z biomasy leśnej i rolniczej na obszarze Wzgórz Niemczańsko-Strzelińskich, Równiny Grodkowskiej i Obniżenia Otmuchowa;

Zwiększanie bezpieczeństwa energetycznego państwa i regionu wspierane będzie poprzez:

- zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii, w tym rozbudowę obiektów energetyki wodnej na zbiorniku wodnym w Otmuchowie;
- budowę, rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej, ciepłowniczej i gazowniczej, w tym rozbudowę sieci przesyłowych najwyższych napięć, w tym 400 kV relacji Dobrzeń – Ząbkowice- Świebodzice.

Dla poprawy sprawności istniejącej sieci elektroenergetycznej 110 kV oraz zasilenia nowych odbiorców – w tym istniejących i planowanych terenów inwestycyjnych, przewiduje się min. budowę stacji WN/SN GPZ Otmuchów wraz z liniami zasilającymi 110 kV.

W obszarze województwa opolskiego planowana jest budowa gazociągów strategicznych (wzdłuż gazociągów istniejących), które stanowić będą fragment zachodniego i południowego odcinka korytarza gazowego Północ – Południe, m.in. przebudowa gazociągu DN 200/150 relacji Lewin Brzeski – Paczków na odcinku Hanuszów – Otmuchów.

Gazyfikację wszystkich gmin wiejskich celem uzyskania jednakowych standardów zaopatrzenia w gaz na całym obszarze województwa opolskiego, w tym gazyfikację gmin, przez obszar których przebiega istniejąca sieć gazowa, m.in. gminy Otmuchów.

Poprawa standardów wyposażenia w infrastrukturę kanalizacyjną oraz powszechna ochrona zasobów wód powierzchniowych, podziemnych i gleb prowadzona będzie na całym obszarze województwa. Obszary koncentracji działań w zakresie rozwoju systemów gospodarki ściekowej obejmują obszary sanacji terenów o zabudowie rozproszonej o gęstości zaludnienia uniemożliwiającej wyznaczenie aglomeracji ściekowych – przydomowe oczyszczalnie ścieków, m.in. na terenie gminy Otmuchów

Obszarami realizacji polityki kształtowania atrakcyjności turystycznej ustala się najatrakcyjniejsze obszary turystyczne regionu wraz z ośrodkami turystycznymi, w tym obszar nysko-jesenicki (gmina Nysa, Otmuchów, Paczków, Głuchołazy, Prudnik i Lubrza). Podejmując działania realizacyjne dla tej polityki należy uwzględniać poniższe zasady:

- Podnoszenie standardu zagospodarowania w obszarach rozwoju turystyki;
- Dostosowanie zagospodarowania turystycznego i intensywności jego wykorzystania do cech i chłonności przyrodniczej środowiska;
- Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczo-krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego.

Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz ich wykorzystanie dla rozwoju turystyki, poprzez:

- rozwój nowych funkcji komercyjnych w obiektach zabytkowych, w szczególności w pałacach i zamkach (m.in. noclegowej, gastronomicznej itp.),
- poszanowanie funkcji ochronnej oraz uwzględnienie ograniczonej chłonności turystycznej terenu na obszarach o najwyższej atrakcyjności turystycznej (Zbiornik Otmuchowski) –

zagospodarowanie zgodne z obowiązującymi planami ochrony parków krajobrazowych oraz obszarów Natura 2000,

- udostępnianie rezerwatów przyrody (także nowych) dla ruchu turystycznego wyłącznie po oznakowanych szlakach pieszych, trasach rowerowych i ścieżkach przyrodniczo-edukacyjnych – zagospodarowanie zgodne z obowiązującymi planami ochrony rezerwatów przyrody

Rozwój infrastruktury turystycznej, poprzez budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form wypoczynku:

- szlaków kajakowych wraz z przystaniami kajakowymi (Nysa Kłodzka),
- przystani jachtowych (Zbiornik Otmuchowski);

Zwiększanie odporności przestrzeni na skutki zmian klimatycznych i poważnych awarii wspierane będzie poprzez zwiększenie dyspozycyjności zasobów wodnych i odporności na susze, w tym budowę zbiornika retencyjnego – zbiornik Siedlec na rzece Cielnica (gm. Otmuchów).

Zrównoważone kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej realizowane poprzez:

- Ochronę gleb najwyższych klas bonitacyjnych dla celów produkcji rolnej, w szczególności w południowej, zachodniej i północnej części województwa;
- Ograniczenie erozji gleb, zwłaszcza na obszarach: powiatu nyskiego (m.in. Otmuchów);

Przeciwdziałania skutkom suszy oraz zwiększenie zasobów wód powierzchniowych – budowa zbiorników i urządzeń służących małej retencji, w tym w zlewni Nysy Kłodzkiej;

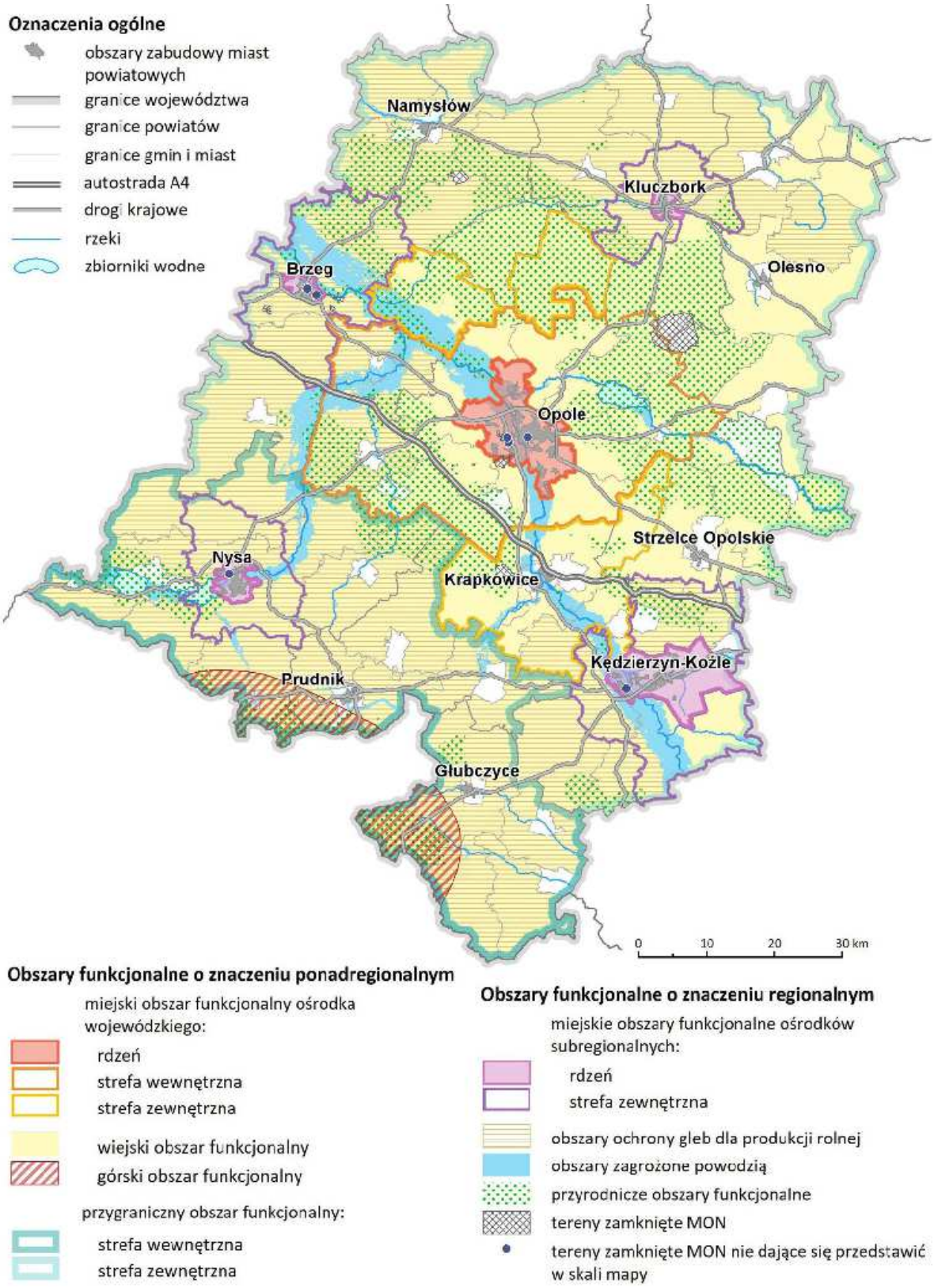

Rysunek 42. Obszary funkcjonalne województwa opolskiego.[171]

[171] Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego przyjęty uchwałą nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. Załącznik graficzny nr 2.

Gmina Otmuchów znalazła się w gronie gmin o **najbardziej widocznej skali problemów społecznych**. Rozwiązywanie problemów tych obszarów w wymiarze terytorialnym wymagać będzie przede wszystkim podejmowania działań dostarczających odpowiedniej jakości dóbr i usług, aktywizacji podmiotów publicznych, prywatnych i mieszkańców na rzecz rozwoju, w tym poprzez szersze wykorzystanie podejścia RLKS (rozwój lokalny kierowany przez społeczność – instrument dofinansowania projektów związanych m.in. z: rozwojem przedsiębiorczości, zachowaniem lokalnego dziedzictwa, walką z wykluczeniem społecznym i rozwojem infrastruktury turystycznej).

Cele rozwoju przestrzennego obszaru:

- *rozwój wielofunkcyjny, w tym rozwój rolnictwa wyspecjalizowanego i ekologicznego oraz funkcji turystyki i rekreacji,*
- *koncentracja usług publicznych w centrach gminnych,*
- *poprawa jakości życia mieszkańcom, poprzez rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej oraz dostępu do usług bytowych,*
- *zachowanie zasobów przyrodniczych i kulturowych,*
- *poprawa dostępności czasowej do ośrodków miejskich.*

Funkcje rozwojowe:

- *podstawowe: rolnictwo; leśnictwo; rybactwo; mieszkalnictwo z usługami,*
- *uzupełniające: turystyka i rekreacja, wytwarzanie energii odnawialnej (siłownie wiatrowe, biomasa, biopaliwa), przemysł, w tym rolno-spożywczy, drzewny, naukowo-edukacyjna.*

Kierunki zagospodarowania:

- *ochrona przed presją urbanizacyjną najcenniejszych i najbardziej produktywnych gleb;*
- *rozwój wyspecjalizowanego rolnictwa poprawiającego towarowość gospodarstw rolnych;*
- *rozwój infrastruktury transportowej o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym, w tym budowa i rozbudowa dróg dojazdowych do miast subregionalnych i lokalnych ośrodków wzrostu;*
- *rozwój infrastruktury technicznej, w tym energetyki odnawialnej dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb ludności i wzrostu atrakcyjności gospodarczej tych obszarów;*
- *rozwój infrastruktury społecznej dla zaspokojenia bytowych (codziennych) potrzeb ludności;*
- *rekultywacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych w celu przywrócenia ich do użytkowania, w tym ponownego wykorzystania gospodarczego;*
- *rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych w oparciu o zachowane zasoby przyrodniczo-kulturowo-krajobrazowe, w szczególności w rejonie Gór Opawskich, Przedgórza Paczkowskiego wraz ze zbiornikami Nyskim i Otmuchowskim oraz potencjalnego Stobrawskiego Parku Krajobrazowego i Borów Niemodlińskich;*

- *poprawa jakości środowiska;*
- *poprawa funkcjonalności i estetyki terenów zabudowy wiejskiej.*

Zasady zagospodarowania:

- *racjonalne gospodarowanie zasobami przestrzeni poprzez intensyfikację zagospodarowania istniejącego (rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych, wykorzystywanie istniejących rezerw terenowych);*
- *porządkowanie i kształtowanie struktur funkcjonalnych w kierunku rozdzielenia sfer produkcji rolniczej od funkcji mieszkaniowych i rekreacyjno-wypoczynkowych;*
- *koncentracja terenów zurbanizowanych w oparciu o istniejące struktury osadnicze dysponujące zapleczem usług i wyposażeniem w infrastrukturę;*
- *prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej opartej na ochronie zasobów leśnych wraz z zalesianiem gruntów nieprzydatnych dla rolnictwa oraz turystyki i rekreacji;*
- *wzmacnianie ciągłości i spójności struktur przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów chronionych;*
- *ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczo-krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego (zachowanie oraz renowacja zabudowy historycznej i zasobów kulturowych) dla wsparcia różnych form turystyki i rekreacji;*
- *wsparcia różnych form turystyki i rekreacji, w tym ekoturystyki i agroturystyki.*

Zasięg **przygranicznego obszaru funkcjonalnego** w województwie opolskim wyznacza zakres geograficzny programu współpracy transgranicznej w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT), w którym wymienione są dwa 2 podregiony województwa opolskiego – **nyski** i opolski.

Priorytet rozwojowy:

Najistotniejsze wyzwania rozwojowe dla strefy wewnętrznej to:

- *poprawa skomunikowania z osią rozwoju województwa i Republiką Czeską;*
- *wykorzystanie potencjału endogenicznego dla rozwoju gospodarczego, w szczególności turystyki;*
- *ochrona i racjonalne kształtowanie zasobu przyrodniczo-krajobrazowego;*
- *zacieśnianie współpracy z partnerami czeskimi, w szczególności w zakresie gospodarki i infrastruktury, kultury i nauki, turystyki i sportu, rozwoju przestrzennego oraz ochrony środowiska.*

Cele rozwoju przestrzennego obszaru:

- *zwiększenie dostępności transportowej, w układzie zewnętrznym i wewnętrznym,*
- *wielofunkcyjny rozwój węzłowych ośrodków rozwoju (głównych miast obszaru),*

- *wzmocnienie rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych, w oparciu o istniejące zasoby i walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe,*
- *kształtowanie spójnego systemu przyrodniczego,*
- *ochrona wysokiego potencjału rolniczej przestrzeni produkcyjnej,*
- *zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa powodziowego,*
- *zachowanie dorobku kulturowego, w tym regionalnych cech budownictwa i architektury obszaru, przy jednoczesnej poprawie walorów funkcjonalnych i użytkowych tych zasobów.*

Funkcje rozwojowe:

- *podstawowe: rolnictwo, leśnictwo, ochrona dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, turystyka i rekreacja, przemysł, mieszkalnictwo z usługami;*
- *uzupełniające: transport, przemysł wydobywczy, usługi zdrowotne.*

Kierunki zagospodarowania:

- *rozwój infrastruktury transportowej o znaczeniu ponadlokalnym, w tym budowa i rozbudowa dróg wiążących strefę wewnętrzną obszaru przygranicznego z Aglomeracją Opolską (drogi krajowe nr: 46, 45 i 38; drogi wojewódzkie nr: 411, 414, 416,) oraz z węzłami autostrady A4 (drogi krajowe nr 46 i 45; drogi wojewódzkie nr: 414 /poprzez DW 429 i DK 45/, 409 i 416 /poprzez DK 45/), w tym dróg łączących obszary o najtrudniejszej dostępności transportowej (południowa część powiatu głubczyckiego) z miastami i lokalnymi ośrodkami wzrostu;*
- *rewitalizacja miejskich obszarów zdegradowanych w celu przywrócenia ich do ponownego wykorzystania gospodarczego;*
- *wzmacnianie funkcji usługowych i produkcyjnych ośrodków miejskich;*
- *ochrona przed presją urbanizacyjną najcenniejszych i najbardziej produktywnych gleb;*
- *ochrona zasobów i walorów krajobrazowych na obszarach cennych przyrodniczo;*
- *rozwój wyspecjalizowanego rolnictwa poprawiającego towarowość gospodarstw rolnych;*
- *rozwój infrastruktury technicznej, w tym energetyki odnawialnej dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb ludności i wzrostu atrakcyjności gospodarczej tych obszarów;*
- *rozwój infrastruktury społecznej dla zaspokojenia bytowych (codziennych) potrzeb ludności;*
- *rozwój zagospodarowania turystycznego w oparciu o zachowane zasoby przyrodniczo krajobrazowe, w szczególności w rejonie Gór Opawskich, Przedgórza Paczkowskiego wraz ze zbiornikami Nyskim i Otmuchowskim;*
- *rozwój infrastruktury przeciwpowodziowej oraz zwiększenie retencji naturalnej,*
- *poprawa funkcjonalności i estetyki terenów zabudowy miejskiej i wiejskiej.*

Zasady zagospodarowania:

- *racjonalne gospodarowanie zasobami przestrzeni poprzez intensyfikację zagospodarowania istniejącego (rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych, wykorzystywanie istniejących rezerw terenowych);*
- *porządkowanie i kształtowanie struktur funkcjonalnych w kierunku rozdzielenia sfer mieszkaniowych i rekreacyjno-wypoczynkowych od stref produkcyjno-usługowych;*
- *koncentracja terenów zurbanizowanych w oparciu o istniejące struktury osadnicze dysponujące zapleczem usług i wyposażeniem w infrastrukturę;*
- *prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej opartej na ochronie zasobów leśnych wraz z zalesianiem gruntów nieprzydatnych dla rolnictwa oraz turystyki i rekreacji;*
- *wzmacnianie ciągłości i spójności struktur przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów chronionych;*
- *ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczo-krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego (zachowanie oraz renowacja zabudowy historycznej i zasobów kulturowych) dla wsparcia różnych form turystyki i rekreacji;*
- *dostosowania rozwoju turystyki i rekreacji do cech i chłonności przyrodniczej terenu,*
- *rozwoju zabudowy i zagospodarowania terenu z uwzględnieniem minimalizacji konfliktów*
- *środowiskowych;*
- *zintegrowanej ochrony obszarów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych (PK, OChK, Natura 2000);*
- *spójności przestrzennej obszarów przyrodniczych z terenami zewnętrznymi oraz przeciwdziałania fragmentacji przyrody;*
- *kształtowania zabudowy o wysokiej jakości rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych, w tym z wykorzystaniem lokalnych tradycji budowlanych;*
- *poprawiania standardów jakości środowiska i wyposażenia technicznego (w szczególności w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, odpadowej, klimatu akustycznego i jakości powietrza),*
- *minimalizowania zagrożeń i rozwoju współpracy w zakresie ochrony przeciwpowodziowej oraz monitoringu i działań ratunkowo-ochronnych.*

Pozostałe cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego wynikają z celów i wskazanych kierunków dla całego województwa.

13.3. Cele przyjęte w Strategii Rozwoju Transportu Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030

W Strategii zaprezentowano planowane do realizacji inwestycje w ramach Strategii Rozwoju Transportu OF PN 2020. Inwestycje zostały podzielone na:

- inwestycje związane z infrastrukturą przystankową,
- zintegrowane centra przesiadkowe,
- inwestycje drogowe,
- inwestycje w infrastrukturę parkingową,
- inwestycje w ciągi piesze i rowerowe.

Dla gminy Otmuchów przewidziano następujące działania:

Tabela 117. Katalog projektów do realizacji w gminie Otmuchów.[172]

Typ projektu	Nazwa projektu	Przewidywany termin realizacji
Inwestycje związane z infrastrukturą przystankową	Ujednolicenie infrastruktury przystankowej (modernizacja) oraz rozkładów jazdy, wspólne rozkłady jazdy i synchronizacja różnych przewoźników	2016 - 2018
	Budowa zatok oraz przystanków autobusowych	2016 - 2018
Przebudowa dworców	Przebudowa byłego dworca autobusowego oraz placu manewrowego o pow. 675 m2 przy ul. Mickiewicza w Otmuchowie w celu przywrócenie jego pierwotnej funkcji. Działka nr 1133 obszaru 0,4993 ha	2016 – 2018
Infrastruktura drogowa	Wytyczenie oraz oznakowanie przejść dla pieszych	2017-2020
	Remont dróg gminnych oraz powiatowych	2017-2020
	Budowa rond przy zjeździe z obwodnicy Otmuchowa (zastąpienie sygnalizacji świetlnej)	2018-2022
	Wyznaczenie pasów do lewoskrętu	2017
	Oznakowanie skrajni jezdni	2017
	Budowa systemu odwadniający drogi gminne i powiatowe	2017-2020
inwestycje w infrastrukturę parkingową	Zwiększenie liczby miejsc parkingowych	2017-2020
inwestycje w ciągi piesze i rowerowe	Wytyczenie oraz budowa chodników	2017-2022
	Przedłużenie ścieżki rowerowej wokół Jeziora Otmuchowskiego	2017-2022
	Budowa ścieżek o charakterze rekreacyjnym	2017-2022
	Montaż stojaków rowerowych	2018
	Budowa ścieżek wzdłuż dróg głównych	2017-2022

[172] Strategia Rozwoju Transportu Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030; www.partnerstwo-nyskie2020.pl

Rysunek 43. Planowane inwestycje liniowe w gminie Otmuchów [173]

Tabela 118. Kierunki rozwoju infrastruktury rowerowej w powiecie nyskim (wybrane)174

Typ działań	Proponowane kierunki
Ścieżki rowerowe o charakterze komunikacyjnym	Budowa ścieżek wzdłuż dróg powiatowych na terenie gminy powiatu nyskiego, wzdłuż DK 46 (Paczków – Otmuchów – Nysa),
Ścieżki rowerowe o charakterze rekreacyjnym	Budowa ścieżki Paczków – Otmuchów – Nysa, Budowa ścieżek rowerowych pomiędzy Otmuchowem i jego sołectwami,
Infrastruktura rowerowa	Montaż stojaków rowerowych przed budynkami użyteczności publicznej. Utworzenie na najbardziej atrakcyjnych trasach rowerowych stacji do ładowania rowerów elektrycznych na terenie PN 2020

Analiza zebranych danych wykazała bardzo duże zapotrzebowanie na powstanie nowych miejsc parkingowych. Głównie ze względu na lawinowo zwiększający się ruch samochodowy na drogach publicznych terenu OF PN 2020. Zapotrzebowanie na miejsca parkingowe w gminie Otmuchów:

- Rynek,
- ul. Kościuszki,
- ul. Sienkiewicza;

[173] Strategia Rozwoju Transportu Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030; www.partnerstwo-nyskie2020.pl

[174] Strategia Rozwoju Transportu Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030; www.partnerstwo-nyskie2020.pl

W zakresie **podniesienia jakości i dostępności transportu publicznego** na terenie OF PN (Cel strategiczny 1) dla gminy Otmuchów rekomenduje się:

- Ujednolicenie infrastruktury przystankowej (modernizacja) oraz rozkładów jazdy, wspólne rozkłady jazdy i synchronizacja różnych przewoźników.
- Przebudowę byłego dworca autobusowego oraz placu manewrowego o pow. 675 m2 przy ul. Mickiewicza w Otmuchowie w celu przywrócenie jego pierwotnej funkcji (działka nr 1133 obszar 0,4993 ha). Remont zatok oraz przystanków autobusowych.
- Budowę zatok oraz przystanków autobusowych.

W zakresie **tworzenia spójnej i bezpiecznej sieci drogowe**j na terenie OF PN (Cel strategiczny 2) dla gminy Otmuchów proponuje się:

- Budowa rond przy zjeździe z obwodnicy Otmuchowa (zastąpienie sygnalizacji świetlnej)
- Wyznaczenie pasów do lewoskrętu.
- Oznakowanie skrajni jezdni.
- Budowa systemu odwadniającego drogi gminne i powiatowe.
- Wytyczenie oraz oznakowanie przejść dla pieszych.
- Przebudowa dwóch skrzyżowań w miejscowości Grądy.
- Remont dróg gminnych oraz powiatowych.
- Zwiększenie liczby miejsc parkingowych.
- Remont dróg gminnych stanowiących ciąg ul. Krakowska i Kolejowa w Otmuchowie.
- Remont ul. Plażowej wraz z parkingiem przy nabrzeżu Jeziora Otmuchowskiego.

W zakresie tworzenia **spójnej infrastruktury pieszo-rowerowej na** terenie OF PN (Cel strategiczny 3) dla gminy Otmuchów proponuje się:

- Przedłużenie ścieżki rowerowej wokół Jeziora Otmuchowskiego.
- Montaż stojaków rowerowych.
- Budowa ścieżek wzdłuż dróg głównych.
- Budowa ścieżek o charakterze rekreacyjnym.
- Wytyczenie oraz budowa chodników.

13.4. Cele przyjęte w Strategii Rozwoju Społecznego Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030

W przyjętej w 2015 roku Strategii Rozwoju Społecznego Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 roku, przyjęto, dla gminy Otmuchów następujące cele:

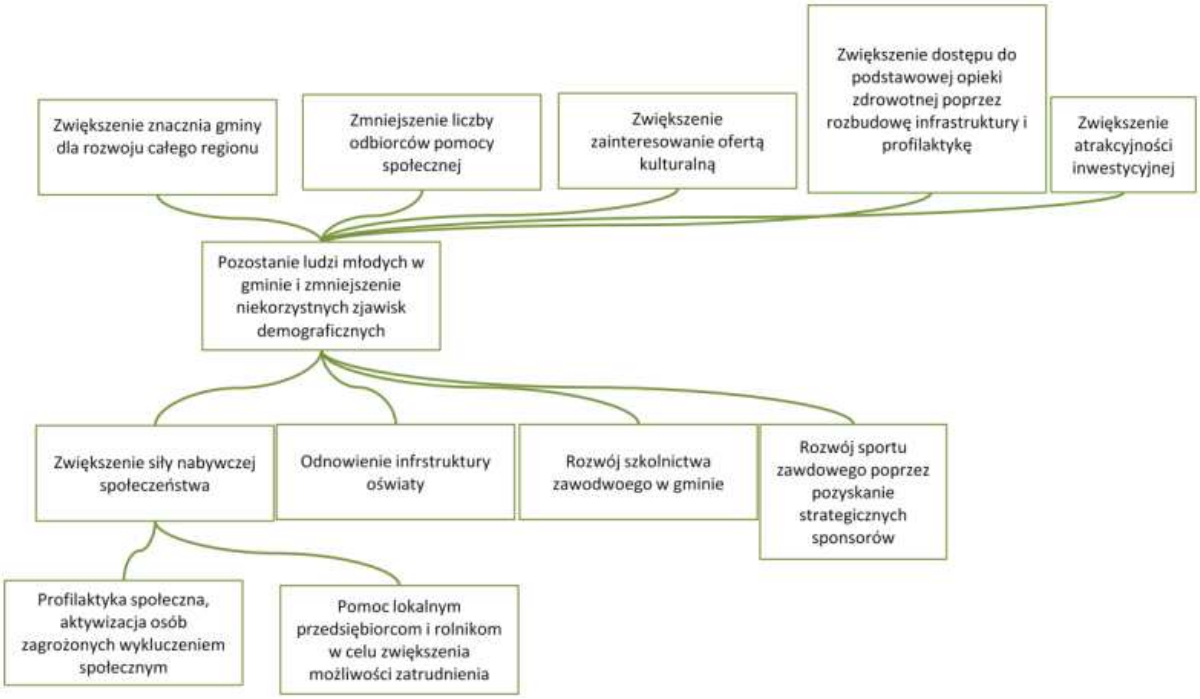

Rysunek 44. Drzewo celów rozwoju społecznego dla gminy Otmuchów[175]

W szczególności powiązanie z zagadnieniami planowania i zagospodarowania przestrzennego widoczne jest w dążeniu do rozbudowy infrastruktury służby zdrowia i atrakcyjności inwestycyjnej (brak planów i propozycji rozwiązań szczegółowych).

[175] Strategia Rozwoju Społecznego Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030 roku; www.partnerstwo-nyskie2020.pl

14. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741): *„Ministrowie i centralne organy administracji rządowej, w zakresie swojej właściwości rzeczowej, sporządzają programy zawierające zadania rządowe, zwane dalej „programami", służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym.".*

Wskazane w PZP WO 2030 **inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym –wynikające z innych dokumentów planistycznych i strategicznych [w nawiasie wskazano dokument]:**

- Budowa linii energetycznej 400 kV Dobrzeń – Ząbkowice – Świebodzice [Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030] Wykonawca: PSE SA;
- Budowa zbiornika retencyjnego Siedlec z funkcją przeciwpowodziową na rzece Cielnica gm. Otmuchów [w oparciu o Program ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2016-2020 (POŚ WO 2016-2020)], wykonawca RZGW we Wrocławiu;
- Remont jazu nr 2 w km 2+250 na kanale ulgi zbiornika Otmuchów [POŚ WO 2016-2020], wykonawca: RZGW we Wrocławiu;
- Remont jazu nr 3 w km 4+050 na kanale ulgi zbiornika Otmuchów [POŚ WO 2016-2020], Wykonawca: RZGW we Wrocławiu;
- Remont zbiorników będących w administracji RZGW we Wrocławiu w celu poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Odry – zb. Otmuchów [POŚ WO 2016-2020] Wykonawca: RZGW we Wrocławiu.

Na obszarze gminy Otmuchów w obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego 2030 postuluje się 3 inwestycje o znaczeniu ponadloklanym jako inwestycje celu publicznego na terenie Gminy. **Postulowane w PZP WO 2030 inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym** to:

- Zachowanie dziedzictwa kulturowego Miasta Otmuchów poprzez remont konserwatorski Zamku Biskupiego w Otmuchowie.
- Przebudowa linii 220 kV na linie 400 kV, względnie na linie wielonapięciową i wielotorową relacji Groszowice –Ząbkowice- (w przypadku zaniechania planów realizacji budowy linii 400 kV relacji Świebodzice-Ząbkowice – Dobrzeń)
- Budowa stacji WN/SN GPZ Otmuchów wraz z liniami zasilającymi 110 kV.

15. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Na terenie gminy Otmuchów obszarami szczególnego zagrożenia powodzią są:

- **obszary Q10%,** na których **prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie**; są to obszary w centralnej części gminy Otmuchów, granice obszaru - zgodnie z Rysunkiem Studium.
- **obszary Q1%,** na których **prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie**; są to obszary w centralnej części gminy Otmuchów, granice obszaru - zgodnie z Rysunkiem Studium.
- obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym (międzywala), granice obszaru - zgodnie z Rysunkiem Studium.

Ponadto znajduje się obszar Q 0,2%, na których **prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie**. Obszary Q0,2% nie stanowią obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Zagospodarowanie przestrzenne na terenach szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z przepisami odrębnymi Prawa wodnego (Dz.U. 2021, poz. 624 z późn. zm.).

16. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Cele i kierunki rozwoju gminy Otmuchów wynikające z potrzeb i możliwości rozwojowych Gminy zostały sformułowane w dokumentach strategicznych szczebla gminnego.

16.1. Potrzeby i cele rozwojowe przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Otmuchów na lata 2004-2020

Okres, na który obowiązywała dotychczasowa Strategia Rozwoju Gminy Otmuchów dobiegł końca, zaplanowane zadania zostały wykonane, choć długoterminowe cele strategiczne i wizje rozwojowe pozostają nadal aktualne. Na dzień dzisiejszy brak danych na temat nowych założeń strategicznych dla Gminy na lata następne. Celem generalnym zaprezentowanym w Strategii Rozwoju Gminy Otmuchów[176] było ożywienie gospodarcze i zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy w oparciu o aktywność biznesową dużych, średnich i małych i przedsiębiorstw produkcyjnych, nowoczesne rolnictwo, dynamiczny rozwój usług i turystyki. Wsparciem dla tego procesu, jak napisano, będzie szybki rozwój infrastruktury technicznej, rozwój mieszkalnictwa, wzrost kwalifikacji i umiejętności zasobów rynku pracy oraz realizowanie polityki proekologicznej. W świetle tak postawionego celu generalnego wymagana jest realizacja następujących celów strategicznych:

I. Modernizacja i rozwój miejscowego potencjału gospodarczego.

II. Ochrona środowiska naturalnego.

III. Restrukturyzacja rolnictwa i rozbudowa sektora przetwórstwa rolno-spożywczego oraz wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

IV. Rozwój turystyki na bazie posiadanego potencjału i walorów przyrodniczych.

V. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej.

VI. Rozwój współpracy międzyregionalnej i transgranicznej oraz kontaktów indywidualnych.

Spodziewane efekty działań zostały przedstawione następująco:

- *rozwój gospodarczy gminy spowoduje, że ludzie wykształceni będą tworzyć trzon lokalnej społeczności, będą siłą napędową rozwoju gminy,*
- *rozwój gospodarczy zmniejszy bezrobocie, co spowoduje wzrost poziomu życia mieszkańców,*
- *ulegną polepszeniu warunki edukacji i poziom edukacji młodzieży wiejskiej,*
- *poprawią się warunki wypoczynku, a inwestycje w zakresie turystyki spowodują zmniejszenie bezrobocia,*

[176] Strategia Rozwoju Gminy Otmuchów na lata 2004- 2020 przyjęta została uchwałą Nr XXII/208/2004 Rady Miejskiej Otmuchów dnia 30 grudnia 2004 rok

- *zachowane zostaną istniejące walory przyrodnicze Gminy,*
- *poprawi się stan czystości wód,*
- *poprawi się stan środowiska naturalnego,*
- *nastąpi wzrost liczby małych i średnich przedsiębiorstw i osób prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek,*
- *nastąpi rozwój sektora usług,*
- *promocja Gminy będzie czynnikiem przyciągania inwestorów z zewnątrz,*
- *nastąpi rozwój rolnictwa ekologicznego, poprawiającego opłacalność produkcji rolnej,*
- *grunty o małej przydatności rolniczej zostaną zalesione,*
- *poprawi się jakość dróg,*
- *zwiększy się stan bezpieczeństwa w Gminie,*
- *rozwiązana zostanie kompleksowo: wodociągowanie i kanalizacja wszystkich obszarów gminy,*
- *poprawi się koniunktura gospodarcza Gminy.*

Studium ma być narzędziem pomocnym do osiągnięcia założonych celów, które zmierzają do sukcesywnego zrównoważonego rozwoju gminy. Proces formułowania celów w rozwoju gminy nie jest prosty, gdyż zawsze występuje nadmiar celów w stosunku do możliwości ich zrealizowania. Występujące ograniczenia, a także nierzadko sprzeczność celów wymagają uwzględniania kompromisów i dokonywania wyborów. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Otmuchów przyjęto założenie, że celem generalnym rozwoju będzie ekorozwój, przez który należy rozumieć zrównoważony udział czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych w kształtowaniu procesów rozwojowych Gminy.

16.2. Potrzeby i cele rozwojowe przyjęte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Otmuchów

Przy opracowywaniu Planu[177] wzięto pod uwagę potrzebę realizacji działań wpływających na zmianę postaw konsumpcyjnych wśród mieszkańców Gminy dotyczących postaw pro środowiskowych, które przełożą się między innymi na wzrost udziału energii pochodzącej z Odnawialnych Źródeł Energii (instalacje prosumenckie) na terenie jednostki gminnej.
W analizie zidentyfikowano trzy główne obszary problemowe:

[177] Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Otmuchów, 2016, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Nr XX/193/2016 z dnia 7 grudnia 2016r.

- Największy negatywny wpływ na jakość powietrza w gminie Otmuchów, szczególnie na obszarze wiejskim, mają **lokalne kotłownie oraz piece węglowe spalające węgiel głównie w celach grzewczych**. Eksploatowane są powszechnie mało wydajne kotły, o przestarzałej konstrukcji, w których używa się węgla o złych parametrach, o niskiej wartości opałowej, zawierającego duże ilości siarki. Ponadto istnieje niebezpieczne zjawisko spalania w domowych paleniskach różnego rodzaju odpadów, na przykład z tworzyw sztucznych, starych opon, itp., w wyniku czego do atmosfery emitowane są niebezpieczne dla zdrowia mieszkańców związki chemiczne powodujące zwiększenie ryzyka zachorowania na choroby płuc i górnych dróg oddechowych.
- **Wysoka energochłonność budynków mieszkalnych** położonych w sołectwach Gminy Otmuchów. Są to budynki w ponad 90% procentach wybudowane przed 1945 rokiem. Z ankiet przekazanych przez właścicieli domów jednorodzinnych (1.334) wynika iż podjęto działania dla poprawy sytuacji gdyż w 77% domów wymieniono okna, ale dużo pozostaje jeżeli chodzi o poprawę przenikalności cieplnej ścian i stropodachów. Do tego czasu ocieplono ściany w 18% budynków a stropodach ocieplono w 22% budynków. Podobny problem dotyczy budynków firm handlowych, usługowych i przedsiębiorstw, co potwierdzają dane otrzymane od ich właścicieli w badaniu ankietowym.
- **Emisja spalin** z pojazdów silnikowych, szczególnie z ruchu tranzytowego na odcinku drogi krajowej nr 46.

Realizacja założeń Planu Gospodarki Niskoemisyjnej ma na celu:

- poprawę jakości powietrza poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych związaną ze spalaniem paliw na terenie gminy;
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- redukcję poziomu zużytej energii finalnej na terenie gminy;
- redukcję zanieczyszczeń do powietrza zgodnie z zapisami POP dla strefy opolskiej.

Istotą Planu jest zapewnienie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, płynących z działań zmniejszających emisje gazów cieplarnianych. Cele strategiczne i szczegółowe to:

- redukcja emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o 2,31 % (2.200 Mg CO2/rok) w stosunku do roku bazowego 2014,
- redukcja zużycia energii finalnej w poszczególnych sektorach odbiorców energii do 2020 r. o 2,68% (7.392 MWh) w stosunku do roku bazowego 2014,

- zwiększenie udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii (OZE) do 2020 r. o 4,19 % do poziomu 16,01 % (42.970 MWh) z 11,82 % (32.617 MWh) w stosunku do roku bazowego 2010-2014.

W ramach tych celów przewidziano następujące zadania powiązane z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym:

- *W trosce o środowisko naturalne Gminy, które w znaczący sposób wpływa na jakość życia należy podejmować inwestycje prowadzące do poprawy i ochrony jakości powietrza. (…) Bazując na zdiagnozowanych problemach, w trosce o środowisko naturalne i warunki zamieszkania należy podjąć interwencję w zakresie:*
    - *zmniejszenia energochłonności budynków mieszkalnych i publicznych wraz ze zwiększeniem udziału odnawialnych źródeł energii,*
    - *modernizacji oświetlenia ulicznego,*
    - *rozwoju sieci gazowej i zastępowania nią tradycyjnych systemów opartych na węglu.*
- *Poprawa parametrów technicznych dróg i zapewnienie szybkiego bezpośredniego połączenia z jej otoczeniem. (…) aktualny stan infrastruktury drogowej uznać należy za nieadekwatny do potrzeb, co więcej stwarzający barierę przyszłego rozwoju Gminy. Odpowiedzią na powyższe problemy powinna być intensyfikacja inwestycji infrastrukturalnych. Rozwój infrastruktury wiąże się z działaniami, które z jednej strony powinny usprawnić komunikację wewnątrz Gminy, z drugiej strony poprawić jej łączność z najważniejszymi ośrodkami wzrostu w regionie (Wrocław, Opole) oraz z Czechami. Dostępność zewnętrzna obszaru Gminy zapewniona jest głównie poprzez drogę krajową DK 46, a tym samym znajduje się poza możliwością bezpośrednich działań władz lokalnych. W związku z powyższym kluczową kwestią pozostaje spójność wewnętrzna Gminy, tj. zapewnienie sieci dróg lokalnych (powiatowych i gminnych), pozwalającej na płynne wyprowadzenie ruchu lokalnego do drogi krajowej. Ponadto inwestycje powinny ułatwiać dostęp do ważnych z punktu widzenia rozwoju turystyki miejsc, a także poprawić dostępność komunikacyjną terenów przeznaczonych pod inwestycje.*
- *Mogą być realizowane wszystkie działania o charakterze inwestycyjnym, które mają na celu wykonanie prac projektowych, budowę i rozbudowę instalacji urządzeń z zakresu energetyki słonecznej (m.in. kolektory słoneczne i systemy fotowoltaiczne) odpowiedzialnych za produkcję energii elektrycznej oraz cieplnej na obszarze gminy. Działanie obejmuje swoim zakresem fazę projektową wraz z analizą efektywności ekonomicznej realizacji inwestycji, a także montaż i uruchomienie instalacji kolektorów słonecznych, systemów fotowoltaicznych wraz z niezbędną infrastrukturą (…).*

Dokument zawiera zestawienie i harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych i średnioterminowych – do uwzględnienia w procesach planistycznych i rozwojowych gminy.

Tabela 119. Zadania przewidziane do realizacji w perspektywie krótko- i średnioterminowej[178]

L.p.	Nazwa zadania
1.	Przebudowa obiektu byłego dworca autobusowego oraz placu manewrowego o pow. 675 m2 przy ul. Mickiewicza w Otmuchowie
2.	Przebudowa drogi gminnej nr 106968 O - ul. Lipowej w Otmuchowie wraz z chodnikiem, mostkiem i przyległym parkingiem wraz z budową dwóch zatoczek autobusowych oraz dwóch przystanków do około 1 km.
3.	Przebudowa ciągu dróg gminnych ulic Krakowskiej i Kolejowej wraz z budową ciągów pieszych i wymianą oświetlenia -Krakowska 1.070 m ul. Kolejowa 1.300 m
4.	Przebudowa ciągu dróg – ul. Grunwaldzkiej i Sikorskiego w Otmuchowie - Sikorskiego –249 m ul. Grunwaldzka - 302m
5.	Zmiana nawierzchni drogi wewnętrznej na działce 287 w miejscowości Wójcice - o długości 0,825 km
6.	Zmiana nawierzchni drogi gminnej nr 106905 O oraz drogi wewnętrznej na działkach 83 i 133 w miejscowości Lubiatów – droga gminna 0,233 km plus droga wewnętrzna 0,150 km
7.	Zmiana nawierzchni drogi gminnej nr 106921 O w miejscowości Jasienica Górna - droga o długości 1,290 km
8.	Zmiana nawierzchni drogi gminnej nr 106932 O relacji Wierzbno Zwierzyniec z szutrowej na bitumiczną - droga gminna 1,36 km, obręb skrzyżowania 0,128 km
9.	Budowa zatoczki autobusowej –ul. Sienkiewicza
10.	Budowa zatoczki autobusowej –ul. Powstańców Śląskich
11.	Rewitalizacja rynku w Otmuchowie oraz obszarów przyrynkowych – wymiana nawierzchni na rynku oraz na drodze dojazdowej do budynku Urzędu Miejskiego
12.	Modernizacja kotłowni w Szkole Podstawowej w Otmuchowie
13.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Otmuchowie
14.	Zakup pieca CO do Zespołu Przedszkoli w Otmuchowie przy ul. Łokietka
15.	Adaptacja ośrodka szkoleniowo wypoczynkowego “Skalnik” w Sarnowicach na Dom Pomocy Społecznej wraz z jego termomodernizacją.
16.	Termomodernizacja Zespołu Szkół w Otmuchowie wraz z rozbudową hali sportowej
17.	Termomodernizacja Szkoły w Jarnołtowie
18.	Termomodernizacja Szkoły w Kałkowie
19.	Termomodernizacja Pałacu barokowego w Otmuchowie (Urząd Miejski w Otmuchowie) poprzez remont dach, schodów oraz wymianę stolarki okiennej.
20.	Remont wraz z termomodernizacją Ratusza w Otmuchowie
21.	Remont konserwatorski elewacji Zamku biskupiego w Otmuchowie, w tym wykonanie i wymiana stolarki drzwiowej - jako kontynuacja termomodernizacji wykonanej wcześniej w postaci wymiany okien i części drzwi.
22.	Działania pozainwestycyjne
23.	Realizacja kompleksu rekreacyjno -sportowego w Nieradowicach w obiektach przekazanych przez Agencję Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa w Opolu
24.	Stosowanie w ramach procedur zamówień publicznych kryteriów efektywności energetycznej i ograniczania emisji gazów cieplarnianych
25.	Opracowanie planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy Otmuchów
26.	Produkcja energii elektrycznej z energii promieniowania słonecznego: a) mikroinstalacje dla budynków użyteczności publicznej b) mikroinstalacje prosumenckie c) instalacje do 100 kW mocy zainstalowanej d) elektrownie fotowoltaiczne - powyżej 100 kW mocy zainstalowanej. Łącznie około 10 MW z zastrzeżeniem, że powierzchnia zabudowy poszczególnych instalacji nie będzie większa niż 0,5 ha na

[178] Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Otmuchów, 2016, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Nr XX/193/2016 z dnia 7 grudnia 2016r.

	obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020, poz. 55), lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy oraz 1 ha na obszarach innych niż wymienione powyżej oraz że poszczególne instalacje nie będą połączone z sobą technologicznie
27.	Docieplenie stropodachów –Ogrodowa 2650 m2
28.	Docieplenie ścian szczytowych –Jagiełły 1350 m2
29.	Docieplenie stropodachów –Jagiełły 3250 m2
30.	Wymiana rur c.o. i c.w.u. rury preizolowane ul. Ogrodowa
31.	Wymiana rur c.o. i c.w.u. rury preizolowane ul. Jagiełły
32.	Wymiana oświetlenia na kl. schodowych i piwnicach –Ogrodowa na źródła światła typu LED wraz z czujnikami zmierzchu
33.	Wymiana oświetlenia na kl. schodowych i piwnicach – Jagiełły na źródła światła typu LED wraz z czujnikami zmierzchu
34.	Modernizację źródła ciepła w 169 gospodarstwach domowych
35.	Termomodernizację 307 budynku mieszkaniowych
36.	Budowa 93 instalacji odnawialnych źródeł energii
37.	Zakup nowych środków transportu komunikacji publicznej dla PKS w Nysie
38.	Stworzenie nowoczesnego systemu informacji pasażerskiej
39.	Przebudowa ośrodka szkoleniowego – Ratownictwo Wodne Yacht Club Fregata w Ściborzu

16.3. Potrzeby i cele rozwojowe przyjęte w Lokalnym Planie Rewitalizacji na lata 2016-2022

Główny cel Programu (LPR)[179] stanowi pełna i efektywna rewitalizacja infrastruktury miejskiej, wpływająca bezpośrednio na procesy niwelowania negatywnych zjawisk społeczno – gospodarczych i poprawiająca spójność przestrzenną. (…)

LPR ujmuje wszystkie zaproponowane działania w sposób kompleksowy, uwzględniając znaczenie sfery społecznej (eliminowanie negatywnych zjawisk społecznych, w tym ubóstwa i przestępczości), gospodarczej (realizowanie projektów na rzecz przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy) oraz infrastrukturalno – przestrzennej (działania na rzecz odnowy technicznej, architektonicznej i wizualnej miasta). (…) LPR koncentruje się na wyznaczonym w procesie diagnozy obszarem najbardziej zdegradowanym, to jest skupiającym w sobie szczególne natężenie złej sytuacji mieszkańców i stanu technicznego przestrzeni miejskiej (tam gdzie skala problemów jest wyraźnie największa).

Do głównych problemów i negatywnych zjawisk, zdiagnozowanych w trakcie opracowania LPR należą:

- *stosunkowo wysoki poziom ubóstwa w części miasta i gminy;*
- *stosunkowo wysoki poziom bezrobocia w mieście i gminie (zwłaszcza wśród osób w wieku produkcyjnym);*

[179] „Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016 – 2022”, Otmuchów 2016. Przyjęty Uchwałą Nr XVII/175/2016 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 7 września 2016 r.

- *niedostateczny poziom przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem braku dynamiki w powstawaniu nowych podmiotów i wysokiej ilości wyrejestrowywanych firm;*
- *niedostateczny stan techniczny budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej w przeważającej części miasta;*
- *niedostateczny stan techniczny dróg, chodników i infrastruktury otaczającej w części miasta.*

Zgodnie z przyjętą metodyką wskazano **Obszar zdegradowany**, który charakteryzuje się w bardzo wysokim stopniu natężeniem negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych. **Obszar rewitalizowany** jest w Programie tożsamy z obszarem zdegradowanym. Jest to motywowane faktem, iż wyznaczone ulice i miejscowości znajdują się w zasięgu terenów uznanych za bardzo istotne z punktu widzenia rozwoju całego Miasta. Obszar ten spełnia też kryteria maksymalnej ilości do 30% liczby ludności oraz 20% obszaru terytorialnego całej gminy.

Główny cel Miasta i Gminy Otmuchów w ramach niniejszego Programu stanowi pełna i efektywna rewitalizacja infrastruktury miejskiej, wpływająca bezpośrednio na procesy niwelowania negatywnych zjawisk społeczno – gospodarczych i poprawiająca spójność przestrzenną. Wpisując się w charakterystykę procesu odnowy gminy, założone cele szczegółowe zostały podzielone w dwóch nadrzędnych kategoriach, świadczących o istocie rewitalizacji, to jest: w obszarze infrastrukturalno – przestrzennym oraz obszarze społeczno - gospodarczym.

Rysunek 45. Poglądowa mapa przedstawiająca zakres obszaru wsparcia do rewitalizacji w gminie i mieście Otmuchów.[180]

[180] „Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016 – 2022", Otmuchów 2016. Przyjęty Uchwałą Nr XVII/175/2016 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 7 września 2016 r.

*W ramach **obszaru infrastrukturalno – przestrzennego** do celów szczegółowych dla Otmuchowa zaliczono:*

- *Zwiększenie walorów estetycznych przestrzeni miejskiej (w postaci nieruchomości i infrastruktury płaskiej) (Cel szczegółowy 1);*
- *Modernizację oraz poprawę stanu technicznego budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (Cel szczegółowy 2);*
- *Poprawa stanu technicznego i rozwój infrastruktury drogowej (Cel szczegółowy 3);*
- *Rozwój sieci chodników i ścieżek rowerowych wraz z zagospodarowaniem zieleni miejskiej (Cel szczegółowy 4);*
- *Odtworzenie wartości zabytkowych, historycznych i artystycznych zabudowy miejskiej (Cel szczegółowy 5);*
- *Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej i modernizacji energetycznej w mieście (Cel szczeg. 6).*

Tabela 120. Projekty i przedsięwzięcia (wybrane dla obszaru infrastrukturalno – przestrzennego) wskazane do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji.[181]

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacunkowy termin realizacji
1	Rewitalizacja infrastruktury centralnej, historycznej części miasta - 2 etapy	Gmina Otmuchów	2017 - 2022
1.1	Etap 1. Rewitalizacja infrastruktury centralnej, historycznej części miasta - Remont infrastruktury Placu Jana Pawła II, ul. Roosevelta, część ulicy Krakowskiej	Gmina Otmuchów	2017 - 2022
1.2.	Etap 2. Rewitalizacja infrastruktury centralnej, historycznej części miasta w obrębie Rynku i jego okolic (ul. Nyska, Mickiewicza ,Zamkowa, Smolenia, Szkolna)	Gmina Otmuchów	2017 - 2022
2	Rewitalizacja ulic: Krakowskiej i Kolejowej	Gmina Otmuchów	2017 - 2020
3	Modernizacja ulicy Fabrycznej	Gmina Otmuchów	2017 - 2020
4	Przebudowa obiektu byłego dworca autobusowego oraz placu manewrowego o pow. 675m2 przy ulicy Mickiewicza w Otmuchowie	Gmina Otmuchów	2017 - 2020
5	Modernizacja i komunikacyjne wykorzystanie mostu kolejowego przy ulicy 1 go Maja w Otmuchowie	Gmina Otmuchów	2017 - 2020
6	Przebudowa drogi gminnej nr 106968 O przy ul. Lipowej w Otmuchowie	Gmina Otmuchów	2017 - 2020
7	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej oraz Zespołu Szkół w Otmuchowie zlokalizowanych na ulicy Krakowskiej	Gmina Otmuchów	2017 - 2020
8	Rewitalizacja osiedla Jagiełły	Gmina Otmuchów/Spółdzielnia mieszkaniowa Władysława Jagiełły 54, 48- 385 Otmuchów	2017 - 2022

[181] „Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016 – 2022", Otmuchów 2016. Przyjęty Uchwałą Nr XVII/175/2016 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 7 września 2016 r.

16.4. Potrzeby i cele rozwojowe przyjęte w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Otmuchów na lata 2016 - 2019

Gminny program opieki nad zabytkami gminy Otmuchów[182] służy ochronie i wykorzystaniu lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego, w różnych dziedzinach życia społecznego. Realizacja wyznaczonych celów, wymaga przede wszystkim zmiany w świadomości, szczególnie w obszarze odpowiedzialności jednostki samorządu terytorialnego, podmiotów, instytucji i sfer funkcjonalnych, które odpowiadają za ochronę środowiska kulturowego i naturalnego, za ład i zagospodarowanie przestrzenne, a także wyznaczone kierunki rozwoju gminy. Ważne jest także, aby właściciele zabytkowych obiektów, zmienili swoje podejście, przyczyniając się w ten sposób do poprawy stanu zachowania wszelkich dóbr środowiska kulturowego i naturalnego.

Na podstawie przeprowadzonej oceny stanu dziedzictwa kulturowego gminy, za pomocą analizy SWOT, zostały opracowane dwa priorytety, do których realizacji wyznaczono kierunki działania wraz z zadaniami (patrz tabela niżej).

- PRIORYTET I: Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno - gospodarczego gminy.
- PRIORYTET II: Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości.

Czynności te osiągnięte zostaną w perspektywie długofalowej, wieloletniej, których ostatecznym rezultatem będzie przywrócenie zabytkom gminy właściwych im walorów historycznych i estetycznych.

Tabela 121. Kierunki i zadania w ramach Priorytetu nr I (wybrane).[183]

Kierunek działań	Zadania
Podjęcie działań mających na celu podniesienie atrakcyjności krajobrazu kulturowego gminy na potrzeby edukacyjne, społeczne i turystyczne.	Opracowanie zasad dotyczących umieszczania szyldów i reklam na obiektach zabytkowych w gminie, zwłaszcza dla obszaru układu urbanistycznego miasta Otmuchów, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i ustawą krajobrazową, w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
	Podjęcie współpracy z instytucjami wprowadzającymi dodatkowe oznakowania obiektów zabytkowych na drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych, w celu informowania i ułatwiania dojazdu do tych obiektów.
	Stworzenie trasy turystycznej po kapliczkach/ figurach/krzyżach znajdujących się na terenie gminy, w postaci mapy z rozmieszczeniem ww. obiektów.
	Utrzymanie i opracowanie nowych szlaków turystycznych, wykorzystujących walory dziedzictwa kulturowego.
	W momencie przyjmowania strategii, programów, dokonywanie zmian w

[182] Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Otmuchów na lata 2016-2019, przyjęty Uchwałą NR XIV/139/2016 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 28 kwietnia 2016 r)

[183] Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Otmuchów na lata 2016-2019, przyjęty Uchwałą NR XIV/139/2016 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 28 kwietnia 2016 r)

	planach, zwiększenie uwagi na ich zachowania**.** prawidłowość treści dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami.
Rozszerzenie zasobów prawnych form ochrony zabytków gminy Otmuchów.	Wykonanie aktualizacji gminnej ewidencji zabytków.
	Systematyczne zbieranie informacji od właścicieli obiektów wpisanych do rejestru zabytków, dotyczących przeprowadzonych remontów.
	Kontynuowanie rezerwowania środków w budżecie gminy przeznaczonych na dofinansowania prac konserwatorskich i remontów dla właścicieli zabytków.
	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujące zabytkowe obszary i obiekty oraz opracowanie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego.
Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu	Przeprowadzenie remontów i konserwacji dla następujących obiektów: 1. Remont budynku ratusza w Otmuchowie; 2. Wykonanie prac restauratorskich i konserwatorskich dla obiektów małej architektury, w pierwszej kolejności figur przedstawiających św. Jana Nepomucena na terenie gminy; 3. Wymiana pokrycia dachowego, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont schodów zewnętrznych Pałacu Biskupiego (Zamku Dolnego) w Otmuchowie, ob. Siedziba Urzędu Miejskiego w Otmuchowie. 4. Remont wieży Bramy Wróbla; 5. Remont elewacji Zamku w Otmuchowie.
	Długofalowa rewaloryzacja zabytkowego układu urbanistycznego miasta Otmuchów, poprzez systematyczną renowację kamienic, utrzymanie budynku ratusza w dobrym stanie.
	Prowadzenie okresowych kontroli stanu zachowania obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków: stanowiących własność gminy, w celu wytypowania najbardziej zagrożonych, wymagających niezbędnych remontów, na tej podstawie opracowanie planu remontów.
	Interwencja władz gminy przy rażących naruszeniach prawa budowlanego, przy obiektach zabytkowych oraz ujętych w ewidencji gminnej (zwłaszcza jeśli chodzi o rozbudowy i przebudowy zmieniające bryłę budynków) we współpracy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
	Rewaloryzacja obszarów i obiektów zabytkowych z możliwością ich adaptacji do nowych funkcji.
	Wspieranie lub prowadzenie prac porządkowych na terenach zabytkowej zieleni projektowanej oraz cmentarzach znajdujących się na terenie gminy, po uprzednim zaopiniowaniu zakresu prac i użytych metod z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
	Dofinansowanie prac rewaloryzacyjnych przy obiektach zabytkowych niebędących własnością gminy.
	Wspieranie działań związanych z zabezpieczeniem obiektów zabytkowych przed pożarem, zniszczeniem i kradzieżą (montaż instalacji przeciwpożarowej i alarmowej, zabezpieczeń przeciw włamaniom, znakowanie i ewidencjonowanie zabytków ruchomych itp.).

III. SYNTEZA I UZASADNIENIE

1. PODSUMOWANIE POTRZEB I CELÓW ROZWOJOWYCH GMINY OTMUCHÓW

Ustawa o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020, poz. 713, z późn. zm.) stworzyła formalne warunki do ugruntowania samodzielności gmin w sterowaniu sprawami lokalnymi, obejmującymi przede wszystkim działania związane z rozwojem społeczno- gospodarczym. W zakresie opracowywania strategii rozwoju, projektów polityki publicznej lub projektów programów służących realizacji umowy partnerstwa samorząd opracowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. Przy czym, dla strategii rozwoju, przeprowadza się uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju – przed jej przyjęciem (Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju [Dz. U. 2020, poz. 2327]).

Dogodne położenie gminy przy głównych szlakach komunikacyjnych województwa opolskiego - drodze krajowej Nr 46 Kłodzko - Nysa – Niemodlin – Karczów – Opole – Częstochowa – Szczekociny oraz przy linii kolejowej o znaczeniu pierwszorzędnym Kędzierzyn-Koźle- Nysa- Kłodzko (pod warunkiem jej rewitalizacji) może zapewnić dobre połączenie komunikacyjne z ośrodkami miejskimi wschodniej części Opolszczyzny oraz ośrodkami położonymi w regionie dolnośląskim.

Otmuchów położony na obszarze pogranicza polsko – czeskiego jest lokalnym ośrodkiem rozwojowym. Wysoka atrakcyjność walorów przyrodniczo – krajobrazowych wynikająca z położenia na obszarze Przedgórza Sudeckiego i nad Zbiornikami Otmuchów i Nysa przyczyniła się do znaczącego rozwoju funkcji turystycznej w gminie Otmuchów. Jednym z turystycznych atutów miasta jest renesansowy zamek oraz dobrze zachowany układ urbanistyczny z ratuszem i licznymi zabytkami architektury. Miasto jest również ośrodkiem przemysłowym ze szczególnie dobrze rozwiniętym potencjałem w branżach: cukrowniczej, cukierniczej, metalowej, a na terenie wiejskim gminy z przemysłem materiałów budowlanych i spożywczym. Miasto Otmuchów posiada dobrze rozwiniętą funkcję usługową związaną z obsługą mieszkańców gminy oraz obsługą ruchu turystycznego.

Gmina Otmuchów, w której użytki rolne zajmują ok. 13 592 ha (tj. 72,5 % powierzchni gminy), z uwagi na swoje bardzo dobre warunki glebowe, dobre tradycje kultury agrarnej, stanowi zaplecze produkcyjne wysokiej jakości produktów rolnych.

Miasto Otmuchów, po wybudowaniu kolektora sanitarnego Otmuchów – Nysa (do oczyszczalni miasta Nysy) rozwiązało podstawową barierę rozwojową umożliwiającą jego dalszy rozwój. Zarówno miasto jak i tereny wiejskie gminy są w pełni zwodociągowane. Obszar wiejski posiada dobre warunki do skanalizowania w oparciu o kolektory tłoczne Otmuchów – Nysa i Głuchołazy– Nysa.

Gmina Otmuchów posiada warunki do harmonijnego i stałego rozwoju wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego.

Podstawowe potrzeby rozwojowe Gminy:

- Rozwój infrastruktury, głównie modernizacja dróg oraz budowa kanalizacji oraz gazyfikacja;
- Rozwój aktywności gospodarczej, w szczególności w sektorze rolno-spożywczym i turystyce;
- Tworzenie ogólnodostępnych, urządzonych terenów rekreacji;
- Modernizacja i rozwój w obszarze oświaty i kultury;
- Modernizacja rolnictwa;
- Rozwój mieszkalnictwa i usług.

Podstawowe walory i możliwości rozwojowe:

- Korzystne krajobrazowe położenie Gminy w Dolinie Nysy Kłodzkiej;
- Korzystne warunki dla rolnictwa, powiązane z obszarami bardzo dobrych gleb;
- Korzystne uwarunkowania przyrodnicze sprzyjające rozwojowi funkcji rekreacyjnej, turystyki rowerowej i wodnej;
- Dobre powiązanie komunikacyjne Gminy z siedzibą powiatu i województwa poprzez sieć dróg o znaczeniu krajowym (DK 46) oraz koleją;
- Spójny układ dróg gminnych pozwalający na prawidłową organizację życia mieszkańców gminy.

Wewnętrzne bariery rozwoju:

- Uciążliwości i niebezpieczeństwa związane z dużym natężeniem ruchu na DK 46;
- Niezadowalający stan techniczny dróg gminnych. Konieczność ich modernizacji, obejmującej przede wszystkim ulepszenie nawierzchni;
- Niedoinwestowanie w infrastrukturze technicznej, w zakresie gazyfikacji i skanalizowania miejscowości;
- Brak odpowiedniej bazy turystycznej - hoteli, restauracji, punktów gastronomicznych itp.;
- Zagrożenie powodziowe;

- Brak zagospodarowanych lub słabe zagospodarowanie istniejących zielonych terenów rekreacyjnych;
- Słabo wykształcony przemysł;
- Słabo wykształcone usługi, dominująca pozycja ośrodka powiatowego - Nysy;

Uwarunkowania wynikające z możliwości finansowych gminy

- Duzy udział w budżecie Gminy obszarów uzależnionych od subwencji;
- Wysokie koszty utrzymania i usprawnienia infrastruktury komunikacyjnej oraz technicznej;

Uwarunkowania wynikające z bilansu terenów (w perspektywie do roku 2040)

- Niewielka nadpodaży terenów usługowych i przemysłowych;
- Spodziewany niewielki deficyt terenów o funkcji mieszkaniowej.

2. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Uwzględniając uwarunkowania związane z istniejącym zagospodarowaniem gminy i stanem środowiska przyrodniczego i kulturowego dostrzec można te elementy, które rzutować winny na szanse rozwojowe gminy:

- Miasto Otmuchów jest ważnym lokalnym ośrodkiem rozwoju, położonym w obszarze pogranicza polsko – czeskiego. Stanowi siedzibę administracji samorządowej Gminy.
- Przez teren gminy przebiega droga krajowa 46 Kłodzko - Nysa – Niemodlin – Karczów – Opole – Częstochowa – Szczekociny, w ciągu której wybudowana została w 2005 r. obwodnica miasta Otmuchowa, która bezkolizyjnie przeprowadzać będzie ruch tranzytowy. Uzupełnieniem głównej osi komunikacyjnej jest dobrze rozwinięta sieć dróg powiatowych i gminnych . Przez teren gminy nie przebiegają drogi wojewódzkie.
- Przez miasto przebiega linia kolejowa dwutorowa o znaczeniu pierwszorzędnym relacji Kędzierzyn-Koźle- Otmuchów- Kłodzko. Miasto wyposażone jest w bocznice, dworzec kolejowy. Obecnie na linii nie jest prowadzony ruch pasażerski (za wyjątkiem weekendów) jednak istnieje inicjatywa władz regionalnych aby ruch przywróci. Istnieje także szansa na zelektryfikowanie linii.
- Tradycje gospodarcze Otmuchowa ukształtowały przemysłowy wizerunek miasta z dominacją przemysłu spożywczego (cukrowniczego, cukierniczego) i metalowego. Możliwości jego dalszego rozwoju należy upatrywać przede wszystkim w kontekście bardzo dobrego geograficznego usytuowania – w południowo-zachodniej części kraju, w sąsiedztwie Republiki Czeskiej, bliskości głównych szlaków komunikacyjnych (autostrady A4).
- Na obszarze gminy występują udokumentowane złoża surowców mineralnych (granit, amfibolit, kruszywa naturalne, surowce ilaste) do produkcji materiałów budowlanych.
- Gmina posiada bardzo dobrej jakości obszary dla produkcji rolnej i dobrze rozwiniętą bazę produkcyjną rolnictwa.
- Miasto Otmuchów z zachowanymi w doskonałym stanie licznymi zabytkami architektury, przewidywane do włączenia do rezerwatu kulturowego Nysa – Otmuchów – Paczków, posiada wyjątkowe walory turystyczne.
- Tereny wypoczynkowe w Otmuchowie, Ligocie Wielkiej nad Zbiornikiem Otmuchów, obejmują rejon wypoczynku świątecznego i pobytowego o znaczeniu krajowym. Potencjalne możliwości rozwojowe turystyki znajdują się nad zbiornikiem Nysa w ramach wyznaczonego ośrodka rekreacyjno – wypoczynkowego w Otmuchowie obręb Wójcice.

- „Lato Kwiatów" – realizowany już od półwiecza coroczny festiwal miejski połączony z wystawami, jarmarkiem roślin ozdobnych i występami kulturalnymi.
- Gmina posiada stosunkowo duże walory środowiska przyrodniczego. Stan środowiska ocenić należy jako dobry. Nie występują generalnie przekroczenia dopuszczalnych norm w zakresie ochrony powietrza, wód powierzchniowych i wgłębnych.
- Gmina realizuje działania proekologiczne. Zwodociągowane zostały wszystkie sołectwa. Zrealizowany został kolektor sanitarny z Otmuchowa do Nysy. Wyłączona została z użytkowania oczyszczalnia miejska nie zapewniająca możliwości oczyszczenia ścieków komunalnych z obszaru miasta. Samorząd lokalny przystąpi do budowy systemów kanalizacyjnych wszystkich wsi w gminie. Tym samym stworzone zostaną podstawowe warunki ochrony wód zlewni Nysy Kłodzkiej.

W świetle powyższego szanse rozwojowe gminy dotyczyć powinny:

- Utrzymania produkcji w istniejących zakładach przemysłowych.
- Stworzenia nowoczesnej bazy przetwórstwa rolno-spożywczego, przechowalnictwa.
- Rozwoju funkcji produkcyjnych – głownie w obszarze sektora rolno-spożywczego (przemysł, magazyny, giełdy towarowe, rzemiosło produkcyjne) i usługowych w ramach terenów przemysłowo – składowych we wschodniej części miasta.
- Rozwoju sektora wydobywczego, w tym:
    - Eksploatacji wgłębnej kruszywa naturalnego ze Zbiornika Nysa.
    - Podjęcia eksploatacji złoża amfibolitu w Lubiatowie.
- Rozwoju nowoczesnego rolnictwa; w tym rolnictwa ekologicznego.
- Tworzenia zakładów rzemieślniczych na terenie wiejskim gminy.
- Intensywnego rozwoju funkcji turystycznej w skali całej gminy, w tym:
    - przebudowa i modernizacja istniejącego zainwestowania turystycznego nad Zbiornikiem Otmuchów i zagospodarowanie północnego brzegu Zbiornika Nysa,
    - rozwój agroturystyki,
    - realizacja urządzeń obsługi motoryzacji i technicznego zaplecza motoryzacji (stacje paliw, MOP, motele, hotele, parkingi);
    - rozwoju usług nastawionych na obsługę ruchu turystycznego.
- Utrzymania istniejących usług ponadgminnych i ponadpodstawowych i ich rozwój.
- Rozwoju funkcji mieszkaniowej, głównie w Otmuchowie.
- Utrzymanie festiwalu „Lato Kwiatów" – jako imprezy o ugruntowanej pozycji i reputacji.

3. OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Niniejsze studium stanowi dokument kierunkowy, określający wytyczne dla działań związanych z zagospodarowaniem przestrzeni dla opracowania:

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- innych przedsięwzięć związanych z zarządzaniem przestrzenią.

W oparciu o sporządzony bilans terenów, prognozę demograficzną oraz po rozpatrzeniu wniosków zgłoszonych do Studium zwiększono ilość terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Obszar gminy podzielony został na 3 strefy (w tym strefa 1 – zurbanizowana została dodatkowo podzielona na dwie podstrefy). W strefach tych zostały wyznaczone tereny o określonych funkcjach podstawowych i dopuszczalnych oraz zostały zdefiniowane wskaźniki zabudowy (o ile nie kolidują one z przepisami odrębnymi). W uzasadnionych przypadkach dopuszczono odstępstwo od założonych wskaźników. Układ terenów koresponduje z dotychczas obowiązującym, dokonano redukcji ilości wydzielonych terenów poprzez łączenie funkcji – zwłaszcza związanych z mieszkalnictwem i powiązanymi usługami oraz m.in. zmniejszono katalog terenów przeznaczonych pod usługi publiczne.

IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENU

Kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Otmuchów, powinno odbywać się w oparciu o następujące zasady:

1) Zachowania ładu przestrzennego - przejawiającej się prowadzeniem efektywnej i racjonalnej polityki przestrzennej i planistycznej, umożliwiającej uzyskanie harmonijnej całości uwzględniającej w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne;
2) Racjonalnego kształtowania sieci osadniczej, uwzględniającego potrzeby i możliwości rozwojowe gminy oraz dążenie do spójności struktury funkcjonalno-przestrzennej, zwartości jednostek osadniczych oraz uzyskania równowagi terenów zabudowanych i terenów zieleni;
3) Preferencji intensyfikacji zabudowy na terenach zainwestowanych wraz z ich regeneracją (odnową) - oznaczającej intensyfikację procesów inwestycyjnych na terenach już zagospodarowanych i przeciwdziałanie zajmowaniu nowych obszarów pod zabudowę;
4) Budowania tożsamości regionalnej poprzez zachowanie dziedzictwa kulturowego - polegającej na pielęgnowaniu tradycji kulturowych, dbaniu o materialną spuściznę historyczną, eksponowaniu krajobrazu kulturowego i przyrodniczego i zacieśnieniu więzi społeczności lokalnych;
5) Spójności i ciągłości przestrzennej przy wyznaczaniu obszarów planistycznych i ich strefowaniu - w celu wykorzystania lokalnych i regionalnych potencjałów rozwojowych przy jednoczesnej minimalizacji sytuacji konfliktowych, polegającej na wskazaniu, poszanowaniu i ochronie obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo (objętych ochroną prawną i planowanych do ochrony) przy wyznaczaniu wielofunkcyjnych obszarów rozwoju;
6) Rozwój przestrzenny gminy Otmuchów powinien uwzględniać, m.in. rozwój funkcji usługowych, produkcyjnych, mieszkaniowych, zachowanie i ochronę elementów historycznego układu urbanistycznego miasta, zachowanie i ochronę obszarów zasobu przyrodniczego;
7) Stymulowania rozwoju - społecznego, gospodarczego i przestrzennego, z wykorzystaniem istniejącego potencjału gospodarczego, kadr i zasobów naturalnych;
8) Miasto Otmuchów - lokalny ośrodek rozwoju przeznaczony do obsługi mieszkańców gminy w zakresie usług podstawowych. Wymaga wzmocnienia funkcji gospodarczych i społecznych oraz poprawy ładu przestrzennego i rewitalizacji obszarów zdegradowanych;

9) Obszar wiejski gminy Otmuchów wymaga wsparcia procesów rozwojowych, w tym funkcji rolnictwa wyspecjalizowanego i ekologicznego, a także turystyki i rekreacji. Niezbędna jest także poprawa jakości życia mieszkańców, w tym rozwój infrastruktury transportowej, technicznej, komunalnej, poprawa jakości środowiska, poprawa funkcjonalności i estetyki terenów zabudowy wiejskiej.

Lokalizację poszczególnych terenów oraz ich powiązanie w ramach wyznaczonych Stref wskazuje załącznik graficzny do Studium. Przeznaczenie podstawowe oraz dopuszczalne / uzupełniające przeznaczenie terenów, a także wskaźniki zabudowy określone zostały w Rozdziałach 2.1.-2.3. „Kierunków".

Ustalenia dla stref i terenów specjalnych zostały przedstawione w Rozdziale 2.4.

# # #

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej nie zostały oparte o Audyt Krajobrazowy Województwa. Audyt krajobrazowy to dokument, który zgodnie z tzw. ustawą krajobrazową[184], powinien być obligatoryjnie sporządzony przez samorząd województwa. Celem audytu ma być identyfikacja krajobrazów występujących na całym obszarze województwa, określenie cech charakterystycznych oraz ocena ich wartości. W ramach audytu powinny zostać wyznaczone tzw. krajobrazy priorytetowe, czyli obszary szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe. **Audyt krajobrazowy województwa opolskiego jest w trakcie sporządzania.**

[184] Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz.U. z 2015, poz 774)

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

2.1. Strefa 1 - zurbanizowana

To obszary zabudowane lub przeznaczone do zabudowy w obowiązującym Studium (Edycja III, 2016) i planach miejscowych oraz wzitz. w ramach których zostaną zaspokojone potrzeby rozwoju przestrzennego wynikające z przyjętych kierunków rozwoju gminy, prognoz demograficznych, możliwości rozwoju komunikacji i infrastruktury przestrzennej oraz wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów z ostatnich lat. Przedmiotowa zmiana Studium wprowadza tereny zabudowane w obszarze miejskim wyłącznie w oparciu o przyjęte przez Burmistrza wnioski do Studium oraz jako uzupełnienie istniejących terenów zabudowy.

W granicach Strefy 1 – Zurbanizowanej znajdują się:

- 1A-Substrefa miejska;
- 1B-Substrefa wiejska.

Granice strefy zurbanizowanej wyznaczone w przedmiotowym Studium zostały wskazane w załączniku graficznym.

W obszarach terenów przeznaczonych pod zabudowę – dla poszczególnych rodzajów przeznaczenia terenów wyznaczonych w Studium - ustala się podstawowe wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów dotyczące:

1) Ustalenia dominującej funkcji terenów oraz dopuszczalnych funkcji i sposobów użytkowania terenu, a także ograniczeń i wyłączeń;
2) Określenia minimalnej powierzchni nowowydzielanych działek budowlanych;
3) Określenia dopuszczalnej powierzchni zabudowy i/lub określenia wymaganego minimalnego % powierzchni biologicznie czynnej;
4) Ustalenia zasad polityki parkingowej;
5) Jakości przestrzeni, w tym przestrzeni publicznych, standardów mieszkaniowych oraz zasad obsługi infrastrukturalnej.

2.1.1. Substrefa 1A – miejska

Substrefa obejmuje wielofunkcyjny ośrodek lokalny, obszar zwartej zabudowy miasta Otmuchów. W tym obszarze następuje koncentracja podstawowych usługi dla ludności (oświata, administracja samorządowa, opieka społeczna, infrastruktura komunalna, handel i gastronomia). Znajdują się tutaj również przestrzenie publiczne sprzyjające integracji społecznej i budowaniu lokalnej tożsamości. Jest to obszar korzystnie położony komunikacyjnie, minimalizujący potrzeby transportowe związane z przemieszczeniami w relacjach: dom-praca-usługi (skupiony wzdłuż drogi krajowej nr 46), położony w centralnej części gminy. Występuje tu duży nacisk inwestycyjny zarówno o charakterze zabudowy mieszkaniowej jak i usługowej (szczególnie wzdłuż drogi krajowej nr 46 i wokół zbiornika Otmuchowskiego – usługi turystyki, sportu i rekreacji).

Na obszarze substrefy 1a zlokalizowano tereny:

- MN Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- MNU Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami
- MW Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- MWU Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami
- M Tereny zabudowy mieszkaniowej
- MU Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej
- U Tereny zabudowy usługowej
- UP Tereny usług publicznych
- UK Tereny usług sakralnych
- US Tereny usług sportu i rekreacji
- PU Tereny usług, zabudowy produkcyjnej i składowej oraz aktywności gospodarczej
- ZD Tereny ogrodów działkowych
- ZP Tereny parków
- Z Tereny zieleni nieurządzonej
- LZ Tereny zadrzewień i zakrzewień
- ZL Tereny lasów i parków
- ZC Cmentarze
- IT Tereny infrastruktury technicznej
- PP Tereny komunikacji i parkingów
- KK Tereny kolei

W terenach inwestycyjnych występować może zabudowa:

- o wiodącej funkcji mieszkaniowej lub/i mieszkaniowo-usługowej, w szczególności zabudowa wielorodzinna;
- o wiodącej funkcji usługowej, usług publicznych, usługowo-produkcyjnej, składowej i aktywności gospodarczej;
- specjalistycznych obiektów i urządzeń, w szczególności terenów rekreacji i wypoczynku.

Wysoka jakość przestrzeni publicznych, sprzyjających integracji społecznej i budowaniu lokalnej tożsamości, powinna zostać zapewniona poprzez:

1) Projektowanie oraz wykonanie z zapewnieniem najwyższych standardów w zakresie funkcjonalności (w tym bezpieczeństwa użytkowania oraz dostosowania do potrzeb wszystkich użytkowników) i estetyki, mających istotny wpływ na atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną ośrodków;
2) Projektowanie i realizację z zastosowaniem zróżnicowanych form architektonicznego wyrazu - sprzyjających dobrej orientacji w przestrzeni oraz tworzeniu efektu *genius loci* (niepowtarzalności miejsca);
3) Tworzenie spójnych systemów funkcjonalnych i kompozycyjnych, adekwatnych do skali poszczególnych struktur.

W tabeli poniżej przedstawiono wskaźniki urbanistyczne dla **strefy 1 – zurbanizowanej, dla substrefy 1A - miejskiej.** Ponadto dla obszarów pozostających w strefach „A”, „B’, E”, „K”, „W” i „OW” i na terenach EF i KK obowiązują ustalenia dodatkowe.

Tabela 122. Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowych obszarów inwestycyjnych – **Strefa 1 – zurbanizowana, substrefa 1A – miejska.**

Symbol terenu	Nazwa terenu i przeznaczenie podstawowe	Dopuszczalne / uzupełniające przeznaczenie terenu	Dopuszczalna wysokość zabudowy	Maksymalna powierzchnia zabudowy	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Minimalna powierzchnia nowowydzielanych działek	Pozostałe ustalenia
MN	**Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej**	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami • zabudowa letniskowa i rekreacji indywidualnej w zabudowie jednorodzinnej i bliźniaczej • usługi turystyki, agroturystyki i • obiekty sportowo-rekreacyjne	12 m	50%	40%	• 600 m^2 zabudowa wolnostojąca, • 400 m^2 zabudowa bliźniacza, • Pozostałe – nie wyznacza się	Przy lokalizacji nowej zabudowy należy kierować się strefowaniem funkcji zabudowy, czyli nie dopuszczać mieszania się zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową zagrodową. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • U – zabudowy usługowej • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji
MNU	**Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami**	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami • usługi • usługi turystyki, agroturystyki i • obiekty sportowo-rekreacyjne	12 m	60%	30%	• 600 m^2 zabudowa wolnostojąca, • 400 m^2 zabudowa bliźniacza, • Usługi – nie wyznacza się • Pozostałe – nie wyznacza się	Przy lokalizacji nowej zabudowy należy kierować się strefowaniem funkcji zabudowy, czyli nie dopuszczać mieszania się zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową zagrodową. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • U – zabudowy usługowej • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji
MW	**Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej**	• zabudowa mieszkaniowa, wielorodzinna wraz z	20 m	50%	30%	• Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna:	Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • MN – zabudowy mieszkaniowej

		towarzyszącymi usługami • usługi turystyki, • obiekty sportowo-rekreacyjne				1 500 m^2 • Pozostałe – nie wyznacza się	jednorodzinnej • U – zabudowy usługowej • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji
MWU	**Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami**	• zabudowa mieszkaniowa, wielorodzinna wraz z towarzyszącymi usługami • usługi turystyki, • obiekty sportowo-rekreacyjne • usługi	20 m	60%	20%	• Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna: 1 500 m^2 • Usługi – nie wyznacza się • Pozostałe – nie wyznacza się	Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • MNU – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami. • U – zabudowy usługowej • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji
M	**Tereny zabudowy mieszkaniowej**	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami • zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami towarzyszącymi • zabudowa letniskowa i rekreacji indywidulanej • usługi turystyki, agroturystyki • obiekty sportowo-rekreacyjne • zabudowa zagrodowa • obiekty związane z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych i leśnych oraz obsługą	12 m	50%	30%	• 1 000 m^2 zabudowa wolnostojąca, • 800 m^2 zabudowa bliźniacza, • Pozostałe – nie wyznacza się	Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • U – zabudowy usługowej • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji

		rolnictwa					
MU	**Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej**	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami • zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami towarzyszącymi • zabudowa letniskowa i rekreacji indywidulanej • usługi turystyki, agroturystyki • obiekty sportowo-rekreacyjne • zabudowa zagrodowa • obiekty związane z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych i leśnych oraz obsługą rolnictwa • usługi • obiekty związane z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych i leśnych oraz obsługą rolnictwa • obiekty związane z przetwórstwem produktów rolnych	12 m	60%	20%	• 1 000 m^2 zabudowa wolnostojąca, • 800 m^2 zabudowa bliźniacza, • Usługi – nie wyznacza się • Pozostałe – nie wyznacza się	Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji
U	**Tereny usług**	• usługi	15 m	60%	20%	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu (np.

							sportu i rekreacji) zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.
UP	**Tereny usług publicznych**	Obiekty i tereny: • administracji publicznej, • kultury, • oświaty, • nauki, • opieki zdrowotnej, • opieki społecznej i socjalnej, • kultu religijnego, • rekreacji i sportu	15 m	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym – sugerowana maksymalna 80%	20%	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu (np. kultu religijnego, sportu i rekreacji) zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • US – usług sportu i rekreacji • ZL – tereny lasów i parków
UK	**Tereny usług sakralnych**	Obiekty i tereny: • kultu religijnego, • oświaty i nauki • rekreacji i sportu	18 m	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym – sugerowana maksymalna 60%	30%	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu (np. kultu religijnego, sportu i rekreacji) zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Dopuszcza się lokalizację urządzeń

							wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji
US	**Tereny usług sportu i rekreacji**	Obiekty i tereny: • sportu i rekreacji, • kultury, • oświaty, • nauki, • gastronomii	15 m	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym – sugerowana maksymalna 60%	30%	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu (np. kultu religijnego, sportu i rekreacji) zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • UP – usług publicznych • ZL – tereny lasów i parków
PU	**Tereny usług, zabudowy produkcyjnej i składowej oraz aktywności gospodarczej**	• obszary intensywnej lokalizacji obiektów • usługowo - produkcyjnych, • produkcyjnych, • składowych i magazynowych, • rzemieślniczych i drobnej wytwórczości	15 m	80%	10%	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym - sugerowana 1 800 m^2	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. Na granicy z terenami mieszkaniowymi należy wyznaczyć

							w planach miejscowych bufory z zieleni izolacyjnej.
ZD	**Tereny ogrodów działkowych, zieleni nieurządzonej, lasów i parków, cmentarzy i**	• Ogrody działkowe	8 m	10%	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczących zasad zagospodarowania rodzinnych ogrodów działkowych
Z ZL ZP	**Tereny zieleni nieurządzonej, lasów i parków**	• Zieleń nieurządzona • Lasy • Parki	8 m	5%, przy zachowaniu przepisów odrębnych	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji
LZ	**Tereny zadrzewień i zakrzewień**	• Zieleń nieurządzona • Zadrzewienia • Zakrzewienia	nie określa się	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi.
ZC	**Tereny cmentarzy**	• Cmentarze	15 m	10%	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi - zasięg i sposób zagospodarowania obowiązujących stref sanitarnych wokół cmentarza
IT	**Tereny infrastruktury technicznej**	• Infrastruktura techniczna	Zgodnie z przepisami odrębnymi i branżowymi	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Zgodnie z przepisami odrębnymi i branżowymi
PP	**Tereny komunikacji i parkingów**	• Tereny komunikacji • Tereny parkingów i miejsca postojowe	jedna kondygnacja – 5m	nie określa się	nie określa się	nie określa się	
KK	**Tereny kolei**	• Tereny kolejowe	12 m	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do

							indywidualnego określenia w planie miejscowym.
WS	**Tereny wód śródlądowych**	• Wody śródlądowe • Urządzenia wodne, melioracji wodnej oraz służące ochronie przez powodzią i suszą, • Obiekty i urządzenia służące rekreacji i turystyce wodnej	nie określa się	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Zgodnie z przepisami odrębnymi i branżowymi.

2.1.2. Substrefa 1B – wiejska

W ramach substrefy wyróżnia się:

- Tradycyjne wsie o charakterze rolniczym (z infrastruktur a turystyki i wypoczynku zlokalizowana gównie w bezpośrednim sąsiedztwie Zbiornika Otmuchowskiego), obejmuje zwarte obszary większości miejscowości w gminie. Są to miejscowości o największej ilości zabudowy związanej z rolnictwem (zabudowy zagrodowej, duże gospodarstwa rolnicze) oraz o zachowanym historycznym układzie przestrzennym miejscowości. Miejscowości te nie rozrastają się w niekontrolowany sposób – nacisk inwestycyjny występuje głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych i uzupełnienie istniejących luk w zabudowie.
- Obszary zabudowy rozproszonej i zagrodowej, obejmujące pojedyncze siedliska i zagrody, związane z prowadzenie gospodarki rolnej oraz zabudowy związanej z gospodarką rolną, infrastrukturą techniczną i komunikacyjną; przewiduje się utrzymanie w obecnym zakresie;

Na obszarze substrefy 1b zlokalizowano tereny:

- MN Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- MNU Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami
- M Tereny zabudowy mieszkaniowej
- MU Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej
- RM Tereny zabudowy zagrodowej
- U Tereny zabudowy usługowej
- UP Tereny usług publicznych
- UK Tereny usług sakralnych
- US Tereny usług sportu i rekreacji
- PU Tereny usług, zabudowy produkcyjnej i składowej oraz aktywności gospodarczej
- RU Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i leśnych
- R Tereny rolnicze
- ZD Tereny ogrodów działkowych
- ZP Tereny parków
- Z Tereny zieleni nieurządzonej
- LZ Tereny zadrzewień i zakrzewień
- ZL Tereny lasów i parków
- ZC Cmentarze

- IT Tereny infrastruktury technicznej
- PP Tereny komunikacji i parkingów
- KK Tereny kolei

Lokalizacja nowej zabudowy dopuszczalna jest w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy, na terenach – co do zasady - wskazanych w dotychczas obowiązującym Studium (Edycja III, 2016). Obowiązuje zasada pierwszeństwa wykorzystania obszarów istniejącego zagospodarowania oraz ograniczania rozwoju osadnictwa na terenach otwartych oraz kształtowania zwartych przestrzennie jednostek osadniczych, minimalizująca terenochłonność oraz potrzeby związane z ich obsługą, ograniczająca ich negatywny wpływ na środowisko. nie powoduje konieczności budowy nowych dróg publicznych stanowiących powiązania między wsiami oraz magistralnych sieci infrastruktury technicznej. Rozwój odbywać się będzie w oparciu o rozbudowę istniejących systemów infrastruktury transportowej i technicznej.

Przy kształtowaniu zasad polityki przestrzennej na tych terenach należy brać pod uwagę zrównoważone zasady rozwoju mieszkalnictwa i odpowiednich funkcji obsługujących, podwyższanie standardów zabudowy, wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych przy zachowaniu walorów krajobrazowych oraz powiązania komunikacyjne. Zabudowa położona w obrębie i w sąsiedztwie wartościowych układów przestrzennych wsi powinna w swej formie nawiązywać do tradycji budowlanej miejscowości, gminy, czy regionu.

Kierunki dotyczące zagospodarowania dla uzupełnień istniejącej zabudowy i wprowadzania nowych funkcji w terenach zurbanizowanych substrefy wiejskiej, zainwestowanych i najbliższym otoczeniu istniejącej zabudowy są następujące:

1) Lokalizacja nowej zabudowy następuje w pierwszej kolejności na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w szczególności poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy, zabudowę można lokalizować na innych terenach wyłącznie w sytuacji braku dostatecznej ilości terenów przeznaczonych pod dany rodzaj zabudowy;
2) W przypadku opracowania MPZP obejmującego obszar zabudowany i jego najbliższe sąsiedztwo wymagane jest zbliżenie się z parametrami zagospodarowania terenu do określonych w Studium jak dla nowych terenów inwestycyjnych, za wyjątkiem terenów, gdzie spełnienie tych parametrów nie jest możliwe ze względu na ochronę cennych walorów przyrodniczych lub kulturowych lub ochronę interesu publicznego;
3) Możliwa jest zmiana funkcji wiodącej obowiązujących i będących w opracowaniu MPZP na inną funkcję przy zachowaniu zasady niepogarszania w stopniu znaczącym oddziaływania na

środowisko, w stosunku do istniejącej lub planowanej obecnie w planach miejscowych funkcji, dopuszcza się alternatywne (zamienne) zagospodarowanie obszarów określonych w Studium pod funkcje związane z zabudową - funkcją zieleni lub pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu;

4) Należy zapewnić odpowiednią dostępność (rozumianą jako wzajemne rozmieszczenie funkcji mieszkaniowych oraz funkcji związanych z ich bezpośrednią obsługą, zapewniające dojście piesze i dojazd rowerem w sposób bezpieczny oraz możliwie najkrótszy) terenów mieszkaniowych do podstawowych usług publicznych, transportu zbiorowego oraz przestrzeni publicznych, w tym przestrzeni otwartych;
5) Należy zapewnić odpowiednią dostępność dostępności terenów mieszkaniowych do infrastruktury technicznej (w szczególności do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz energetycznej) warunkującej poziom życia zgodny ze współczesnymi standardami cywilizacyjnymi;
6) Wprowadza się zasadę ochrony przyrodniczej struktury zespołów zieleni wysokiej i średniej wzdłuż cieków wodnych, stanowiących lub mogących stanowić system węzłów i ciągów ekologicznych, ostoi dla zwierząt i roślin, a także ekosystemów mających istotny wpływ na klimat zamieszkiwania i przewietrzanie;
7) Rekomenduje się planowane zagospodarowywanie centrów wsi i wyróżniających się terenów o szczególnej wartości historycznej i krajobrazowej w kierunku wysokowartościowych lokalnych przestrzeni publicznych. Potencjalne lokalizacje zostały wskazane w rozdziale 2.4. „Kierunków";
8) Wszystkie stałe lub tymczasowe obiekty budowlane o wysokości 50 m i więcej, podlegają zgłoszeniu do właściwego organu nadzoru nad lotnictwem wojskowym zgodnie z przepisami odrębnymi.

W tabeli poniżej przedstawiono wskaźniki urbanistyczne dla **strefy 1 – zurbanizowanej, dla substrefy 1B - wiejskiej.** Ponadto dla obszarów pozostających w strefach „A", „B', E", „K", „W" i „OW" i na terenach EF i KK obowiązują ustalenia dodatkowe.

Tabela 123. Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowych obszarów inwestycyjnych – **Strefa 1 – zurbanizowana, substrefa 1B – wiejska.**

Symbol terenu	Nazwa terenu i przeznaczenie podstawowe	Dopuszczalne / uzupełniające przeznaczenie terenu	Dopuszczalna wysokość zabudowy	Maksymalna powierzchnia zabudowy	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Minimalna powierzchnia nowowydzielanych działek	Pozostałe ustalenia
MN	**Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej**	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami • zabudowa letniskowa i rekreacji indywidulanej • usługi turystyki, agroturystyki • obiekty sportowo-rekreacyjne	12 m	50%	40%	• 1 000 m^2 zabudowa wolnostojąca, • 800 m^2 zabudowa bliźniacza, • Pozostałe – nie wyznacza się	Przy lokalizacji nowej zabudowy należy kierować się strefowaniem funkcji zabudowy, czyli nie dopuszczać mieszania się zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową zagrodową. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • U – zabudowy usługowej • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji.
MNU	**Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami**	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami • usługi • usługi turystyki, agroturystyki i • obiekty sportowo-rekreacyjne	12 m	60%	30%	• 1 000 m^2 zabudowa wolnostojąca, • 800 m^2 zabudowa bliźniacza, • Usługi – nie wyznacza się • Pozostałe – nie wyznacza się	Przy lokalizacji nowej zabudowy należy kierować się strefowaniem funkcji zabudowy, czyli nie dopuszczać mieszania się zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową zagrodową. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • U – zabudowy usługowej • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji
M	**Tereny zabudowy mieszkaniowej**	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami • zabudowa	12 m	50%	30%	• 1 000 m^2 zabudowa wolnostojąca, • 800 m^2 zabudowa bliźniacza,	Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • RM – zabudowy zagrodowej • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji

		mieszkaniowa wielorodzinna z usługami towarzyszącymi • zabudowa letniskowa i rekreacji indywidulanej • usługi turystyki, agroturystyki • obiekty sportowo-rekreacyjne • zabudowa zagrodowa • obiekty związane z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych i leśnych oraz obsługą rolnictwa				• Pozostałe – nie wyznacza się	
MU	**Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej**	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami • zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami towarzyszącymi • zabudowa letniskowa i rekreacji indywidulanej • usługi turystyki, agroturystyki • obiekty sportowo-rekreacyjne • zabudowa zagrodowa • obiekty związane z	12 m	60%	20%	• 1 000 m^2 zabudowa wolnostojąca, • 800 m^2 zabudowa bliźniacza, • Usługi – nie wyznacza się • Pozostałe – nie wyznacza się	Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • RM – zabudowy zagrodowej • RU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i leśnych • U – zabudowy usługowej • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji

		funkcjonowaniem gospodarstw rolnych i leśnych oraz obsługą rolnictwa • usługi • obiekty związane z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych i leśnych oraz obsługą rolnictwa • obiekty związane z przetwórstwem produktów rolnych					
RM	**Tereny zabudowy zagrodowej**	• Zabudowa zagrodowa • Agroturystyka	12 m, przy czym dla budynków i obiektów technologicznych dopuszcza się wysokość zabudowy do 15 m	40%	40%	Zgodnie z przepisami odrębnymi	Przy lokalizacji nowej zabudowy należy kierować się strefowaniem funkcji zabudowy, czyli nie dopuszczać mieszania się zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową zagrodową.
U	**Tereny usług**	• usługi	15 m	60%	20%	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu (np. sportu i rekreacji) zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.
UP	**Tereny usług publicznych**	Obiekty i tereny: • administracji publicznej,	15 m	do indywidualnego ustalenia w	20%	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu (np. kultu

		• kultury, • oświaty, • nauki, • opieki zdrowotnej, • opieki społecznej i socjalnej, • kultu religijnego, • rekreacji i sportu		planie miejscowym – sugerowana maksymalna 80%			religijnego, sportu i rekreacji) zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.
UK	**Tereny usług sakralnych**	Obiekty i tereny: • kultu religijnego, • oświaty i nauki • rekreacji i sportu	18 m	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym – sugerowana maksymalna 60%	30%	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu (np. kultu religijnego, sportu i rekreacji) zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji
US	**Tereny usług sportu i rekreacji**	Obiekty i tereny: • sportu i rekreacji, • kultury, • oświaty, • nauki, • gastronomii	15 m	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym – sugerowana maksymalna 60%	30%	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu (np. kultu religijnego, sportu i rekreacji) zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym.

							Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • UP – usług publicznych • ZL - terenów lasów i parków.
PU	**Tereny usług, zabudowy produkcyjnej i składowej oraz aktywności gospodarczej**	• obszary intensywnej lokalizacji obiektów • usługowo - produkcyjnych, • produkcyjnych, • składowych i magazynowych, • rzemieślniczych i drobnej wytwórczości	15 m	80%	10%	do indywidualnego ustalenia w planie miejscowym - sugerowana 1 800 m^2	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • RU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i leśnych • U – zabudowy usługowej • UP – usług publicznych Na granicy z terenami mieszkaniowymi należy wyznaczyć w planach miejscowych bufory z zieleni izolacyjnej.
ZD	**Tereny ogrodów**	• Ogrody działkowe	8 m	10%	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie

	działkowych, zieleni nieurządzonej, lasów i parków, cmentarzy i						zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczących zasad zagospodarowania rodzinnych ogrodów działkowych
Z ZL ZP	**Tereny zieleni nieurządzonej, lasów i parków**	• Zieleń nieurządzona • Lasy • Parki	8 m	5%, przy zachowaniu przepisów odrębnych	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • UP – usług publicznych • US – usług sportu i rekreacji
LZ	**Tereny zadrzewień i zakrzewień**	• Zieleń nieurządzona • Zadrzewienia • Zakrzewienia	nie określa się	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi.
ZC	**Tereny cmentarzy**	• Cmentarze	15 m	10%	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi - zasięg i sposób zagospodarowania obowiązujących stref sanitarnych wokół cmentarza
IT	**Tereny infrastruktury technicznej**	• Infrastruktura techniczna	Zgodnie z przepisami odrębnymi i branżowymi	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Zgodnie z przepisami odrębnymi i branżowymi
PP	**Tereny komunikacji i parkingów**	• Tereny komunikacji • Tereny parkingów i miejsca postojowe	jedna kondygnacja – 5m	nie określa się	nie określa się	nie określa się	
KK	**Tereny kolei**	• Tereny kolejowe	12 m	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym.
RU	**Tereny obsługi**	Obiekty związane z:	15 m	60%	20%	nie określa się	Dopuszcza się w uzasadnionych

	produkcji w gospodarstwach rolnych i leśnych	• funkcjonowaniem gospodarstw rolnych i leśnych • przetwórstwem produktów rolnych i obsługą rolnictwa					przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. Dopuszcza się zamiennie funkcje zabudowy: • RM – zabudowy zagrodowej • U – zabudowy usługowej • UP – usług publicznych • PU- tereny usług, zabudowy produkcyjnej i składowej oraz aktywności gospodarczej
WS	**Tereny wód śródlądowych**	• Wody śródlądowe • Urządzenia wodne, melioracji wodnej oraz służące ochronie przez powodzią i suszą, • Obiekty i urządzenia służące rekreacji i turystyce wodnej	nie określa się	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Zgodnie z przepisami odrębnymi i branżowymi

2.2. Strefa 2 - rolna

Strefa obejmuje tereny rolne (pola, łąki, pastwiska, etc.) tereny istniejącego, zainwestowania wiejskiego i rolniczego, służącemu produkcji rolnej oraz tereny istniejącej zabudowy o charakterze zagrodowym, nie wskazanej jako strefa zurbanizowana. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej został opisany w Rozdziale 3.5.

Strefa obejmuje tereny, gdzie dominującą funkcją jest gospodarka rolna z możliwością lokalizacji obiektów i urządzeń z nią związanych, w tym obiektów hodowlanych i obsługi rolnictwa. Podstawowym warunkiem wielofunkcyjnego charakteru strefy jest zasada bezkolizyjnego sąsiedztwa terenów o różnych funkcjach. Na terenach tych powinny być realizowane prace na rzecz ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych wartości terenu. Tereny rolne powinny być wykorzystywane na cele produkcji rolniczej z udziałem gospodarki sadowniczej oraz na cele turystyki (agroturystyki) i wypoczynku, jako terenów spacerowych i wycieczkowych. Studium dopuszcza na terenach rolnych tworzenie nowej zabudowy związanej bezpośrednio z gospodarką rolną z wyłączeniem funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej. Na obszarze strefy 2 zlokalizowano tereny:

- RM Tereny zabudowy zagrodowej
- RU Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i leśnych
- R Tereny rolnicze
- Z Tereny zieleni nieurządzonej
- LZ Tereny zadrzewień i zakrzewień
- ZL Tereny lasów
- ZP Tereny parków
- WS Tereny wód śródlądowych
- IT Tereny infrastruktury technicznej
- PG Tereny wydobycia surowców
- KK Tereny kolei

Określa się następujące kierunki dotyczące zagospodarowania terenów w strefie rolnej:

1) Dopuszcza się możliwość lokalizacji zagrodowej, tj. obiektów i urządzeń związanych z istniejącymi lub nowo powstającymi gospodarstwami rolnymi, zgodnie z przepisami odrębnymi;
2) Dopuszcza się uzupełnianie wyposażenia istniejącej zabudowy w zakresie infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem lokalnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę,

odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz ogrzewania, z warunkiem przechodzenia na nieuciążliwe dla środowiska paliwa grzewcze;

3) Dopuszcza się osłanianie istniejącej zabudowy, zwłaszcza dysharmonijnej w krajobrazie, pasami lub grupami zadrzewień i zakrzewień;
4) Dopuszcza się możliwość przeznaczania gruntów rolnych niskiej jakości bonitacyjnej pod zalesienie;
5) Wszystkie obszary, stanowiące dotychczas grunty rolne chronione (klasy I-III) w celu zmiany funkcji na funkcje nierolnicze wymagają sporządzenia planu miejscowego;
6) Dopuszcza się możliwość lokalizacji napowietrznych i podziemnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz dróg, parkingów zgodnie z przepisami szczególnymi i nie kolidujących z funkcją dominującą;
7) Dopuszcza się prowadzenie eksploatacji kopalin w obszarach udokumentowanych złóż surowców naturalnych. Obowiązuje wyłączny sposób eksploatacji złoża zgodny z przepisami ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze (Dz.U. z 2020, poz. 1064 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do tej ustawy; Dopuszcza się leśny, wodny lub rolny kierunek rekultywacji terenów przekształconych górniczo
8) Zaleca się realizację terenów spacerowych i wycieczkowych po istniejących szlakach – drogach polnych, miedzach;
9) Dopuszcza się możliwość lokalizacji obiektów małej architektury, urządzeń rekreacyjno-sportowych takich jak: ścieżki piesze, ścieżki zdrowia, ścieżki rowerowe, boiska, punkty widokowe, miejsca odpoczynku itp.;
10) Dla stref ochronnych czynnych i zlikwidowanych terenów eksploatacji złóż mineralnych wprowadza się ograniczenia w zabudowie, zgodnie z przepisami odrębnymi;
11) Dopuszcza się lokalizację elektrowni fotowoltaicznych na mocy wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
12) Wprowadza się zasadę ochrony przyrodniczej struktury zespołów zieleni wysokiej i średniej oraz cieków wodnych, stanowiących lub mogących stanowić system węzłów i ciągów ekologicznych, ostoi dla zwierząt i roślin, a także ekosystemów mających istotny wpływ na funkcjonowanie przyrody i odtwarzanie jej zasobów oraz na klimat zamieszkiwania i przewietrzanie.;
13) Na terenach położonych w obrębie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zasady i ograniczenia wskazane w rozdziale 9.1. Kierunków, w tym wynikające z przepisów odrębnych.

W tabeli poniżej przedstawiono wskaźniki urbanistyczne dla **strefy 2 - rolnej.** Ponadto dla obszarów pozostających w strefach „A”, „B’, E”, „K”, „W” i „OW” i na terenach EF i TK obowiązują ustalenia dodatkowe.

Tabela 124. Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowych obszarów inwestycyjnych – **Strefa 2 - rolna**

Symbol terenu	Nazwa terenu i przeznaczenie podstawowe	Dopuszczalne / uzupełniające przeznaczenie terenu	Dopuszczalna wysokość zabudowy	Maksymalna powierzchnia zabudowy	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Minimalna powierzchnia nowowydzielanych działek	Pozostałe ustalenia
RM	**Tereny zabudowy zagrodowej**	• Zabudowa zagrodowa • Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna • Usługi agroturystyki i turystyki	15m	40%	40%	Zgodnie z przepisami odrębnymi	Przy lokalizacji nowej zabudowy należy kierować się strefowaniem funkcji zabudowy, czyli nie dopuszczać mieszania się zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową zagrodową.
RU	**Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i leśnych**	Obiekty związane z: • funkcjonowaniem gospodarstw rolnych i leśnych • przetwórstwem produktów rolnych i obsługą rolnictwa	15 m	60%	30%	nie określa się	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.
R	**Tereny rolne**	• Gospodarka rolna	Jedna kondygnacja – 5m	nie określa się	nie określa się	zgodnie z przepisami odrębnymi	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z zapisami Rozdziału 9.1. oraz przepisami odrębnymi, w szczególności dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.
Z ZL ZP	**Tereny zieleni nieurządzonej, lasów i parków**	• Zieleń nieurządzona • Lasy • Parki	8 m	5%, przy zachowaniu przepisów odrębnych	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z zapisami Rozdziału 9.1. oraz przepisami odrębnymi, w szczególności dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

LZ	**Tereny zadrzewień i zakrzewień**	• Zieleń nieurządzona • Zadrzewienia • Zakrzewienia	nie określa się	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z zapisami Rozdziału 9.1. oraz przepisami odrębnymi, w szczególności dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.
WS	**Tereny wód śródlądowych**	• Wody śródlądowe • Urządzenia wodne, melioracji wodnej oraz służące ochronie przez powodzią i suszą, • Obiekty i urządzenia służące rekreacji i turystyce wodnej	Jedna kondygnacja – 5m	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z zapisami Rozdziału 9.1. oraz przepisami odrębnymi, w szczególności dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.
IT	**Tereny infrastruktury technicznej**	• Infrastruktura techniczna	zgodnie z przepisami odrębnymi	nie określa się	nie określa się	nie określa się	
PG	**Tereny wydobycia surowców**	• Tereny wydobycia surowców • Tereny parkingów i miejsca postojowe	12 m	nie określa się	nie określa się	zgodnie z przepisami odrębnymi	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym.
KK	**Tereny kolei**	• Tereny kolejowe	12 m	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym.

2.3. Strefa 3 – terenów otwartych, lasów i wód powierzchniowych

Strefa obejmuje tereny otwarte doliny Nysy Kłodzkiej wraz ze Zbiornikiem Otmuchowskim oraz innych zbiorników i cieków wodnych a także łąk, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, na których dopuszcza się zagospodarowanie turystyczne.

Ponadto strefa obejmuje istniejące lasy i zalesienia oraz zadrzewienia. Dominującą funkcją użytkowania terenów jest gospodarka leśna z możliwością lokalizacji obiektów i urządzeń z nią związanych, z wyjątkiem baz transportowych i zakładów przetwórczych. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej został opisany w Rozdziale 3.6, zasoby wodne opisane zostały w Rozdziale 3.3 a szata roślinna i świat zwierzęcy w Rozdziale 3.4 „Uwarunkowań".

Na obszarze strefy 3 zlokalizowano tereny:

- ZL Tereny lasów i parków,
- Z Tereny zieleni nieurządzonej
- LZ Tereny zadrzewień i zakrzewień
- WS Tereny wód śródlądowych
- R Tereny rolnicze
- IT Tereny infrastruktury technicznej
- PG Tereny wydobycia surowców
- KK Tereny kolei

Strefa 3. wraz ze strefą 2. Rolną tworzy obszar o podwyższonych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. W związku z tym wyklucza się możliwość wprowadzania nowej zabudowy i za wyjątkiem obiektów i urządzeń dopuszczonych w obszarze lasów na podstawie przepisów odrębnych.

W gminie na tych terenach powinny być realizowane działania na rzecz ochrony ich wartości przyrodniczych i krajobrazowych oraz udostępnienia ich dla turystyki i wypoczynku, w granicach umożliwiających zachowanie ich wartości przyrodniczych, z ograniczonym wykorzystaniem rolniczym i wykluczeniem funkcji osadniczych.

Na tych ternach powinny być podejmowane prace na rzecz utrzymania istniejących tras komunikacyjnych i ciągów infrastruktury technicznej, ewentualne uzupełnianie ich w niezbędnym zakresie. Studium wyklucza wykorzystywanie terenów leśnych, łąk i pastwisk dla funkcji osadniczej, w tym również związanej z działalnością rolniczą.

W strefie 3. Terenów otwartych, lasów i wód powierzchniowych:

1) Wprowadza się zasadę ochrony przyrodniczej struktury zieleni wysokiej, średniej i niskiej, cieków i zbiorników wodnych, w tym wszystkich terenów stanowiących lub mogących stanowić system węzłów i ciągów ekologicznych, ostoi dla zwierząt i roślin, a także ekosystemów mających istotny wpływ na funkcjonowanie przyrody i odtwarzanie jej zasobów i mających istotny wpływ na klimat zamieszkiwania i przewietrzanie;
2) Dopuszcza się możliwość lokalizacji obiektów małej architektury, urządzeń rekreacyjno-sportowych takich jak: ścieżki piesze, ścieżki zdrowia, ścieżki rowerowe, boiska, punkty widokowe, miejsca odpoczynku itp., z zachowaniem przepisów odrębnych;
3) Dopuszcza się możliwość lokalizacji napowietrznych i podziemnych sieci oraz urządzeń infrastruktury technicznej (w tym także zbiorników wodnych, ujęć i studni), a także dróg, zatok, parkingów, zgodnie z przepisami odrębnymi;
4) Dopuszcza się możliwość alternatywnego przeznaczania łąk pod zalesienie;
5) Lokalizacja obiektów na terenie lasów – zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi lasów;
6) Wymaga się stosowanie wyłącznie biologicznej obudowy cieków wodnych, a w przypadku konieczności ich regulacji – unikanie skracania przebiegu koryt, zabezpieczanie ich przed erozją przez zabudowę roślinną;
7) Wyklucza się wykorzystywanie terenów dla funkcji osadniczej, w tym również związanej z działalnością rolniczą; w obiektach istniejących — uzupełnianie wyposażenia w zakresie infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem lokalnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz ogrzewania, z warunkiem przechodzenia na nieuciążliwe dla środowiska paliwa grzewcze;
8) Na terenach położonych w obrębie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zasady i ograniczenia wskazane w rozdziale 9.1. Kierunków, w tym wynikające z przepisów odrębnych, w szczególności:
    a) zakaz lokalizacji zabudowy zagrodowej w granicach ww. obszaru;
    b) nakaz realizacji inwestycji w technologii uwzględniającej możliwość wystąpienia zagrożenia zalaniem wodami powodziowymi.

W tabeli poniżej przedstawiono wskaźniki urbanistyczne dla **strefy 3- terenów otwartych, lasów i wód powierzchniowych**. Ponadto dla obszarów pozostających w strefach „A”, „B’, E”, „K”, „W” i „OW” i na terenach KK obowiązują ustalenia dodatkowe.

Tabela 125. Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowych obszarów inwestycyjnych – **Strefa 3- terenów otwartych, lasów i wód powierzchniowych**

Symbol terenu	Nazwa terenu i przeznaczenie podstawowe	Dopuszczalne / uzupełniające przeznaczenie terenu	Dopuszczalna wysokość zabudowy	Maksymalna powierzchnia zabudowy	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna	Minimalna powierzchnia nowowydzielanych działek	Pozostałe ustalenia
Z **ZL**	**Tereny zieleni nieurządzonej, lasów i parków**	• Zieleń nieurządzona • Lasy • Parki	5 m	5%, przy zachowaniu przepisów odrębnych	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi.
LZ	**Tereny zadrzewień i zakrzewień**	• Zieleń nieurządzona • Zadrzewienia • Zakrzewienia	nie określa się	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z zapisami Rozdziału 9.1. oraz przepisami odrębnymi, w szczególności dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią
R	**Tereny rolne**	• Gospodarka rolna	5 m	nie określa się	nie określa się	zgodnie z przepisami odrębnymi	Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z zapisami Rozdziału 9.1. oraz przepisami odrębnymi, w szczególności dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią
WS	**Tereny wód śródlądowych**	• Wody śródlądowe • Urządzenia wodne, melioracji wodnej oraz służące ochronie przez powodzią i suszą, • Obiekty i urządzenia służące rekreacji i turystyce wodnej	Jedna kondygnacja – 5m	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym. Ust Ustala się kształtowanie zagospodarowania zgodnie z zapisami Rozdziału 9.1. oraz przepisami odrębnymi, w szczególności dla obszarów

							szczególnego zagrożenia powodzią
IT	**Tereny infrastruktury technicznej**	• Infrastruktura techniczna	jedna kondygnacja – 5m	nie określa się	nie określa się	nie określa się	
PG	**Tereny wydobycia surowców**	• Tereny wydobycia surowców • Tereny parkingów i miejsca postojowe	12 m	nie określa się	nie określa się	zgodnie z przepisami odrębnymi	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym.
KK	**Tereny kolei**	• Tereny kolejowe	12 m	nie określa się	nie określa się	nie określa się	Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach podyktowanych funkcjonalnością obiektu zabudowę wyższą, do indywidualnego określenia w planie miejscowym.

2.4. Strefy i tereny specjalne

Na obszarze gminy Otmuchów wyznacza się strefy ochronne w obrębie miasta Otmuchowa, zespołów pałacowo-parkowych, dworsko-parkowych i kościelnych oraz na obszarach skupisk stanowisk archeologicznych.

Dla ochrony wskazanych obiektów i terenów wyznacza się strefy:

- Strefę „A" – pełnej ochrony konserwatorskiej;
- Strefę "B" - ochrony konserwatorskiej;
- Strefę "E" - buforowej ochrony zapewniające ekspozycję panoramy miasta Otmuchowa;
- Strefę "K" - ochrony krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym;
- Strefę „W" – ochrony archeologicznej;
- Strefę „OW" – obserwacji archeologicznej.

2.4.1. Strefa A – pełnej ochrony konserwatorskiej.

Strefa obejmuje obszar starego miasta w obrębie linii obwarowań wraz ze wzgórzem zamkowym Otmuchowa. Granice strefy zostały wskazane w załączniku graficznym, granica przebiega na zachodzie krawędzią wzgórza, na północy na zapleczu ulicy cichej i Orkana, na wschodzie wzdłuż ulicy Roosevelta w kierunku południowym do ulicy 1 Maja i na południu wzdłuż ulicy 1 Maja do wzgórza zamkowego.

Strefa zaliczana do podstawowych elementów dziedzictwa kulturowego. Pomimo wielokrotnych przekształceń struktury miejskiej, zachowany został pierwotny układ urbanistyczny z czasów lokacji. W strefie „A" zlokalizowane są obszary, zespoły i obiekty szczególnie wartościowe, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej do bezwzględnego zachowania, w szczególności:

- zachowany czytelny układ przestrzenny miasta z okresu jego lokacji, historyczną sieć ulic, plac rynkowy, narys bloków zabudowy i zachowane podziały na parcele wewnątrz bloku wschodniego
- fragmenty murów obronnych z końca XIV w., z wieżą bramy nyskiej i fragmentami furty prowadzącej z miasta na cmentarz usytuowany poza murami miejskimi,
- elementy układu przestrzennego i dominanty wysokościowe:
    - tj. zamek gotycko-renesansowy na miejscu grodu kasztelańskiego z 1155 roku, przebudowa resztki obwarowań, studnia średniowieczna na dziedzińcu nakryta daszkiem na kolumnadzie;
    - park otaczający zespół zamkowy,

- Kościół parafialny pw. św. Mikołaja i Franciszka, barokowy z 1680r,
- ratusz renesansowy wzniesiony w 1538 r., z wieżą z 1605 r., przebudowywany ostatecznie w 1933r.,
- pałac barokowy, wzniesiony w 1706-7 r., przebudowany w 1827 r., obecnie siedziba urzędu gminy,
- oficyna pałacowa – z przełomu XVIII/XIX w.,
- budynek dawnej Szkoły Ewangelickiej z 1857-9 r.,
- zabudowa mieszkalna, najstarsze domy pochodzące z XVIII i poł. XIX w.,

Kierunki zagospodarowania i ustalenia dla Strefy „A”:

- wszelkie decyzje lokalizacyjne i zmiany stanu zabudowy obowiązkowo uzgadniać i zatwierdzać z właściwą służbą konserwatorską,
- zachować zabytkowy układ przestrzenny miasta z narysem bloków zabudowy i historyczną siecią ulic,
- uczytelniać narys bloków przez uzupełnianie brakującej zabudowy, względnie zamknięcie granic bloków ogrodzeniami,
- wprowadzić do wnętrz blokowych ogrodzenia, zieleń niską i elementy małej architektury wg potrzeb i z zachowaniem podłużnych granic parceli,
- nową zabudowę wprowadzać na frontach bloków rynkowych północno-zachodniego i południowego oraz przy ulicy Mickiewicza w gabarycie 2-3 kondygnacje w pierzei rynkowej i ulicznej, 1-2 kondygnacje na tyłach bloków i obrzeżach miasta. Nowe budynki w gabarycie i podziałach elewacji dostosowane do najbliższego otoczenia, zgodnie z historyczną tradycją winny być sytuowane szczytowo, na działkach o szerokości historycznych parceli, nakryte dachami dwuspadowymi, w oparciu o indywidualne projekty z przeznaczeniem na funkcję mieszkalną w powiązaniu z funkcją usługowo-handlową w parterach budynków,
- zamykać tylne granice bloków niską zabudową mieszkalno-usługową lub ogrodzeniem pełnym,
- utrzymać linię zabudowy pierzei rynkowych i głównych ulic w obrębie obwarowań,
- utrzymywać i uczytelnić podziały na parcele zachowane wewnątrz bloku wschodniego i częściowo północnego, odtworzyć je w miarę możliwości w blokach zachodnim i południowym,
- zachować istniejące relikty obwarowań miejskich i uczytelnić ich przebieg na całym obwodzie przez udrożnienie istniejących i wprowadzenie nowych ciągów pieszych po zewnętrznej lub wewnętrznej stronie linii obwarowań,

- utrzymać istniejącą historyczną zabudowę centrum staromiejskiego – przeprowadzać remonty i adaptacje w celu poprawy warunków mieszkaniowych,
- zachować istniejącą szerokość i kategorię ulic jako dojazdowych dla mieszkańców centrum i dostawczych, przenieść istniejącą trasę przelotową przez rynek poza obszar staromiejski, dworzec autobusowy zamienić na parking w otoczeniu zieleni,
- zakazać wprowadzania w obszarze strefy "A" obiektów kubaturowych (pawilonów handlowych, gastronomicznych, itp.).

2.4.2. Strefa B – ochrony konserwatorskiej.

Strefa obejmuje obszary podlegający rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru i skali nowej zabudowy.

Granice strefy „B" zostały wskazane w załączniku graficznym, a w formie opisowej w tabeli poniżej.

Tabela 126. Strefa „B" – ochrony konserwatorskiej, opis, granice, kierunki zagospodarowania i ustalenia dla substref.

Miejscowość	Opis substrefy	Granice	Kierunki zagospodarowania i ustalenia dla substrefy
Otmuchów	**Tereny dawnych przedmieść**, tj. Górne – przy ulicy Krakowskiej, Młyńskiej, pomiędzy ulicami Mickiewicza i Opolską, w obrębie ulic Mickiewicza i Matejki, cmentarz z zachowanymi nagrobkami klasycystycznymi z poł. XIX w., z kościołem cmentarnym św. Anny, neogotyckim z 2 poł. XIX wieku, kaplicą neobarokową z poł. XIX w, z częściowo zachowanym barokowym ogrodzeniem oraz osiedle z pocz. XX w., złożone z budynków wolnostojących w otoczeniu zieleni, o urozmaiconych bryłach nakryte dachami mansardowymi i wielospadowymi. Na szczególną uwagę zasługują: • tereny przedmieścia Bialice pomiędzy ulicami Matejki i Mickiewicza z zachowanymi domami z XIX i pocz. XX w., murowanymi, piętrowymi, sytuowanymi szczytowo w stosunku do ulicy, utrzymanymi w tradycjach starszej zabudowy przedmiejskiej, • dzielnica mieszkaniowa w rejonie ulicy Krakowskiej i Warszawskiej z dobrze wkomponowanymi w zieleń domami wolnostojącymi.	Wg załącznika graficznego	Należy utrzymać istniejące sposoby użytkowania, tj.: • od strony zachodniej łąki i pola uprawne, względnie inną zieleń niską, • pozostałe tereny przeznaczyć pod zabudowę wolnostojącą w otoczeniu zieleni, • lokalizowane nowe obiekty muszą być dostosowane charakterem do istniejącej zabudowy, w oparciu o indywidualne lub typowe projekty utrzymane w neutralnych formach, nie stanowiących konkurencji dla zabytkowego centrum.
	Dwór (Nieradowice). Dwór z XIX w., z towarzyszącą zielenią.	Wg załącznika graficznego	Rewaloryzacja zespołu z dopuszczeniem funkcji mieszkalnej, ewentualnie przeznaczenie na mieszkalnictwo zbiorowe z funkcją usługową, administracyjną, itp. Obowiązuje nakaz uzgadniania działalności inwestycyjnych z WUOZ w Opolu.
Kałków	**Teren zespołu sakralnego**. Ochrona elementów zabytkowych. (kościół p.w. Nawiedzenia N.P.M z XIII/XIV w., nr rej. 920/64, plebania nr rej. 1678/66)	Wg załącznika graficznego	Na obszarze tym obowiązuje kontynuacja dotychczasowych zaleceń konserwatorskich, uzgadnianie wszelkiej działalności inwestycyjnych z Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu.
Lubiatów	**Zespół dworsko-folwarczny**. Ochrona elementów zabytkowych i krajobrazu kulturowego. Teren założenia dworsko-folwarcznego (dwór z XVII/XIX- nr rej. 897/64, spichlerz z roku 1725 - nr rej. 897/64) o zatartym układzie w granicach zabytkowego założenia.	Wg załącznika graficznego	Zalecana rewaloryzacja zespołu z przeznaczeniem na mieszkalnictwo, mieszkalnictwo zbiorowe z funkcją usługową, administracyjną, hotelowo-konferencyjną, itp. Obecnie w ruinie.
	Kościół. Sąsiadujący z zespołem kościół św. Mikołaja z XVII w		Na obszarze tym obowiązuje nakaz uzgadniania działalności

	– (nr rej. 1152/66) z murowanym ogrodzeniem z XV-XVII.		inwestycyjnych z WUOZ w Opolu oraz nakaz zachowania zabytkowego układu.
Maciejowice	**Zespół dworsko – folwarczny**. Teren zespołu dworskiego (dwór nr rej. 994/65, folwark).	Wg załącznika graficznego	Na obszarze tym obowiązuje nakaz uzgadniania działalności inwestycyjnych z WUOZ w Opolu. Zalecana rewaloryzacja zabytkowego układu, restauracja obiektów dworskich z przeznaczeniem na cele ogólnodostępne, w zależności od potrzeb na usługi administracyjne, turystyczno-hotelowe, ośrodek fundacji, centrum konferencyjno-hotelowe;
Piotrowice Nyskie	**Zespół pałacowo – parkowy**. Teren zespołu pałacowego (nr rej. 1195/66) z niewielkim parkiem (nr rej. 118/66) o zatartym układzie w granicach zabytkowego założenia.	Wg załącznika graficznego	Zalecana rewaloryzacja zespołu z przeznaczeniem na mieszkalnictwo, mieszkalnictwo zbiorowe z funkcją usługową, administracyjną, hotelowo-konferencyjną, itp. Na obszarze tym obowiązuje nakaz uzgadniania działalności inwestycyjnych z WUOZ w Opolu oraz nakaz zachowania zabytkowego układu.
Rysiowice	**Zespół pałacowo – parkowy**. Teren zespołu pałacowego (nr rej. 1963/72) wraz z parkiem przypałacowym (nr rej. 125/85).	Wg załącznika graficznego	Na obszarze tym obowiązuje nakaz uzgadniania działalności inwestycyjnych z WUOZ w Opolu oraz nakaz zachowania zabytkowego układu. Zalecana kontynuacja działań restauracyjnych przy zespole. Przeznaczenie na cele mieszkalnictwa, mieszkalnictwa zbiorowego z funkcją usługową, administracyjną, hotelowo-konferencyjną, itp.
Siedlec	**Zespół dworsko – parkowy**. Teren zespołu dworskiego z XVIII wieku (nr rej. 901/64) wraz z parkiem (nr rej. 132/86) z okazami drzew o cechach pomnikowych.	Wg załącznika graficznego	Na obszarze tym obowiązuje nakaz uzgadniania działalności inwestycyjnych z WUOZ w Opolu oraz nakaz zachowania zabytkowego układu. Zalecana restauracja zespołu z przeznaczeniem na cele ogólnodostępne, z możliwością dostosowania na cele mieszkalnictwa, mieszkalnictwa zbiorowego z funkcją usługową, administracyjną, hotelowo-konferencyjną, itp.
Starowice	**Zespół dworsko – parkowy**. Teren zespołu dworsko – parkowego o zachowanych wartościach w granicach zabytkowego założenia – rewaloryzacja zespołu (w skład którego poza dworem wchodzą oficyna dworska, spichlerz i budynki gospodarcze nr rej. 997/65)	Wg załącznika graficznego	Z przeznaczeniem na, mieszkalnictwo zbiorowe z funkcją usługową, administracyjną, hotelowo-konferencyjną, itp. Na obszarze tym obowiązuje nakaz uzgadniania działalności inwestycyjnych z WUOZ w Opolu oraz nakaz zachowania zabytkowego układu.
Ulanowice	**Zespół dworsko – parkowy**. Teren zespołu dworsko-parkowego (dwór z XVII w nr rej. 901/64, park nr rej. 132/86) o zachowanych wartościach w granicach zabytkowego założenia.	Wg załącznika graficznego	Rewaloryzacja zespołu z utrzymaniem funkcji mieszkalnej, ew. mieszkalnictwo zbiorowe z funkcją usługową, administracyjną, hotelowo-konferencyjną, itp. Na obszarze tym obowiązuje nakaz uzgadniania działalności inwestycyjnych z WUOZ w Opolu oraz nakaz zachowania zabytkowego układu.

2.4.3. Strefa „E" - buforowej ochrony zapewniające ekspozycję panoramy miasta Otmuchowa.

Cały teren od ulic Mickiewicza, Matejki, Lipowej, terenów sportowych, Warszawskiej w kierunku miasta stanowi strefę ekspozycji. Usytuowanie miasta na wzgórzu stwarza dogodne warunki dla ekspozycji jego panoramy niemal ze wszystkich stron z tym, że najlepiej eksponowana jest panorama od strony południowo-zachodniej, zachodniej i północno-zachodniej. Widoczność panoramy od strony północnozachodniej zakłócają bloki współczesnej zabudowy przy ulicy Ogrodowej. Pomiędzy blokami istnieją natomiast otwarcia widokowe, tzw. bramy w kierunku rynku eksponujące dominanty wysokościowe. Strefy ekspozycji występują również od strony wschodniej – od ulicy Nyskiej w kierunku południowozachodnim i w kierunku zachodnim od torów kolejowych oraz dwie mniejsze – pierwsza w zakolu ulic Kościuszki i Wiejskiej oraz na południu od terenu parkowego w kierunku północnym.

W ramach tej strefy projektowanie obiektów kubaturowych musi być poprzedzone analizą odnośnie ich usytuowania i gabarytu i zatwierdzone przez konserwatora zabytków.

2.4.4. Strefa „K" - ochrony krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym.

Obejmuje zespoły zieleni naturalnej i zorganizowanej o wybitnych walorach krajobrazowych i rekreacyjnych, zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych.

Granice strefy „K" zostały wskazane w załączniku graficznym, a w formie opisowej w tabeli poniżej.

Tabela 127. Strefa „K" – ochrony krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym, opis, granice, kierunki zagospodarowania i ustalenia dla substref.

Lokalizacja substrefy (miejscowość)	**Opis substrefy**	**Granice substrefy**	**Kierunki zagospodarowania i ustalenia dla substrefy**
Otmuchów	**Objęte ochroną w strefie „A" i „B":** • Park zamkowy założony w XIX w., w miejscu zniszczonych zabudowań i fortyfikacji, • Skarpa miejska od strony zachodniej, • Teren cmentarza, • Obszar parkowo-leśny na południe od miasta pomiędzy Nysą Kłodzką i Młynówką, • Tereny sportowo-rekreacyjne na zachód od miasta, • Zadrzewione brzegi potoku Młynówki, • Park w Nieradowicach – z pocz. XX	Wg załącznika graficznego	Obowiązuje rewaloryzacja założenia, przywrócenie układu alei, ochrona i konserwacja drzewostanu na terenie oraz utrzymanie walorów krajobrazowych terenu jako wartościowej enklawy wypoczynku i rekreacji.
Kałków	**Teren zespołu sakralnego objętego ochroną w strefie „B"**.	Wg załącznika graficznego	Obowiązuje restauracja założenia, układu alei, ochrona i konserwacja drzewostanu na terenie oraz przywrócenie walorów krajobrazowych terenu w powiązaniu z zespołem.
	Teren parku podworskiego.	Wg załącznika graficznego	Obowiązuje rewaloryzacja założenia, przywrócenie układu alei, ochrona i konserwacja drzewostanu na terenie oraz utrzymanie walorów krajobrazowych terenu jako wartościowej enklawy wypoczynku i rekreacji.
Piotrowice Nyskie	**Zespół pałacowo – parkowy objęty ochroną w strefie „B"**.	Wg załącznika graficznego	Obowiązuje restauracja założenia parkowego, ochrona i konserwacja.
Rysiowice	**Zespół pałacowo – parkowy objęty ochroną w strefie „B"**.	Wg załącznika graficznego	Obowiązuje restauracja założenia parkowego, układu alei parkowych, ochrona i konserwacja drzewostanu, przywrócenie walorów krajobrazowych, zapewnienie ekspozycji zabytkowych struktur i w powiązaniu z funkcją wypoczynkową..
Siedlec	**Zespół dworsko – parkowy objęty ochroną w strefie „B"**.	Wg załącznika graficznego	Obowiązuje restauracja założenia parkowego, układu alei parkowych, ochrona i konserwacja drzewostanu, przywrócenie walorów

			krajobrazowych, zapewnienie ekspozycji zabytkowych struktur i ich publiczną dostępność.
Starowice	**Zespół dworsko – parkowy objęty ochroną w strefie „B”**.	Wg załącznika graficznego	Obowiązuje restauracja założenia parkowego, układu alei parkowych, ochrona i konserwacja drzewostanu na terenie zieleni urządzonej parku oraz przywrócenie walorów krajobrazowych, zapewnienie ekspozycji zabytkowych struktur i ich publiczną dostępność.
Ulanowice	**Zespół dworsko – parkowy objęty ochroną w strefie „B”**..	Wg załącznika graficznego	Obowiązuje restauracja założenia parkowego, układu alei parkowych, ochrona i konserwacja drzewostanu na terenie zieleni urządzonej parku oraz przywrócenie walorów krajobrazowych, zapewnienie ekspozycji zabytkowych struktur i ich publiczną dostępność.
Zwierzyniec	**Park**. Założony w latach 1880 -1890, nr rej. 99/84, o pow. ok. 1,4 ha, w formie swobodnych nasadzeń rozciągających się na południe i wschód od usytuowanego na osi wejścia pałacyku myśliwskiego, założenie o wyraźnych granicach, z zatartym układem kompozycyjnym.	Wg załącznika graficznego	Obowiązuje restauracja założenia parkowego, układu alei parkowych, ochrona i konserwacja drzewostanu na terenie zieleni urządzonej parku oraz przywrócenie walorów krajobrazowych, zapewnienie ekspozycji zabytkowych struktur i ich publiczną dostępność.

2.4.5. Strefa „W" - ochrony archeologicznej.

Strefa rezerwatowa, obejmuje obejmująca unikatowe i reprezentatywne elementy o znaczeniu naukowym lub emocjonalnym, które **powinny być objęte ścisłą ochroną**. Granice strefy zostały wskazane w załączniku graficznym.

Na terenie miasta Otmuchowa strefa obejmuje Tereny posadowienia dwóch nieistniejących bram miejskich – Grodkowskiej przy ulicy Krakowskiej i Młyńskiej przy ulicy Mickiewicza. W strefie tej zakazana jest wszelka działalność nie związana z odkryciem i rewaloryzacją spodziewanych reliktów zabytkowych. Działalność inwestycyjna może być uruchomiona po przeprowadzeniu szczegółowych badań archeologicznych.

Ponadto, ochroną objęte są stanowiska archeologiczne - grodziska – na obszarach wsi Broniszowice, Maciejowice, Ulanowice. W strefie tej działalność inwestycyjna jest zabroniona. Nad pracami ziemnymi wymagany jest nadzór archeologa.

2.4.5. Strefa „OW" - obserwacji archeologicznej.

Strefa obserwacji archeologicznej. Granice strefy zostały wskazane w załączniku graficznym.

Obejmuje obszar miasta Otmuchowa wraz z obwarowaniami i wzgórzem zamkowym, tj. teren nawarstwień kulturowych od XI wieku na którym istnieje możliwość wystąpienia zabytków archeologicznych. W strefie tej wszelkie prace ziemne i inwestycyjne powinny być prowadzone pod nadzorem archeologicznym, a w przypadku odkrycia reliktów zabytkowych przerwane celem przeprowadzenia badań specjalistycznych, które zadecydują o dalszym sposobie postępowania na tym terenie.

Ponadto strefa obejmuje stanowiska archeologiczne na obszarach wsi Goraszowice, Rysiowice, Siedlec, Starowice, Grądy, Otmuchów obręb Wójcice, Broniszowice, Kałków, Ulanowice. W strefie tej działalność inwestycyjna ograniczona uwarunkowaniami obserwacji archeologicznej. Nad pracami ziemnymi wymagany jest nadzór archeologa.

2.4.6. Pozostałe strefy i obszary.

Ponadto na terenie Gminy znajdują się **obiekty i obszary chronione na podstawie przepisów odrębnych:**

- obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2021 poz. 710):

  - zabytki wpisane do rejestru zabytków (34 obiekty);
  - stanowiska archeologiczne (106 stanowisk);
- obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. O ochronie przyrody (Dz.U. z 2020, poz. 55);
- obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2020, poz. 1064 z późn. zm.) ;
- grunty orne II i III klasy bonitacyjnej chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2017, poz. 1161, z późn. zm.);
- lasy - chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2020, poz. 1463, z późn. zm.);
- obiekty hydrotechniczne oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią – chronione, zgodnie z zapisami rozdziału 9.1 na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021, poz. 624, z późn. zm.);
- tereny zamknięte, w tym tereny kolejowe – TK;
- tereny przeznaczone pod lokalizację obiektów energetyki odnawialnej – oznaczone jako EF.

W drugiej zmianie Studium wskazano na konieczność wyznaczenia proponowanego **poszerzenia Otmuchowsko – Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** o tereny Przedgórza Paczkowskiego oraz Wzgórza Niemczańsko – Strzelińskie oraz poszerzenie obszaru Natura 2000 – OSO PLB160003 Zbiornik Otmuchowski.

Dodatkowo, Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Opolskiego wskazuje na konieczność **utworzenia Rezerwatów przyrody**: Otmuchowski Las, Otmuchowskie Błota, Czapliniec i Nadziejów.

Ponadto postuluje się objęcie ochroną w granicach administracyjnych miejscowości:

- miasta Otmuchów – jako “rezerwat kulturowy”,
- wsi Kałków - “rezerwat kulturowy”,
- wsi Lubiatów - “park kulturowy”.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.1. Ochrona przyrody i krajobrazu

W rozwoju przestrzennym gminy Otmuchów należy uwzględnić, w szczególności:

1) Rozwój powiązań systemu przyrodniczego, w tym:
   a) ograniczenie presji inwestycyjnej w korytarzu ekologicznym Nysy Kłodzkiej;
   b) ochronę istniejącego Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
   c) objęcie formą ochrony prawnej terenów Wzgórz Niemczańsko-Strzelińskich i Przedgórza Paczkowskiego w postaci proponowanego poszerzenia Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
   d) ochronę istniejących obszarów Natura 2000: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Zbiornik Nyski" i „Zbiornik Otmuchowski";
   e) proponowane rezerwaty przyrody „Otmuchowski Las" i „Otmuchowskie Błota";
2) Racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, w tym:
   a) ochronę udokumentowanych złóż kopalin oraz ich eksploatację uwzględniającą wymogi
   b) ochrony środowiska;
   c) rekultywację terenów poprzemysłowych;
   d) wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii OZE;
3) Poprawę stanu środowiska, w tym:
   a) ograniczenie emisji zanieczyszczeń przemysłowych, komunalnych i komunikacyjnych;

Zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego:

1) Przedsięwzięcia w zakresie ochrony i kształtowania środowiska na obszarze gminy powinny koncentrować się na przeciwdziałaniu negatywnym skutkom związanym z zanieczyszczeniem powietrza, wód oraz powierzchni ziemi.
2) W celu poprawy jakości powietrza należy zmniejszyć emisję zanieczyszczeń z głównych źródeł przemysłowo-komunalnych oraz instalację urządzeń do ich redukcji na pozostałych obiektach.
3) Znaczną poprawę można uzyskać ograniczając tzw. „niską emisję” (indywidualne gospodarstwa domowe, pojazdy samochodowe), wprowadzając w miejsce węgla i innych paliw stałych, paliwa „czyste” (gaz ziemny, olej opałowy) i powszechnie stosując w pojazdach samochodowych katalizatory spalin. W przypadku pozostawienia jako źródła energii paliw stałych, należy wprowadzać wysokosprawne, ekologiczne instalacje do ich spalania, korzystnie integrując systemy grzewcze na poziomie budynków i osiedli.

4) Przepuszczalność podłoża, zbiornik wód podziemnych, strefy ochrony ujęć wody w Otmuchowie, Łące i innych wsiach stanowią główne uwarunkowania stworzenia zbiorczych systemów kanalizacji gminy, odbioru i zagospodarowania odpadów.
5) Na terenie gminy Otmuchów zlokalizowane są obszary zagrożenia powodzią, w tym obszary szczególnego zagrożenia powodzią, których zagospodarowanie replikowane jest w oparciu o reguły wskazane w Rozdziale 9.1 Kierunków w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021, poz. 624, z późn. zm.)
6) W zakresie ochrony wód należy przeprowadzić następujące działania:
   a) ochrona ujęć wody,
   b) inwentaryzacja i likwidacja „dzikich" punktów zrzutu ścieków,
   c) uporządkowanie gospodarki ściekowej,
   d) na terenach wiejskich konieczna jest budowa sieci kanalizacyjnych (rurociągów tłocznych), którymi nastąpi przerzut ścieków w części północnej gminy do kolektora sanitarnego Otmuchów – Nysa, a w części południowej do kolektora sanitarnego Głuchołazy – Nysa, a następnie do oczyszczalni miejskiej w Nysie.
7) Konieczna wydaje się likwidacja „dzikich" składowisk odpadów komunalnych, które są realnym zagrożeniem dla wód podziemnych. Tereny tych składowisk należy poddać rekultywacji. Rekultywacją objąć również należy obszar nieczynnego składowiska odpadów w Otmuchowie obręb Wójcice.
8) Bezwzględnej ochronie podlegają pomniki przyrody, parki wiejskie określone w Rozdziale 3.8 „Uwarunkowań".
9) Zbiornik Otmuchów i Nysa wyznaczone zostały w 2008 r. jako Obszary Natura 2000 stanowiące ostoje ptasie. Obszary te podlegają ochronie prawnej.
10) Tereny położone w centralnej części gminy znajdują się w zasięgu Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na OCHK zasady użytkowania muszą być zgodne z nakazami i zakazami określonymi w Uchwale Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.
11) Realizacja planowanych na OCHK zamierzeń będzie możliwa pod warunkiem wykazania zgodności ustaleń z przepisami odrębnymi, w tym zapisami Uchwały Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. (szczególnie z zakazem lokalizacji obiektów budowlanych w pasie o szer.100 m od linii brzegów rzek, jezior, niszczenia zadrzewień).
12) Dla uzupełnienia Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu uwzględnia się propozycję wynikającą z (projektu) planu województwa o powiększeniu Otmuchowsko-Nyskiego obszaru chronionego krajobrazu oraz zapewnieniu integralności i spójności funkcjonalno-

przestrzennej regionalnego systemu przyrodniczego poprzez utrzymanie korytarzy ekologicznych Nysy Kłodzkiej i Cielnicy. Proponuje się utworzenie rezerwatu przyrody Otmuchowski Las.

13) Dolina Nysy Kłodzkiej stanowi (W sieci korytarzy ekologicznych ECONET.PL) korytarz ekologiczny o randze krajowej (36k).
14) W zakresie ochrony przyrody dążyć należy do utrzymania zdolności ekosystemów do odtwarzania zasobów przyrody poprzez tworzenie korytarzy ekologicznych, przebudowę drzewostanów, wprowadzanie zalesień i zakrzewień śródpolnych, reintrodukcję pierwotnych form roślinnych i zwierzęcych.
15) W miejscach licznego występowania gatunków prawnie chronionych należy powołać rezerwaty częściowe, użytki ekologiczne i stanowiska dokumentacyjne oraz objąć ochroną prawną drzewa pomnikowe.
16) W opracowaniach przestrzennych uwzględniać:
    a) Opracowanie ekofizjograficzne gm. Otmuchów" Ecosystem Projekt, SoftGIS (2017 r.)
    b) Waloryzację przyrodnicza miasta i gminy Otmuchów pod kier. K. Dubel
    c) Walory przyrodniczo – krajobrazowe Otmuchowsko – Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Uniwersytet Opolski, Studia i Monografie Nr 287, Opole 2001,
    d) Opracowanie „Korytarze ekologiczne województwa opolskiego i ich rola w optymalizacji struktury wielkoprzestrzennego systemu obszarów chronionych tego województwa, Badora K., Rosik-Dulewska Cz. (Uniwersytet Opolski, 2010),
    e) Waloryzację krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony, Badora, K., Badora, K., Opole 2006
    f) i w innych opracowaniach florystycznych i faunistycznych powstałych po sporządzeniu w/w waloryzacji.
17) Realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu będzie możliwa, jeżeli ocena oddziaływania na środowisko dla tych przedsięwzięć wykaże brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.
18) Wykonanie czynności zakazanych w stosunku do gatunków roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną prawną poprzedzone będzie uzyskaniem zgody właściwego organu ochrony środowiska wskazanego w art. 56 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020, poz. 55), tj. w stosunku do gatunków ściśle chronionych (zezwolenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska) lub w stosunku do gatunków częściowo chronionych (zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska).
19) Zakazuje się zabudowy w strefie 500 m od „Czaplińca" w Otmuchowie, dla ochrony kolonii czapli siwej.

3.2. Cenne zasoby środowiska objęte ochroną prawną

3.2.1. Tereny w granicach Otmuchowsko - Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Dla obszaru Chronionego Krajobrazu występującego w granicach Gminy obowiązują ustalenia szczegółowe zawarte w przepisach odrębnych. Na dzień uchwalenia Studium są to zasady określone w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ((Dz.U. z 2020, poz. 55), w uchwale Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu oraz w uchwale Nr XXX/336/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 19 czerwca 2017 r. poz. 1675). **Przepisy te są nadrzędne nad wszelkimi innymi ustaleniami zawartymi w Studium w odniesieniu do przedmiotowych obszarów.**

Niektóre tereny przeznaczone pod zagospodarowanie znajdują się w pasie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych. Ocenia się, że zagospodarowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową, usługi, czy zabudowę letniskową nie powinno w negatywny sposób wpływać na przyrodę obszaru chronionego. Są to tereny o przekształconym krajobrazie, nie stanowiących istotnych wartości dla funkcjonowania obszaru chronionego krajobrazu. Planowane zagospodarowanie nie narusza ciągłości korytarzy ekologicznych funkcjonujących na obszarze zmiany Studium. Towarzysząca ciekom i zbiornikom roślinność przybrzeżna umożliwia przemieszczanie się gatunków. Ponadto można przyjąć, że część gatunków zwierząt może wykorzystywać otwarte tereny rolne do przemieszczania się.

3.2.2. Tereny w granicach obszaru Natura 2000

Dla obszarów Natura 2000 występujących w granicach Gminy obowiązują ustalenia szczegółowe zawarte w przepisach odrębnych. Na dzień uchwalenia Studium są to zasady określone w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55). Ponadto Obszar Natura 2000 - Zbiornik Nyski PLB 160002 posiada zatwierdzony plan zadań ochronnych przyjętych Zarządzeniem nr 40/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 3 grudnia 2013 r. sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Nyski PLB 160002. Natomiast Obszar Natura 2000 - Zbiornik Otmuchowski PLB160003, posiada zatwierdzony plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003, z późniejszymi zmianami (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 1183)..

Przepisy regulujące funkcjonowanie Obszarów Chronionego Krajobrazu i terenów należących do sieci Natura 2000 są nadrzędne w stosunku do szczegółowych ustaleń Studium, w odniesieniu do przedmiotowych obszarów.

Granice obszarów chronionych zostały wskazane w załączniku graficznym.

3.3. Zasoby środowiska postulowane do objęcia ochroną prawną

3.3.1. Proponowany rezerwat przyrody „Nadziejów"

Proponowany geologiczno-krajobrazowy rezerwat przyrody Nadziejów obejmuje nieczynny kamieniołom położony na północ od terenów zabudowanych wsi. W kamieniołomie w pionowych ścianach odsłaniają się warstwy granitów masywu Żulowej. Stanowi obszar na którym występuje wiele gatunków roślin chronionych i rzadkich, w tym śnieżycy wiosennej, stanowiący cenne siedlisko o randze międzynarodowej,

3.3.2. Proponowany rezerwat ornitologiczny „Czapliniec"

W związku z występowaniem na obszarze Lasu Komunalnego miasta Otmuchowa kolonii lęgowej czapli siwej (około 270 gniazd), przewiduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Zbiornika Otmuchów utworzenie rezerwatu przyrody typu ornitologicznego.

Teren rezerwatu porośnięty jest starodrzewem dębu, jesionu, dębu czerwonego, topoli, przy pojedynczym udziale świerka. W runie zdecydowanie dominuje bluszczyk kurdybanek (*Glechoma hederacea*), przy licznym udziale kłosownicy leśnej (*Brachypodiurn silvaticum*), czartawy pospolitej (*Circaea lutetianst*), gwiazdnicy wielkokwiatowej (*Stelaria holostea*), glistnik jaskółcze ziele (*Chelidonium maius*), pokrzywy zwyczajnej (*Urtica dioica*) oraz czosnku niedźwiedziego (*Aliium ursinum*).

W starym grądzie na północno - wschodnim brzegu Zbiornika Otmuchów znajduje się okazały czapliniec liczący w 1990 roku 270 czynnych gniazd. Z uwagi na tak dużą koncentrację lęgowych par, a także walory botaniczne tego starego, lecz dobrze jeszcze zachowanego grądu, teren ten zasługuje na szczególną ochronę jako rezerwat przyrody. Od roku 1964 notuje się stały wzrost liczby gniazd.

3.3.3. Proponowany rezerwat przyrody „Otmuchowskie Błota "

Rezerwat Przyrody Otmuchowskie Błota obejmuje zachodnią strefę brzegową Zbiornika Otmuchów. Jest to bardzo rzadko występujący na Opolszczyźnie fragment krajobrazu „deltowego", typowego u nas jedynie dla stref cofek dużych zbiorników wodnych. Ten typ fizjocenozy charakteryzuje się wysoką dynamiką zmian hydrologicznych spowodowanych licznymi okresowymi zalewami, przy wysokich stanach piętrzenia wód. Pod wpływem zmiennych warunków wodnych wykształcają się na dużych obszarach ekosystemy namuliskowe, szuwarowe, zadrzewień i zakrzaczeń łęgowych oraz inne ekosystemy wodno - błotne. Trwale podmokłe, często zalewane obszary są ostojami flory i fauny typowej dla zagrożonych środowisk wodno-błotnych.

Analizowany obszar obejmuje nieustabilizowaną strefę brzegową Zbiornika u ujścia do niego rzeki Nysa Kłodzka. Błotnisty brzeg charakteryzuje się bogatą florą i występowaniem ciekawych zbiorowisk roślinnych. Występują tu m.in.: ponikło jajowate *Eleocharis ovata*, ponikło igłowate *Eleocharis acicularis*, sitowiec nadmorski *Bulboschoenus maritimus*, cibora brunatna *Cyperus fuscus*, turzyca ciborowata *Carex bohemica*. Obszar ten porasta wiele interesujących zbiorowisk wodnych, szuwarowych oraz bardzo rzadkie w Polsce zbiorowiska namułkowe z klasy *Isoėto-Nanojuncetea*.

Wśród walorów faunistycznych wyróżnić należy stanowiska lęgowe ptaków typowych dla ginących siedlisk wodno-błotnych, w tym cyranki *Anas querqedula*, piaskonosa *Anas clypeata*, błotniaka stawowego *Circus aeruginosus*, rybitwy rzecznej *Sterna hirundo*. Obszar jest jednym z najważniejszych miejsc przystankowych migrującego ptactwa wodno - błotnego.

Plan rezerwatu „Otmuchowskie Błota” musi umożliwić roboty konserwacyjne (w tym modernizacyjne i remontowe) związane z funkcjonowaniem Zbiornika Otmuchów.

3.3.4. Proponowany rezerwat przyrody Otmuchowski Las

Obejmuje kompleks leśny z bogatym starodrzewem, poszyciem i runem, z drzewami o pomnikowych rozmiarach (m.in.300-350 letnie dęby szypułkowe). Wśród walorów abiotycznych godnymi uwagi są źródliska i niewielkie torfowiska zwiększające bioróżnorodność florystyczną i faunistyczną. Bogata jest również rzeźba terenu.

3.3.5. Proponowane poszerzenie Otmuchowsko - Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Zgodnie z wcześniejszymi sugestiami[185] podtrzymuje się rozszerzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu o proponowane obszary chronionego krajobrazu: „Wzgórza Strzelińskie" i "Przedgórze Paczkowskie" (przede wszystkim ze względu na zróżnicowany krajobrazowo teren o urozmaiconej rzeźbie terenu i mozaice gruntów ornych, użytków zielonych i niewielkich kompleksów leśnych).

Proponowane kierunki ich zwiększenia terenu obszarów chronionych lub ustanowienia nowych obszarów zostały wskazane w załączniku graficznym.

[185] „Plan rozwoju lokalnego gminy Otmuchów na lata 2004-2006 oraz na lata 2007-2013, Pracownia Projektowa EKOURBOW, Opole 2004

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Cele i zadania ochrony

Prowadzona polityka przestrzenna gminy winna uwzględniać następujące ustalenia i zalecenia:

1) W rozwoju przestrzennym gminy związanym z ochroną środowiska historycznego, kulturowego i krajobrazowego gminy, należy kierować się według zasad uwzględniających zakres działań dotyczących tych sfer wartości środowiskowych, określonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w szczególności:
   a) zasad kształtowania i ochrony krajobrazu kulturowego - wskazanie obszarów o walorach krajobrazowych wykluczonych z lokalizacji inwestycji mających negatywny wpływ na krajobraz;
   b) w rozwoju przestrzennym należy kierować się zasadami ochrony terenów przed niekontrolowaną, zabudową, niedostosowaną do otoczenia i jego charakteru;
   c) zasad form zainwestowania - należy w maksymalnym stopniu inwestycje ukierunkować na harmonijne wpisanie w otaczający krajobraz; ustala się wymóg opracowania studium wpływu inwestycji na krajobraz w przypadku planowania zamierzenia inwestycyjnego kubaturowo i funkcjonalnie obcego historycznemu zagospodarowaniu;
   d) zachowania i ekspozycji elementów układu przestrzennego i kompozycji zieleni - w szczególności historycznych układów ruralistycznych i urbanistycznych.
2) Konserwację i rewaloryzację w odniesieniu do obiektów i terenów zabytkowych, w szczególności:
   a) ochronę i rewaloryzację historycznego układu urbanistycznego Otmuchowa wpisanego do rejestru zabytków,
   b) objęcie ochroną prawną w postaci proponowanego pomnika historii „Otmuchów - zespół: zamek, kościół, ratusz";
3) Adaptację w odniesieniu do obiektów i terenów o potencjalnych wartościach kulturowych;
4) Modernizację w odniesieniu do obiektów nie mających cech zabytkowych, a dysharmonizujących obszar o wartościach kulturowych;
5) Utrwalanie dotychczasowej formy przestrzennej w danej miejscowości w sytuacji niewielkiego nawarstwienia w stosunku do formy pierwotnej;
6) Ochronę terenów osadniczych przed niekontrolowaną, pod względem estetyki architektonicznej, zabudową nie dostosowaną do otoczenia;
7) Eliminację czynników degradujących układy historyczne jednostek osadniczych;
8) Adaptację i modernizację elementów zabudowy i krajobrazu do potrzeb współczesnych;

9) Zagospodarowanie obiektów opuszczonych;
10) Rewaloryzację wartości krajobrazowych, zachowaniem i adaptacją dawnych zagród chłopskich i folwarków stanowiących wartości historyczne i krajobrazowe;
11) Eksponowanie regionalnej odrębności terenu;
12) Bezwzględną ochronę historycznego układu przestrzennego i komunikacyjnego jednostek osadniczych;
13) Projektowanie nowej zabudowy indywidualnie, w dostosowaniu do otoczenia oraz zachowania równowagi elementów krajobrazu historycznego regionu;
14) Ochronę bezpośrednią i pośrednią obiektów i zespołów urbanistycznych i krajobrazowych wokół obiektów, zgodnie z ustaleniami obowiązującymi dla stref wskazanych w rozdziale 2.4. Kierunków:
    a) Strefy „A" – pełnej ochrony konserwatorskiej;
    b) Strefy "B" - ochrony konserwatorskiej;
    c) Strefy "E" - buforowej ochrony zapewniające ekspozycję panoramy miasta Otmuchowa;
    d) Strefy "K" - ochrony krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym;
    e) Strefy „W" – ochrony archeologicznej;
    f) Strefy „OW" – obserwacji archeologicznej.

4.2. Obiekty objęte ochroną konserwatorską

Obiekty objęte opieką konserwatorską zostały wskazane w Rozdziale 4.1. Uwarunkowań. Na katalog obiektów objętych ochroną składają się:

- Zabytki nieruchome i ruchome wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego;
- Zabytki nieruchome ujęte w gminnej ewidencji zabytków;
- Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru;
- Zewidencjonowane stanowiska archeologiczne.

W zakresie ochrony i zagospodarowania wskazanych obiektów i lub ich otoczenia (stref ochronnych) obowiązują przepisy odrębne, nadrzędne względem ustaleń Studium.

4.3. Pozostałe obiekty i obszary

Zabytkowe układy ulicowe. Na obszarach historycznie ukształtowanych centralnych części wsi Jarnołtów, Kałków, Buków, Lubiatów, Ligota Wielka, Ratnowice, Janowa, Maciejowice, Lasowice, Łąka, Siedlec.

Dla wskazanych układów zaleca się zachowanie zabytkowego układu zabudowy, dróg bądź ulic oraz uzgadnianie działalności inwestycyjnej z właściwym Konserwatorem Zabytków.

Cmentarze zabytkowe. Ważnym dziedzictwem kulturowym są istniejące dawne cmentarze, w tym również nieczynne, usytuowane przeważnie w otoczeniu zespołów kościelnych, niejednokrotnie z cennymi zabytkami sztuki sepulklarnej, zachowanym układem alejek i ścieżek cmentarnych, w otoczeniu okazałego starodrzewu.

Tabela 128. Zabytkowe cmentarze

Lp.	Miejscowość	Data powstania	lokalizacja	Rejestr. zabytków	Wyznanie	Stan
1.	Otmuchów	1695 r.	przy ul. Krakowskiej	274/90 z 04.10.1990 r.	rzymskokatolicki	Dobry
2.	Otmuchów	1840 r.	W parku bażanciarnia	234/89 z 28.12.1989 r.	mojżeszowy	Dobry
3.	Jarnołtów	Pocz. XX wieku	Dz.62	-		Dobry
4.	Kałków	I poł. XIX wieku	Dz. 7 przy drodze Otmuchów - Nysa	278/90 z 02.11.1990 r.		Dobry
5.	Otmuchów obręb Wójcice	I poł XIX wieku	Dz. 263	275/90 z 08.10.1990 r.		Dobry

Obiekty te należy pielęgnować dla uwypuklenia ich wartości kulturowych oraz ekspozycji w krajobrazie miejscowości.

Parki. Parki dworskie stanowią w większości cenne obiekty przyrodnicze, będąc równocześnie dokumentami sztuki ogrodniczej podziwianej przez szereg pokoleń. Obiekty te są specyficzną formą zainwestowania, stanowią część materialnego i kulturowego dorobku lokalnego społeczeństwa Dla ochrony krajobrazu gminy Otmuchów, ze względu na stosunkowo mały udział lasów w powierzchni ogólnej gminy, zachowanie obszarów zieleni parkowej ma tu szczególne znaczenie i jest bezwzględnie konieczne dla zapewnienia poprawnego funkcjonowania i eksponowania środowiska kulturowego gminy. Wymagane jest podnoszenie świadomości mieszkańców o wartościach krajobrazowych parków. Parki, cenne florystycznie, należy udostępniać dla celów dydaktyczno-naukowych. Parki te mogą stać się czynnikiem podnoszącym estetykę krajobrazu a także atrakcyjnym miejscem rekreacji i wypoczynku mieszkańców. We wszystkich zachowanych zespołach wymagana jest kompleksowa rewaloryzacja zielonych założeń parkowych oraz właściwy sposób użytkowania w/w obiektów, tj.:

- pielęgnacja i konserwacja zespołów i towarzyszących obiektów kultury materialnej,
- ochrona prawna drzew o cechach pomnikowych,

- prowadzenie cięć sanitarnych i uczytelniających, zabiegów pielęgnacyjnych celem uporządkowania bądź przywrócenia układu.

4.4. Dobra kultury współczesnej

Na terenie gminy brak jest obiektów, wskazanych jako dobra kultury współczesnej.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1. Komunikacja drogowa

Zasady określone w studium zmierzają do utrzymania dotychczasowego drogowego systemu transportowego.

5.1.1. Kierunki i zadania w zakresie infrastruktury drogowej.

Podstawowe zadania w zakresie dostosowania rozwiązań technicznych do wymagań i oczekiwań mieszkańców i turystów dotyczą:

- budowy (lokalnych) stacji paliw na terenach wiejskich,
- utrzymania i modernizacji stacji paliw w mieście,
- realizacji nowych stacji z rozbudowanym programem usługowym zlokalizowanych przy drodze krajowej nr 46,
- utrzymania istniejących lub ich przebudowy i realizacji nowych parkingów i zespołów garażowych wg następujących zasad:
    - w nowoprojektowanych budynkach mieszkalnych wielorodzinnych zaleca się przyjęcie jako zasady budowy garaży w części podziemnej budynku lub budowy parkingów o ilości miejsc równoważnej ilości mieszkań (wskaźnik minimum);
    - w zabudowie jednorodzinnej zapewnienie na każdej działce min. 2 miejsc postojowych,
    - w nowoprojektowanej (wolnostojącej) zabudowie usługowej i przemysłowej bezwzględne zapewnienie miejsc postojowych dla pracowników i klientów,
- wykształcenia świadczenia usług parkowania (np. w określonych godzinach) na strzeżonych zakładowych placach, parkingach,
- utrzymania istniejących i realizacji nowych warsztatów samochodowych i innych urządzeń związanych z obsługą i naprawą samochodów.

W systemie drogowym założono utrzymanie głównych elementów systemu:

1) drogi krajowej Nr 46 Kłodzko – Paczków – Otmuchów - Nysa –Opole – Częstochowa - Szczekociny,
    a) Droga ta przewidziana jest do modernizacji do pełnych parametrów klasy GP.
    b) Nie zezwala się na indywidualne bezpośrednie włączenia komunikacyjne w nowoplanowanych obszarach do DK 46.

c) Włączenia należy wykonać poprzez drogi zbiorcze (projektowane lub istniejące) usytuowane poza pasem drogowym.

2) Pozostałe drogi powiatowe i gminne (o charakterze ulic miejskich, dróg wewnątrzwiejskich i dróg pozamiejskich) przewidziano do utrzymania. Pierwszorzędne znaczenie zmierzające do właściwego funkcjonowania układu komunikacyjnego i poprawy bezpieczeństwa ruchu będą miały następujące działania:
   a) Budowa wiaduktów nad linią kolejową,
   b) Utwardzenie wszystkich ulic wewnątrzwiejskich,
   c) Powszechne wprowadzanie chodników na terenach zainwestowanych wsi,
   d) Wyposażenie nowych terenów rozwojowych w mieście i na wsi oraz terenów rekreacyjnych w sieć ulic i dróg dojazdowych i lokalnych,
   e) Przystosowanie dróg gospodarczych do przejazdu ciężkimi maszynami rolniczymi.
   f) Modernizacji w dostosowaniu do parametrów technicznych określonych w obowiązujących warunkach technicznych, zgodnie z poniższymi tabelami:

Tabela 129. Dopuszczalne klasy dróg na terenie gminy.

Kategoria drogi	Klasyfikacja
droga krajowa	główne ruchu przyspieszonego (GP);
droga powiatowa	główne (G); zbiorcze (Z) i wyjątkowo lokalne (L)
droga gminna	lokalne (L); dojazdowe(D)

Parametry techniczne dróg zgodnie z przepisami odrębnymi.

5.1.2. Kierunki i zadania w zakresie rozwoju sieci dróg rowerowych.

Zasadniczy układ dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych łączący poszczególne wsie zezwala na docelowe wprowadzenie w pas drogowy ciągów dróg rowerowych.

1) Przy przebudowie i modernizacji dróg głównych (G) i niższych dopuszcza się przy prawej krawędzi wyznaczenie pasa dla rowerów o szerokości nie mniejszej niż 1,50 m.
2) Dopuszczalna realizacja układu ciągów rowerowych etapami.
3) Docelowo drogi rowerowe należy wprowadzać wzdłuż wszystkich dróg wojewódzkich i powiatowych; zasadnicze drogi gminne (gospodarcze) łączące poszczególne wsie pomiędzy sobą mogą spełniać jednocześnie funkcje dróg rowerowych po utwardzeniu nawierzchni ich jezdni (nawierzchnia asfaltowa).
4) W mieście jako priorytetowe wyznaczyć należy następujące ciągi rowerowe:
   a) wzdłuż rzeki Nysy Kłodzkiej; ciąg o charakterze rekreacyjnym,
   b) ulicą Warszawską do terenów rekreacyjnych nad Zbiornikiem Otmuchów,
   c) ulicą Lipową do ogrodów działkowych i do terenów sportowych (basenu kąpielowego).

d) Ponadto wskazane jest wyznaczenie ciągu rowerowego z miasta Otmuchów drogą powiatową 636 i drogą 635 do granicy państwa oraz ciągu rowerowego z Otmuchowa do Ściborza i przez Maciejowice (po trasie nieczynnej linii kolejowej w kierunku Wzgórz Strzelińskich).

5) Wyznaczyć ciąg rowerowy drogą 632 (kontynuacja ciągu rowerowego Nysa – Kałków).

5.1.3. Komunikacja zbiorowa

Podstawowym środkiem komunikacji zbiorowej pozostanie autobus. W relacjach powiązań wszystkich jednostek osadniczych gminy utrzymuje się system komunikacji zbiorowej autobusowej z siecią przystanków, do których dojścia mieszczą się w izochronie 15 min. W świetle powyższych ustaleń utrzymuje się w studium:

1) urządzenia związane z autobusową komunikacją zbiorową tj. przystanki autobusowe.
2) urządzenia związane z obsługą ruchu pasażerskiego przez transport kolejowy tj. przystanek (dworzec) kolejowy z urządzeniami towarzyszącymi w Otmuchowie,

5.2.Komunikacja kolejowa

W systemie kolejowym **założono utrzymanie (z możliwością elektryfikacji) linii kolejowej nr 137** o znaczeniu pierwszorzędnym relacji Kędzierzyn – Nysa – Kłodzko (Katowice – Legnica) ze stacją kolejową w Otmuchowie i przystankami na terenie wiejskim gminy); obecnie na linii jest prowadzony ruch pasażerski wyłącznie w weekendy, jednak istnieje inicjatywa władz regionalnych aby ruch przywrócić.

Na terenie gminy nie znajdują się linie kolejowe, ze względów gospodarczych, społecznych, obronnych lub ekologicznych mają znaczenie państwowe[186] Linia nr 137 posiada taki status jedynie na odcinku Katowice – Prudnik.

5.3. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie Gminy Otmuchów (zlokalizowanych jest 5 wodociągów publicznych będących pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nysie. Są to wodociągi w Otmuchowie, Łące, Malerzowicach, Rysiowicach oraz w Starowicach. Wodociągi te oparte są na ujęciach wód podziemnych. Na terenie Gminy Otmuchów zlokalizowany jest również 1 wodociąg zakładowy oraz 2 wodociągi lokalne.

[186] Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 552, z późn. zm.

Ustala się następujące kierunki zaopatrzenia w wodę:

1) Południowa część gminy będzie zaopatrywana z wodociągu grupowego Łąka, z możliwością jego rozbudowy, przy wykorzystaniu ujęć zakładowych. Dopuszcza się obsługę wsi położonych najbliżej Otmuchowa z wodociągu miejskiego.
2) Północna część gminy będzie zaopatrywana z wodociągu otmuchowskiego (wsie położone nad Zbiornikiem Otmuchów i Otmuchów położony nad Zbiornikiem Nysa) oraz z wodociągów zakładowych należących do gospodarstw rolnych. Istniejące wodociągi zakładowe mogą zostać rozbudowane, co stworzy warunki zaopatrzenia w wodę wszystkich wsi.
3) Miasto Otmuchów będzie zaopatrywane w wodę z wodociągu miejskiego.
4) Rozwój sieci wodociągowej uwzględniać winien kierunki rozbudowy Otmuchowa oraz terenów zabudowy wiejskiej.
5) Zaopatrzenie w wodę w wodociągach grupowych i zbiorowych, będzie bazować na poniższym bilansie wody dla jednostek osadniczych gminy:

5.4. Gospodarka ściekowa i zagospodarowanie wód opadowych

W zakresie **gospodarki ściekowej** przyjmuje się następujące kierunki:

1) Należy dążyć do objęcia zbiorczą siecią kanalizacji sanitarnej całej gminy z odprowadzeniem do oczyszczalni (siecią kanalizacji sanitarnej powinny być objęte obszary, na których uzasadniona ekonomicznie jest budowa sieci).
2) Wprowadza się zakaz montażu przydomowych rozsączalnych oczyszczalni ścieków oraz studni chłonnych do odprowadzenia wód opadowych powierzchniowych.
3) Dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej m. in.: sieci kanalizacji na wszystkich terenach, w zależności od zaistniałych potrzeb i zgodnie z przepisami odrębnymi.
4) Dla nowych terenów przeznaczonych na cele zabudowy wskazane jest uzbrojenie terenu przed wprowadzeniem zabudowy.
5) Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających dróg na warunkach określonych w przepisach odrębnych.
6) W celu ochrony wód powierzchniowych wszystkie wyloty do cieków wody przebiegających przez miasto należy zaopatrzyć w urządzenia podczyszczające.
7) Istniejący system kanalizacji ogólnospławnej na terenie miasta należy przebudować w kierunku realizacji systemu rozdzielczego. Systemem tym należy objąć całe miasto.
8) Przebudowie poddać należy część kanałów deszczowych, których przekroje są zbyt małe.

W zakresie **gospodarki wodami opadowymi** obowiązują następujące zasady:

1) Zasada wyprzedzającej lub równoległej budowy na terenach zabudowywanych urządzeń odbierających lub retencjonujących wody opadowe i roztopowe.
2) Zasada wskazywania w gminnych dokumentach planistycznych sposobów podnoszenia retencyjnej pojemności zlewni, jako elementów ochrony przed powodzią i suszą, a w szczególności maksymalnego zatrzymywania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu opadu.
3) Zasada ochrony ekosystemów wodnych i innych istotnych dla retencji naturalnej - przez zachowanie i odtwarzanie naturalnych ekosystemów (w tym mokradeł i torfowisk, łąk i lasów nadrzecznych, śródleśnych zbiorników wodnych, starorzeczy), renaturalizację cieków i wód stojących.

Jako zasadę gospodarki opadowymi należy przyjąć:

1) Wody opadowe z powierzchni dachowych ekologicznych i terenów nieutwardzonych należy odprowadzać powierzchniowo,
2) Wody opadowe z powierzchni utwardzonych (drogi, parkingi, place manewrowe) należy podczyścić w stopniu zapewniającym spełnienie wymagań określonych w obowiązujących przepisach i odprowadzić je do pobliskich cieków powierzchniowych, systemu kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych. Konieczność realizacji zbiorników retencyjnych wynikać będzie z w/w analizy i bilansu wód opadowych w ujęciu zwartych zespołów zabudowy w powiązaniu z terenami przyległymi.
3) Obowiązkową rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej na nowe tereny przeznaczonych pod zainwestowanie - modernizację istniejącej sieci kanalizacji deszczowej na terenach zainwestowanych
4) Podczyszczanie i gromadzenie wód opadowych na terenach inwestycji należy przyjąć jako zasadę dla obszarów przemysłowych i produkcyjnych. Działania te należy bezwzględnie realizować na terenie własnej nieruchomości, a wody przed wprowadzeniem do systemy kanalizacji deszczowej miejskiej należy podczyścić.

5.5. Systemy energetyczne - energia elektryczna, ciepłownictwo, gaz

5.5.1. Energia elektryczna

W układzie **sieci najwyższych napięć** zakłada się:

1) Utrzymanie napowietrznej, jednotorowej linii 110kV relacji Hajduki – Paczków.
2) Budowę stacji WN/SN GPZ Otmuchów wraz z liniami zasilającymi 110kV;

3) Budowę relacji Groszowice - Ząbkowice, (w przypadku zaniechania planów realizacji budowy linii dopuszcza się ewentualną przebudowę istniejącej linii 220 kV na linie 400 kV, względnie na linie wielonapięciową i wielotorową)
   a) (alternatywnie) utrzymanie napowietrznej, jednotorowej linii 220kV relacji Goraszowice – Świebodzice Śl., którą przewiduje się do przebudowy na napięcie 400kV (trasa linii została określona w ramach obowiązującej zmiany mpzp).
4) Utrzymanie Elektrowni Wodnej Otmuchów na rzece Nysie Kłodzkiej, włączonej w krajowy system elektroenergetyczny.

Od sieci najwyższych napięć należy uwzględnić strefy ochronne wg obowiązujących przepisów, w szczególności:

1) Wzdłuż linii elektroenergetycznej 220 kV należy uwzględnić pas technologiczny o szerokości 50 m (po 25 m z każdej strony od osi linii, mierząc poziomo i prostopadle do osi), w którym obowiązują ograniczenia zagospodarowania i użytkowania terenu:
   a) W pasie technologicznym nie należy budować budynków mieszkalnych i lokalizować terenów przeznaczonych na pobyt ludzi. Warunki lokalizacji pozostałych obiektów budowlanych wymagają każdorazowego, indywidualnego uzgodnienia z PSE S.A.;
   b) Wszelkie zmiany w kwalifikacji terenu w obrębie pasa technologicznego linii i w jego najbliższym sąsiedztwie powinny być zaopiniowane przez PSE S.A.;
   c) Warunki zalesienia terenów rolnych w pasie technologicznym linii mogą być przeprowadzone wyłącznie w uzgodnieniu z właścicielem linii;
   d) Zabrania się sadzenia roślinności wysokiej pod linią i w odległości do 10 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu.
   e) Teren w pasie technologicznym linii nie powinien być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową.
2) Wzdłuż planowanej linii 400 kV będzie obowiązywać pas technologiczny o szerokości 70 m (po 35 m z każdej strony od osi linii, mierząc poziomo i prostopadle do osi), w którym obowiązywać będą wyżej wymienione ograniczenia zagospodarowania i użytkowania terenu.
3) Wzdłuż przebiegu istniejących i planowanych linii elektroenergetycznych będących częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej należy uwzględnić pasy technologiczne o szerokości, zgodnej z przepisami odrębnymi i wytycznymi zarządców sieci dystrybucyjnej.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, usługową, przemysłowo – składową należy w zakresie uzbrojenia elektroenergetycznego przewidzieć:

1) Budowę linii średniego i niskiego napięcia napowietrznych i kablowych; linie kablowe zaleca się realizować w mieście i na obszarze chronionego krajobrazu poza miastem,

2) Realizację stacji transformatorowych słupowych i kontenerowych; przy czym te ostatnie zaleca się realizować w mieście i na obszarze chronionego krajobrazu poza miastem,

5.5.2. Ciepłownictwo

Na terenie gminy Otmuchów nie ma zlokalizowanego zakładu produkującego i dostarczającego ciepło mieszkańcom. Do ogrzewania mieszkańcy i przedsiębiorstwa wykorzystują ciepło pochodzące w własnych kotłowni lub ogrzewają gazem lub energią elektryczną.

W przypadku nie podjęcia realizacji zbiorczego systemu grzewczego w mieście, polityka w zakresie zabezpieczenia potrzeb grzewczych bazować winna na następujących przesłankach:

1) Istniejące źródła lokalne (kotłownie węglowe i koksowe) wymagają modernizacji z wprowadzeniem technologii wysokosprawnych i wysokowydajnych, bazujących na źródłach niskoemisyjnych,
2) Obiekty nie spełniające norm cieplnych wymagają termoizolacji – w obiektach tych po termoizolacji ekonomiczny sens znajduje modernizacja instalacji grzewczych; w tym również wprowadzenie jako czynnika grzewczego energii elektrycznej,
3) Zaleca się sukcesywne ograniczanie ilości kotłowni lokalnych,
4) W działaniach związanych z sukcesywnym ograniczaniem zapotrzebowania na ciepło uwzględnić należy termorenowację ogrzewanych obiektów i zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło na jednostkę powierzchni do ok. 150 kwh/m.kw./a.

5.5.3. Gazownictwo

Zasady rozwoju infrastruktury dostawy i dystrybucji gazu ziemnego:

1) Utrzymuje się istniejący system gazowniczy w mieście z możliwością jego rozbudowy, zapewniając tym samym możliwość zaopatrzenia w gaz nowych odbiorców. W ramach systemu realizowana jest przebudowa gazociągu DN 200/150 relacji Lewin Brzeski - Paczków na odcinku Hanuszów - Otmuchów;
2) Planuje się przebudowę gazociągu przesyłowego relacji Lewin-Brzeski – Paczków (na odcinku Otmuchów - Paczków, wraz z odgałęzienia od gazociągu DN 250 Hanuszów - Paczków do SRP Otmuchów, SRP Śliwice i SRP Wilamowa);
1) Zakłada się ponadto dostawę gazu do wszystkich miejscowości gminy z istniejącej sieci gazociągu wysokoprężnego siecią średnioprężną poprzez stacje redukcyjno – pomiarowe I^{o} i II° w miejscowościach:
    a) Buków,
    b) Grądy,

c) Janowa,
d) Jarnołtów,
e) Jasienica Górna,
f) Lasowice,
g) Lubiatów,
h) Łąka,
i) Maciejowice,
j) Meszno,
k) Piotrowice Nyskie,
l) Ratnowice,
m) Starowice,
n) Suszkowice,
o) Wierzbno.

2) Do czasu podjęcia decyzji o budowie gazociągów gazu ziemnego do wszystkich wsi i gospodarstw domowych mieszkańcy wykorzystywać będą dobrze rozwiniętą sieć dystrybucyjną gazu płynnego propan-butan.
3) Na terenie miasta przewiduje się wyposażenie wszystkich terenów mieszkaniowych w sieć gazową poprzez rozbudowę istniejącej sieci i w miarę potrzeb budowy dodatkowej stacji redukcyjno – pomiarowej. Utrzymuje się istniejącą stację I^{o} w północnej części miasta i II° przy ul. Krakowskiej.

5.6. Obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW

Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy powyżej 100 kW, **za wyjątkiem elektrowni wiatrowych**, na terenach:

- usługowych [U],
- usług publicznych [UP],
- usług sakralnych {UK],
- usług sportu i rekreacji [US],
- terenach produkcyjno-usługowych [PU]
- oraz terenach obsługi rolnictwa i gospodarki leśnej [RU].

Warunki lokalizacyjne i parametry techniczne zgodnie z przepisami odrębnymi. Szczegóły - patrz rozdział 15. „Kierunki”.

5.7. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Otmuchów nie ma eksploatowanych składowisk odpadów komunalnych oraz instalacji do ich odzysku lub innego niż składowanie unieszkodliwiania odpadów. Wszystkie odpady komunalne zebrane na terenie gminy przekazywane były do instalacji mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Domaszkowicach (gm. Nysa).

Obecnie finalizowana jest budowa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Nyskiej w Otmuchowie. Celem projektu jest poprawa gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Otmuchów.

Polityka w zakresie gospodarki odpadami zmierzać powinna do osiągnięcia następujących celów:

1) Likwidacji „dzikich wysypisk śmieci”,
2) Selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
3) Segregacji odpadów,
4) Wykorzystanie odpadów w drodze powrotu do cyklu produkcyjnego (recykling),
5) Zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów (upowszechnianie w procesach produkcyjnych najlepszych technologii – bat).

5.8. Telekomunikacja

Na terenie gminy występuje kilka firm dostarczających usługi telekomunikacyjne. Są to firmy świadczące kompleksowe usługi z zakresu zaopatrzenia w usługi telekomunikacyjne. Praktycznie cały obszar gminy znajduje się w zasięgu operatorów telefonii komórkowych.

W rozwoju usług telekomunikacyjnych uwzględnić należy dynamiczny rozwój usług internetowych, stwarzających optymalne powiązania teleinformatyczne w układzie krajowym i międzynarodowym.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM

6.1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa

Głównym narzędziem polityki przestrzennej na poziomie województwa jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego uchwalony przez Sejmik Województwa 24 kwietnia 2019 uchwałą Nr VI/54/2019.

W ustaleniach planu województwa zawarto **następujące zadania celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym** (spełniające wymogi art. 39. Ust. 5 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741), stanowiącym podstawę do uzgodnienia studium, obejmujące obszar gminy Otmuchów tj.:

- Remont jazu nr 2 w km 2+250 na kanale ulgi zbiornika Otmuchów;
- Remont jazu nr 3 w km 4+050 na kanale ulgi zbiornika Otmuchów
- Remont zbiorników będących w administracji RZGW we Wrocławiu w celu poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Odry – zb. Otmuchów;
- Budowę, rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej, ciepłowniczej i gazowniczej, w tym rozbudowę sieci przesyłowych najwyższych napięć, w tym 400 kV relacji Dobrzeń – Ząbkowice – Świebodzice.
- Budowę zbiornika retencyjnego Siedlec z funkcją przeciwpowodziową na rzece Cielnica gm. Otmuchów.

6.2. Pozostałe inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym przewidziane do realizacji w gminie to przede wszystkim:

1) Modernizacja drogi krajowej nr 46 Kłodzko- Szczekociny w przebiegu na terenie Gminy, do pełnych parametrów klasy GP
2) Modernizacja pierwszorzędnej linii kolejowej nr 137 relacji Katowice- Legnica jako linii o preferowanym ruchu towarowym do uzyskania parametrów pozwalających na osiągnięcie prędkości przejazdu 80km/h dla pociągów towarowych, a na odcinkach na których będą kursowały pociągi osobowe dalekobieżne i towarowe logistyczne do osiągnięcia prędkości 100-120km/h,

3) Ochrona zasobów wodnych w zlewni rzeki Nysy Kłodzkiej (partycypacja w budowie systemów kanalizacyjnych w gminie),
4) Modernizacja i rozbudowa magistralnej infrastruktury elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej i gazowniczej, w tym: budowa GPZ Otmuchów 110/15kv z dowiązaniami liniowymi 110kv.
5) Realizacja programu zalesień.

6.3. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym będą wynikać z:

- Lokalnego Planu Rewitalizacji – na monet przygotowania Studium, zadania LPR na okres 2017-2020 zostały zrealizowane.
- Strategii Rozwoju Gminy Otmuchów – na moment przygotowania Studium brak danych dotyczących planów na okres po roku 2020;
- Gminnego programu opieki nad zabytkami - na moment przygotowania Studium brak danych dotyczących planów na okres po roku 2020;
- Programu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Otmuchów - na moment przygotowania Studium brak danych dotyczących planów na okres po roku 2020;
- Program ochrony środowiska dla gminy Otmuchów na lata 2016-2020 - na moment przygotowania Studium brak danych dotyczących planów na okres po roku 2020;

7. OBSZARY WSKAZANE DO SPORZĄDZENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obowiązek sporządzenia planów miejscowych określony jest w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741). Zgodnie z cyt. wyż. ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych występuje na obszarach wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości oraz obszarach przestrzeni publicznej. Ponadto obowiązek ten wynika:

1) Jeżeli przepisy szczególne tak stanowią;
   a) z przepisów szczególnych (Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2017, poz. 1161 z późn, zm.)) wynika obowiązek sporządzenia planów miejscowych w gminie w przypadku przeznaczenia na cele nierolne i nieleśne użytków rolnych i leśnych,
2) Dla obszaru, na którym przewiduje się realizację programów zadań rządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
   a) program zadań rządowych określony w art.61 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie został dla województwa opracowany (brak jest rejestru zadań samorządu wojewódzkiego i zadań wojewody); w przypadku konieczności wprowadzenia takich zadań na obszarze gminy Otmuchów wymagane będzie przeprowadzenie trybu negocjacji i w dalszej kolejności opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
3) Dla obszaru, na którym przewiduje się zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych obejmujące;
   a) budowę, rozbudowę i modernizację układu komunikacyjnego,
   b) budowę, rozbudowę i modernizację usług publicznych,
   c) budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej o znaczeniu publicznym,

7.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej

Na obszarze Gminy nie znajdują się żadne tereny, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.

W Studium **nie wskazuje się obszarów przestrzeni publicznych** w rozumieniu Ustawy pzp oraz nie wyznacza się **obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości**.

Funkcję przestrzeni publicznych pełnią, w obszarze miasta następujące strefy: Rynek, Stadion Miejski wraz z otoczeniem, plac Partnerstwa wraz z otoczeniem, Wzgórze Zamkowe. W obszarach wiejskich gminy następujące strefy: obszary związane z terenami OSP, boisk sportowych, targowisk wiejskich, miejsca rekreacji powiązane z atrakcyjnymi terenami cieków wodnych, miejsca kultu religijnego, przestrzeni wspólnych biesiad czy też grillowania, place zabaw, etc., z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających ze struktury własnościowej i przepisów odrębnych. Obszary te będą pozwalać na integrację i utrzymanie więzi społeczności lokalnej, kierunki ich rozwoju powinny mieć charakter indywidulany, dostosowany do potrzeb społeczności lokalnych. Propozycję stref przedstawiono na Rysunku Studium.

7.2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741) wprowadza obowiązek wyznaczania w studium obszarów, dla których należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

# # #

Z przeprowadzonych w ramach Studium analiz wynika, że na terenie miasta i gminy znajdują się wielofunkcyjne tereny rozwojowe oraz wraz z miastem, wsie rozwojowe, co oznacza, że dla prowadzenia działalności realizacyjnej winny posiadać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jako podstawy prawnej eliminującej konieczność wydawania decyzji o warunkach zabudowy. W grupie czynników warunkujących rozwój, uzasadniających potrzebę sporządzenia planów zagospodarowania przestrzennego, w których określone zostaną warunki zabudowy i zagospodarowania, uwzględniono następujące czynniki:

1) Złożone funkcje miejscowości gminnej i wiejskich jednostek osadniczych,
2) Wymogi restrukturyzacji i aktywizacji gospodarczej wymagające zagospodarowania terenów aktywizacji gospodarczej,
3) Poprawy warunków życia na wsi,

4) Niedostateczny poziom istniejącego zagospodarowania i uzbrojenia zasadniczo odbiegający od właściwych warunków życia i wymaganych standardów w zakresie ochrony środowiska,
5) Wymogi ładu przestrzennego zobowiązujące do utrzymania, przekształcania i rehabilitacji zabudowy,
6) Porządkowanie i upiększanie przestrzeni, w obrębie której realizowane są funkcje mieszkaniowe, usługowe, produkcyjne i wypoczynkowe mieszkańców gminy,
7) Wymogi ochrony środowiska obligujące do rozwiązywania problemów konfliktowych w obszarach nakładających się funkcji.
8) Wymogi ochrony wartości kulturowych szczególnie w mieście w strefie A – ścisłej ochrony konserwatorskiej i w strefie B w mieście i w jednostkach wiejskich.

Oceniając ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy zwłaszcza dla terenu miejskiego oraz ich rodzaj (zabudowa mieszkaniowa) należy stwierdzić, iż pożądane jest wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie ścisłego miasta. W związku z powyższym należy rozważyć (nieobligatoryjnie) sporządzanie mpzp dla poszczególnych jednostek osadniczych w następującej kolejności:

1) dla miasta Otmuchów, w granicach administracyjnych, jako jedno opracowanie lub podzielone na części (ze względy na znaczny obszar – 4 957 ha),
2) dla wsi Kałków i Jasienica Górna;
3) dla pozostałych wsi w miarę możliwości finansowych Gminy.

8. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

8.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie ocenić należy jako bardzo dobre. Gmina posiada jeden z wyższych w województwie wskaźników jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynoszący ponad 90 pkt. Jednakże na obszarze Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, na obszarach ciągów ekologicznych oraz projektowanych obszarach chronionych, głównie w dolinach cieków wodnych spodziewać się należy zmian w strukturze użytkowania samych użytków rolnych. Dotyczy to sukcesywnego przeznaczania gruntów ornych na użytki zielone. Procesy inwestycyjne związane z rozwojem komunikacji (m.in. obejście drogowe miasta Otmuchowa) i funkcji mieszkaniowej, produkcyjnej, turystycznej pociągnie za sobą zajmowanie użytków rolnych. Ponadto wyłączone zostaną z użytkowania rolnego grunty rolne pod projektowany zbiornik „Siedlec". Tempo ubytku gruntów rolnych pozostanie w ścisłej korelacji z procesami inwestycyjnymi na obszarze miejskim i wiejskim gminy.

Rolnictwo w gminie bazować winno na:

1) Dobrej i średniej jakości obszarach dla produkcji rolnej,
2) Upowszechnianiu działalności grup producenckich i realizacji przez nie programu inwestycyjnego,
3) Wykorzystaniu warunków przyrodniczych i ekologicznych do uprawy roślin o dużych wymaganiach glebowych oraz warzyw i owoców, /co do tej pory w dostatecznym stopniu nie było wykorzystane,
4) Upowszechnieniu zasad rolnictwa ekologicznego oraz rozwój gospodarstw agroturystycznych,
5) Stworzenie nowoczesnej bazy hodowlanej tylko w technologiach bezpiecznych dla środowiska poprzez modernizację i budowę nowoczesnych stanowisk inwentarskich,
6) Rozwoju hodowli na obszarze chronionego krajobrazu i w obszarach ciągów ekologicznych, w związku ze zmianą struktury użytkowania gruntów rolnych na tym obszarze - przekształcaniem gruntów ornych na użytki zielone,
7) Pełniejszym wykorzystaniu bazy produkcyjnej,
8) Przeprowadzeniu remontów obiektów produkcyjnych w złym stanie technicznym lub ich wymianie na obiekty nowe (dostosowane do nowych technologii produkcyjnych), z jednoczesną rozbiórką obiektów nie nadających się do dalszego wykorzystania lub nieopłacalnych pod względem ekonomicznym do remontu,
9) Tworzeniu bazy przetwórczej zarówno na obszarze wiejskim jak i na terenie miasta,

10) Tworzeniu rynków hurtowych, systemu powiązań producenckich z lokalnym przemysłem rolno-spożywczym,
11) Rozwoju usług dla rolnictwa.

W generalnych zasadach polityki przestrzennej uwzględniać należy:

1) Ochronę kompleksów rolnych klas I-III przed przeznaczeniem na cele nierolnicze;
2) Ograniczenie dostępności gruntów rolnych klasy I-IV przed przeznaczeniem na cele nierolnicze;
3) Stosowanie zabiegów agrotechnicznych minimalizujących negatywne oddziaływanie na rolniczą przestrzeń produkcyjną (odkwaszanie, zabiegi przeciwerozyjne);
4) Stosowanie technologii uprawowych i agrotechnicznych nie naruszających równowagi przyrodniczej;

Polityka przestrzenna na obszarach wymagających ochrony potencjału produkcyjnego przestrzeni rolniczej obejmować powinna działania ograniczające procesy pogarszające walory produkcyjne przestrzeni rolniczej, w tym:

1) Stosowanie zabiegów agrotechnicznych i technologii uprawowych ograniczających negatywne przekształcenia przestrzeni rolniczej wskutek erozji mechanicznej i chemicznej gleb (ok. 1 400 ha gleb wymaga zabezpieczeń przeciwerozyjnych – ponad 50 % (770 ha) gruntów narażonych jest na erozję w stopniu silnym i bardzo silnym),
2) Ochrona terenów szczególnie narażonych na denudację naturogeniczną i uprawową,
3) Ograniczenie chemizacji w rolnictwie, podnoszenie produktywności gleb metodami biologicznymi, przy dostosowaniu nawożenia organicznego i chemicznego do możliwości sorpcyjnych kompleksów glebowych,
4) Rozwój rolnictwa zintegrowanego, upowszechnianie - rolnictwa ekologicznego (szansa rozwojowa małych gospodarstw rolnych),
5) Prowadzenie zabiegów zmierzających do odkwaszania gleb.

W procesie restrukturyzacji obszarów wiejskich uwzględnić należy:

1) Zwiększanie powierzchniowe gospodarstw wiejskich,
2) Rozwój rzemiosła na bazie istniejących zagród i nieczynnych ośrodków produkcyjnych rolnictwa;
3) Rozwój agroturystyki, w ramach której stworzenie warunków dla prowadzenia turystyki aktywnej.

8.2. Leśna przestrzeń produkcyjna

Zbiorowiska leśne pełnią istotne funkcje fizjotaktyczne, ekologiczne i krajobrazowe. Najważniejsze funkcje fizjotaktyczne to:

- Hydrologiczna (wzrost retencji, ograniczenie spływu, wyrównanie stanów wód);
- Glebotwórcza i glebochronna (utrwalenie podłoża, ochrona przed erozją wodną i wietrzną);
- Klimatotwórcza (specyficzne warunki klimatyczne wnętrza lasu i jego otoczenia);
- Higieniczna (pochłanianie zanieczyszczeń atmosferycznych, dźwiękochłonność, ograniczenie spływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych).

Funkcja ekologiczna lasów polega przede wszystkim na tworzeniu wartościowych nisz ekologicznych dla wielu gatunków zwierząt oraz na stymulowaniu migracji roślin i zwierząt w różnych skalach przestrzennych. Funkcja krajobrazowa wynika ze znaczenia zbiorowisk leśnych dla kształtowania fizjonomii terenu. Część lasów na terenie gminy pełni funkcję lasów ochronnych, są to lasy wodochronne oraz ochronne wokół miejscowości.

Wszystkie lasy na obszarze gminy podlegają ochronie w sensie terytorialnym – nie przewiduje się nowych funkcji nieleśnych w projekcie Studium.

Z uwagi na niewielką lesistość gminy (tylko ok. 6,4%, co znacząco odbiega od średniej krajowej wynoszącej 30,8%) należy:

1) Ograniczyć do niezbędnego minimum przeznaczanie gruntów leśnych na cele nieleśne;
2) Dążyć do uzupełnienia istniejących i zalesiania obszarów nieużytkowanych a także w miarę możliwości przeznaczać pod zalesienie tereny rolne zlokalizowane na glebach o wysokich klasach bonitacyjnych (V i więcej);
3) Priorytetowo zalesienia traktowane winny być w obrębie Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i projektowanego obszaru chronionego krajobrazu Przedgórza Paczkowskiego. Powyższe zgodne jest również z zasadami użytkowania terenów położonych na obszarze chronionego krajobrazu;
4) Gospodarka leśna odbywać się powinna według zasad ustalonych w planach urządzenia lasu.

9. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

9.1. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

W ujęciu prawnym, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021, poz. 624, z późn. zm.), obszarami szczególnego zagrożenia powodzią są:

a) *Obszary Q1%, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie;*
b) *Obszary Q10%, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie;*
c) *Obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne;*

Według informacji zawartych na mapach zagrożenia powodziowego (MZP) przekazanych przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu obszarami szczególnego zagrożenia powodzią są:

- obszary Q 10%, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie.
- obszary Q 1%, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie.
- obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym (międzywala).

Ponadto na terenie gminy Otmuchów wskazano obszar zagrożenia powodzią Q0,2%, nie stanowiący obszar szczególnego zagrożenia powodzią.

Granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią zostały wskazane na załączniku graficznym do Studium (Rysunek Studium).

W zakresie rozwiązań poprawiających stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych:

1) Ustala się 500 m strefę ochronną od stopy zapory czołowej zbiornika Otmuchów,
2) Wszelkie działania w obrębie zbiorników wodnych Otmuchów i Nysa i w ich bezpośrednim otoczeniu wymagają uzgodnień z administratorem tych zbiorników;
3) W ramach modernizacji Zbiornika Nysa planowane jest włącznie polderu Buków – Wierzbno – Otmuchów obręb Śliwice w obszar Zbiornika Nysa;
4) Należy podjąć odtworzenie, podwyższenie i umocnienie systemu wałów przeciwpowodziowych II klasy (w tym odtworzenie wałów zniszczonych przez powódź);

5) Instrumentem zabezpieczenia przeciwpowodziowego powinien być system monitoringu na Nysie Kłodzkiej;
6) Zagospodarowanie przestrzenne na terenach szczególnego zagrożenia powodzią następować będzie zgodnie z przepisami odrębnymi ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021, poz. 624, z późn. zm.).
7) Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, w szczególności, zabrania się:
   a) gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody (zgodnie z przepisami odrębnymi);
   b) lokalizowania inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
   c) lokalizowania nowych cmentarzy (zgodnie z przepisami odrębnymi);
   d) prowadzenia przetwarzania odpadów; w szczególności ich składowania (zgodnie z przepisami odrębnymi);
   e) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
   f) wprowadzania nowych obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi);
   g) wykonywania robót lub czynności utrudniających ochronę przed powodzią, zwiększających zagrożenie powodziowe;
   h) wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych,
   i) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymaniem wód.
8) Realizacja inwestycji na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią może wiązać się z wymogiem uzyskania pozwolenia wodnoprawnego;
9) Na obszarach potencjalnego zagrożenia powodzią zabrania się:
   a) lokalizowania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko – o ile jest to uzasadnione potrzebą ochrony wód,
   b) wykonywania urządzeń wodnych,
   c) wznoszenia obiektów budowlanych,
   d) sadzenia drzew i krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz zmiany ukształtowania terenu,
   e) składowania materiałów
   f) wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymaniem wód o ile jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa ludzi i mienia.
10) Dla zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zabrania się:

a) przejeżdżania przez wały oraz wzdłuż korony wałów pojazdami, konno lub przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych;
b) uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału;
c) rozkopywania wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby;
d) uszkadzania darniny lub innych umocnień skarp i korony wałów;
e) wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów, budowy stawów hodowlanych oraz rowów, w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału (uzyskanie zwolnienia od zakazów określonych w ust. 1 pkt 1-5 ustawy możliwe jest w przypadku inwestycji o wyższym celu społecznym, niezbędnej infrastruktury, w przypadku braku możliwości innej lokalizacji obiektów);

11) W obszarze czasz Zbiorników Nysa i Otmuchów wszelka zabudowa w zasięgu oddziaływania piętrzenia wód w zbiornikach jest niedopuszczalna;
12) Rekomenduje się pozostawienie stref bez zabudowy w odległości 20 m od granicy zbiorników;
13) Należy dążyć do rozwoju zielono-niebieskiej infrastruktury na terenach zurbanizowanych, zapewniającej retencję wód i przetrzymywanie wód w miejscu opadu.

Ustalone zakazy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią $Q_{1\%}$ i $Q_{10\%}$ oraz na obszarach międzywala nie odnoszą się do budowli przeciwpowodziowych, urządzeń wodnych i obiektów związanych z gospodarką wodną (tj. w szczególności obiektów hydrotechnicznych, hydroenergetycznych).

9.2. Obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych

Według Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO Państwowego Instytutu Geologicznego, (stan na wrzesień 2020 r.) na terenie Gminy **nie występują osuwiska ani obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych**.

10. OBIEKTY LUB OSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na obszarze gminy Otmuchów wskazuje się obszary i obiekty do objęcia ochroną przez ustanowienie filara ochronnego:

- dla obszaru złóż: Wójcice, Wójcice 1 przeznaczonych pod eksploatację – tereny kolejowe linii Paczków – Nysa, tereny drogi krajowej Nr 46, tereny drogi gminnej - ul. Czereśniowej oraz planowana zabudowa wsi Suszkowice.

11. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Na terenie gminy Otmuchów **nie zostały wskazane obiekty i obszary stanowiące Pomniki Zagłady** w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. z 2015 r. poz. 2120).

12. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Do terenów wymagających **przekształceń lub rekultywacji**, zlokalizowanych w granicach opracowania, należą planowane **tereny eksploatacji surowców naturalnych**. W obszarach działalności eksploatacyjnej, na czas obowiązywania koncesji na wydobycie, dopuszcza się urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji związane z działalnością zakładu górniczego. Rozwój eksploatacji winien być uwarunkowany ochroną środowiska jak i złoża, poprzez:

1) Prowadzenie eksploatacji złóż z uwzględnieniem racjonalnego ich wykorzystania,
2) Stosowanie technologii zapewniających ograniczenie ujemnych jej wpływów na środowisko,
3) Przeciwdziałanie degradacji powierzchni ziemi i krajobrazu poprzez sukcesywne prowadzenie rekultywacji i zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych.

Zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa geologicznego i górniczego udokumentowane złoża surowców podlegają ochronie przed zagospodarowaniem, uniemożliwiającym ich w przyszłości wykorzystanie. Zabrania się lokalizowania na terenie tych złóż zabudowy niezwiązanej z potencjalnym wydobyciem surowców. Po **zakończeniu eksploatacji** teren należy rekultywować w kierunku: turystycznym, z możliwością realizacji obiektów i urządzeń służących turystyce, rekreacji i wypoczynkowi, opiece zdrowotnej, a także terenów rolniczych i stawów. Wskazuje się również na potrzebę sukcesywnego rekultywowania terenu wyrobisk poprzez profilowanie skarp i zagospodarowanie brzegów zbiornika wodnego (np. nasadzenia drzew i krzewów). Odpowiednio zagospodarowany zbiornik wodny może służyć do celów rekreacyjnych znacznie większej liczbie mieszkańców gminy Otmuchów i turystów z dalszych miejscowości.

Rekultywacja i poprawa wartości użytkowej gruntów powinna być realizowana zgodnie z przepisami odrębnymi (Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [Dz.U. z 2020, poz. 471]).

Na terenie Gminy znajdują się obszary potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, o których mowa w art. 101d ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020. poz. 1219 z późn. zm.):

- Obszar położony w Otmuchowie przy ul. Krakowskiej (działka 398/4)
    - Substancje: Suma węglowodorów C12-C35,składników frakcji oleju.

  - Status: teren, na którym występuje potencjalne historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.
- Obszar położony w Otmuchowie, przy ul. Mickiewicza (działka 1158).
  - Substancje: Suma węglowodorów C12-C35,składników frakcji oleju; Etylobenzen; Suma węglowodorów C6-C12, składników frakcji benzyn; Ksyleny; Benzen; Toluen
  - Status: teren, na którym zakończono remediacje.

Naprawa szkód zaistniałych w środowisku odbywać się powinna w oparciu o przepisy odrębne (Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie [Dz.U. z 2020, poz. 2187]).

Na terenie Studium **nie występują obszary przeznaczone do remediacji**.

13. OBSZARY ZDEGRADOWANE

W myśl ustawy z 9 października 2015 r o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485) obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym.

Gmina Otmuchów nie posiada Gminnego Programu Rewitalizacji.

Obszary wyznaczone w Lokalnym Planie Rewitalizacji (LPR)[187] oraz plan działań względem nich, w perspektywie do roku 2022, zostały opisane w rozdziale 16.3 części „Uwarunkowania" Studium.

14. TERNY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741) w Studium określa się granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.

Na obszarze gminy nie występują tereny zamknięte wyznaczone w związku z bezpieczeństwem i obronnością państwa.

Na terenie gminy występują tereny zamknięte zarządzane przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., oznaczone na załączniku graficznym do Studium, dla których obowiązują odrębne przepisy, w tym dotyczące sytuowania budowli, budynków, drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych na terenach położonych w sąsiedztwie obszarów kolejowych.

[187] „Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016 – 2022", Otmuchów 2016. Przyjęty Uchwałą Nr XVII/175/2016 Rady Miejskiej w Otmuchowie z dnia 7 września 2016 r.

15. POZOSTAŁE OBSZARY

Ponadto, na trenie Gminy występuje problematyka zawarta w art.10, ust.2a, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741) tj istnieją obszary*, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu*.

Na terenie gminy Otmuchów dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawianych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz ze strefą ochronną na terenach wyznaczonych na załączniku graficznym do Studium, za wyjątkiem urządzeń wytwarzających energię z energii wiatru. W szczególności, rekomenduje się wykorzystanie na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej urządzenia fotowoltaiczne, montowane w sposób nie kolidujący z podstawowym i uzupełniającym przeznaczeniem terenów usługowych [U], usług publicznych [UP], usług sakralnych [UK], usług sportu i rekreacji [US], terenach produkcyjno-usługowych [PU} oraz terenach obsługi rolnictwa i gospodarki leśnej [RU]. Dla terenów lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawianych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW oraz w strefach ochronnych obowiązują przepisy odrębne.

Realizacja inwestycji z zakresu energetyki wiatrowej możliwa będzie, jeżeli ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykaże brak negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i gatunki chronione (w szczególności ptaki i nietoperze). Przedmiotowe Studium nie przewiduje lokalizacji farm wiatrowych na terenie Gminy.